ANATOMES TOTIVS, AERE INSCVLPTA DELINEATIO,

CVI ADDITA EST EPITOME INNVMERIS MENDIS REPVRGATA, QVAM de corporis humani fabrica conscripsit clariss. And. Vesalius:

EIQVE ACCESSIT

PARTIVM CORPORIS TVM SIMPLICIVM *tum compositarum breuis elucidatio, per Iacobum Greuinum Claromontanum Bellouacum, medicum Paris.*

Ex Libris Mag.ri Ludovici Joannis Le Thieullier, in Universitate parisiensi, facultatis Medicinae Doctoris Regentis, an. d. 1729 ex Bibliotheca patris sui M. Joannis Le Thieullier Doctoris Medici Remensis, Regis Consiliarii et Medici, nec non Serenissimae Callensis Monasterii Abbatissae, aurelianensis Ducis, olim Regni Regentis, filiae, Archiatri; et prius ex Bibliotheca avi M.ri petri Le Thieullier Doctoris Medici Remensis, Regis Consiliarii et Medici.

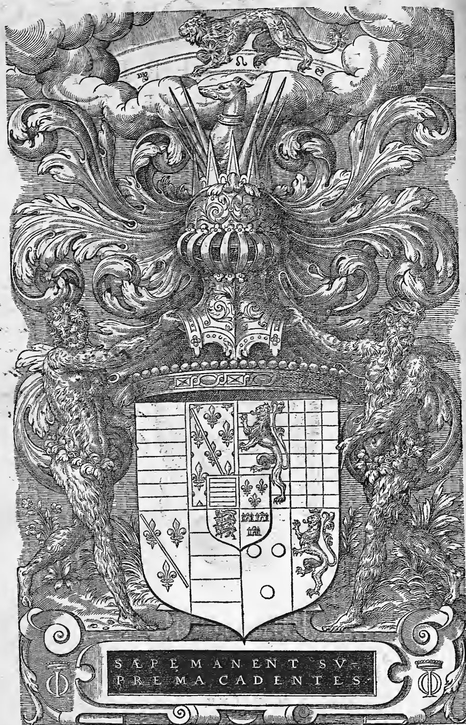

LVTETIÆ PARISIORVM.

APVD ANDREAM WECHELVM, SVB PEGASO, IN VICO BELLOVACO.

M. D. LXV.

SÆPE MANENT SV-
PREMA CADENTES.

ILLVSTRISS. AC POTENTISS. HEROI, PHILIPPO BOLLAINVILLERIO DAMMARTINO, CORTENIACO AC FAVQVEMBERGENSI COMITI,

And. Wechelus Typographus S.

SI QVÆ res maximam affert hominibus vtilitatem, & summoperè delectat, medicinæ prodest imprimis atque delectat cognitio. Quod quidem ad probandum nullis eget aliunde ductis, quàm ex vsu quotidiano argumentis. Nam quæ est in hominibus valetudinis integræ conseruandæ, eiusdémque afflictæ restituendæ ex medicina petenda ratio, quanta sit eius cognitionis vtilitas, satis supérque ostendit, quámque ad bene beatéque viuẽdum necessaria. Porro delectationem, quæ ex eadem capitur, iudico esse propè incredibilem, cùm plerosque olim excellenti præditos ingenio, ínque Reipub. administratione multùm diúque versatos, legamus tantopere sola illius cognitione delectatos, vt in ea maximum vltimæ senectutis præsidium sibi fuisse positum prædicarẽt. Fit præterea, vt cùm rei cuiusuis à natura procreatæ cognitione plurimũ afficiamur, humani tamen corporis fabrica maximè, quæ medico ad cognoscendum est imprimis proposita, mirificam quãdam suiipsius cognoscendi in animis hominum incendat cupiditatem. Nec immeritò: nam reliquæ res ferè omnes extra hominẽ sunt. At corporis humani architectationem nosse cùm exactè cupimus, in nostri versamur ipsorum cognitione: qua quidem quid pulchrius, quid præclarius, quid denique magis accõmodatum ad comparandam homini voluptatem incredibilem, eámque honestissimam, esse possit, non video. Hæc fabrica atque architectatio, quemadmodum præter cætera quæ oculis cerni possunt à DEO opt. max. condita opera, maximam habet admirationem, ostendítque artificis prouidentissimi tantam solertiam, quanta nostris animis vix, ac ne vix quidem comprehendi potest: ita profectò eximiam eorum industriam magnopere cõmẽdare debemus, qui in eo, vt cuiuis esse posset perspecta, atque adeo illius minutissima quæque pars ad viuum expressa conspicuáque, tantam adhibuerunt & operam & diligẽtiam quanta maxima potuit adhiberi. Non defuisse olim fœlicissimis illis & præstantissimorum ingeniorum fertilissimis seculis, qui diligenter in eo genere studij elaborarint, doctissimorum virorum quæ adhuc extãt hodierno die, testantur monumenta pleraque. Verùm aut illis multa fuisse incognita fateamur necesse est, aut quia erant destituti præsidiis quibus ad res quasuis sempiternæ cõmendendas memoriæ nostra ætas abundat, ad posteritatem idcirco quæ ab illis erant illustrata transmitti non potuisse. Nã quid præter veterum monumenta præstiterit Vesalius doctissimus vir & accuratissimus, satis indicat eius libri Anatomices, quibus constat ex ipsius corporis humani penetralibus longa diligentíque obseruatione erutas plerasque minutissimas partes, quas veteres silentio præteriêre: & insculptorum videmus extitisse tantam diligentiam atque industriam, vt in tabulis ob oculos positæ à quouis hodierno die illæ omnes maximo DEI beneficio conspici possint, de quibus plerísque antiquitatẽ vel quicquam suspicatã fuisse asseuerari nullo modo potest. Hæ tabulæ cùm in meas manus incidissent, operæpretium facturum me putaui, si Vesalij epitomen Anatomices, quæ superioribus annis exierat multùm deprauata, emendatiorẽ à doctis. viro IACOBO GREVINO medico factam & aliquot animaduersionibus auctam excuderem, & tabulas adiungerem quæ ab omnibus expetebantur auidissimè. Sic enim degendam mihi vitam, DEO volente, constitui, vt quacunque re poterit à me, pro mea tenuitate, publica promoueri vtilitas, nulla huius rei prætermittatur occasio. Porro quic-

quid id est quod labore aliquo atque industria, si quæ est in me, præstiti, sub tuo nomine amplissimo apparere volui, vir generosissime, idque multis de causis. Cùm enim ingenium sit in te excellentissimum, atque iudicium exactissimum, nulli alij, quod ab ingenio profectum est præclaro, & industria singulari, offerri oportuit. Ea deinceps natura, quæ animum illum tuũ tanta integritate tantisque dotibus supra modum illustrem, ac commendatum reddidit, integram corpori tuo valetudinem denegauit. Quo fit vt tertiana febris tua (si tertiana febris, vel vllo modo febris dici possit) quæ te iam duodecim annorum spatio detinuit, ac velut nouum in re medica monstrum medicis omnibus visa est, hoc etiam postulare videatur. Illa enim spem tuam, quã tibi de rebus maximis domi militiæque fœliciter ac gloriosè gerendis fuerat, nec nõ & spem etiam medicorum, quam tanti viri gratia, tum in arte tũ in assidua perspicaciq; obseruatione, sitam habebãt, vsque adeo fefellit: vt in singulis istis humanæ structuræ partibus morbi illius scaturigo, atque, vt aiunt, focus tibi ipsi diligenti simul ac ingenioso nõ frustra perquirendus diiudicandúsque proponatur. Qua quidẽ re factum est vt huius disciplinæ non mediocrem cognitionem habeas, vel studio vel vsu frequẽti, propter morbum tuum tibi necessario, comparatam. Ad quas omnes causas hæc accedit maxima, te nempe tot eximiarum rerum, admirabiliúmq; peritum esse, vt quicquid est affabrè & concinnè in toto hoc opere confectum, à te imprimis & cognosci possit atque tanti fieri, quanti res eiusce generis omnes à te fieri animaduertunt, qui ædificiũ illud Vernollianum tuum viderunt, quo quidem ædificio nullum extat in tota Gallia præclarius, nullum splendidius, nullum denique magnificentius. Debui etiam cogitans noctes & dies de maxima erga me tua beneuolentia, ne parum gratus iudicarer, grati animi testificationem aliquam ostendere, præsertim cùm hæc res sese offerret quæ dignitati tuæ aliquo modo responderet. Humanitatis igitur erit tuæ munusculum hoc, ex officina nostra typographica depromptum, benignè accipere, tanquam mediocre meæ in te obseruantiæ testimonium: quod vt facias, peto à te vehemẽter etiam atque etiam, obtestórque vt hanc meam obseruantiam aliquando experiri digneris, neminem tibi, certò scio, obsequentiorem dices, neque deuinctiorem cognosces. Bene vale.

AD EVNDEM COMITEM.

Si solet vsque tibi terræque polique placere
Machina, quæ labor est, cura, decúsque Deûm:
Innumeras cuius partésque, orbésque, figuras,
Zonásque, & motus, & vaga signa notas.
Sique placet structura domus, quam mole superbam
Condis, & vna Deûm quæ propè vincit opus.
Frugiferæque placent tibi si magis artibus vllis
Artes, ingenij lumen opésque tui.
Si tibi præter & has artes, quas discis amásque,
Sæpe placet docta picta tabella manu:
Hac varia ratione tibi liber iste placebit,
Omnibus his fructus accipis vnde pares.
Nam cùm tota hominis detur tibi machina, paruum
Quem mundum Græca voce vocare solent.
Cùm quoque corpoream, quam mens nostra incolit, istis
Tot structam videas partibus esse domum,
Quot nec habet Regis domus, aut Vernullia Rege
Splendidiore domus digna, domúsve Deûm.
Cùm quicquam vtilius Medicina non sit, & istis
Partibus vtilius nil Medicina ferat.
Hinc cùm docta manus tabulis rem expresserit omnem
Talibus, vt dici possit Apellis opus:
Non magis vllarum rapiat te machina rerum,
Non domus vlla, nec ars, nec tabula vlla magis.

STEPH. IODELIVS FRANCVS.

DE OSSIBVS ET CARTILAGINIBVS SEV IIS QVÆ CORPVS SVFFVLCIVNT PARTIBVS.

CAP. I.

MNES *humani corporis partes sunt aut similares, sensúue simplices, vt os, cartilago, ligamentum, fibræ, membrana, caro, adeps: aut dissimilares, instrumentariæúe, quemadmodum vena, arteria, neruus, musculus, digitus, & reliqua totius corporis organa: quæ eò magis instrumentaria fiunt, quò pluribus similaribus, ac dein instrumẽtariis etiam partibus (vt manus & caput) componuntur. Ossa durissimæ aridissimæque totius corporis partes existunt. Cartilagines verò ossibus molliores sunt, secũdùm ossa tamen durissimæ totius corporis partes censentur, atque his simul & illis vniuersum corpus sustinetur, omniáq; ipsis adnascuntur adstabiliunturque.* Ossium calvariæ historia. *Caluaria cerebri ac sensus organorum sedes, multis constat ossibus: in fronte siquidem sæpius vnum tantum, idque præcipuè in mulieribus conspicitur: in occipitio similiter vnũ, in vertice duo, ad vtramque aurem vel tempus vnũ, cui ciuitas insculpitur, organo auditus reponendo adaptata: & duo complectens ossicula, quorum vnum incudi aut molari dẽti, alterum verò malleolo non ineptè assimilaueris. Hoc quoq; os, præterquàm quòd ipsi cartilago auris corpus erectum seruans continuatur, tres exigit processus: ac vnus vberis papillam refert: alius stilum, aut graphium, aut acum, aut galli calcar: tertius antrorsum ductus, superiorísque maxillæ ossi in externa oculi sede locato serrata compage commissus, in altero latere portionem constituit eius sedis caluariæ, quam iugale os vocamus. Quinetiam tẽporis os posteriori inferioríq; ipsius parte simul cum occipitis ossis basileam caluariæ regionem efformat, quam præruptæ rupi nõ duritia modò, verùm & imagine conferimus. In capitis basi os insigne habetur, cuneo à dissectionum professoribus comparatum, & forma impense varium, processúsque educens vespertilionum alis simillimos. Ad hæc aliud os in narium summo reponitur, cribri aut potiùs spongiæ forma peruium, & cum septem enumeratis ossibus amplitudinem cerebro excipiẽdo paratam constituens, variúmq; septum efformans.* Ossa superioris maxillæ. *In superiori maxilla, præter dentes, duodecim ossa recensentur, vnũ vtrinque etiam in exteriori sedis oculi regione, & duo vtrinque etiam in interiori, & vnum vtrobique in inferiori, quod maxillæ ossium longè maximum visitur, superiorum alterius lateris dentium alueolos sibi insculptos obtinens. Ad palati finem, quà narium foramina in fauces pertinent, vtrobique etiam vnum eius maxillæ os cõsistit: & prominens denique nasi pars duobus extruitur ossibus, priuato nomine (vt & cætera maxillæ superioris ossa) destitutis, & nasi cartilagines producentibus, quibus cartilagineæ narium alæ stabiliuntur. Hactenus commemoratorum ossium pleraque inuicem suturis committuntur, ex quibus transuersim in sincipite ducta coronalis dicitur: transuersim verò in occipitio prorepens à Λ similitudine lambdoidis nomen obtinuit.* Connexus ossium capitis. *quæ autem ab huius vertice ad coronalis medium per capitis longitudinem incedit, sagittalis vocatur. at quæ ab hac æquè distant, & super aures feruntur, non suturarum speciem, sed veluti duarum inuicem incumbentium squammarum imaginem exprimunt, inde etiam squammosæ conglutinationes appellatæ. Reliqui etiam dictorum ossium connexus nullibi adeò exquisitè, ac tres modò dicti, formam suturæ referunt: imò locis aliquot simplicis lineæ speciem commonstrantes, harmoniæ potiùs quàm suturæ nomen merentur. Inferior maxilla simplici constat osse, nisi fortè admodum puerulis in summo mento ex binis ossibus ita coalescat, quemadmodum plurima puerulorum ossa multis ossibus compingũtur, quæ aliàs illis, qui ad summum deuenêre incrementum, simplicia occurrunt. Articulatur verò inferior maxilla inter animalia homini breuissima vtrinque ossi, quod ad aurem cõsistit, peculiari cartilagine hîc præter illam interuenientе, quæ ossium capita sinúsque vbi inuicem componuntur, crustæ modo oblinit, & articulum promptè versatilem & ab iniuriis in continuo ossium affrictu liberũ reddit. Vtraque maxilla plurimùm sedecim dentes nanciscitur, quibusdam tamen pauciores,* Dentes. *quatuor nimirũ incisorios, duos caninos, & decem molares, qui vt forma antea quã eruantur apparente differunt, sic etiam impari radicum numero suis præsepiolis infiguntur, nam & adultiori ætati suos genuinos tribuunt. In faucibus linguæ radici os præponitur v imaginem veriùs quàm Λ exprimens,* Os yoides. *& pluribus contextum ossiculis, ex quibus humiliora suis extremis asperæ arteriæ capitis (quod laryngem libentiùs quàm guttur nuncupamus) cartilagini committitur, quæ scutum refert, primáque laryngis cartilago numeratur, ac tangentibus tota occurrit. Secunda enim magna ex parte posteriorem laryngis sedem constituit, & anulo quem Thraces dextro pollici sagittantes imponunt similis, nomine destituitur, hinc quodammodo id inueniẽs. Tertia quæ duabus propriis extruitur partibus, vasorum quibus aquam manus lauaturis affundimus orificio respondet, in laryngis medio rimam efformans tibiarum linguis, seu fistularum quas ori indimus rimis similem, lingulámque ob id nuncupatam. His cartilaginibus operculum simul cartila-* Epyglottis.

A

Aſperæ arteriæ cartilagines. gineum & pingue, ligamentíque natura participans in-
ſternitur, reliquis interim aſperæ arteriæ cartilaginibus,
quæ ipſius caudicem & ramos in pulmonem digeſtos con-
Oſſa dorſi. ſtituunt, C vel C imaginem exprimentibus. Dorſum ſuæ
ſpina medullæ dorſali iter potiſsimùm parans, ac corporis
veluti carina in collum ceruicémue, thoracem, lumbos, ſa-
crum os, & coccyx ſeu cuculus os diuiditur, triginta qua-
Ceruix. tuor oſsibus (quas vertebras vocamus) efformatum. Ac
ceruix ſeptenas continet, multis & in omnibus non pari
numero proceſsibus ornatas, ad quarum primam (quæ ſola
inter reliquas vertebras ſpina deſtituitur, & tranſuerſos
proceſſus egregiè protuberantes poſsidet) caput antrorſum
retrorſúmque rectà ducimus. Secundæ verò vertebræ (cui
proceſſus inſtar canini dentis aut cuſpidis prominens acci-
dit) beneficio caput circumuertimus. Reliquarum autem
Thorax. opera in latus, ſed tantùm ſecundario, caput fertur. Tho-
rax duodecim obtinet vertebras, coſtarum articulationes
admittentes. ac harum ferè infima ſuis aſcendentibus &
deſcendentibus proceſsibus, quibus vertebræ præter ipſa-
rum corporum connexum inuicem articulantur, à proxi-
mis vertebris ſuſcipitur, vti prima ceruicis & ſuprà &
infrà ipſi contermina oſſa ſuſcipit: reliquis interim dorſi
vertebris illi duodecimæ ſuperioribus ſuprà quidem ſuſce-
Lumbi. ptis, infrà autem ſuſcipientibus: & qui inferiùs conſi-
Os ſacrum. ſtunt, infrà ſuſceptis, ſuprà ſuſcipientibus. Subſunt verò
illi duodecimæ quinque lumborum vertebræ, dein ſacrum
Coccyx. os, plurimùm ſex propriis compactum oſsibus, inuicem
validè nexis. Coccyx verò os infima ſede in cartilaginem
deſinens, crebrò quatuor exiguis conſtituitur oſsiculis, nulli
Os pectoris. neruo iter præbentibus, neque vllo donatis foramine, quò
dorſalis medulla reponatur. Pectoris os anteriorem thora-
cis (qui congruam cordi & ipſi ſubſeruientium organorum
ſedem parat) regionem ſibi vendicans, rariſsimè ſeptenis,
verùm paucioribus extruitur oſsibus, ſeptem coſtarum ar-
ticulationem vtrinque excipientibus. Quippe ex duode-
cim coſtis vtrobique poſitis, & in cartilaginem degene-
Veræ coſtæ. rantibus, ſeptem elatiores ſuis cartilaginibus pectoris oſsi
coarctantur, hinc verarum & legitimarum nomen ſor-
titæ. Quæ autem pectoris os non contingunt, & tanto ma-
Spuriæ coſtæ. gis ab illo anterioríque abdominis regione deficiunt, quan-
to humiliorem ſedem obtinent, ſpuriæ vocitantur. Infe-
rior pectoris oſsis ſedes in cartilaginem ceſſat, obtuſo enſis
mucroni (perinde ac totum pectoris os enſi aſsimulatur)
reſpõdens: quamuis autem Galenus cordis os conſtituerit,
nullum tamen exquiſitum hactenus reperire contigit. Su-
Clauiculæ. periori verò oſsis ſedi, vbi latiſsimum & robuſtiſsimum
Scapulæ. eſt, iugulúmque conſiſtit, vtrobique vna articulatur cla-
uicula, humeri articulum à thoracis latere remouens. Sca-
pula etenim trianguli imaginem quodammodo exprimẽs,
poſteriorem thoracis ſedem altera ex parte occupat, in cer-
uicem deſinens, cui acetabulum inſculpitur, brachij oſsis
capiti excipiendo conueniens: dein ex ipſius dorſo proceſ-
ſum educit, qui ſuper humeri articulum pertingens, ſum-
mus humerus appellatur. ac clauiculæ peculiaris cartilagi-
nis interuentu (vt & in clauiculæ ad pectoris os nexu fit)
articulatus, humeri articulum à thorace auxilio clauiculæ
diducit: humeri etiam articulum ſuperiùs perinde mu-
niens, ac interior ſcapulæ proceſſus anchoræ, corui roſtro &
C aut C comparatus. Brachij itaque os, ſeu humerus, ſca- Hu
pulæ articulatur, & huius inferiori ſedi variis ſinibus &
tuberibus exornatæ, rurſus duo inibi oſſa iunguntur, ra- Oſ
dius nimirum & vlna, quæ totius membri nomine etiam
cubitus appellatur, paríque modo in homine ac in quadru-
pedibus ad brachij os flectitur, & extenditur, ac in ſu-
periori ipſius ſede, qua poſteriorem cubiti articuli regio-
nem cõſtituit, proceſſum obtinet, quem gibberum plerique
nominant. Atque ita etiam inferior vlnæ pars alium ge-
rit, qui à ſtyli forma nomen nanciſcitur. Cæterùm ſoli pro-
pemodum radio brachiale articulatur, ac veluti propria Bra
cartilagine ab vlna dirimitur, octo oſsibus inter ſe forma oſſi
& magnitudine omnino differentibus extructum: cuius
rurſus inferiori ſedi quatuor poſtbrachialis oſſa vnà cum Po
primo pollicis oſſe coarticulantur. Is nanque, vt & reliqui chi
quatuor digiti, tribus oſsibus ſeriatim, ac veluti in acie po- oſſi
ſitis conſtituitur. Omniáque digitorum oſſa ſunt quinde- Di
cim: quibus in ſecundo pollicis internodio duo parua acce- oſſi
dunt oſsicula, ſeſami ſemini collata: qualia etiam in pri-
mis quatuor digitorum internodiis (ſed multo minora, im-
penſiúſque cartilaginea) interiori ſede habentur: & vnum
in pollicis tertio internodio, vnúmque ad exterius latus
connexus oſsis poſtbrachialis paruum digitum ſuſtinentis
ad brachiale ſecantibus obſeruatur. In reliquis verò digi-
torum internodiis rariùs vnum, niſi in valde ſenibus, viſi-
tur. Vtrique ſacri oſsis lateri grande os coarctatur: quod Os
vbi amplum eſt, iliáque reſpicit, ilium os dicitur: vbi ve-
rò profundiori acetabulo femoris caput admittit, coxendi-
cis: vbi autem cum alterius lateris oſſe pubem conſtituit,
inſigniterque perforatum cernitur, pubis os appellatur:
quamuis vniuerſum os ſubinde coxendicis nomine com-
prehendamus. Femoris os ſuprà rotundo capite ceruici pro- Os
lixæ, & introrſum obliquatæ adnato, coxendicis oſsi inar- ris
ticulatur, infrà verò duobus capitibus grandioris in tibia
oſsis ſinus ſubit, ſinu quodam in eorum capitũ medio exi-
ſtente, quo tuber dicti tibiæ oſsis recipitur, peculiaribus
etiam cartilaginibus in hoc articulo quadrupedum & a-
uium genu ſimillimo interuenientibus. Iuxta femoris cer-
uicis externam ſedem grandis apparet proceſſus, quem na-
tem & magnum rotatorem appellamus. intus quoque a-
lium obtinet proceſſum, ſed multo minorem exteriori,
quem hac occaſione minorem ſeu interiorem rotatorem vo-
camus. In tibia, quemadmodum & in cubito, duo ſpectan- O
tur oſſa, quorum internum craſsitie exterius longè vincit,
totiúſque membri nomine comprehenditur, exteriori in-
terim oſſe, quod femori non articulatur, fibula appellato.
Ante tibiæ cum femore articulum os rotundum, & mola M
patelláue dictum, ſcuti inſtar prælocatur. Cæterùm imæ O

tibiæ

tibiæ & fibulæ partes externis ipſorum lateribus prominentes ac excarnes, malleolique appellatæ, talum eadem ſede in homine ac in quadrupedibus repoſitum, & eundem in illo ac in his vſum ſubeuntem apprehendunt: cui calcis os ſubiicitur, tibiæ rectitudinem in poſteriora longè excedens. Anterior verò tali ſedes in rotundum caput deſinens, oſsis nauicularis ſinum ſubit, cui tria tarſi oſſa coarticulantur. Quartum enim exteriúſque tarſi os cubi & teſſeræ imaginem exprimens, calci iungitur. Porrò quatuor tarſi oſsibus quinque pedij oſſa coarticulantur, & his quinque pedis digiti ſuſtinentur, è quibus pollex duobus tantùm oſsibus efformatur, reliquis interim tria internodia ſibi vêdicantibus. Quinetiam in pede (quem homo quadrupedibus multo breuiorem obtinet) totidem ac in manu exigua occurrunt oſsicula, quæ ſeſami ſemini comparamus: quanquam primo pollicis internodio hîc duo longè grandiora quàm in manu ſubiiciantur, horúmque interius illud ſit, quod occultæ philoſophiæ ſectatores corruptioni neutiquam obnoxium eſſe affirmant, & tantiſper in terra aſſeruandum nugaciter contendunt, dum id reſurrectionis tempore ſeminis modo hominem producat. Ad hæc, in pede non minus quàm in manu vngues viſuntur, quos non inoportunè ſubſtantiæ gratia huc reponimus: quemadmodum inter partes aliquid ſuffulcientes referimus palpebrarum cartilagines, cilia quo minùs flaccidè concidant erigentes.

DE OSSIBVS.

GREVINVS.

IRATVS ſum hactenus eam medicinæ partem non omnino elaboratam, quam plerique eorum aggreſsi ſunt qui in docendo & medendo cæteris præluxerunt, quámque præ omnibus aliis, tum propter actionis vſus præſtantiam, tum etiam propter vim quam in ſanitatis conſeruatione & morborum præcautione atque curatione obtinet, ſummó labore atque diligentia tractatam eſſe oportuit. Qui enim diligentiùs ſcrutabitur qua methodo corporis humani fabrica tum à philoſophis, tum à medicis pertractata fuerit: is fortaſſè conqueri iurè poterit, quod potius corporis demortui, quàm viuentis hiſtoriam perſequuti fuerint, neglectiſque primis & præcipuis, minùs principalibus incubuerint. Hoc autem eò à me dicitur, quòd Hippocrates ſummus artis noſtræ magiſter, hominem non quidem mortuum, ſed quatenus medici ſubiectum eſt, dum perſequitur, triplici ſubſtantia conſtare ſcripſerit, libro ſexto ἐπιδ. vna quidem continente, altera contenta, tertia impetum faciente: quas ſolidarum, humidarum & ſpiritus nomine complectitur Galenus lib. I. Febrium. Si quis ergo corporis humani fabricam docturus, triplicem corporis ſubſtantiam complexus non fuerit, vel anatomiam non deſcripſiſſe, vel eandem omnium corporis partium ſcientiam non eſſe fateatur neceſſe eſt. Verùm quia amplum hunc diſputandi campum ingredi non eſt animus, quem aliàs percurrere fortaſsis multis erit ex vſu, potius in eo inſiſtemus, vt ea quæ ſunt huius loci atque temporis explicemus, quæque lucem aliquam adferre videbuntur iis quæ à Veſalio per epitomen breuiſſimè de anatomia dicta ſunt, antequam ad explicationem figurarum hominem exprimentium deueniamus.

Omnes quæ hominem conſtituunt partes ſimplices ſunt & vniuſmodi, aut compoſitæ: ſic enim medici, qui in partium corporis dignotione, non aliter quàm philoſophi in vniuerſi natura verſantur, horum exemplo totius ſui mundi partes ſimilares vel diſsimilares appellant. *Partium corporis differentiæ.* Similares autem vel ſunt ſolidæ, vel humidæ, vel ſpiritus: ſolidæ quidem vt oſſa, cartilagines, ligamenta, fibræ & membranæ. *Similares.* Humidarum verò duæ ſunt differentiæ: quaſdam enim omnino molles nominat Ariſtoteles libro primo de hiſtoria animalium, vt ſunt ſanguis, pituita, & vtraque bilis: alias non omnino molles, vt eſt caro, adeps, glandula, medulla. Caro quidem vel ea muſculorum & propriè dicta, vel viſcerum quam parenchyma nominant, vt medulla vel cerebri, vel dorſi, vel oſſium. Spiritus triplex eſt, Animalis in cerebro continetur ſenſus & motus opifex, totúmque corpus per neruos & ſpinalem medullam perreptans: Vitalis cor occupat, & per arterias deducitur: Naturalis autem in hepate ſedem habet, pérque venas omnibus corporis partibus communicatur. Verùm qui animalis, vitalis & naturalis eſt, vnus idémque ſpiritus eſt, pro diuerſis in quibus operatur partibus diuerſa nomina ſortitus. Nam idem eſt qui ſenſum, motum & vitam impertit. At verò compoſitæ diſſimilaréſque partes, quas *Diſsimilares.* ideo organicas appellant, quòd omnes tales ſint eius vſus gratia à natura efformatæ, numerantur venæ, arteriæ, nerui, muſculi, & cæteræ quæ ſunt huiuſmodi ex ſimplicibus compoſitæ. Verùm ab oſſibus ordiamur: quandoquidem primò inter ſolidas numerantur. *Oſsium conſideratio.* Videamúſque quæ in ipſis conſideranda ſint quandiu, communi vita cum reliquo corpore fruuntur. Eſt ergo conſideranda eorum ſubſtantia ſeu conſtitutio: quædam enim ſunt ſolida, quædam cauernoſa, quædam petroſa, quædam aſpera, quædam læuia, quædã friabilia, quædam ſpongioſa. Eſt & magnitudo, qua vel magna, vel parua, vel ampla, vel anguſta, vel longa & gracilia dicuntur. Eſt præterea figura, qua vel rotundum, vel quadratum, vel aliam figuram emulantur. Tum etiam locus quem in compoſitione corporis obtinuerunt, vt & cõnexio & inuicem compoſitio. Vſus cuius gratia vel ſtabiliunt totum corpus, vel partes ſibi adnatas retinent, vel nobiliores ab iniuriis externis defendunt. Nec minus vniuſcuiuſque temperamentum conſiderandum: quamuis enim reliquarum partium ſicciſſima frigidiſſimáque ſint, vt quæ plus terreæ ſubſtantiæ obtineant: inuicem tamen collata, alia aliis ſicciora frigidioráque ſunt, ob eámque cauſam duriora, vel molliora, albidiora, vel nigriora. Denique conſiderandus oſſium numerus, & eorum præcipuè quæ partes organicas vel perficiunt, vel conſtituunt. Quoniam autem compoſitionis oſſium magna imprimis habenda eſt ratio, à qua in medendo ſummæ & præcipuè ſumuntur indicationes, neceſſarium eſſe iudicaui connexionis oſſium differentias breuiter perſequi, ne quid ad perfectam oſſium cognitionem deſiderari poſſe videatur. Componuntur ergo inuicem vel per articulum motus conſcium, vel per ſymphyſim vnionem ſine motu. *Oſsium inuicem cõnexio.* Cùm autem omnis motus ſit vel manifeſtus, vel obſcurus, factum eſt vt quædam per diarthroſim, hoc eſt, motum manifeſtum, quædam verò per ſynarthroſim motum obſcurum componantur. Diarthroſeos & ſynarthroſeos tres ſunt modi, Enarthroſis, Arthrodia & Ginglymos. Enarthroſis fit quotieſcunque os in oblongum cólum & caput deſinẽs alterius oſſis cauitatem ſubit. Arthrodia fit eodem prorſus modo, niſi quod quæ cauitas recipit non adeo caua eſt, vt in quam caput magis depreſſum inſeratur. Ginglymos autem fit cùm oſſa partim ſuſcipiunt, partim ſuſcipiũtur ſeſéque inuicem ingrediũtur. Altera verò coagmentationis ſpecies quam ſymphyſim appellari diximus, Suturam, Gomphoſim, atque Harmoniam recipit differentias: ſuturam quidem, qua in duarum ſerrarum ſeſe inuicem ſubeuntium oſſa cõnectuntur: gomphoſim, qua os oſſi claui modo infigitur: harmoniam, ſimilitudinem qua oſſa per ſolam lineam & partium appropinquationem componuntur. Verùm non ſufficit has connectionis oſſium differentias cognouiſſe, niſi etiam quo intermedio contineantur perſpectum habuerimus: illud autem eſt vel cartilago, vel ligamentum, vel caro. Quæ per cartilaginem fit vnio ſynchondroſis dicitur, quæ per ligamentum ſyndeſmoſis, quæ vero carnis interuentu ſyſſarcoſis nominatur. Atque hæc dicta ſufficiant clarioris doctrinæ cauſa. & quoniam magis amica eſt veritas, eam quoad fieri potuit in ſceleti explicatione inſecuti ſumus. Horum omnium ſuo loco exempla dabimus.

DE CARTILAGINIBVS.

GREVINVS.

Cartilago quid. QVONIAM verò breuiter ac per epitomen iter iam inceptum persequi statuimus, ab ossibus ad cartilagines deueniendum est, quæ secundum inter partes solidas locum obtinuerunt. Est igitur cartilago pars solida ita mediæ inter os & ligamentum consistentiæ, vt si durior paulò à natura efformata fuisset, vel etiam mollior, ossis vel ligamenti nomen assumeret. ob idque Aristoteles scripsit cartilaginem ex eadem prorsus cōstare cum osse materia, nisi quòd paulò humidior sit. Ex semine ortum habet, ideóque alba vt & reliquæ corporis partes quæ spermaticæ nominantur. Quinetiam eundem cum ossibus vsum (de quo iam diximus) consequuta, sed eò multò maiorem, quòd ossa quædam inuicem connectat, & eadem ne perpetuo motu atterantur conseruet. Cartilaginū enumeratio. Ad vtriusque verò oculi palpebræ conformationem vna atque altera sursum & deorsum mollis concurrit, propugnaculi vice à primo parente constituta. Vtranque autem geminæ constituunt, crassiores efformatæ quo propiùs ad os temporis accedunt. Triplicem imis in partibus nasus agnoscit, duas quæ alas constituunt, tertiam inter vtranque mediam. Maxillæ inferioris processus duo quà cauum ossis temporum subeunt cartilaginem habent. Epyglottis tota cartilaginea est. sunt & eiusdem substantiæ asperæ arteriæ circuli, siquidem Vesalio credamus: quibusdam enim ossei sunt, eam litem diligeus inspectio facilè componere poterit. Inter dorsi spinas cartilago intermedia est, si primam exceperis: id quoque inter os sacrum & coccygem continuatur; præcipuéque in mulieribus propter partus necessitatem. Ad sterni superiorem partem quà cum clauiculis connectitur, vt etiam inter os primum & secundum pectoris cartilagines sunt interpositæ: idem in scutiformem desinit, & verarum costarum appendices cartilagineas in vtroque latere recipit: spuriæ autem in alias desiuunt eodem prorsus quo sunt numero. Scapulæ, coxendicis ac tibiæ cauitates perficit cartilago: eúmque locum qui inter carpum & stylum intercedit replet altera. uec minùs cartilagiue diuiduntur ossa pubis anteriori ea parte qua pili adnascuntur. omnibus denique articulis, siue ea per diarthrosin, siue per synarthrosin connectantur, ad faciliorem motum concessæ sunt cartila gines. Atque ea est omnium nomenclatura, quas in adultis corporibus ad eorum conseruationem effotmauit natura: plures in aliis reperies, quò propiùs ab ortu recedunt: quæ quidem dum successu temporis ficciores fiunt, in ossa desinunt.

DE OSSIVM AC CARTILAGINVM LIGAMENTIS, & musculis arbitrarij motus instrumentis. Cap. II.

Ligamenti definitio. *LIGAMENTVM non minùs quàm musculorum eneruationes, & organa quibus animalis spiritus à cerebro deducitur, nerui nomine vulgò donatum, corpus est similare, ex osse aut cartilagine principium ducens, sensus propemodum omnis expers, durum, sed tamen cartilagine mollius, album, & in colligando, continendo, obtegendo, ac musculis constituendis varios in hominum fabrica vsus præstans.* Musculi def. *Musculus enim motus ex nostro arbitratu pendentis instrumentum censetur, multis membraneis, ligamentíque naturam poßidentibus, & carne intertextis fibris formatum, ac vt in se contrahatur, mouendámque partem agat, neruorum à cerebro animalem vim adferentium opem non secus quàm sensuum organa requirens: similitérque vt reliquæ quas enutriri oportuit partes, venis ac arteriis irrigatum.* Tendonis def. *Cæterùm tendo musculi quædam est eneruatio, ac velut illius fibrarum citra carnis interuentum coalitus. Quippe tendo à musculo tunc solùm producitur, quando ille adeò longam sedem ab exortu (quem ab osse, aut cartilagine, aut membrana quapiam sumit) ad insertionem (quam in mouendam partem molitur) obtinet, vt ipsius fibræ carnis primariæ musculorum partis implexu vniuerso ductu non indigeant. Adeò vt longiores musculi in tendinem modò teretem, modò latum, & veluti membraneum, modò breuiorem, modò longiorem desinant: breues autem musculi vniuerso progressu carnei permaneant, in nullam notatu dignam eneruationem degenerantes. Porrò frontis cutem membrana musculosa ipsi substrata, & carneis fibris adaucta mouet. Cutis namque natiuum corporis tegumentum exteriùs tenuem admodum obnatam exigit cuticulam, veluti ipsius veræ cutis efflorescentiam, quam ἐπιδερμίδα nominant: interiùs verò per vniuersum corpus membrana quædam cuti subducitur, quam quòd alicubi (quemadmodum hîc in fronte) carneis fibris adaugeatur, carneam vocari visum fuit, nisi arrideat magis tunicæ appellatio, quoniam tenue ac simplex fibrarúmque expers sit tegmen, membrana.* Memb carne *atque inter hanc membranam & cutem adeps pluribus homini asseruatur.* Adeps *Superior palpebra etiam dictæ nuper membranæ beneficio mouetur: ea enim parte qua hæc ad internam oculi sedis regionem carnea efficitur, palpebram attollit: qua verò ad externam oculi sedem carneis fibris ad C nostri imaginem ductis enutritur, palpebræ motus deorsum autor euadit. Oculum septem agunt musculi,* Septē musc *primus in latus introrsum, secundus extrorsum, tertius sursum, quartus deorsum ducunt, quintus & sextus nonnihil oculum circumuertunt, primi & secundi musculorum functionem parumper adiuuantes. Atque hi sex forma, quæ oblonga & quasi teres visitur, inuicem correspondent, & à dura membrana neruum visorium inuestiente pronati, in anteriorem duræ oculi tunicæ sedem iuxta iridis latera orbiculatim membraneis tendinibus inseruntur. Septimus verò his occulitur, & solus neruum visorium in orbem ita ambiens, vt sex dicti simul eundem vnà cum septimo musculo induebant, in posteriorem duræ oculi tunicæ sedem carneus implantatur: & iisdem ferè motibus cum sex illis musculis præest.* Nasi sculi. *Alteram nasi alam sursum extrorsúmque ducit musculus, ab interio.i malæ latere pronatus, vnáque parte in alam, altera in superius labrum, quà id alæ subiicitur, insertus. Introrsum verò*

alam

alam contrahit membraneus muſculus, in narium amplitudine ſub tunica illas ſuccingente latitans.

Buccarũ & labrorum muſculi.

Buccas & labra agunt muſculi vtrinque quatuor. ac primus à carnea conſtituitur membrana carneis fibris in anteriori potiſſimùm colli ſede & facie ad malas vſque enutrita, muſculoſáque facta. Secundus à malis pronatus ſuperiori labro implantatur. Tertius ab inferiori maxilla in humilius labrum pertinet. Quartus admodum varius in ea buccarum parte conſiſtit, quam inflamus: atque his accedit muſculi illius portio, quem naſi alam extrorſum agere nouimus, qui vnà cum dictis mirificos illos varióſque buccarum & labrorum motus effingit.

Maxillæ inferioris muſculi.

Maxillam inferiorem mouentium vtrinque etiam quatuor habentur. primus temporalis eſt, à verticis oſſe, & frontis quoque, & cuneum referente, & temporis oſſibus amplo látóque principio enatus, ac maxillæ inferioris acuto proceſſui inſertus. Secundus à mandendo manſorius dictus, ab ea capitis parte quæ iugale os nuncupatur, procedit, externæ maxillæ ſedi inſertus. Tertius à capitis proceſſibus alarum imaginem exprimentibus, in internam maxillæ ſedem implantatur, vnà cum dictis maxillam attollens, & in latera prorſúmque ac retrorſum agens. Quartus cum ſuo coniuge maxillam deorſum trahit, & à ſtylum imitante capitis proceſſu initium ducens, duobúſque ventribus priuatim donatus, ad ſummum mentum maxillæ inſeritur.

Oſſis yoidis muſculi.

Os v referens deorſum rectà trahunt duo muſculi inuicem proximi, atque à pectoris oſſis ſummo pronati. Surſum verò id ducunt alij duo, à maxilla inferiori principium ducentes: in latera autem id os ſurſum allicitur vno vtrinque muſculo, qui à capitis proceſſu ſtylum referente naſcitur. Deorſum quoque ad latera vtrobique vnus mouet muſculus, ab elatiori ſcapulæ coſta principium obtinens. Octo præſentes muſculi in anteriorem oſſis v imaginem exprimentis ſedem implantatur.

Linguæ muſculi.

Linguæ radici à dicti iam oſſis medio carnea moles implantatur, quæ duorum muſculorum vice numerari poſſet, introrſúmque & deorſum rectà linguam trahit. Ab eius oſſis lateribus vtrobiq; vnus etiã linguæ radici inſeritur introrſum, ſed tamen magis ad latus linguam agens. Quintus & ſextus linguæ muſculi in vtroque latere ſinguli à capitis proceſſibus ſtylum referentibus enati, linguæ radici implantantur, eam ſurſum, prout hic aut ille contrahitur, ad latus ducentes. Septimus & octauus vtrinque ſinguli à lateribus maxillæ inferioris iuxta molarium dentium radicem enati, linguæ longitudini ſecundùm humiliora inſeruntur; linguæ partem ante ſectionem inhiante ore conſpicuam deorſum in latera mouentes. Nonus ab interna maxillæ inferioris ſede iuxta ſummum mentum prodiens, craſſus cernitur, & aliquot donatus inſcriptionibus, linguæque humiliori ſedi inſertus, eam extrorſum agit. quanquam præter hos muſculos linguæ corpus ante ſectionem apparens, talibus implicetur fibris, vt magna Naturæ induſtria in omnem motus differentiam promptiſſimè feratur.

Cartilaginis laryngis muſc. proprij.

Primam laryngis cartilaginem ſecundæ committunt quatuor muſculi, laryngis rimulam arctantes: & quatuor tertiam cartilaginem ſecundæ nectunt, rimulam aperientes: & duo tertiam primæ colligant, rimulam claudentes: alij duo in tertiæ cartilaginis baſi conſiſtentes rimulam ſtringunt. Atque hi duodecim muſculi, laryngis proprij vocantur.

Cõmunes.

Communium verò duo ab oſſe v ſimili primæ cartilagini inſeruntur, eámque antrorſum attollentes, rimulam laryngis reſerant: & duo à pectoris oſſe pronati, in eandem quoque cartilaginem pertinet. Dein duo à poſteriori ſede ſtomachi inuicem proximi principium ducentes, eius quoque cartilaginis lateribus toti carnei (vt omnes ferè laryngis) inſeruntur, vnà cum duobus poſtremo dictis laryngem arctantes. Alij duo ab oſſe v referente enati, & in laryngis operculi radicem inſerti, id ſurſum antrorſúmque vellunt.

Caput mouentes muſculi.

In caput mouentium claſſem illi quoque reijciuntur, qui primam ceruicis vertebram priuatim mouent. ſunt autem vniuerſi ſeptem paria, quòd ſcilicet vtrobique totidem enumerentur muſculi. Ac primum par ex quinque ſuperiorum thoracis vertebratum ſpinis pronatum, ſenſimq; extrorſum obliquè aſcendens, occipitis oſſi implantatur. Secundum par, quod non duobus, ſed pluribus efformari videtur muſculis, admodúmque varium cernitur, præcipua ipſius portione ex tranſuerſis quatuor ſuperiorũ thoracis, & quinque humiliorum ceruicis vertebrarum proceſſibus enatum, introrſúmque nõnihil obliquè conſcendens, occipitis oſſi implantatur. Tertiũ à ſpina ſecundæ ceruicis vertebræ enatũ, & extrorſum parũper obliquè repens, occipitis etiã oſſi inſeritur. Quartum par ſimiliter occipitis oſſi inſertũ, à prima vertebra inibi prodit, quà aliæ vertebræ in ſpinã deſinunt. Quintũ ab occipitis oſſis medio trãſuerſum quodãmodo, ad lateralis primæ vertebræ proceſſus fertur. Sextũ à ſpina ſecũdæ vertebræ in eoſdẽ proceſſus pertinet, ſimiliter ac quinq; nunc enumerata in poſteriori ceruicis ſede cõſiſtẽs, ac pariter vt tertiũ, quartũ & quintũ, muſculis conſtãs prorſus carneis & teretibus & gracilibus. Septimũ par inſignius eſt, atq; à pectoris oſſis ſummo, clauiculíſq; quà illi articulãtur, vtrinq; vnus pronaſcitur muſculus, qui ſurſum obliquè ductus in mamillarẽ capitis proceſſum inſertionem tentat. Cæterùm primis quatuor paribus ſimul tenſis caput rectà retrorſum ducitur, ſi verò trium primorum parium muſculi ex altero latere tantùm egerint, ad capitis circumuerſionem auxiliabuntur, & in illo motu quintum & ſextum par, primam ceruicis vertebram vnà cum capite in gyrum ducent. Septimi verò paris muſculis ſuum munus ſimul obeuntibus, caput rectà antrorſum flectitur: quum autem alternatim laborant, circumuerſionis autores efficiuntur.

Ceruicem mouentes muſculi.

Verùm ad capitis motum, quo id ſecundariò cum ceruice flectitur, & extenditur, ac in latus ad humeros ducitur, ceruicis muſculi famulantur, inter octo paria dorſum mo-

uentia reponendi. Ac primum par à quintæ thoracis vertebræ corporis lateribus incipiens, ad primam vſque ceruicis vertebram pertingit, ſtomacho ſubiectum, ſuperioremque dorſi partem flectens. Secundum à prima thoracis coſta vtrinque pronatum, & internæ tranſuerſorum ceruicis vertebrarum proceſſuum ſedi inſertum, ceruicem in latus, ſed antrorſum magis, ducit. Tertium ex tranſuerſis ſex ſuperiorum thoracis vertebrarum proceſſibus originem obtinens, externæ ſedi trāſuerſorum vertebrarum ceruicis proceſſuum implātatur, ceruicem quæ retrorſum inclinantem ad latus agit. Quartum par à ſeptimæ thoracis vertebræ ſpina ad ſecundam vſque ceruicis vertebram pertinet, omnibus intermediis vertebris, vti & primum par, inſertum, ac ex eiſdem principium capiens, ſuperioremque dorſi partem extendens. Quintū par vtrinque etiam habet muſculum, ab ilium oſſe in tranſuerſos lumborum vertebrarum proceſſus, & infimam thoracis coſtam inſertum inferioriſque dorſi partis flexus opificē. Sextum ab infima oſſis ſacri ſede in dorſo incipiens, ad ceruicem vſque fertur, in trāſuerſos proceſſus lumborum, ſed manifeſtiùs adhuc thoracis vertebrarum inſertum. Huius paris ambobus muſculis cōtractis dorſum extenditur: altero autem tantùm laborante (vt & in aliis paribus) hoc quoque par obliqui ſeu in latera motus autor euadit. Septimum ſub ſexto occultatum à poſteriori ſacri oſſis ſede principium ducens, ad vndecimæ vſque thoracis vertebræ ſpinam conſcendit, omnibus intermediis ſpinis aſſertum, ac ſpinas inuicem colligendo, dorſum hîc extendens, vti & in ſua ſede octauum par, quod ab vndecima thoracis vertebra ad ſeptimam vſque ceruicis porrectum, ita prorſus intermediis ſpinis committitur, vt ſeptimum illis quibus adnaſcitur ſpinis.

Scapulam mouentes muſc.

Scapulam ad pectus mouet muſculus à thoracis ſecunda, tertia, quarta & quinta coſtis anteaquam in cartilaginem illæ finiant enatus, & trianguli modo internum ſcapulæ proceſſum inſertus. Secundus ſcapulam mouētium ab occipitio pronatus, & dein ſecundùm ceruicis longitudinem ad octauæ vſque thoracis vertebræ ſpinam à vertebrarum ſpinarum apicibus principium ſumens, in ſcapulæ ſpinam ſummúmque humerum & clauiculæ portionem inſeritur, tota ſui parte quæ in ceruice cōſiſtit ſcapulam ſurſum vellēs, ea verò quæ ſub ceruice in poſteriori thoracis ſede habetur, monachorúmque cucullis reſpondet, ſcapulam deorſum trahens. Tertius à tranſuerſis ſuperiorum ceruicis vertebrarum proceſſibus enatus, ac elatiori ſcapulæ baſis angulo inſertus, illam quoque attollit. Quartus ex quintæ, ſextæ & ſeptimæ ceruicis, ac trium primarum thoracis vertebrarum ſpinis præcipuè enaſcitur, ſcapulæque baſi inſertus, eam ad dorſum nonnihil ſurſum contrahit.

Brachium mouentes muſc.

Primus brachij motuum autor à media clauiculæ ſede pectoris oſſi proxima, & pectoris oſſe pronatus, ac quodammodo in angulum arctatus, brachium pectori adducit. Secundus ab altera clauiculæ parte, & ſummo humero, & ſcapulæ ſpinā principiū ſumens, ſuóque vertice brachij oſſi tranſuerſim inſertus, id ſurſum variè attollit, hunc humeri articulum pulchrè tegens, & figuræ Δ non abſimilis. Tertius ab humiliori ſcapulæ coſta prodiens, brachium rectà ad dorſum allicit. Quartus à ſextæ thoracis vertebræ ſpina ad humiliorem vſque ſacri oſſis ſedem, ex intermediarum ſpinarum apicibus originem ducens, & veluti in trianguli verticem coactus, in brachium inibi inſeritur, vbi tres commemorati inſertionem longè ſub oſſis capite ſcapulæ articulato moliuntur: atque hîc muſculus brachium variè deorſum trahit, vti ipſius principium perquam amplum eſt: neque ex puncto ita ducitur, vt muſculi ſimplicem prorſus motum obituri. Quintus vniuerſum ſcapulæ cauum coſtas reſpiciens occupat. Sextus gibbā ſcapulæ ſedem vniuerſam ſibi vendicat, ſub ipſius ſpina conſiſtentem. Septimus ſinum implet inter ſcapulæ ſpinam & elatiorem ipſius coſtam conſpicuum. Hi tres amplis implantationibus in ligamenta humeri articulum ambientia inſeruntur, brachij circumactus opifices; quamuis ſeptimus & ad brachij eleuationem aliquid auxiliari videatur.

Thorac. mouent. muſc.

Thoracem mouentium primus à clauicula enatus, in primam thoracis coſtam inſeritur, illam ſurſum ducens, hácque occaſione ad thoracis dilationem iuuans. Secundus à baſi ſcapulæ pronatus, tanquam digitis quibuſdam octo ſuperioribus coſtis longè anteaquam in cartilaginem degeneret, inſeritur, eáſque extrorſum mouens, thoracem dilatat. Tertius ex apicibus ſpinarum trium inferiorum ceruicis, & primæ thoracis vertebrarum latum membraneúmque principium ducens, ternis veluti digitis tribus quatuor ſuperiorum coſtarum interuallis ſub ſcapulæ baſi inſeritur, eáſque coſtas ſurſum obliquè ducens, thoracem ampliat. Quartus ab ilium oſſe incipiens, ſurſúmque ad ceruicem ductus, duodecim coſtis, quà primùm à vertebris diſcedunt, inſeritur, thoracem arctans. Quintus ex ſpinarum apicibus duarum infimarum thoracis & aliquot lumborum vertebrarum membraneus enaſcitur, & tranſuerſim ductus, ac nonæ, decimæ, & vndecimæ coſtis vbi in interiora reflectuntur inſertus, thoracem dilatat. Sextus in thoracis amplitudine repoſitus, verarum coſtarum cartilaginibus pectoríſque oſſis lateri exporrigitur, thoracis conſtrictioni præfectus. In duodecim coſtarum interuallis interiores ac exteriores muſculi reponuntur: qui exteriores in coſtarum oſſium interuallis conſiſtunt, à ſuperiori coſta antrorſum obliquè ſuas fibras in humiliorem mittunt: interiores verò ab inferiori coſta ſurſum obliquè in anteriora, ad ſuperiorem coſtam fibras porrigunt. In ſex verò cartilaginum quæ legitimis coſtis aſcribuntur interuallis, exteriorum muſculorum fibræ ab humiliori cartilagine in ſuperiorem obliquè antrorſum repunt: interiores autem fibræ à ſuperiori cartilagine ad inferiorem antrorſum pertinent, ac proinde in ſex legitimarum coſtarum interuallis quaterni numerantur muſculi: in ſpu-

riarum

riarum autem costarum interuallis bini tantùm, vniuersiq́; vnius lateris intercostales musculi quatuor sunt & triginta, ad vnum omnes arctando thoraci præfecti. Atque numeratis hactenus in vno latere thoracis quadraginta musculis, alij totidem in altero latere congruunt. & his octuaginta vnus accedit, vtrique lateri communis, ipsum videlicet septum transuersum infimæ pectoris ossis & spuriarum costarum cartilaginibus & vertebris lumborum superioribus insertum, ac in medio nerueum, in circuitu verò ad insertionem carneum, vt sanguificationi generationique subseruientia organa à cordis & partium ipsi subministrantium sede dirimens, thoracémque proprio munere dilatans. His accedunt octo abdominis musculi, vtrinque nimirum quatuor. Primus seu extimus obliquè deorsum in priora fibras porrigit, cum suo coniuge toti abdomini inuolucrum efformans. Secundus obliquè sursum in anteriora fibras mittit, & cũ suo pari inuolucrum quoque abdomini constituit. Tertius rectà fibras sursum ducens, à pubis osse ad pectus conscendit. Quartus transuersim fibras digerit, ac cum suo pari etiã, vt & obliqui, inuolucrum abdomini extruit, ad thoracis constrictionem nõ minùs quàm cæteri abdominis musculi suppetias ferens. Cubitum duo flectunt, quorum anterior vnum caput à scapulæ ceruicis elatiori sede, alterum ab interno scapulæ processu mutuatur, & illis efformatus capitibus in radium inseritur. Posterior à brachij osse enatus, in anteriorem cubiti articuli sedẽ, potissimùm verò in vlnam inseritur. Extendũt autem cubitum tres, ac vnus ab humiliori scapulæ costa nascitur, secundus à brachij ossis ceruicis posteriori sede. hi in descensu inuicem connascuntur, & ipsis tertius admiscetur, à media ferè longitudine ossis brachij enatus, & simul cum illis in posteriorem vlnæ processum insertus. In interna cubiti sede gracilis reponitur musculus, qui ab interno ossis brachij tubere pronatus, in latum degenerat tendinem, internæ summæ manus cuti magna ex parte subnatum: cuius beneficio ea cutis minùs versatilis, & ad tangendum aptior reddi creditur. Radius in pronum duobus musculis ducitur: vno quidem ab interna cubiti articuli sede enato, & in radium obliquè implantato: altero autem iuxta brachiale ab vlna in radium transuersim ducto. In supinum verò radius aliis duobus fertur, vno quidem longo, & à brachij osse ad inferiorem radij partem, cui brachiale articulatur, pertinente: altero ab externa cubiti articuli regione ad mediam radij longitudinem obliquè exporrecto, ibidémque inserto. Brachiale quatuor præcipuis agitur musculis, ac duo primi ab interno tubere brachij ossis pronascuntur, & vnus postbrachialis ossi indicem sustinenti, alter verò brachialis minimo ossi implantatur: tertius à brachij osse enatus, bifido tendine in postbrachialis ossa indicem & medium sustinentia inseritur: quartus ab externo brachij ossis tubere pronatus, ac vlnæ exporrectus, in postbrachialis os paruum sustinens digitum insertionem molitur. Duo primi simul brachiale flectunt: tertius verò & quartus simul contracti, id extendunt. Verùm primo simul cum tertio tenso, brachiale in internum latus agitur: secundo autem & quarto vnà laborantibus, id in externũ latus inclinatur. Digitos manus mouentium primus ab interna anterioríque cubiti articuli sede enatus, ante brachialis radicem in quatuor disscinditur tendines, secundis quatuor digitorum internodiis insertos, illáque flectentes. Secundus ab eadem sede cum primo, sed magis decliuè, originem ducens, primo substernitur, in quatuor etiam diremptus tendines, qui primi tendinibus subiecti, ante secundi digitorum internodij radicem eos tendines perforant, tandémque in tertia quatuor digitorũ ossa insertionem molientes, ea flectunt. Tertius à radio iuxta cubiti articulum enatus, tertio pollicis articulo inseritur, ipsiúsque flexus autor euadit. Tertium musculum, in serie alij tredecim numero subsequuntur, in extrema manu repositi, quorum bini primo singulorum quinque digitorum ossi inseruntur, eius flexionis opifices, & tres secundo pollicis internodio potissimùm inserti id quoque flectunt. Decimusseptimus itaque digitos mouentium ab externo brachij ossis tubere natus, & indici, medio ac annulari præcipuè implantatus, eos digitos extẽdit. Decimusoctauus ab eadem qua nuper dictus sede prodiens, parui digiti extensionis primarius autor est, & variè cum decimiseptimi tendine tribus annularis digiti ossibus inserto commixtus, etiam abductioni versus exteriora nonnihil inibi subseruit. Decimusnonus cum illo qui vigesimusprimus erit, commune principium ab vlna, non procul à brachialis sede nanciscitur: & in duos ferè dissectus tendines, vnum exteriori indicis, alterum medij lateri digerit, illorúmque digitorum in externum latus abductionis autor censetur. Vigesimus à brachiali pronatus, & externo postbrachialis ossis paruum sustinentis lateri exporrectus, primóque eius digiti ossi insertus, illum extrorsum in latus abducit. Vigesimusprimus externo lateri exterioris pollicis regionis ad tertium vsque articulum implantatur, pollicis versus indicem extensionis autor. Vigesimussecundus ab vlna paulò superiùs quàm nuper dictus prodit: & mox bipartitò scissus, vna portione in tendinem cessat, brachialis ossi pollicem sustinenti insertum, & ductum, quo manus radij motum in pronum sequitur, adiuuantem. Altera autem pars in duas rursus dirimitur, quæ singulæ vnum efficiunt tendinem: & hæc quidem suum tendinem primi pollicis ossis exterioris sedis interno lateri inserit: illius verò partis tendo illi ossi tantùm obnascitur, in secundum & tertium pollicis os insertus. Horum tendinum beneficio pollex introrsum versus extenditur. Vigesimustertius ad internum primi pollicis ossis latus sedem obtinens, pollicem ab indice insigniter abducit. Vigesimusquartus ab osse postbrachialis indicem suffulciente enatus, & primo

Abdominis musc. — Cubitum mouentes musc. — Radiũ mouentes musculi. — Brachiale mouentes musc. — Digitos mouentes musculi.

pollicis ossi præcipuè insertus, pollicē indici proximè adducit. Supersunt adhuc quatuor graciles musculi, quatuor tendinibus secundi digitos mouentium, musculi in vola attensi, & in internum latus primi quatuor digitorum ossis inserti, eorúmque digitorū ad pollicem in latus adductionis ministri. Reponuntur itaque in interna cubiti sede musculus, latum manus efficiens tendinem, primus & secundus brachialis motuum autores, primus, secundus & tertius digitos mouentium, & duo radium in pronum ducentes. In externa autem sede consistunt decimusseptimus, decimusoctauus, decimusnonus, vigesimusprimus, vigesimussecundus digitos mouentium, & tertius & quartus brachialis motibus præfectorum, & duo radium in supinum agentes, suntque omnes numero nouem. Verùm decem consurgent si à vigesimo secundo digitos mouētiū illam portionē distinxeris, quæ brachialis ossi pollicem sustinenti tendinem offert. In extrema manu obseruantur decem musculi, primos articulos digitorum flectentes, & tres secundi pollicis internodij flexus autores, & dein digitos agentium vigesimus, vigesimustertius, vigesimusquartus, & quatuor musculi quo-

Testes mouētes musc. *rum beneficio quatuor digiti pollici adducuntur. Singuli virorum testes cum suis seminalibus vasis tunica obducuntur à peritonæo pronata, & aliquot rectis carneísque fibris enutrita, infimæque semen deferentis vasis sedi inserta. His fibris testi vnus constituitur musculus, cuius ope testis obscurè sursum vellitur. Sic & membranæ vterum firmantes, vtrinque carneis donantur fibris, hácque*

Vterum mouētes musc. *ratione vterus vtrobique vnum possidet musculum, cuius auxilio leuiter sursum versus ilia contrahitur. Vesicæ*

Ceruicis vesicæ musc. *ceruici vnus orbiculatim obnascitur musculus, intempestiuam vrinæ excretionem prohibens. Item alius quoque*

Intestinum rectum mouētes musc. *musculus, recti intestini finem circulatim ambit immaturæ egestioni præfectus, & duo alij musculi post egestionem rectum intestinum alacriter sursum attollunt.*

Penis musc. *Penis radici vtrique à pubis osse gracilis inseritur musculus, nimis quàm segniter ad ipsius tentiginem iuuans. Quinetiam ab anteriori sede musculi rectum intestinum orbiculatim amplectentis, duo enascuntur musculi, inuicem sibi proximi, & vrinæ meatui, quà is sub pubis ossibus sursum reflectitur, implantati, meatúmque in seminis eiaculatione quo minus ille ad flexum occludatur, dilatantes.*

Femur mouētes musc. *Primus femur mouentium ab ilium ossis extima sede, & coccygis ossis posteriori regione enatus, posteriori magni femoris processus sedi, & eius quoque radici ampla insertione innascitur. Secundus sub primo magna ex parte reconditus, magísque ab anteriori ilium osse sede pronatus, etiā magno femoris processui inseritur. Tertius secūdo longè minor, ipsóq; penitus occultatus, ab ilium osse iuxta posteriorem coxendicis acetabuli sedem enascitur, magno etiā femoris processui insertus, & vt duo priores femur extēdens, extrorsúmque in latus agēs. Quartus à tribus humilioribus ossis sacri ossibus pronatus, etiā magno processui inseritur, femur extēdens, & extrorsum non parū circūducens. Quintus omniū corporis musculorum maximus, & pluribus partibus à coxendicis osse ac pubis principium ducens, posterioríque femoris sedi ad humiliora ipsius vsque capita insertus, extensionis & rectæ stationis autor habetur: femur etiam introrsum agēs, ídque ipsius potissimùm portione à pubis ossis humiliori sede pronata. Sextus à duabus infimis thoracis & aliquot superioribus lumborum vertebris initium capiens, minori femoris processui inseritur, femoris flexus vnà cum septimo autor: qui à tota interiori ossis ilium sede enatus, minori quoque processui elatiùs sexto implantatur. Octauus à pubis osse pronatus, sub minori processu femori longa insertione implantatur, id quidem flectens, verùm etiam impensè introrsum mouens. Nonus anteriorem pubis ossis foraminis sedem occupans, maioríque femoris processui insertus, introrsum femur circumuertit. Decimus posteriorem interioremve dicti iam foraminis sedem sibi vendicans, & secundùm coxendicis ossis posteriora tutissimè reflexus, ac veluti aliis musculis hîc pronascentibus adauctus, maioríque femoris processui implantatus, femur extrorsum circumuertit.* Tibiam mouētes mu[sc.] *Tibiam agentium primus ab ilium ossis spinæ antica sede enatus, & admodum obliquè secundùm femoris internam sedem ductus, anteriori tibiæ sedi inseritur, totiúsque corporis gracillimus, & simul longissimus musculus efficitur. Secundus à pubis ossium commissura enatus, in eandem cum primo sedem inseritur. Tertius à coxendicis ossis appendice principium obtinens, in eam quoque sedem tibiæ implantatur. Quartus ab eadem sede coxendicis ossis pronatus, & portionem sui à femoris osse in descensu assumens, tibiæ cum fibula articulo, sed potissimum fibulæ inseritur. Quintus ab eadem etiam regione principium adeptus, in anteriorem tibiæ sedem cum tribus primis, verùm minùs decliuis, implantatur. Sextus ab ilium ossis spina pronatus, membranæ modo musculis os femoris amplexantibus obducitur, & potissimùm ad exterius latus genu articuli inseritur. Septimus à radice magni femoris processus enatus, & externum femoris latus occupans, cum octauo & nono tendinem efformat, cui patella innascitur. Octauus enim à ceruice femoris & radice maioris ipsius processus originem ducens, quasi totum femoris os proximè ambit. Nonus à coxendicis ossis tubere supra ipsius cum femore articulum, anteriori in parte conspicuo originem sumens, & septimo & octauo instratus musculis, ad anteriorem genu regionem fertur: ac in tendinem degenerans, cum duobus nuper dictis vnum constituit tendinem, anteriori tibiæ sedi validissimè implantatum. atque ita primus, sextus, septimus, octauus & nonus tibiæ extensionis opifices habentur, secundo interim, tertio, quarto & quinto tibiam liquide extendentibus. Qui in poplite latitat*

musculus,

musculus, & ab externo genu articuli ligamēto in tibiæ os obliquè pertinet, tibiam non flectit, & si quid agit, obscurè motum imitatur primi radium in pronum mouentis musculi. Eorum qui pedem mouent, primus ab interno femoris capite iuxta genu articulum incipit, vti & secundus ab externo capite principium nanciscitur, ambo posteriorem suræ partem constituentes, & cum quarti pedem mouentis musculi tendine congredientes, in calcem inseritur. Tertius exiguus est musculus, ab externo quoque femoris capite pronatus, & in poplitis regione adhuc in tenuissimum tendinem desinens, calcis ossis interno lateri insertum. Quartus pedem mouentium maximus est, ac à fibulæ cum tibia coarticulatione incipiens in validissimum desinit tendinem, cui duorum primorum tendo vnitur, simul cum ipso calci insertus. Quintus musculus tibiæ ac fibulæ posteriori sedi proximè allocatus, ab iisdem pronascitur ossibus vbi illa primùm dehiscunt, & iuxta interioris malleoli posteriora tēdinem educit in tarsi os, quod tesseram imitanti ossi conterminum est, insertum. Sextus in anteriori tibiæ sede positus, à tibiæ osse qua illi fibula superiùs coarticulatur pronatus, tendinem in radicem pedij ossis pollicem sustinentis inserit. Septimus à fibula principium ducens, externum tibiæ latus occupat, ac tendinem sub pedis inferiora reflexum, pedij ossi pollicem suffulcienti inserit. Octauus septimo occulitur, atque à fibula etiam enatus, tendinem inserit radici ossis pedij paruum digitum sustinentis. Nonus pars est eius quem quatuor pedis digitos extendere mox dicturus sum, inseritur verò ad medium ferè longitudinis ossis pedij, ante paruum digitum positi. Primis quinque musculis pes extēditur, seu fortiter terræ admouetur, quamuis tertius musculus id inualidè præstet: & si quid ad pedis motum facit, eum in obliquum versus interiora agit: sexto autem, septimo, octauo & nono pes flectitur, horúmque musculorum beneficio pes laterales motus, prout singuli agunt musculi, experitur. Pedis digitos mouentium primus in planta totus collocatur, & infima parte membranam impensè crassam, & lato in manu tendini non absimilem pertinaciter obnatam possidet: & à calcis osse pronatus, secundis quatuor digitorum internodiis singulos tendines offert, eorum flexus autores. Secundus & tertius posteriorem tibiæ sedem perreptant, & secundus tibiæ ossi magis quàm fibulæ exporrectus, ab illóque pronatus, tēdinem in plantam mittit, qui in quatuor dissectus tendines, singulos quatuor digitorum tertiis ossibus inserit, primi musculi tendines, perinde ac in manu fit, perforantes, eáque ossa flectentes. Tertius à fibulæ ad tibiam nexu enatus, & etiam fibulæ multùm exporrectus, tendinem in plantam profert: à quo exigua portio tendinibus commiscetur, indicis & medij tertium internodium flectentibus: reliquus autem totus in secundum pollicis os inseritur, illius flexionis autor. Decem musculi his succedunt, qui insigniter mutuò implexi, ac pedij ossibus adnati, prima digitorum ossa flectunt duobus musculis ad singulos digitos pertinentibus. Decimusquartus igitur, cuius pars nonus pedem mouentium censebatur, à tibiæ anteriori sede pronatus, in quatuor dirimitur tendines, qui quatuor digitis inserti, eorum extensionis autores censentur. Decimusquintus ab anteriori tibiæ sede etiam procedens, pollici inseritur, ipsius extensionis opifex. Decimussextus in superiori pedis sede reponitur, carneáque est moles in quatuor diuisa tendines, quorum vnus pollicis superioris sedis externo lateri implantatur, secundus indicis, tertius medij, quartus annularis: atque hi tendines eorum digitorum in externum latus abductionis opifices sunt. Decimusseptimus externum pedis latus occupans, & parui digiti primo ossi insertus, illum à cæteris remouet. Decimusoctauus interno pedis lateri exporrectus, pollicem à cæteris digitis abducit. Dein in pedis planta carnea consistit substantia, in quatuor graciles dissecta portiones tendinibus adhærentes, quorum ministerio tertia quatuor digitorum ossa flectuntur. Hæ portiones interno quatuor digitorum lateri ad primum articulum insertæ, eorum ad pollicem adductionis autores habentur, ac proinde si istas quatuor portiones quatuor musculorum vice enumeraueris, in tibiæ posteriori sede obseruabis primum, secundum, tertium, quartum pedem mouentium, secundum & tertium digitos mouentium, & sub illis quintum pedem mouentium. In anteriori verò sextum, septimum, octauum, nonum pedis motuum autores, & decimumquartum, decimumquintum digitos mouentium: in pede autem habueris primum digitos agentem, & decem prima digitorum ossa flectentes, & decimumsextum, decimumseptimum, decimumoctauum digitos quoque mouentium, nisi decimumsextum in plures diuidere propositum esset. Porrò in musculorum enarratione passim ligamentorum non memini, quòd magna ex parte articuli inuicem respondeant. Omnibus enim articulis orbiculatim ligamentum ab vno osse in aliud, aut in cartilaginem, vel à cartilagine in os, aut cartilaginem insertum priuatim obducitur, paucísque articulis ligamenta accessere peculiaria. Vt in capitis articulo teres quoddam à dente secundæ ceruicis vertebræ in occipitis os ducitur, & secundùm dentis posteriorem sedem in prima vertebra vnum transuersim fertur. Vertebrarum corpora ligamentis admodum cartilagineis committuntur, ascendentes verò & descendentes eorundem processus validis quoque, sed tantùm ambientibus colligantur: dein in spinarum interuallis membraneum consistit ligamentum, sicut in cubito & tibia, vbi ossa hic inuicem dehiscunt: insuper in pubis ossium foraminibus huius generis occurrit ligamentum, seu membrana potiùs. In humeri articulo tria peculiaria visuntur, quorum primum teres est, & ab interno scapulæ processu enatum, in externum humeri caput fertur: alia duo ab elatiori ceruicis scapulæ sede enata, in idem

Margin notes: Pedem mouentes musc. — Pedis digitos mouentes musc. — Ligamētorum enarratio.

caput pertinent, & vnum quoque hîc ab interno scapulæ processu in summum humerum ducitur. In brachialis ossium inter se & cum postbrachialis ossibus connexu, vt & in pede, passim cartilaginea ligamenta interueniunt. A sacro osse duo teretia in coxendicis os pertinet. Ex femoris superiori capite teres ligamentum in coxendicis acetabulum inferitur. In genu articuli medio cartilagineũ consistit ligamentum, & dein in posteriori ipsius sede, & vtrinque ad latera vnum peculiare secantibus obuium est. Ex ligamentorum verò transuersim tendinibus obductorum, tendinésque ne sua sede declinent, continentium numero, in interna brachialis sede vnum consistit, & secũdùm vniuersam internam cuiusque digiti sedem vnũ continuum habetur, iuxta brachialis radicem in externa radij & vlnæ sede sex occurrunt. In anteriori tibiæ sede iuxta talum vnum quoque obseruatur, & tria inter calcem internúmque malleolum, dein vnum inter calcem & externum malleolum. Sic & in interna inferioríue pedis digitorum sede, huius quoque generis ligamenta spectantur.

DE LIGAMENTIS.

GREVINVS.

Ligamenti definitio. LIGAMENTA inter simplices siue similares corporis humani partes à nobis initio posita, ideo persequi breuiter statuimus, tum quia vniuersam ossium compagem continent, tum quia ad musculorum descriptionem non minimum adferunt adiumentum: horum enim natura, cùm non sit vniusmodi, ex simplicium dignotione dependet. Ligamentum ergò siue vinculum est pars corporis similaris, si os & cartilaginem exceperis, frigidissima, siccissima atque adeo omnium magis terrestris. Non desunt tamen qui ligamentum ex membranis compositum esse asseuerant, easdémque ex fibris, quas solas simplices verè dici volunt: tamen iis responsum velim, quòd quemadmodum quatuor, quibus vtimur, elementa simplicia absolutè dici non possunt, vt quæ inuicem propter viciniam commisceantur, & tamen propterea elementa esse nòn desinunt: sic neque corporis partes, quas simplices nominabamus: sunt enim corporum elementa, quæ medicis simplicia dicuntur, quia talia sub sensum cadunt. At verò qui ligamentorum historiam hactenus complexi sunt, eum, vt *Ligamentorũ differentiæ.* plurimùm, docendi ordinem sequuntur, vt quædam ab vno osse in os, quædam ab osse in cartilaginem, quædam à cartilagine in cartilaginem vel in os inseri scripserint. quod sanè eò referri debet, vt ligamentorum beneficio ossa cum ossibus, vel eadem cum cartilaginibus, & cartilagines cum ossibus vel etiam cartilaginibus ligari contendant. Eum præterea habent vsum productioni muscu- *Differentiarum exẽpla.* lorum dicatum, quorum originem valido veluti nexu, vel cum ossibus, vel cum cartilaginibus vinciunt. Primi connexionis modi exemplum sumitur ab iis tribus capitis ligamentis, duobus quidem, quibus cum duabus proximis vertebris ligari scripsit Vesalius: tertio, quod à capite descendens, inter primam & secundam vertebram circumquaque adhærere quidam voluerunt. Huius classis. sunt & illa, quæ vertebras spinæ inuicem componunt, quæ à profundo coxendicis acetabulo in caput femoris inseruntur, quæque omnibus articulis communia, vel eodem amplectuntur, vel ad firmiorem motum continent. Alter connexionis modus in compositione ossium cum cartilaginibus, vt vltimi sterni ossis cum xiphoide, & duorum quæ in genu sunt ligamentorum femur & tibiam componentium, notatur. Quæ autem à cartilaginibus in cartilagines desinunt, ea vel spuriarum costarum extremitates cum verarum cartilaginibus, vel asperæ arteriæ inuicem, vel etiam multo plures, quæ in corporibus antequam adoleuerint perspiciuntur, concordi pace ligant: eadem etiam cartilagines cum ossibus iurè coniungere dicentur, quæ ossa cum cartilaginibus componunt: Ligamentorum enim principia potiùs his, quàm illis partibus accepta referri nec debent, nec possunt, si modò iam dictas connexionis species perpendamus. Nam in ea quæ est ossis cum musculis constitutione, fortè locum obtinebit, si eam partem, qua musculus retrahitur, principij nomine donaueris. Atque hæc de ligamentis dicta per animaduersionem sufficiant.

DE FIBRIS, CARNE ET MEMBRANIS.

GREVINVS.

QVÆ hactenus à nobis de ligamentis dicta sunt, non solùm ad musculorum cognitionem, verùm etiam ad ossium absolutam tractationem conferre videbantur. Quoniam autem in musculorum tractationem incidimus, breuiter ac facilè de musculi partibus dicemus: quandoquidem quæ partes sunt organicæ ex similaribus componuntur, vt musculus ex fibris, carnibus, membranis, ligamentis tanquam simplicissimis: neruis, arteriis & venis aliis partibus organicis, de quibus dicetur. ab iis singulis texturam & robur, consistentiam maiorem, motum & sensum, vitam, nutrimentum, tum demum tegumentum accipit.

Fibrarum definitio. Differentiæ. Actio. Fibræ ergò partes corporis simplices, natura frigidæ, fila oblonga, alba, gracilia, sed tamen valida æmulantur. Harum quædam sensu præditæ sunt, quædam verò sensu destituuntur. primæ neruis continuantur, alioquin sensu priuatæ, cuius generis sunt quæ in musculos disseminantur, quæque vix differre percipiuntur à nerui & ligamenti in multos surculos dissecti propagine. Fibrarum actionem contractio semper consequitur, atque ita vt earum ope attractio, expulsio, retensióque in corporibus perficiantur: quæ enim rectæ sunt attrahunt, quæ transuersæ expellunt, quæ obliquæ reliquis concurrentibus retinent. sic quibus in partibus attractio, expulsio, & retensio requirebantur, in iis triplicem fibrarum ordinem: in quibus autem duæ vel vna, simplicem vel duplicem texturam perspicere non est difficile, vt in animalibus, vitalibus & naturalibus instrumentis docebitur. Rectum autem, obliquum & transuersum de fibrarum actione non intelligimus, quandoquidem dum agunt rectà versus principium retrahuntur: hoc enim ratione habita totius corporis dicimus: nam quæ secundum illius longitudinem dispositæ sunt rectæ, quæ in transuersum transuersæ, quæ in obliquum obliquæ nominantur.

Carnis definitio. Differentiæ. Vsus. Membranæ definitio. Caro autem est pars corporis simplex non solida, sed humida, non absolutè humida, sed paulò crassior, vt quæ ex veris humidis cõcrescentibus tanquam principiis fiat. Ea duplex est, vna propria, secunda impropria, vt iam diximus: non desunt tamen qui triplicem esse volunt, eam quæ est viscerum in duas dissecantes. Carnis vsus in corporibus est tum vt villorum capacitates impleat, roboret & firmet, tum etiam vt partes ab iniuriis externis defendat. At verò membrana pars corporis simplex, solida & similaris, lata est, tenuis & tamen valida, dilatari & comprimi nata: multiplex in corporibus, tres in capite nobiles, duæ internæ quas μήνιγγας nominant, tertia externa pericranij nomine donata, quibus maximam membranarum partem reliquum corpus acceptam refert, meningibus quidem neruus, pericranio autem ossa periostio vestita. Musculi membrana vestiuntur ex ligamento & nerui inuolucris *Differentiæ.* continuata, ob ídque sensu prædita. Harum autem omnium differentiæ eò referuntur, vt quædam fibras agnoscant, quædam verò nullis sint intertextæ villis, de quibus suo loco dicemus.

DE

DE ORGANIS NVTRITIONI, QVÆ EX cibo potúque fit, famulantibus. Cap. III.

VANDOQVIDEM *homo propter semen genitale sanguinémque menstruum, generationis nostræ primordia, & eorum quibus constamus materiam immortalis fieri nequiuit, immēsus rerum* Opifex, *vt is quàm diutissimè viuat, & species ipsius nunquam deficiens semper immortalis perseueret, solicitè machinatur. Vt* Nutritionis necessitas. *enim ad debitum incrementum homo attingeret, ac illa quæ insitus calor perpetuò depascitur, quàm fieri posset proximè restitueretur, organa nutritioni multifariam famulantia obtinuimus. Cibus namque dētibus, quò postmodum leuiori opera conficiatur, effractus, perinde ac potus ab ore in ventriculum, tanquam in promptuarium,* Stomachus. *per viam ducuntur, quæ duabus propriis tunicis tendi, atque in se cōcidere aptis formata, ex faucibus sub aspera arteria, ac dein secundùm thoracis vertebras per septum transuersum in superius, sinistrúmue ventriculi* Ventriculus. *orificium pertinet, & stomachus aut gula vocatur. Ventriculus verò inter iecur & lienem sub septo repositus, & insigniter capax, & secundùm transuersum oblongus, in sinistráq; corporis sede quàm in dextra amplior, & duabus demum tunicis distendi contrahíque idoneis, & tertio quodam inuolucro quod peritonæum educit intectis, efformatus, & compluribus venis, arteriis ac neruis implexus, quòd ab ore illi delatum est concoquit, ac velut in lacteum cremorem insita vi emutat, quem per suum inferius orificium ex elatiori sede dextri ipsius lateris exor-* Intestina. *tum, in intestina propellit. quæ corpora sunt teretia vno cōtinuóq; ac innumeris orbibus gyrísque tortuoso ductu à ventriculo ad podicem pertinentia, & similiter ac ventriculus duabus propriis tunicis extructa. quibus tertia à peritonæo accedit, non minùs quàm duæ propriæ, laxari contrahíque apta, non tamen vndique pariter ampla. Intestinorum siquidem à ventriculo procedens origo, secundùm ventriculi posteriora ad dorsum vsque reflexa, & duodenum nobis appellata, ac dein huic succedens intestinorum pars quam ieiunum dicimus, & ea quæ ilium seu voluulus nuncupatur, suísque orbibus ilia & sedem vndique vmbilico subiectam & conterminam implet, pari quodammodo constat amplitudine, quæ quum arcta sit, vt dictis nuper intestinorum partibus gracilium nomē indè inderetur, in causa fuit. Porrò intestinorum pars in quam ilei terminus cessat, impensè crassa & ampla visitur, ipsíque appendiculum continuatur, instar lumbrici inuolutum angustúmq;, & vno ore donatum, ideóque cæcum dissectionis proceribus appellatum. Ipsa verò crassa intestinorum pars à dextri renis sede ad iecoris cauum ascendens, hinc secundùm ventriculi fundum ad lienis sedem, & illinc secundùm sinistri renis sedem deuoluitur, & gyro quodam in sinistra pubis sede reflexa, totóque illo ductu colum constituens, super ossis sacri initium rectà deorsum ad anum fertur, recti ac principis intestini nomen inibi obtinens. In hæc itaque intestina quicquid ventriculus confecit, depellitur, per varios illorum gyros deuoluendum: venæ autem quæ innumera serie à iecoris cauo vnà cum arteriis à magna arteria depromptis, inter duas membranas intestina dorso colligantes, multáque pinguedine ac glandulis abundantes, & mesenterium vocatas, in intestina pertingunt, ex ipsis* Mesenterium. *(sed potissimum gracilibus) intestinis, quicquid sanguini efficiendo idoneum est, simul cum aqueo tenuíque concoctionis ventriculi recremento exugunt, id iecori sanguificationis officinæ deferentes. Ipsum autem crassius & ineptum suctioni recrementum sensim in crassa colligitur intestina, illic tantisper asseruandum, donec hominem molestans, recluso rectum intestinum orbiculatim ambiente musculo semel vniuersímq; hominis arbitratu egeratur. Iecur in nullas diremptum fibras lobósue, ipsi sub-* Iecoris sedes. *ministrantium organorum elatissimam sedem occupat, ac ventriculo magna ex parte incūbens, septóque transuerso proximè subditum, & magis dextram quàm sinistram corporis sedem implens, suprà gibbum, infrà cauum visitur, accumbentium illi partium formæ ad amussim congruens, & multarum venarum implexu, quibus propria iecoris substantia concreto nuper sanguini similis circunfunditur, efformatum tenuíque inuolucro ab ipsius ligamentis quibus peritonæo firmatur procedente obtectū, neruulósque duos & arteriam item vnam admittens, & naturalis seu altricis, aut, vt Plato dicebat, venereorum ciborum & potuum concupiscibilis animæ fomes. Cæterùm venarum per iecur diffusarum vna series in gibbo ipsius consistit, ad cauam pertinens venam, altera in iecoris cauo reponitur, portæ venæ caudicem constituens:* Vena porta. *quæ primùm vesiculæ bilem flauam recipienti surculos duos promit, dein vētriculi posteriori sedi iuxta inferius ipsius orificium: inde vētriculi fundi dextræ parti ramus offertur, à quo ramuli in ventriculum & superiorem o-* Omentum. *menti membranam sparguntur, quod membraneum est corpus sacculi modo extructum, & vasis tutò deducendis præcipuè adaptatum: quanquam quum venis arteriísque & pinguedine illis affusa stateat, intestinorum quoque calori fouendo auxilietur. Instar circuli enim à dorsi medio sub ventriculi posteriori sede incipiens, per iecoris cauum ad fundum ventriculi (à cuius tertio inuolucro inibi pronascitur) ad lienis cauum, & hinc ad dorsi medium suo veluti initio defertur. Hinc verò sacculi instar deorsum protensum, anteriori intestinorum sedi obuoluitur, innatátue; colum intestinum quà vētriculo exporrigitur mesenterij vice dorso committens. Cæterùm*

portæ caudex, postquam omento suffultus, dictas nuper deprompsit propagines, in duos partitur truncos: ac dextrum qui grandior est, per mensenterium variè digestum, intestinis offert, priùs duodeno intestino, & ieiuni initio ramum exhibens, glanduloso corpore huic intestinorum sedi exporrecto suffultum. Sinister trūcus inferiori membrana omenti intextus, vētriculi posteriori sedi quà dextram dorsi partem respicit, paruam offert propaginem, dein etiam omenti inferiori membranæ, mox glandulis hîc vasorum tutæ distributioni præfectis, & colore carneis: dein secundùm posteriora ventriculi ramus ab illo ascendit, ventriculi dorsi medium spectanti sedi surculos primùm exporrigens, & coronæ ritu superius ventriculi orificium amplectens, à quo præter surculos deorsum sursúmque deprompto, vnus secundùm ventriculi posteriora ad inferius ventriculi orificium prorepit. Ipse autem sinister portæ caudicis truncus sinistrorsum semper tendens, insignem hîc quoque promit venam, omento & colo intestino implicitam: ille verò in varias sectus propagines, & sobolem adhuc humiliori omenti membranæ spargens, lienis cauo inseritur, ab ipsius propaginibus, anteaquam lienem subeant, ventriculi sinistro lateri ramulos offerens: inter quos insignis occurrit, qui fundum ventriculi in sinistra sede perreptans ventriculo & superiori membranæ omenti soboles deriuat. Venæ portæ autem soboles per iecoris substantiam distributæ, quicquid ab intestinis & nonnihil à ventriculo quoque iecori detulerunt, in se cōtinent, ac iecur eius cremoris optimum concoquens, in sanguinem id emutat, suæ etiam concoctionis duplex recrementum, vti in vini omníque concoctione alia fieri cernimus, obtinēs, vnum quidem crassius, quod veluti sanguinis fæx & lutum censetur, atra; bilis vulgò ferè dicitur, & per portæ venam in lienem ablegatur, qui ad sinistrum ventriculi latus ad inferiora posterióraque repositus, linguæ crassioris imaginem exprimit, accumbentium organorum formæ iecoris ritu congruens, & multis venis ac item arteriis intertextus, quibus propria lienis caro luloso sanguini similis, & tenui tunica, quam omentum porrigit, intecta obnascitur. Lien itaque crassius iecoris recremētum ad se allicere, atque in ipsius nutrimentum conuertere, & si quid sibi adaptare nequit, in ventriculum id eructare credimus. Tenuius autem iecoris recremētum, quod veluti flos vini habetur, bilis flaua est, quam meatus inter portæ & cauæ propagines per iecoris substantiam digesti in se alliciunt, & sensim collecti in vnum meatum cessant: qui ex iecoris cauo eductus, in bilis vesiculam pertinet, cauæ iecoris sedi instar oblongioris pyri media ipsius amplitudine innatam, & corpore constantem distendi laxaríque apto. In hac vesicula bilem asseruari dissectionis professoribus persuasum est, donec ipsa meatus peculiaris beneficio illam in duodenum intestinum protrudat: simul cum siccis ventriculi recrementis egerendam, ac intestina sua mordaci facultate ad propellendum irritaturam, atque à pituita illis insidenti liberaturam. Cæterùm sanguis dictis nuper excrementis repurgatus, ex angustissimis venæ portæ ramis in arctissimas cauæ venæ propagines contendit, tenui aqueóque recremento, quod ex intestinis in iecur assumptum fuit, vehiculi loco vtens. Id namque hactenus sanguinem cōcomitans, & simul cum sanguine in cauam venam conscendens, sui in his angiportis insignem vsum præstat. Quum verò huc vsque sanguini promptæ digestionis nomine astitit, & sanguis tantam ipsius copiam insuper nō requirit, consonum fuit, vt id à sanguine alioqui onus ipsi futurum expurgaretur: cui muneri renes appositissimè famulātur, vtrinque singuli ad venæ cauæ latera, & iecori proximè allocati, ac maximam serosi illius humoris portionem strenuè ad se allicientes, illámque à sanguine excolentes. Quod quo oportuniùs moliantur, insignis vena & item arteria reni transuersim exporriguntur, ac ren in sinum membraneum & ampliter cauum, in multásq; dissectum propagines, serosum sanguinē excipit, & substantiæ renis illi sinui obnatæ, & duplici tunica obtectæ beneficio vrinam expurgat, illam in alium deducens sinū quem vrinarius meatus venæ modo constructus excipit, hanc in vesicam delaturus. Vesica etenim rotundæ lagenæ quodammodo ritu vrinam sensim admittentis, ad posteriorem pubis ossis sedem posita, peculiari constat tunica simplici & neruea, triplicíque fibrarum genere intertexta, & contrahi ac distendi prompta, cui à peritonæo abdominísue membrana, quæ hactenus dictorum organorum est inuolucrum & firmamentum, alia obducitur. In posteriorem vesicæ sedem haud procul ab ipsius ceruice, à singulis renibus singuli meatus admodum industriè inseruntur, ipsáque tantisper vrinam colligit, donec illa aut copia aut qualitate hominem molestans, recluso orbiculatim vesicæ ceruicem ambiente musculo, vniuersim excernatur. Sanguis hac industria repurgatus per cauæ venæ ramos, ceu riuulos quosdam vniuerso corpori digeritur, vt singulæ partes sibi familiare ex sanguine emulgeant, idque emutantes, & sibi apponentes, in proprium nutrimentum conuertant: ac demum huius concoctionis quoque recrementa à se propriis functionibus abigant. Porrò cauæ series eiusmodi plurimùm obseruatur. vbi ea in posteriori iecoris sede consistit, ex anteriori ipsius regione ramos promit, in iecoris gibbum numerosa serie digestos: sursum autem ascendens, ac septum transuersum cum cordis inuolucro perforās, duas propagines septo largitur. Ad dextram cordis aurem caua ampliori orificio in dextrum cordis ventriculum dehiscit, quàm cauæ orbicularis amplitudo vspiam visitur. A posteriori eius implātationis (nisi mauis dicere exortus) sede, vena prodit, cordis basim coronæ modo cingens, & deorsum per cordis superficiem ramulos digerēs. Caua à corde sursum conscendens, ac cordis inuolucrū inibi prætergressa, venā paris expertem, & octo frequentiùs inferiora costarum inter-

Margin notes: Lien. — Vesicula bilis. — Renes. — Vesica. — Vena c[aua] — Venæ superi[oris] propa[gi]nes. — Vena pari[s expers].

interualla vtrinque enutrientem, à dextro latere promunt. In iugulo autem tota bipartitò ſcinditur, ab ipſius anteriori ſede pectoris oſſi & interſepientibus thoracem membranis venas offerens, abdominis ſuperiora perreptantes. A radice verò alterius trunci factæ modo in iugulo bipartitionis inſignis promitur vena, ſuper primã coſtam in axillam procurrens, ſed priùs in thoracis cauitate ramum promẽs, in tria ſuperiora ſui lateris coſtarum interualla abſumendum, & alium per tranſuerſos ceruicis vertebrarum proceſſus in caluariam vſque porrigendum, & alium in poſteriora thoracis iuxta ceruicis radicem ſparſum. Præſens vena thoracem egreſſa, interdum hìc humerariam promit venam, & ramum muſculis anteriori thoracis ſedi inſtratis: alium poſteriori ſedi thoracis, & cauo ſcapulæ: & lateri thoracis alium digerit, in axillam feſtinans. Trunci autem in iugulo facta bipartitionis reliquum in duos impares ramos diſſcinditur, & horum interior graciliórque internam iugularem conſtituens venam, duabus propaginibus duram cerebri membranam adeuntibus, caluariam ſubit. Exterior verò ab externo latere propaginem, ex qua humeralis vena conſtituitur, deducens, ſurſum conſcendit, ſuperficiariam efformans iugularem variè ad fauces vſque excurrentem, & in linguam, laryngem, palatum, faciem, tempora & verticem diſtributam, tribúſque venis caluariam ingredientem. Humeralis verò priuſquam ſub clauicula & ſummo humero in brachium fertur, ramũ poſteriori ceruicis ſedi, & alium ſcapulæ gibbo, & alium ſummi humeri ſuperiori ſedi exporrigit, & ſecundùm exterius latus muſculi cubitum flectentium anterioris ſub cute prorepens, ſurculóſque graciles cuti depromens, ſupra cubiti articulum diſſecta, aliquando vnum ramum penitiùs latentem, & mox abſumptum, ad cubiti articulum defert. alium ſub cute obliquè ad cubiti flexus mediũ cum axillaris venæ ramo coiturum communémque venam conſtituturum. tertium ſub cute ſecundùm radium in poſteriora cubiti, ac tandem ad brachialis radicem iuxta vlnæ extremum mittit, qui axillaris propagini inibi commixtus, parui & annularis digitorum exteriora ſcãdit. Axillaris in axilla latitans, & cuti anteriorem brachij ſedem verſus interiora inueſtienti ramũ offerens, ſurculum præbet capitibus muſculorum cubitum extendentium & alium illorum mediæ propemodum lõgitudini, dein aliam propaginem cum quarto brachium petente neruo ſecundum brachij poſteriora ad cubiti vſque exteriora ablegat. Mox in duas ſecta venas, vnam prorſus toto ductu in profundo ſubmerſam, ac arteria ſemper cõcomitatam, per cubiti articuli flexus medium deducit, quæ ante cubiti lõgitudinis medium in duas ſecta propagines, vnam ſecundùm radium, alteram ſecũdùm vlnam verſus brachiale porrigit. & hic rurſus in ſurculos dirempta, in internam digitorum ſedem ita digeritur, vt ſingulis digitis duæ offerantur ſoboles: & ſurculus quidam inter pollicis

Humeralis venæ partitio.

Axillaris venæ propagines.

primum internodium & poſtbrachialis os indicem ſuſtinens, ad manus externam ſedem pertingat. Altera autẽ vena ſub cute ſemper exporrecta, iuxta cubiti articulum in duos partitur ramos: quorum alter obliquè verſus cubiti articuli flexum cõtendens, cum humeralis ramo commiſcetur, ſimul cum illo communem efformans venam, quæ duabus illis mediis venis conſtituta, ac obliquè deorſum repens, radiúmque tandem conſcendens, in externa cubiti ſede inſtar Y in duas diſcinditur ſoboles, quarum altera medij digiti potiſſimùm externam ſedem petit, altera verò pollici & indici offertur, ſurculum in internam manus ſedem ſpargens, ramulis montem Veneri ſacrum implicantibus commiſcendum. At alter axillaris iuxta cubiti articulum factæ diuiſionis ramus, varias propagines in cubiti internam ſedem depromit: quibus crebrò vena accedit, ab altero venam communem conſtituentium ramo, quem axillaris porrigebat, enata. Hæ propagines admodum variè modò coëuntes, modò rurſus inuicem diremptæ, ac internam cubiti ſedis cutem implicantes, tandem in internam manus cutem prorepunt. Cæterùm inſignior eius rami propago vlnæ exporrecta, & in cubiti exteriora etiam ſurculos promens, iuxta brachialis radicem humerariæ ramo commiſcetur, ad paruum digitum & annularem cõtendenti. Cauæ venæ pars ſub iecore deorſum repens à ſiniſtro latere ramum offert pingui renis ſiniſtri tunicæ & locis reni conterminis. Dein ſingulis renibus magna depromitur vena. Ab elatiori ſede venæ dextrum renem petentis, quæ frequenter altius vena ſiniſtro reni propria initiũ ſumit, propago pinguem dextri renis tunicam accedit. Ab illius verò quæ ad ſiniſtrum proficiſciturrenem, humiliori ſede ſiniſtra ſeminalis vena exoritur, dextra interim à cauæ caudice demiſsiùs multo principium ducente. Porrò vbi caua vertebris lumborum innititur, geniculatim illis propagines dat, in muſculos proximos & ad abdominis vſque latera abſumendas. Atque harum illæ ſunt præcipuæ, quæ à caua inibi pronaſcuntur, quà ſupra oſsis ſacri ad lumborum vertebras nexum in duos pares diſſcinditur truncos, quorum ſiniſter perinde ac dexter ſurculos quoſdam oſsis ſacri foraminibus offert, & in duos partitur ramos, quorũ interior propaginem mittit in muſculos exhauriendam, qui oſsis ilium & ſacri poſteriorem ſedem occupant, & aliam deriuat in veſicã, & penem, & mulieribus in vterum multiplici ſobole pertinentem. Quod reliquum eius rami eſt, ab externo ramo portiũculam aſſumens, per pubis oſsis foramen in femur ducitur, cuti & muſculis internam femoris ſedem occupantibus ſurculos exhibẽs, & ante genu articulum ceſſans; ſuóque termino cum alterius crus petentis venæ ramo, vt mox dicam, coiens. Exterior namq; ramus ſiniſtri cauæ trunci per inguina femur aditurus peritonæo propaginem offert; in inferiorẽ abdominis ſedem ad vmbilicum vſq; abſumẽdam: in femur verò procidens pubis cuti & pudendi muliebris colliculis

Venæ cauæ inferioris propagines.

Vena ſeminalis.

ſobolem porrigit. Verùm inſignem venam per femoris & genu & tibiæ interiora, ſub cute ad pedis vſque digitorum ſummum diffundit, in progreſſu ſparſim cuti ramuſculos depromentem. Aliam quoque ſub cute ad coxendicis articuli anteriora deriuat: ipſe autem penitiùs inter muſculos ſubmerſus, propaginem communicat muſculis, & cuti in externa femoris ſede locatis, & aliam offert muſculis internam anterioremque femoris ſedem ſibi vendicantibus. Atque cum hac propagine extremum venæ eius coit, quæ per pubis oſſis foramen deſcenderat. Hinc grandis vena ſecundùm femoris poſteriora retorquetur, propagines eius ſedis muſculis communicans, à quibus ramuli in cutem pertinent, tum ſurſum, tum deorſum ad ſuram vſque excurrentes. Inter inferiora verò femoris capita grandis hæc vena in duos ſciſſa truncos, minorem exteriorémque verſus fibulam deriuat, à quo præter ſoboles anteriorem genu ſedem petentes ramus diſſcinditur, ſub cute externam tibiæ ſedem verſus poſteriora obtegente, ad digitorum vſque ſuperiora variè diſſectus. Quod verò reliquum eſt, altiùs inter muſculos externæ fibulæ ſedi attenſos occultatum, vltra tibiæ longitudinis medium properat. Interior autem truncus inſigniter amplus, ramum diſpenſat ſecundùm internam tibiæ ſedem verſus poſteriora ſub cute ad pedis vſque digitos diſperſum. Deinde alium depromit, per ſuram nonnihil reconditum, ad calcem vſque pertingentem. Quod verò huius trunci præcipuum eſt, muſculos poſteriorem tibiæ ſedem occupantes ſubit, & ab anteriori ipſius regione ramum per ligamentum membraneum demittit, fibulam tibiæ alligans: atq; is ſub anterioribus tibiam integentibus muſculis abſconditus, ad pedis vſq; ſuperiora pertingit. Ipſa autem vena ſecũdùm poſteriora deſcendens, & hinc indè cuti & conterminis muſculis ramulos offerens, tãdem inter calcem & tibiam pedis inferiora ſubit, inibi in muſculos & digitos in eum modum diſtributa, vt duæ ſoboles ſingulis offerantur.

DE GLANDVLIS ET ADIPE.

GREVINVS.

Glandulæ deſcriptio. Differentiæ.

IN PARTIVM internarum deſcriptione & earum præcipuè quas naturales appellant, ſæpè glandularum atque adipis fit mentio: eas ſimplices & ſimilares, ſub humidarum ſpecie contentas nominabamus. Vt ergò in hac noſtra lucubratione nihil eorum deſiderari poſſit, quæ ad partium explicationem conferre videbũtur, vtriuſque deſcriptionem addemus. Glandulæ partes ſunt ſimplices, humidæ, ſed non omnino molles, ſpongioſæ & friabiles: à glandis ſimilitudine cuius figuram vt plurimùm æmulantur ſic vocatæ. Harum duæ ſunt ſummæ differentiæ: quædam enim ad vitæ conſeruationem & partium conſtitutionem fuerunt neceſſariæ, quædam verò eandem adiuuant. Prioris generis ſunt mulierum glandulæ numeroſæ & extuberantes quæ mammas conſtituunt. ſunt & quatuor numero, irrigationi oris deſtinatæ: duæ ad aſperæ arteriæ initium, & ad œſophagi principia totidem. ſunt prætereà maris & fœminæ teſtes, inter glandulas enumerati, & ad ſpeciei conſeruationem efformati. Quæ autem corporis fabricam adiuuant, duplicem habent vſum: nam & vaſorum ramificationes firmant, & humores ſuperuacaneos ebibunt, iiſdémque, cùm eſt opus, ad partium vſum conſeruatis deſiccaras irrigant. In cerebro ſunt duæ, vna κωνάριον græcis dicta, altera ſub dura meninge conſtituta. Plures à cranio ad clauiculas diſſeminatæ, & multo pauciores in membrana thoracem in dextrum & ſiniſtrum diuidẽte: numeroſæ in meſenterio atque omento: duæ ad collum veſicæ, quas proſtãtas nominant (quibuſdam tamen vna) conſpicuæ in axillis & inguinibus, cordis & hepatis excrementis recipiendis accommodatæ: quemadmodum & illæ, quæ ponè aures cerebrum expurgant. Nulla denique eſt venæ aut arteriæ in ramos diuiſio, cui glandula ad vſum quem diximus non ſit deſtinata.

Adipis deſcriptio.

Cæterùm adeps, pars corporis ſimplex atque humida, ab ea ſanguinis portione quæ magis tenuis eſt, multæque aëreæ ſubſtantiæ continet, principiũ ducit: ſanguis enim per venarũ anguſtiſſima foramina exiliens, & partibus frigidioribus adhæreſcens, in adipem concreſcit. Omnibus prætereà corporis partibus adipis generatio conceditur, ſi modò eas exceperis, quæ etſi forſitan reliquis frigidiores ſunt, tamen propter alium vſum vix adipem recipiunt. Partium enim corporis generatio ſic cauſas naturales recipit, vt etiam vniuerſæ naturæ habẽda ſit ratio, quæ ſagax & prouida tales efformauit, quales ad conſeruationem vitæ efformatas oportuit: cuius ſanè opera cordi parti omnium calidiſſimæ adipem ſubminiſtrauit, quam tamen cerebro frigidiori, teſtium membranis & ligamentis articulos circundantibus denegauit: quibuſdam verò articulis ad vſum peculiarem indidit. Reliquæ corporis partes recipiẽdæ adipi ſunt accommodatæ, & ea potiſſimum membrana quæ cuti ſubeſt: qua enim parte inferiorem ventrem complectitur, præcipuè in frigidioribus naturis, eſt ſupra modũ adipata, cæteris partibus non ita, in fronte autem atque ſcroto adipe deſtituta.

DE CORDE AC ORGANIS IPSIVS FVNCTIONI ſubminiſtrantibus. Caput IIII.

Cor.

RGANORVM, quæ inſito nobis calori recreando, & ſpiritibus reſtituendis enutriendiſque fabricantur, cor iraſcibilis animæ ſedes facilè præcipuum cenſetur, turbinatum, ac inſtar nucis pineæ anteriùs ac poſteriùs compreſſæ effigiatum, & ſua baſi ſub pectoris oſſis medio collocatum, ſuóque mucrone in ſiniſtrum latus impenſè antrorſum vergens, ſubſtantiáque conſtans carnea, ſed quàm muſculorum eſt ſubſtantia duriori, & triplici fibrarum genere intertexta, ac venis arteriiſque propriis donata. Dein cor duos ſinus ſeu ventriculos poſſidet, quorum alter in dextro conſiſtens latere, amplior ac rariori tenuiorique cordis ſubſtantia obductus cernitur, & cauæ venæ orificium ad hunc pertinet, cui tres membranæ introrſum ductæ præficiuntur. Quinetiam vas arteriæ conſtans corpore, ſed venarum munere fungens, ac proinde, arterialis vena appellatum, ab illo ventriculo

Sinus dis.

Venã rialis.

triculo egreditur, in ipsius orificio tres quoque exigens membranulas extrorsum spectantes. Alter autem ventriculus in sinistro repositus latere, & crassa præcipuáque cordis substantia circundatus, etiam duobus donatur orificiis, quorum humilius vasis cuiusdam est, arteriæ, quod ad aërem attinet, vsum præstantis, at venæ corpore efformati: & proinde venalis arteria appellati; & in ipsius orificio duas membranas introrsum conniuentes exigentis. Elatius verò orificium arteriæ magnæ dedicatur principio, cui etiam tres membranas Natura elargitur extrorsum respicientes. Atque hi sinus septo interstinguuntur impensè crassa, & comprimi distendíque apto, & intus foueis plurimis (vt & cordis ventriculi) abundanti corpore extructo. Totum verò cor membraneo quodam inuolucro tegitur, ipsi nulla ex parte connatum, & corde multo ampliori aqueóque humore intus rorato. Hoc exteriùs inferiori sua sede septo transuerso non mediocri amplitudine connascitur, in lateribus autem duabus continetur membranis cauitatem thoracis intersepientibus, & inuolucrum hoc, vt cor in sua sede seruaretur, suffulcientibus. Pulmo autem reliquam thoracis cauitatem, quam cor & dictæ nuper membranæ & stomachus deorsum descendens non occuparunt, implet, vndique sese accumbentium partium formæ iecoris modo adaptans, ac proinde bubulo, aut alioquin bisulco pedi admodum similis, & primùm dextra parte & sinistra conformatus: quæ rursus singulæ in duas fibras lobósue diremptæ multis vasorum implexibus extruuntur. Asperæ namque arteriæ à faucibus (vbi etiam tonsillæ & alia duo glandularum genera consistunt (in thoracem deductæ, & vt voci famularetur partim cartilagineæ: vt verò concidere distendíque apta efficeretur, ac respirationi subseruiret, partim membraneæ, rami pulmonem passim implent: & arterialis vena à dextro cordis ventriculo familiarem sanguinem pulmoni præparante, procedens, eúmque sanguinem pulmoni offerens, innumera serie in pulmonem distribuitur, similiter ac venalis arteria frequenti serie pulmonem implicans. Atque his vasis fungosa, mollis, spumea & admodum sequax propriáque pulmonis substantia circumfunditur, quem tenuis admodum & pulmonis dilatationem compressionémque haud prohibens tunicula proximè ambit, tunicæ costas succingenti semper attigua. Cæterùm quia pulmo thoracis motum è nostro pendentem arbitratu, vacui beneficio sequens dilatatur, vacui etiam ratione extrinsecus nos ambiens aër per nares secundùm gurgulionem: & quum vehementiùs aërem ducimus, is per os etiam veluti in follem attrahitur, ipsius portiuncula per caluariæ foramina cerebrum petens, & reliqua portione per fauces in asperam arteriam subintrans, & pulmonis cauitatem ex ipsius dilatatione factam ad amussim implens. Hunc aërem pulmonis substantia insita vi alterat, cordísque vsibus aptans, optimam sui portionem à venalis

Arteria venalis.

Pericardiũ.

Membranæ intercipientes.

Pulmo.

Arterialis vena in pulmones disseminata.

...tem venalis arteria.

Inspirationis atque expirationis vsus & modus.

arteriæ ramis vndique asperæ propaginibus attensis assumi permittit, vt eius arteriæ interuetu aër in sinistrum cordis sinum deferatur, spiritus vitalis idonea futurus materia. Cor enim hunc aërem attrahens, & in sinistrum ipsius ventriculum magnam sanguinis copiam à dextro alliciens, ex halituoso eius sanguinis vapore, & illo aëre, propria virtute ipsius substantiæ insita spiritum conficit, quem sanguine impetu ruente, concomitatum fotúmque per magnam arteriam vniuerso corpori distribuit, & natiuum cuiusque partis calorem ita temperat, quemadmodum respiratio cor insiti caloris fomitem recreat, itaque idem vsus fit respirationis & pulsus, quo arteria magna cordis rhythmo dilatatur & constringitur. Ad spiritum igitur conficiendum cor aëre vtitur, ipsóque illius feruidus calor temperatur. Verùm quicquid in hac spiritus confectione fuliginosum spirituíque efficiendo ineptum est, per venalem arteriam in pulmonem reduci, atq; hinc cum aëre qui in pulmone reliquus erat, cõpresso thorace excerni; dissectionis professoribus est cõcessum. Adeò sanè vt cor indefessa ipsius dilatatione sanguinẽ in dextrũ ipsius ventriculum à caua attrahat, vt is partim in sinistrum vẽtriculum ducatur, partim verò in aptũ pulmonis nutrimẽtum ab ipso amicè præparetur, & cõtracto corde per arterialem venam pulmoni offeratur. Cor verò dilatatum in sinistrũ vẽtriculum ex pulmone aërem assumit, constrictum verò spiritũ vitalem vnà cum sanguine impetu ruente in magnam arteriam propellit. Quò minùs autẽ rapida cordis attractio venæ cauæ & venali arteriæ noxã inferret, Natura cordis aures creauit, velut promptuaria cordi appositas. Quatuor autem cordis vasorum orificiis mẽbranas arbitramur præfectas, ne irritus cordis labor fiat. Membranæ enim cauæ & venalis arteriæ orificiis præfectæ, impediunt quo minùs in cordis cõtractione sanguis in cauam, & spiritus vitalis in venalem arteriam refluant: illæ verò quæ in arterialis venæ & magnæ arteriæ orificiis habentur, obstant quo minùs in cordis dilatatione sanguis pulmoni oblatus, & spiritus vitalis iam emissus, in cor denuò regurgitent. Porrò magna arteria simulátque è corde pronascitur, duas educit propagines cordis basim cingentes, deorsum ramulos per cordis substantiam spargentes. ipse autem arteriæ caudex paulò suprà cor in duos sectus truncos, grandiorem sinistrorsum ad spinam detorquet, à quo vtrinque rami ad octo humiliores costas exporriguntur. Quum verò is sub septo deorsum fertur, huic quoque propagines offert, mox ab vna radice omento, ventriculo, iecori, bilis vesiculæ, colo intestino, & demum lieni soboles offerens, venæ portæ ramis concomitatas. Dein aliam radicem truncus hic in mesenterium dispensat, & vtrinque renibus vnam deriuat nonnihil inferiùs, ab ipsius anteriori sede seminales producens arterias, & dein adhuc demissiùs mesenterio alium ramum exhibens, & in progressu vertebris lumborum ipsísque accumbentibus

Aures cordis.

Membranæ cordis.

Arteriæ magnæ interioris propagines.

musculis surculos depromens. Ad sacri ossis initium, & si arteria prius caua in sinistro latere subiiciatur, eâ quò tutior prorepat conscendit, & eodem cum caua modo hîc bipartitò scinditur, parem cum illa ad extremum usque pedis distributionem in profundo faciens, quippe nullus huius arteriæ magnæ trunci ramus cutem subit. Verùm id priuatim huius trunci propagini per pubis ossis foramen procedenti accidit, quòd illi arteria committitur, quæ ab umbilico secundùm vesicæ latus descendens, fœtui propria censetur.

Arteriæ magnæ superioris propagines.

Arteriæ magnæ caudicis truncus superiora petẽs, statim à sinistro ipsius latere ramum promit, obliquè ad elatissimam thoracis sui lateris costam protensam, à quo primùm propago superioribus costis offertur, & dein alia transuersis processibus vertebrarum ceruicis, quæ postmodum in duram cerebri membranam exhauritur. dein alia sinistro pectoris ossis lateri exhibetur, quæ in alto semper condita, ad umbilicum usq; pertingit. Ubi verò ramus ille thoracis cauitatem superauit, surculum posteriorem ceruicis sedem occupãtibus musculis transmittit, & similiter ut axillaris vena ad digitorum usque extrema digeritur, si axillaris ramos cutem subeuntes exceperis, ac in alto latitantes solùm hîc intellexeris. Cæterùm insignior portio dicti nuper magnæ arteriæ trunci ad iugulum ascendẽs, in duos impares ramos partitur: sinister, qui & gracilior est, sinistri lateris soporalem constituit arteriam: dexter verò, ab ipsius dextro latere ad primam costam propaginem deriuat, eodem prorsus modo absumendam, quo ramus ille qui obliquè primam sinistri lateris costam adire dicebatur. Verùm dextri rami reliquum, huius lateris soporalem efformat arteriam, quæ similiter atque sinistra secundùm asperæ arteriæ latus fauces petens, ramum porrigit in faciẽ penitiùs & in temporum cutem ad verticem usque absorbendum: ipsa autem laryngi & linguæ & triplici hîc reposito glandularum generi soboles offerens, caluariam adit, & in duas diuisa propagines, minorem in primum dextrúmve duræ membranæ sinum exhauriendam mittit. grandior absque venæ coniugio per proprium foramen in caluariam mergitur, atq; hîc mox in duræ membranæ latus soboles ab ipsa deriuantur, & alia per peculiare foramen ad narium amplitudinem versus nasi extremum contendit: ipsa autem propago caluariæ basi instrata & in nullum tamen plexum reticularem digesta, antrorsum fertur, & ramum cum secundo pari neruorum cerebri ad oculum depromens, sursum ascendit duram cerebri membranam perforans, & partim in tenuem membranam hîc absumpta, partim verò in dextrum cerebri ventriculum repens, plexus eius in hoc ventriculo repositi, ac extimo fœtus inuolucro comparati portionem efformat, vitalémque spiritum cerebro offert, ut ex illo cerebri beneficio animalis spiritus, uti nũc dicam, præparetur.

Soporales arteriæ.

DE CEREBRO ET ORGANIS CEREBRI officiorum nomine extructis. Cap. V.

Cerebrum.

EREBRVM *animalis ac principis facultatum sedes in caluaria reponitur, formam cauitatis quam occupat concinnè referens, ac superiori sede secundùm capitis longitudinem, ac anterius posteriúsque in dextram partem & sinistram diremptum, in ipsius autem basis medio continuum. Ubi dorsalis medullæ ab ossium medulla plurimùm differentis producit initium. cui rursus cerebellum vnitur, decuplo ferè minus cerebro, ac posteriori illius parti omnino subiectum, neque magis retrorsum quàm cerebrum ipsum vergens. Atque hæc vniuersa cerebri dura amplectitur membrana caluariam proximè succingens, & per suturas caluariæ fibras porrigens, quæ in peculiare inuolucrum caluariæ degenerant. Hæc membrana tantùm à tenui cerebri membrana distat, ut vasorum ipsius motũ non præpediat, processum mittens inter dextram cerebri partem & sinistram, & item alium inter sedem cerebelli elatiorem & cerebrum quà cerebello innititur. Huic membranæ quatuor præcipui insunt sinus. venarum arteriarúmque vsum simul subeuntes, & variam vasorum seriem in tenuem cerebri membranã digerentes. Cerebri enim substantiæ, quæ continua, alba, & nullis venis intertexta est, tenuis quædam membrana vicinissimè obducitur, quæ passim in cerebri reuolutiones intestinorum anfractibus simillimas se implicãs, vasa cerebri continet. Cerebrum verò tribus insignibus & impensè amplis donatur cauitatibus seu vẽtriculis, quorum vnus secundùm cerebri longitudinem in dextra cerebri parte consistit, qui ex posteriori sede deorsum per cerebri substantiam reflexus, ad medium vsque basis cerebri perfertur. Secundus huic prorsus respondens, in sinistra cerebri parte collocatur, & ambo quà internis lateribus se inuicem spectant, superiori sede tenui quadam cerebri substantia mutuò distinguuntur, quam septum nuncupamus, & quæ superiùs continuatur cerebri portioni, quæ quòd cæterarum cerebri partium in superficie positarum subdurior & magis cãdicans sit, callosum corpus appellatur. Humilior autem septi sedes vnitur continuáque est cerebri parti quæ instar fornicis testudinísve extracta, vtrinque ex posteriori duorum primorum cerebri ventriculorum sede, ampla basi pronascitur, & sensim antrorsum procedens, veluti in acutum trianguli verticem coarctatur, humiliori sua sede quà modò recensendæ cauitati incumbit, instar fornicis cauata. Humiliores enim dictorum ventriculorum sedes inuicem septo non*

Cerebellũ.

Ven[...] cere[...]

non interstinguuntur, verùm in communem sinum conueniunt, sub corpore instar fornicis formato repositum, & vno insigni meatu rectà deorsum per cerebri substãtiam pertinentem in infundibulum seu peluim à tenui membrana instar infundibuli extructam: quà cerebri pituita per illum meatum descendens, glandi quadratæ & ossi cuneum imitanti superstratæ instillatur, illinc ad palatum & narium amplitudinem per insignia, non autem spongiæ modo pertusa, foramina defluens. Ista communis dextri & sinistri ventriculorum cauitas tertius cerebri est ventriculus, posteriori sua sede in meatum desinens, qui per cerebri corpora testibus & natibus non absimilia, in quartum ventriculum contendit, qui communis est cerebello & dorsalis medullæ initio, anteriori ac posteriori sede cerebelli processu ornatus, quem ex anfractuũ imagine vermi in lignis nato comparamus. Verùm in hoc ventriculo, quemadmodum in tribus ventriculis prioribus, nullum peculiare corpus secantibus occurrit. In dextrum namque ventriculum (similiter ac in sinistrum) per ipsius inferiorem posterioremque sedem soporalis arteriæ insignior ramus conscendit, plexum efformaturus, quem extimo fœtus inuolucro comparamus. Is enim ab illo arteriæ ramo & eius vasis portione cõstituitur, quòd glandulæ nucis pineæ instar effigiatæ, & cerebri testibus incumbenti suffultum, ab extremo quarti duræ membranæ sinus secũdùm cerebelli longitudinem exporrecti, per tertium cerebri ventriculum ducitur, & ab eo sinu tanquam à torculari, venæ arteriæque materiam suscipit. deinceps in duas portiones dissectum, vna in dextrum ventriculum, altera in sinistrum pertinet, ac cum arteriarum ramis eò peruenientibus, dictum nuper plexum in vtroque vẽtriculo constituit. Ex hoc vitali spiritu in illo plexu cerebri muniis adaptato, ac ex aëre quem inspirantes in cerebri ventriculos allicimus, cerebri substantiæ insita vis spiritum animalem conficit, quo cerebrum ad principis animæ functiones partim vtitur: partim verò per neruos ab ipso pronatos, ad organa spiritu animali indigentia (quæ potissimùm sensus ac motus voluntarij sunt instrumenta) transmittit, non mediocrem ipsius portionem à tertio ventriculo sub testibus cerebri in ventriculum cerebello & dorsali medullæ communem diffundens, quæ postmodùm neruis omnibus à dorsali medulla ortum ducentibus digeritur. A cerebri enim basis medio vtrinque vnus nascitur processus longus & teres, & secundùm cerebri basim antrorsum ductus, & altero sinui octaui capitis ossis incũbens, & olfactus organo proprius: verùm quoniam ex caluariæ amplitudine non procidit, nerui nomine à dissectionum professoribus non donatus. Primum enim septem quæ cerebro asscribuntur parium paulò posteriùs quàm dicti modò processus neruorũ substantiæ respondentes, initium à cerebri basi ducit, visorios constituens neruos, qui in oculi tunicam retis imagini similem degenerat. Oculus namque in centro habet crystallinum humorem, cuius anteriori sedi tunica tenuissimæ ceparum pelliculæ correspondens obnascitur. Posterior autem eius humoris regio à vitreo humore continetur, cuius posteriorem ambit sedem inuolucrum cerebri substantiæ respondens, in quod visorij nerui substantia dissoluitur. Tenuis autem cerebri membrana neruum visorium inuestiẽs, in tunicam dilatescit vuæ folliculo perquàm similem: quippe ipsa vniuersum oculum amplectẽs, anteriori sedi foramine eo peruia cernitur, quod pupillam dicimus. Dura autem cerebri membrana neruo etiam visorio circũdata, in duram oculi tunicam finitur, toti oculo obductam, & in anteriori sede oculi cornu modo pellucidam, quæ iride seu maiori oculi circulo circumscribitur, ad quem alba adhærẽnsve oculi tunica anteriori oculi sedi obnata desinit. Porrò inter corneam hanc & anteriorem crystallini humoris sedem aqueus habetur humor, qui à vitreo tunica quadam tenui & ciliorum imaginem exprimenti, & orbiculatim crystallino humori adnata, atque ab vuea principium obtinente distinguitur. Secundum neruorum par mouendis oculorũ musculis seruit. Tertium duabus radicibus inuicem distantibus vtrinque enascens, minorem digerit quadam portiũcula ad frontis cutem, & quadam ad superiorem maxillam superiúsque labrum, & quadam in narium amplitudinem, & quadã ad musculos maxillam inferiorem attollentes. Maiorem verò radicem tertium hoc par linguæ exporrigit, hæcque illius beneficio gustus instrumentum efficitur. Verùm ab hac etiam radice ramus capreoli modo intortus dictis nuper offertur musculis & alius superioribus dentibus, aliúsque inferiori maxillæ ac dentibus illi infixis, & inferiori tandem labro. Quartum par in palati cessat tunicam. Quintum duplici quoque radice, vt & tertium par, prodiens, minorem musculis maxillam inferiorem attollentibus dispensat: crassiorem verò auditus organo offert, quamuis & ab hac binas dispergit soboles per diuersa foramina in commemoratos modò musculos etiam pertinentes. Sextum par præter ramusculos ab ipso quibusdam in ceruice musculis & laryngi in descensu oblatos, septimi paris portione adaugetur, atque iuxta pectoris ossis summum soboles quasdam illinc prodeuntibus musculis præbens, ramum costarum radicibus deducit, in organa sanguificationi subministrantia pulchrè digerendum. Ita hactenus vterq; sexti paris neruus pariter distribuitur. Dexter verò priuatim sui portionem ad arteriã dextro brachio exporrectam retorquet, à quo neruus consurgit secundùm asperæ arteriæ dextrum latus ad laryngem proficiscens, ob idque neruus recurrens nuncupatus. Quod autem reliquum ab hoc dextro neruo descendit, pulmonis dextræ parti & cordis inuolucro ramusculos offert, ac stomacho tandem commissum, septúmque permeans ventriculi superioris orificij sinistram sedem multis propaginibus donat. Sinister autem neruus ad arteriæ magnæ truncum dorso ex-

Plexus.

Spiritus animalis materia.

Primũ par neruorum.

Oculi humores atq; mẽbranæ.

Neruus visorius.

Secundum neruorum par. Tertium.

Quartum. Quintum.

Sextum.

Neruus recurrens.

plicatum, portiones ſuas reuerſiuum ſiniſtri lateris neruum conſtituentes retorquet. Ab huius lateris neruo peculiariter cordi gracilis propago digeritur: quod autem eius adhuc reſtat, dextram ſuperioris orificij ventriculi ſedem intertexit, ſecundum ventriculi ſuperiora ramulum ad iecur vſque mittens. Septimum. *Septimum par præterquàm quod ſextum impenſe auget, præcipuè in laryngis & linguæ muſculos abſumitur. Nerui à dorſali medulla in vertebris concluſa principium ducentes, triginta complectuntur paribus: quorum ſeptem ceruicis dedicantur vertebris, duodecim thoracis, quinque lumborum, ſex ſacro oſſi, nullo interim neruo à coccyge oſſe proſiliente. Quæ à ceruicis labuntur vertebris, in muſculos ipſis adnatos proximóſque digeruntur: & à quarto, quinto & ſexto parium ſurculis vtrinque vnus efficitur neruus, ſepto tranſuerſo proprius: dein à quinto, ſexto, ſeptimo, & dein ab octauo ac nono, ſeu primo ſecundóque thoracis paribus, varius neruorum conſurgit textus, à quo in brachium ſex nerui pullulant, præter varias ſoboles ſcapulæ cauo & gibbo diſperſas.* Nerui ſex brachij. *Ac primus brachium petens neruus ab ipſius propaginibus, quas brachium attollenti offert muſculo, ſobolem impenſe gracilem in cutem brachij externæ ſedi obductam digerit. Secundus per axillam brachium ingrediens, ramulóſque priori cubitum flectentium muſculo præbens, inſignem ipſius portionem tertio brachium accedenti neruo impartitur: ipſe verò in cubitum feſtinans, & ramulum primo radium in ſupinum ducenti muſculo exhibens, cutem ſubit: ac in varias diſſectus propagines, ſuperioris interioriſque cubiti ſedis cutem ad extremam vſque manum implicat. Tertius per axillam quoque deſcendens, & anterioris brachij ſedis cuti ramulos depromens, ac ſecundi nerui portione adauctus, propaginémque communicans, poſteriori cubitum flectentium muſculo per anteriorem ſedem interioris tuberculi oſſis brachij in cubitum properat, muſculis hinc principium ducentibus ſurculos vnà cum quinto neruo ſpargens, & ſecundum radium exporrectus, atque in manus volam ductus, duas ſoboles pollicis internæ ſedi, & totidem indici quoque, & vnam tantum externo lateri interioris ſedis medij elargitur, non infrequenter etiam medio binos ramulos & vnum annulari offerens. Quartus brachij neruus cæteris multo craſſior per axillam ingrediens, & ramos muſculis cubitum extendentibus diſſeminans, ſecundùm brachij poſteriora ad externum oſſis brachij tuberculum contendit, in cutem priùs duas diffundens ſoboles. Neruus ad hanc externam articuli cubiti ſedem poſitus, ramum in cutem externæ cubiti ſedis ad brachiale vſque ſpargens, & mox in duos veluti truncos diuiſus, muſculiſque ab externo brachij oſſis tubere pronatis ſoboles dans, vnum truncum vlnæ exporrigit, à quo ramuli in muſculos ab externa ipſius ſede pronatos digerũtur: ipſe autem truncus iuxta brachialis radicem ceſſat. Superior verò truncus radio exporrigitur, & præter ſurculos graciles, quos accumbentibus præbet muſculis, brachiale petit, & duos ramulos externæ pollicis ſedi, ac duos item indicis, & vnum medij digiti interno lateri impartitur. Quintus neruus arteriæ brachij proximus in axilla latitat, & nullas ſoboles in brachio à ſede deducens, in cubitum per poſteriorem interioris tuberculi oſſis brachij ſedem pertingit, ac muſculis hinc pronaſcentibus vnà cum tertio neruo ramos communicans, ſecundùm vlnam ad brachiale excurrit, in medio ductu ramum diffundens, qui duobus ſurculis in externam parui digiti ſedem, & duobus item in annularis, & vno in medij exterioris ſedis externum latus abſumitur. Quicquid verò quinti nerui internam brachialis ſedem adit, interiori parui digiti ſedi, & annularis & medij ramulos offert. Sextus neruus inſigniter gracilis, ſecundùm internam brachij ſedem ſub cute deducitur, & in progreſſu ramulos quoſdam in cutem diffundens ad cubitum pertingit, in cuius cutem ſecundùm vlnam ad brachiale vſque frequentibus ſurculis diſſeminatur. A neruis è thoracis vertebris proſilientibus, præter ramos qui retrorſum ad ſpinas vertebrarum, & dehinc in muſculos ab illis principium ducentes porriguntur, ſingula coſtarum interualla ſingulos ramos ſibi vendicant, ad pectoris & abdominis vſque medium orbiculatim pertinentes, & muſculis thoraci inſtratis, abdominiſque muſculis, & demum cuti ſurculos diſpergentes.* Coſtæ nerui[...] na do[...] riginé[...] centes. *Ad hæc ab interc oſtalibus neruis portiunculæ digeruntur, quæ ſexti paris neruorum cerebri propagines coſtarum radicibus exporrectas adaugent. Cæterùm diſtributio neruorum è lumborum vertebris progredientium thoracis neruis magna ex parte reſpondet: illi nanque retrorſum ramos diſſeminant, & ſecundùm ilia ad abdominis medium circulatim aſcendunt, ramulos conterminis muſculis & cuti elargientes.* Nerue[...] è lumb[...] progre[...] tium p[...] pagin[...] *Verùm à primo horum pari ad teſtes cum ſeminalibus arteriis propagines quàm minimæ pertingunt, à quatuor autem humillimis paribus nerui in femur procidentes principium ſumunt, quanquam omnium maximus à quatuor primis ſacri oſſis neruorum paribus pronaſcatur. Primum ſacri oſſis neruorum par, ſimiliter ac thoracis & lumborum paria, è vertebris labitur:* A ſacr[...] prode[...] nerui. *Quinque autem humiliora ſacri oſſis paria non à lateribus proſiliunt, verùm vna radice antrorſum, altera retrorſum egrediuntur, & poſterioribus radicibus in muſculos ſacro oſſi & ilium oſſibus adnatos & cuti ſparguntur. Anterior verò primi paris ramus vna cum anterioribus trium ſuccedentium parium radicibus ductum nuper neruum conſtituit. Humiliorum autem parium radices in veſicam, anum & penem, aut mulieribus in vteri ceruicem & pudendi colliculos deperduntur. Porrò quatuor neruorum in femur progredientium primus ſecundùm ſextum femur mouentem muſculum deducitur, ac in externam femoris cutem ramum diſſeminans, in muſculos abſumitur* Fem[...] nerui[...] tuor.

abſumitur exterius ſemoris latus occupantes. Secundus ſimul cum grandiori femoris vena & arteria femur ſubit, mox ramum depromens per internam femoris & genu & tibiæ ſedem ad ſummum vſque pedis digitorúmque extrema ſub cute ſimul cum vena, quam hàc prorepere dictum eſt, deſcendens: húcque ac illuc ramulos digerens. Quod verò ſecundi nerui eſt reliquum, in muſculos ceſſat anteriorem femoris ſedem contegentes. Tertius neruus pubis oſſis foramen perreptans, & muſculis id occupātibus ramulos offerens, ſobolem deriuat in internam femoris cutem aliquouſq; ſparſam: reliquum autem eius nerui in muſculos diſcinditur, in interna femoris ſede inibi locatos. Quartus omnium corporis neruorum, qui ex pluribus neruis conſtruuntur, facilè craſsiſsimus, vbi coxendicis os à ſacro dehiſcit, in poſteriora femoris ducitur, ramum in cutem femoris poſteriorem ſpargens, qui paulò ſub media femoris longitudine ceſſat. Humiliori etenim ſedi alius offertur ramus, à quarto propagatus neruo, qui etiam muſculis à coxendicis oſsis infima poſteriorique ſede pronatis, ſoboles exhibet, vti & muſculis ab inferioribus femoris capitibus pronatis. Dein in poplitis regione in duos diſſectus truncos, graciliorem exteriorémque ad fibulam defert, à quo ramus ad externam tibiæ cutem ad paruum vſque digitum repit, & alius in in anteriorem tibiæ cutem diſpergitur: eius verò trunci reliquum fibulæ exporrigitur, vbi ſeptimi & octaui pedem mouentium muſculorum pendet origo. Cæterùm grandior interiórque truncus ramum in internam tibiæ cutem, & in ſuræ pariter cutem ad calcem vſque porrigit: ipſe verò in muſculis ſuram conſtituentibus occultatus, ramum per ligamentum membraneum mittit, quo fibula tibiæ alligatur. hic ramus muſculis anteriorem tibiæ ſedem obtinentibus reconditus, tandem in pedis ſuperiora contendit, inibi digitis oblatus. Præcipua eius grandioris trunci portio ſecundùm tibiæ poſteriora deorſum properans, & nonnullas ſoboles huc illuc muſculis exhibens, inter calcem interiorémque malleolum pedis humiliora adit, & exiguas admodum ſoboles muſculis inibi repoſitis offerens, inferiori ſingulorum digitorum ſedi duas propagines communicat. Atque ad hunc ſanè modum immenſus rerum Opifex non ad viuendum modò, ſed etiam ad cōmodè viuēdum corpus noſtrum corruptioni obnoxiū cōdidit: quæ autem ad ſpeciei ſucceſsionē fabrefecerit, quiq; hæc nutritionis organis procul à ſenſibus & rationis ſede ſubiūxerit, nūc obiter & quātū hæc humanæ fabricæ partiū enumeratio admittit, ſubiiciam.

DE MEDVLLA.

GREVINVS.

CEREBRO & ipſius organis digreſſi, ne quid in partium ſimilarium deſcriptione deſiderari videatur, de medulla dicemus: ab ea enim quæ eſt cerebri & ſpinæ neruorū propagines deriuantur. Medulla igitur pars eſt corporis ſimilaris non omnino mollis, alba & humida, in oſſium cauitatibus contenta & eorum nutritioni, vel naturæ aliis operibus dicata: eámque ob cauſam duplex: vna ex ſanguinis parte craſſiore nata atque nutrita, oſſibus nutriendis conceditur: altera à prima hominis conformatione genita, & naturæ operibus principibus deſtinata, ſanguine frigidiore atque humidiore nutritur. Illa vel eſt perfectè cocta, quæ in magnorū oſſium cauitatibus continetur: vel, vt ſenſibus apparet, minùs cocta magíſque humida, in oſſium minorū cauernulis & anfractibus ad vſum quem diximus conſeruata. Hæc verò ſola loci ratione bifariā diſtinguitur: prima, in cranij cauitate nobili, cerebri medulla nominatur: altera durior huic continua in colli, dorſi, lūborum & oſſis ſacri cauitatibus continetur. In cerebro animalis ſpiritus elaboratus ſpinæ medullæ cōmunicatur, cuius oſſa, vt illa etiam quæ cranium conſtituunt, primæ medullæ ſecunda ſpecie nutriuntur.

Medullæ deſcriptio.

Medullæ differentiæ.

DE ORGANIS SPECIEI PROPAGANDÆ famulantibus. Caput VI.

NITIO *ad ſpeciei conſeruationem humanæ fabricæ autor duos homines ita extruxit, vt vir quidem infantis primarium porrigeret principium, mulier verò id aptè conciperet, infantulúmque ex hoc pronatum principio tantiſper non ſecùs quàm aliquod ſui corporis membrum enutriret, quouſque is validior redditus, in aërem nos ambientem produci poſſet. Atque his muniis idonea peculiariáque inſtrumēta vir ac mulier obtinuit, quibus tanta ad generationem delectationis vis & illecebra inditur, vt animalia hac incitata, ſiue iuuenilia, ſiue ſtulta & rationis expertia ſint, haud aliter ſpeciei propagandæ incumbant, quàm ſi eſſent ſapiētiſsima. Vir quidem duos adipiſcitur teſtes, cute quæ hîc ſcortum dicitur, carneáque mēbrana obductos, & alba ac continua peculiaríque prorſus ſubſtantia extructos: quam valida continet membrana, orbiculatim ſubſtantiæ huic proximè adnata, ac eorum quæ teſti applantantur inſertionem connexúmq; excipiens, ſingulíſque teſtibus peculiare inuolucrum conſtituēs, cui alterum quoq; proprium accedit à peritonæo inibi pronatū, vbi id vaſis ſeminalibus viā offert. Illinc namque membrana pronaſcitur, ea vaſa cū teſte continens, & teſti nuſquā, neque etiam ſeminalibus vaſis (niſi quà ex magna peritonei amplitudine excidūt) pertinaciter cōnexa. Ad humiliorē enim teſtis ſedem hæc tunica ipſius carnea parte tantùm adnaſcitur, quā teſtis muſculū cenſemus. Vaſa autē ſeminalia ſunt, vna vtrin-*

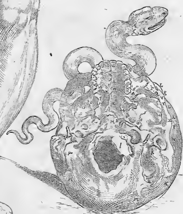
Viri teſtes.

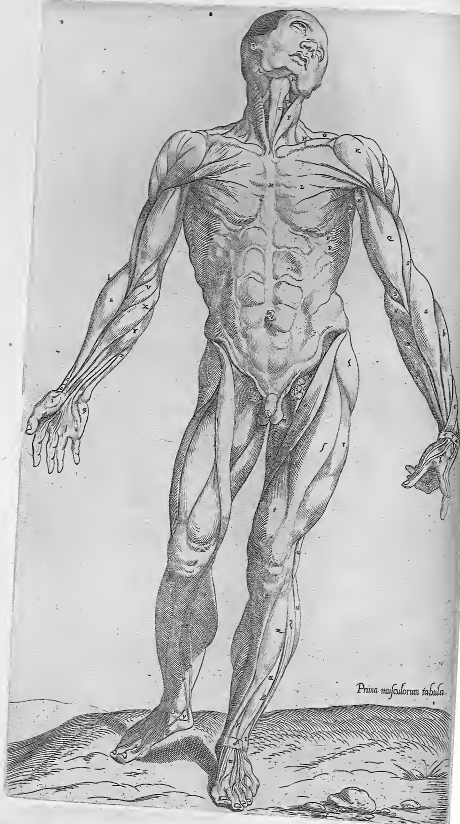
Vasa seminalia. que vena, vnáque arteria. Vena dextrũ testem petens à cauæ caudicis anteriori sede sub venarũ in renes pertinentium exortu pronascitur: quæ verò sinistro testi offertur, ab humiliori sede venæ sinistrum renem adeuntis ob hoc principium sumere creditur, vt non purum sanguinem dextræ venæ modo testi perferat, sed serosum, qui ipsius salsa & acri qualitate in seminis eiectione pruritum conciliet. Ambæ arteriæ à grandi arteria paulo inferiùs quàm dextra seminalis vena initium ducunt, & dextra cauæ caudicem conscendens ad dextram fertur venam, simul cum hac testem accedens: & cum vena anteaquam testem attingat, variè perplexa, corpúsque efformans multas varices exprimens, suáque basi elatiori testis sedi insertum, & ramulos intimo testis inuolucro offerens, multifariámque per testis substantiam digestum, quæ sanguinem hunc benignum, & spiritum ingenita ipsi facultate in semen haud secùs emutat, quàm iecoris substantia cremorem ab intestinis ei delatum, in sanguinem alterat. Confectum semen à valido vase instar vermis testis posteriori sede adnato, variéque capreoli ritu implexo excipitur. hoc vas sursum ad magnam peritonæi cauitatem ea via conscendens, qua seminalis vena & arteria descendêre, nerui cuiusdam modo teres efficitur: & deorsum ad pubis os reflexum posteriorem vesicæ sedem accedit, ad quam vas à sinistro teste semen deferens etiam properat, quod dextro vasi vnitum, simul cum illo in vesicæ ceruicis radicem inter glandulosum corpus ceruici hîc obnatum inseritur, communísque semini ac vrinæ meatus consurgit, qui deorsum modicè ductus denuò sursum ad pubis ossium commissuram foris reflectitur, corporibus penem efformantibus subnatus. Prodit enim vtrinque à pubis osse vnum nerueum teréśque corpus, quod intus impensè fungosum ac crasso sanguine plenum cernitur. vtrumque simul connatum vnitúmque penem constituit, eius substantiæ beneficio, quum is semen in vterum missurus est, erigi augeríque aptum: & aliàs quum nullus suæ proceritatis vsus est, flaccidum & gracilem, qui etiam ad commodum Veneris vsum suo apice glandis modo tumet, ac cute qua tegi & retegi queat decoratur. Mulier vterum sibi vendicat, semini excipiendo fœtuíque continendo dedicatum: qui inter vesicam & rectum intestinum repositus, vesicæque instar fundo ac ceruice vtrisque tendi ac in se concidere aptis formatus, membranis laxis & carneis aliquot fibris (quorum auxilio vterus voluntariè nonnihil agitur) intertextis, ita suis lateribus ad peritonæum alligatur, vt mesenterium intestina continet. Fundi forma non prorsus rotunda existit, verùm anteriùs posteriúsque depressa: superiùs obtusa, & duos (vtrinque videlicet vnum) retusos ostendens angulos, qui vitulorum fronti cornua producturæ assimilantur. Fundo simplex adest sinus, fundi formæ ad amussim respondens, & in orificium desinens, glandis penis modo in vteri ceruicis amplitudinem prominens, & naturali tantùm vi, non autem mulieris arbitratu sese constringens & referans. Fundus simplici propriáque constat tunica, non prægnantibus insigniter crassa, vt vtero gerentibus in miram amplitudinem extendi valeat. Huic alia obducitur, à peritonæo initium sumens. Ceruix vteri teres est, & in vtero non gerentibus aliàs non distensa, haud multo minùs ipso fundo ampla, & vesicæ ceruicis insertionem excipiens, coriaceísque carnibus & colliculis alísue ad suum orificium ornata. Quinetiam vtero vtrinque vnus accumbit testis, ad quem vasa eodem prorsus modo atque in viris pertingunt. Verùm hîc id priuatim accidit, quòd media tantùm seminalis venæ arteriæq; pars testi offeratur, altera vteri fundum implicante. Vas semen tenue & impensè aquosum paucúmque à muliebri teste deferens, in obtusum sui lateris vteri inseritur angulum. Venæ & item arteriæ frequentissima serie, præter antea dictas, vterum implicantes, ab illis prodeũt vasorum distributionibus, quæ post sacri ossis ad infimam lumborum vertebram nexum perficitur. Atque hæc vasa enutriendo fœtui, & ipsius insito calori recreando subseruiunt. Fœtus autem in vtero complexus tribus inuolucris integitur, vno quidem vulgò secundæ vocato, quod instar latioris tantùm cinguli ipsum ambit, insignitérque crassum & lienis modo nigricans est: quod vtero connatum vasa in vterum pertinentia excipit, quò illa in ipso postmodum collecta, duabus venis & totidem arteriis in vmbilicum inserantur, & vna tandem vena iecori, duæ autem arteriæ grandis arteriæ propaginibus per pubis ossium foramina descensuris offerantur. Secundum inuolucrum membrana est, fœtum vniuersum amplectens farciminísque imagini assimilatum, inter ipsum & tertium inuolucrum fœtus vrinam colligens, quæ peculiari meatu ex vesicæ elatiori sede in hanc amplitudinem perfertur, quò minùs vrina fœtus cuti circumfusa, ipsius acrimonia obsit. Tertium inuolucrum tenuissima est membrana, hinc etiam agnina dissectionis proceribus appellata, fœtuíque proximè obducta, ac demum fœtus sudorem inter se & fœtus cutem subflauo quasi luto oblitam asseruans. Fœtus verò in lucem editus, lac familiare ipsius alimentum è mamillis à nemine edoctus sugit: quæ in pectore sedem vendicantes, & papilla ornatæ, glanduloso corpore insita vi sanguinem per venas ipsi adductum in lac conuertente extruuntur.

Margin notes (left column): Vas deferens. — Penis. — Glans. — Vterus. — Vteri cornua.
Margin notes (right column): Vteri tunicæ. — Testes mulierum. — Fœtum inuoluentia membra.

FINIS EPITOMES.

Sequitur partium externarum maris & fœminæ tabula.

Prima muſculorum tabula.

EXTERNARVM HVMANI CORPORIS SEDIVM partiúmve citra dissectionem occurrentium appellationes.

HIC NON prolixior nominum externas hominis sedes locáve indicantium enumeratio instituitur: contenti solùm vulgatas, doctisque hactenus magis receptas, ac familiares voces adscribere, omissis interim, Græcis alisque peregrinis vocabulis, tanquam instituto huic non admodum necessariis: quæ tamen in sequentibus indicibus (dũ harum partium peculiaris magis mentio inciderit) passim interseruntur. Solet itaque vniuersa corporis superficies ab illius nominum institutoribus primùm in magnas sedes diuidi, ac dein illarum partes rursus variis nomenclaturis donari. Atq; ita Ægyptij medici corpus in Caput, Thoracem, Manus, & Crura diuidebant: Thoracem, perinde ac Aristoteles, nominantes, vniuersum corporis truncum, à iugulo aut collo clauiculísve ad inguina & pubem, aut magis ad femorum vsque superiora pertinentem: non autem tantùm, vt Galenus, nonnullique Anatomicorũ primarij, corporis sedem costis septam. Alij facultatum corpus vniuersum dispensantiũ, animarúmque sedibus mentem adhibentes, quadrifariam quidem similiter ac Ægyptij corporis superficiem discernũt, verùm secùs quàm illi corporis truncum in duas sedes primum distinguẽtes, manus & crura vnius partis loco prima hac diuisione enumerant, illa quæ Artus propriè vocatos constituunt, extremorum nomine cõplectentes. Ac in corporis trunco duas præcipuas locant sedes, secundùm duas cauitates secantibus inibi obuias: quarum inferior ab elatiori, interuentu septi transuersi seiuncta, iecur naturalis altricísve animæ sedem sanguificationísque officinam, ac insuper huic subministrãtia organa complectitur, partibus quoque generationi famulantibus parata. Superior cauitas cordi irascibilis animæ fomiti vitalísq; spiritus fonti, illique subseruientibus organis ascribitur. Cæterùm tertia corporis cauitas capiti tribuitur, cerebróque potissimùm principis animæ sedi, animalísq; spiritus promptuario sacratur. Corpore in hunc modum obiter diuiso, singularum partiũ superficies ita rursus distinguuntur, vt capitis totius pars anterior superciliis superposita, ac crinibus nuda, lineásque quasdam proponens, Frons nominetur. Hac superior & versus capitis medium vergẽs, Synciput. Vtrinq; ad syncipitis latus, supráque Aurem cui Auditorius meatus inest, cõsistens, Tempus. Media capitis sedes synciput versus posteriora superãs, Vertex, qui veluti centrum est circuli crinium originem circumscribentis. Post verticem vsque ad musculorum qui vtrinque in ceruicis summo prominentes, in medio foueã ostendunt, ac plerisque Tendines dicuntur, elatissimam sedem Occiput spectatur. Prior autem capitis pars à fronte ad mentum vsq; protensa, Facies. Inferior enim frõtis pars, Superciliis veluti eminentibus, pilísque consitis terminis, eorumdémque medio circumscribitur. His subsunt

Partium capitis appellationes.

Oculi, inferiùs & superiùs Palpebris intecti: quarum sedes vbi inuicem conniuent, & erectis ordinatáque, vt in nauibus remos spectamus, serie positis pilis, quos Cilia nũcupamus, ornatur, quodámodoque cartilagineæ sunt, Tarsi habentur. Cõmissionis huius termini, Anguli sunt: quorum maior nasum, minor tempus spectat. In disiunctarum palpebrarum medio præter Caruculam in maiori angulo conspicuam, Album candidúmve oculorum apparet: in cuius medio duo se offerunt circuli, quorum amplior Iris & Corona est, minor Pupilla. Nasus oculos interiacet, cuius foramina Nares vocantur: quarum externa latera nasi Pinnulis seu Alis, interna verò Intersepto nasi constituuntur. Sedes ad nasi latera mali in modum prominulæ ac rudẽtes, Malæ, & quibusdam Genæ vocantur. Sedes inter nasum & malas mediæ nõnullis Concaua dicuntur, quo nomine alij totam oculorum sedem à palpebris ad malas metitam vocarunt. Faciei pars quam inflamus Bucca est: tota verò ipsius pars à superciliis ad elatiorem vsque dentium seriem pertinens, Superior maxilla nominatur, reliqua autem quæ in viris Barba decoratur, Inferior. cuius anterius extremum, Mentum nonnunquam fouea ornatum educit, sub Labri inferioris rubore consistens. Elatioris labri sedes naso subdita, Sulculóque donata, Mustax censetur. Quod labris circumscribitur & continetur, Os quo hiante Lingua, Palatum, Gargareon, Dentes, Gingiuæ, internáque Faucium sedes occurrit. Quod caput ad clauiculas vsque aut thoracem excipit, Collum & Ceruix est, & si posterius nomen magis posteriori parti accommodetur, vti & anteriorem qua aspera arteria, & potissimùm ipsius caput tangentibus occurrit, Guttur dictam legimus. Humerus veteribus vocabatur brachij ossis cum scapula articulus, vnde & partem maximè ad colli radicem thoracísq; latera eminentem, Summum humerum dixerũt. Quod ab illo prorsum versus Iugulum foueámve in colli radice obuium vergit, Clauicula est. Quod autem ab ipso ad extremam digitorum aciem protenditur, Manus: cuius prima pars (sub qua cauitas Axilla aut Ala appellata, & musculis quos Tendines permulti illic vocant septa, consistit) ad proximum vsque articulum cubitíve flexum producta, Brachium & Latinorum quibusdam Humerus dicitur, Posterior flexus illius sedes Gibberus est. Pars ab hoc ad conterminum articulum ducta, Cubitus, & Latinorum quibusdam Brachium & Vlna. Ad cubiti extremum Summa manus incipit, cuius pars à cubito ad quatuor digitorum radices porrecta, in duas sedes partitur: ac cubito propinquior Brachiale est, alia Postbrachiale, quæ à constructionis specie cum pectore etiam Pectus, à quibusdam Palma nuncupatur. Huius interior sedes caua ac variis monticulis septa, multísque lineis interstincta, Volam efficit. Reliqua summæ manus pars

Partium humeri & manus appellationes.

Digiti sunt, singuli ternis partibus tanquam in acie locatis efformati, & exteriùs Unguibus ornati. Horum maior aliisque actione oppositus Pollex est, illi proximus Index, dein Medius seu Impudicus, cui proximus est Medicus & Annularis. Extimam verò sedẽ occupat Parvus, Auricularisve. Thoracem hîc nominamus corporis trunci partem Costis septam, maximámque sedem Laterum efformantem: cuius anterior sedes Pectus est, quam Mamillæ, atque in illarum medio Papillæ cum obfusco ipsas ambiente circulo occupant. Reliqua anterior trunci sedes Abdomen constituit, cuius regio pectoris ossis cartilagini & costarũ cartilaginibus illa humilioribus proxima, perinde Subcartilaginea nuncupatur, ac viscera cartilaginibus illis complexa. Sic quibus septum transuersum præcordia appellatur, sedes in quam id cartilaginibus inseritur, Præcordiorum nomen obtinuit, quanquam rursus alij ita etiam thoracis anteriorem sedem nuncupent. Quod sub infimis costis & ilium ossis spina (quæ mulieribus multo magis quàm viris educitur) ossibus destituitur, tãgentibúsque cedit, Inania sunt & Ilia. in quorũ veluti medio vmbilicus cernitur, sub quo mox Sumen, cuius infima sedes trunci termino proxima, Aqualiculus nuncupatur. Terminus autem vbi hic Pudenda & Naturalia consistunt, Pubes est & Pecten, ad cuius latera in femorum flexu Inguina recensemus. Maris pudendi pars citra sectionem conspicua, Penis & Coles vocatur: cuius summitas magis quàm reliqua longitudo crassescens, Glandem efformat, in cuius medio meatus vrinæ seminíque communis conspicitur. Huius inuolucrum Præputium est, licet aliis tota penis summitas ita nuncupetur. In inuolucro reliquáque ad anum cute protuberantem suturæ modo lineam vocamus. Suturam, & totam hàc exporrectam extuberantémque ad anum vsque penis partem Taurum. Vti & sedem inter testium inuolucrum (quod ex cute paratum Scortum dicitur) & anum conspicuam, Interfeminium nũcupamus. Muliebris pudẽdi rima, quæ vteri ceruicis est orificium, Sinus vocatur, quem Alæ & Colles vtrinque prominentes, & cuticularis in ipsius summo apparens caro ornant. Recti intestini orificiũ per sedem prodiẽs, à figura Annulus, & ab officio Strictor appellatur. Posterior trũci corporis pars, Dorsum aut Tergum ferè nuncupatur, cuius latera in elatiori posterioríque thoracis sede Scapulis cõstituũtur. Inter ipsas verò medium & dorsi sedes hinc ad infimas vsque costas, aut vbi id maximè in flexu protuberat, pertinens, thoraci ascribitur, ac post septum trãsuersum consistit. Sedes verò hanc ad nates vsque sequẽs, Lumbos complectitur. Sũt autem Nates carneæ & globosæ sedes, ilium ossium occupantes dorsum, in quarum medio sacri ossis & coccygis posteriores processus velut excarnes ad anum vsque occurrunt. Vbi articulus femoris percipitur, magnúsque Rotator extuberat, Coxendix est, aut Coxa, quod nomen alij Femori ascribunt, ab inguinibus ad Genu pertinenti: cuius posterior sedes & flexus Poples nuncupatur. Genu ad proximum vsque articulum pedísve initium Tibia subsequitur, quæ nonnullis Crus nominatur, & si plures id nomen simul tibiæ femoríque velint esse commune. Anterior tibiæ sedes ossea tangentibus occurrit, posterior autem vbi ipsius Venter seu Sura cernitur, carnea. Tubera ad tibiæ imum vtrinque velut ossea tangẽtibus obuia, Malleoli, neutiquam verò Talus illis exceptus reconditúsque nominantur. Postica pedis pars extra tibiæ rectitudinem retrorsum prominẽs, Calx appellatur. Reliquæ verò pedis superficiariæ sedes prorsus ossium nomenclaturam assumunt, potissimum autem Tarsi, Pedij seu Pectoris, quòd digiti hic etiam vnguibus ornati sequuntur. Quanquam vbi de integro pede sermo instituitur, infima sedes qua calcamus plerumque Planta, & Vestigium, ipsiúsque internum latus Concauum, superior verò Tarsus nuncupetur.

Thoracis & ventris inferioris partium appellationes.

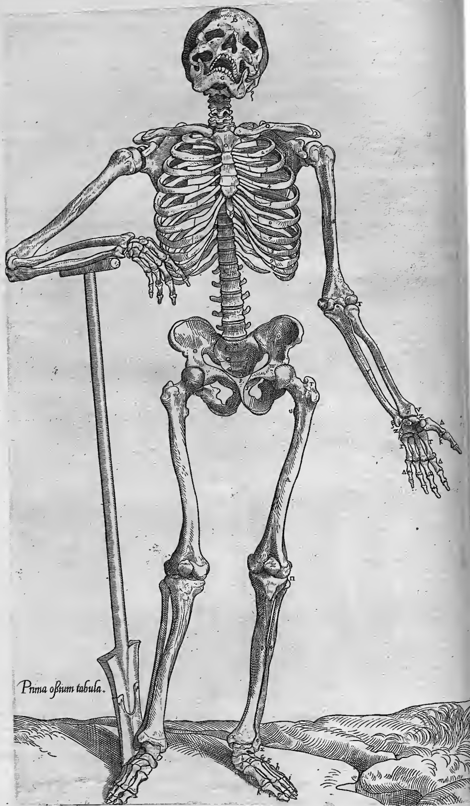
Artuum inferiorũ appellationes.

BREVIS NVMERATIO vniuersorum corporis ossium.

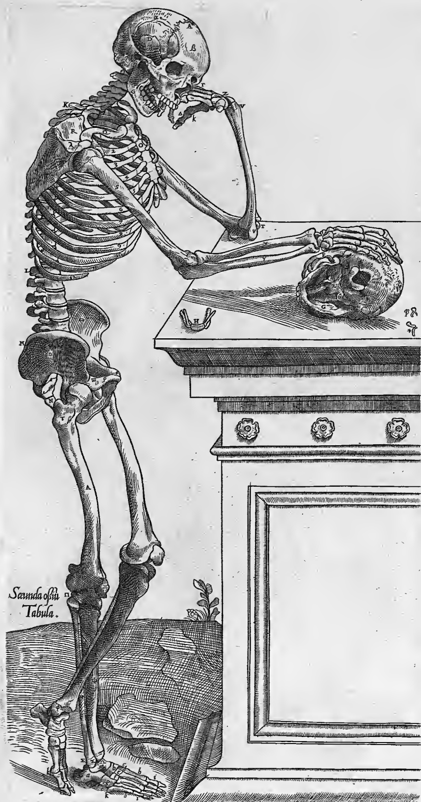

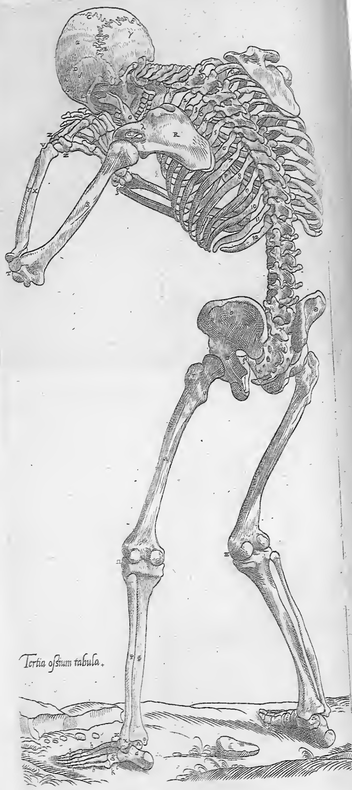
ALVARIÆ ossa viginti sunt, octo quidem capitis, & maxillæ superioris duodecim: ita tamen, vt iugalia priuatim non enumerentur; quum quorundam illorum viginti ossium partes seu sedes tantũ sint, propriáque circumscriptione destituantur. auditus organi ossa quatuor sunt, duo scilicet ad singulas aures. dentes sunt triginta duo. maxillæ inferioris os vnicum. ossis υ referentis ossicula sunt ferè vndecim. Vertebræ viginti quatuor. sacri ossis ossa sex. coccygis autem quatuor. costæ viginti quatuor. Pectoris ossis tria numerauimus ossa, aliis autẽ septena recensentur. sed age hac enumeratione tria tãtùm sint: & aliàs ex tuo arbitratu, quot visum tibi fuerit. scapulæ duæ: totidem clauiculæ. & humeri duo. vlnæ duæ. radio duo. brachialis ossa sedecim, vtriusque scilicet manus octo, octo item postbrachialis ossa, in vtraque manu quatuor. digitorum ossa triginta: vtriusque manus nimirum quindecim. sesamina ossicula in singulis manibus vt minimũ sunt duodecim, ac proinde iã viginti quatuor illa in manibus recenseamus. Ossa sacri ossis lateribus commissa, duo. femora duo. duo tibiarum ossa. fibulæ duæ. duæ patellæ. duæ calces. tali duo. nauicularia ossa duo. tarsi ossa octo, in vtroque pede quatuor. decẽ pedij ossa, in vtroque pede quinque. viginti octo digitorum pedis ossa, cuiusque nimirum pedis quàtuordecim. pedis sesamina ossicula similiter atque in manibus viginti quatuor, quamuis nõnulla sint prorsus cartilaginea. Ac proinde si hæc ossa in vnum numerum reiicies, vniuersa erunt (si rectè addo) trecenta & quatuor. quibus si pectoris ossa quatuor adhuc adiici velles, & maxillæ inferioris duo ossa statueres, essent trecenta & septem. Verùm si priuatim omnes appendices (quum ossa sint propria circumscriptione in pueris terminata) enumerare lubeat, facilè dictum nuper numerũ semel, ac rursus dimidio duplicares: quod vel hinc colliges, si vertebras, femora, tibiæ ossa, atque alia quæ multis appendicibus donãtur, in memoriam reuocaueris. Rursus si ossa vt in pueris visuntur subduxeris, Dij boni quantum ossium aceruum cumulabis? quum omnes vertebræ, aut tribus aut duobus constent ossibus: & ossa quæ sacro coarctantur, tribus, ídque generis reliqua: adeò vt cuique suo arbitratu ossium numerum cõfingere sit integrum.

Sequuntur tres ossium figuræ seu tabulæ.

Prima oßium tabula.

Secunda ossiu Tabula.

Tertia osſium tabula.

CHARACTERVM QVI TRIBVS VNIVERSVM SCELETON EXPRIMENTIBVS FIGVRIS ADHIBENTVR, INDEX.

TRIBVS præcedentibus figuris iidem ferè inscribuntur characteres: quanquam si quis illarum alicui tantummodo peculiaris fuerit, ex numero promptè obseruabitur, quem singulis characteribus modò in Indice subiiciam, quo potißimùm institui oßium nomina simpliciter ascribere: eáque latina, & à probatioribus autoribus hactenus magis recepta & vsurpata. Quid generali hac voce oßis & cartilaginis significetur, nemo est qui ignoret: particularium igitur oßium nomina oportunè auspicabimur à capitis oßibus, seu caluaria quæ cranium etiam dicitur. Calua, cerebri galea, atque ita nonnulli totam capitis oßium sedem vocant cerebrum amplexantem, octóque oßibus effotmatam. aliqui verò eam duntaxat, quæ crinibus ornatur, cuius circulus corona, theca & olla capitis, testa capitis, & scutella capitis nuncupatur. Suturæ, quibus capitis oßa inuicem committuntur, complosa vel commissa appellari possunt.

A 2,3 *Sutura coronalis arcualis, sutura puppis.*

B 2,3 *Græcorum maiusculum Λ referens sutura lamdoides, sutura proræ.*

C 3 *Sagittalis sutura. Instar teli, veru, aut virgæ secundùm capitis longitudinem prorepens sutura, ac nerualis quandoque dicitur, ídque potißimùm vbi hæc coronali committitur.*

D 2,3 *Hæc compago veræ suturæ imaginem non exprimens cum sua coniuge vocatur, cõtextus squamarũ modo inuicem commißi, temporales, squamæformes, corticales, mẽdosæ. Reliquæ autẽ caluariæ suturæ & cõtextus propriis destituũtur nominibus: cuiusmodi verò illæ sint, non est quòd hîc prolixiùs repetam.*

α 2,3 *Hoc os vnà cũ suo cõiuge, verticis oßa vocatur, sunt quibus vtraq; syncipitis oßa nũcupãtur. ac nerualia, paria, arcualia: quanquam alij ita iugalia nuncupent oßa. parietalia, quo nomine nonnullis temporum oßa dicuntur oßa rationis seu cogitationis.*

β 1,2,3 *Frontis os, quibusdam syncipitis, coronale, os puppis capitis, os inuerecundum, os sensus communis.*

γ 2,3 *Occipitis seu occipitij os, laude os, pyxis os, os proræ, os memoriæ. Sunt qui & basilare (quod magnam capitis basis portionem constituat) nuncupent, etiãsi id nomen cuneiformi oßi priuatim inditum fuerit.*

δ 2,3 *Temporum oßa vtrinque singula, oßa lapidea, lapidosa, quibusdã mendosa, parietalia, dura, armaliáque dicuntur. q;. oßiculum notat incudi aut molari denti aßimilatum. * verò id quod malleolo aut femoris oßi comparamus. Quum itáque ea oßicula priscis Anatomes professoribus fuerint incognita, non mirum est illa etiam nominibus destitui.*

ε 2 *In temporis oße processus styli acúsue imaginem referens, styliformis, calcar capitis, os calaminum, sagittale, clauale, acuale.*

ζ 1,2,3 *Temporis oßis processus, vberis papillam referens mamillaris dicitur.*

E 2,3 *Os cuneo comparatum in cranio, quod secundæ figuræ manus complectitur expressum: Cuneiforme, palati os, basilare: quãuis sic etiã appellent occipitis os, Baxillare, paxillum, os colatorij, os cribratum, cauilla: quanquam & ita talum quoque vocent.*

η 2 *Sedes caluariæ, quam lapidosam dicimus.*

θ 2 *Cuneiformis oßis processus, vespertilionum alis aßimilati.*

F 1,2,3 *Hæc sedes simul cum sua coniuge in altero latere, vocatur oßa iugalia & coniugalia. Oßa paris, paria, quæ nomina illi etiam temporum aßcribunt oßibus, ansæ oßiũ temporum, arcualia oßa.*

Superioris maxillæ duodecim oßibus nullum inscripsimus characterem, quòd priuatis destituantur nominibus, quanquam interim septũ narium, nonnullis cristæ os nuncupetur. Cæterùm superior maxilla dicitur mandibula, quod nomen & inferiori maxillæ

G *G in trib. figuris notatæ accommodatur, quam Halyabbatis interpres priuatim Faucem vocat.*

Dentes plurimùm in vtraque maxilla sedecim figuntur, quorum quatuor medij anterioresque, incisorij vocantur. risorij, quaterij, quadrupli. Verùm duo medij priuatim duales barbaris appellãtur. Qui vtrinq; incisoriis proximus est, caninus vocatur, suntq; ita vtriusque maxillæ duo canini. mordentes, hos quidam quoque risorios vocaeuerunt. Quinque autem vtrinque insequentes, molares appellãtur. molares, maxillares, paxillares, mẽsales: Cicero Genuinos, quo nomine alij eos appellant, qui post pubertatem ferè crescunt: nostris dentes sensus ac sapientiæ vocantur.

H 2 *Os v referens, mensi cui innititur sceleti humerus insculptum, os v aut Λ imaginem exprimens, linguæ os, gutturis os, os laude, os morsus Adam: Auicennæ interpres Capite de Gutture habet: Alfaic os habens quatuor latera, duo inferiùs, duo superiùs, quod non obiter Anatomes studioso obseruandum venit.*

I, K, L, M, & N *His characteribus, in tribus figuris ferè conspicuis dorsum notatur, quòd spina, tergum, hominis carina, multis extruitur vertebris. Verticulis, oßibus fusi, quæ in posteriori sede acutũ educũt processũ, qui spina, Siminea vocatur. Cæterùm ab I ad K indicatur ceruix, collum. Tenon, Atlas, quod nomen alij septimæ ceruicis vertebræ duntaxat tribuunt. Porrò à K ad L vertebræ insigniuntur thoracis, pectoris, interdum dorsi simpliciter: interscapilij. Ab L ad M vertebræ lumborum vel*

renum. Ab M ad N os sacrum proponitur latum, lumbare, ossa clunium, clauium, vetula, osamium, osanum, quæ nomina coccygi ossi ab aliis ascribuntur. N inscribitur coccyx os, caudæ os, dein reliqua, quæ ossi sacro ex quorundam interpretum sententia tribuimus nomina.

O 1,2,3 *Pectoris os sternum: thorax, asser, cossos, scutum cordis: superior huius ossis sedes furcula superior: inferior autem furcula humilior nominatur.*

P 1,2,3 *Mucronata pectoris cartilago, ensi comparata, ensiformis. Malum granatum, ensifoidis, cultralis, epiglottalis cartilago, scutum, clypeus oris stomachi, medium furculæ inferioris.*

1,2,3 *& cæt. vsque ad 12. In tribus figuris duodecim thoracis costæ tam veræ ac legitimæ, quàm nothæ spuriæue indicantur: legitimæ quidem septem superiores, spuriæ verò quinque inferiores nominantur.*

Q 1,2,3 *Clauiculæ, claues, iugula, sunt qui & has humeros appellarunt Furculæ, aut priuatim furculæ superiores, quas ab humiliori pectoris ossis sede, ita distinguunt.*

R 1,2,3 Scapula. *Latinis plerunque etiam humerus nuncupatur, scoptulum opertum, scoptula. Spatula, clypeus & scutum*

λ. *pectoris. Cæterùm λ in tribus figuris, superior scapulæ insignitur processus, quem summum humerum fere vocamus. Rostrum porcinum caput scapulæ. Processus autem*

μ. *scapulæ interior inferiorue, in prima figura μ indicatus dicitur, Anchoræformis, C literam referens processus. Oculus scapulæ, quo etiam nomine scapulæ spina nuncupatur.*

S 1,2,3 *Humerus, seu brachij os, Brachium, sunt quibus vlna vocetur. Paruum brachium, adiutorium brachij, canna brachij.*

T, V 1,2,3 *Tota hæc sedes, Cubitus nuncupatur. & Vlna, quæ nomina etiam inferiori huius sedis ossi tribuuntur.*

X 1,2,3 *Superius in cubito os, radius nobis appellatum. Focile minus brachij, canna, arundo minor brachij.*

Y 1,2,3 *Cubiti inferioris os, vlna nobis dictum, eisdémque cum toto cubito vocibus donatum. Focile maius brachij, canna, ac arundo maior & inferior brachij.*

ν *Huius processum ν in secunda insignitum, latinorum quidam Gibberum appellant. Additamentum neca-*

ξ. *tum. Processus autem ξ insignitus, ac stylum referens styliformis.*

Z, Z 1,2,3 *Brachiale. carpus. Palma quibusdam. Rascha, rasetta, ascam, ossa rasetæ.*

Γ 1,2 *Postbrachiale. permultis palma, pectus manus, pecten dicitur.*

Δ, Δ 1,2,3 *Digiti quorum ossa dicuntur agmina, acies articuli, internodia: primus autem dicitur pollex, magnus & promanus: secundus index: tertius medius, impudicus, infamis, verpus: quartus annularis, medicus, cordis digitus: quintus paruus, minimus, auricularis.*

Θ 1,2,3 *Ossa sacri ossis lateribus commissa, quorum vtrinque vnum est, in tres veluti sedes (etsi continuum sit) à disse-*

ο *ctionis professoribus distinctum, ac prima quidem ο insignita, ilium os nuncupata. os anchæ, interdum lumbare.*

ϖ *Secunda sedes mediáque, ac ϖ insignita, coxendicis os nuncupatur. coxæ os, quibus nominibus plerisque totum os etiam vocatur, pixis os, femoris os, sed valde perpe-*

ρ. *ràm. Tertia sedes, anteriórque, ac ρ insignita, pubis os vocata est. pectinis. Penis pudibundum, fenestratum os, quod etiam barbari femoris os subinde appellitant.*

ς 1,2,3 *Coalitus pubis ossium, verùm priuatim cartilago hîc insignitur, eorum ossium vnionem interueniens.*

Λ 1,2,3 *Femur, seu femoris os, femen. Os coxæ, coxa, agis, anchæ os.*

τ 1,2,3 *Exterior femoris processus, qui rotator, & natis ferè nuncupatur, Malum granatum testiculorum, tharuca, trachametra maior. Minor verò interiórque processus,*

υ. *υ insignitur.*

Ξ 1,2,3 *Patella. Mola, scutiforme os, genu rotula. Oculus genu, polus.*

Π, Σ 1,2,3 *Hæc pars vniuersa Celso Crus nuncupatur. Nominatur tamen secus pars hæc Π & Σ intersepta, ti-*

Φ 1,2,3 *bia. huius quoque sedis grandius exteriúsque os Φ inscriptum tibiæ os ferè nuncupamus. Focile maius, & arundo, & canna maior, seu domestica cruris. Cæterùm exte-*

Ψ 1,2,3 *rius graciliúsque os Ψ insignitum, fibula nobis appellatur. Sura. Focile minus, canna, & arundo minor cruris.*

φ, χ 1,2,3 *Malleoli, latinorum autem nonnullis malè tali appellantur. Clauiculæ, cauillæ. Ac φ quidem interiorem indicat malleolum, χ autem exteriorem.*

Ω, 1,2,3 *Talus, astragalus, Latinis interpretibus quibusdam parum rectè malleolus appellatur, fortaßis huc quorundam non Anatomicorum sententia ductis, qui τὼ σφυρὼ malleolum, neutro autem genere τὰ σφυρὰ talos potiùs significare contendunt. Balistæ os, cauilla, seu balistæ nux.*

a 2,3 *Calx. Calcis os. calcar pedis.*

b 1,2 *Os cymbam scaphamúe referẽs. Nauiculare, nauiforme.*

c, c 1,2,3 *Hæc pedis pars quatuor efformata oßibus, nobis tarsus, vt & Græcis, ferè nuncupatur. Raseta pedis, & ossa*

d, e, f. *rasetæ pedis. Tria autem interiora d, e, f insignita, priuatim Chalcoides quibusdam appellantur: extimum verò*

g. *ac g notatum, vocamus os cubum tesseramúe referens. Cubiforme, quadratum, Grandinosum.*

h, h 1,2,3 *Pedum planta, planum, vestigium & solum. Pectus, & pecten.*

i, i 1,2,3 *Pedis digiti.*

k 1,2,3 *Charactere* k *oßicula notantur sesamina.*

Sequitur prima musculorum tabula.

PRIMÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

RÆSENS tabula anteriorẽ corporis faciem magna ex parte notans, corpus exprimit, à quo cutis cum adipe carneáque membrana, & omnibus in superficie extantibus neruis, uenis & arteriis, si quæ sunt, resecui. Hanc tabulam unà cum sequẽti, characteribus liberam relinquere propositum erat, quo minùs illis commaculata spectaretur. Quandoquidem tertia ferè prima est, quam ad disciplinam parauimus, præsens namque (uti nec consequens) aliquid oculis subiicit, quod non in musculosis, & quadratis, ut sic dicam, hominibus, eruditos pictores, sculptoresque indies etiam præcipuè exprimere obseruamus. Quæ enim mẽbranea in tertiæ tabulæ facie & ceruice uisuntur, & fibræ etiam in musculis ductæ, potiùs pictorem ac sculptorem & plastem (quorum studiis quoque opitulari uisum est) perturbant. Quãquam his sanè nõ sat sit, musculos in superficie repositos ad amussim tenere, imò præter ossium accuratissimã cognitionem, summa diligentia cuiusque musculi munus perspectum ipsis esse debet, quo sciant, quãdo musculum aliquem aut breuiorem, aut longiorem, aut protuberantẽ magis, aut compressum depingere debeant, hoc axioma perpetuò ob oculos habentes, musculum dum os mouet, idque (ut sic dicam) ad suum uẽtrem retrahit, breuiorem, multóque prominentiorem fieri, & ad ipsius uentris medium colligi, quum autem è conuerso musculus os dimittit, ipsúmque os aliò agitur, quàm ab eo musculo duceretur, musculi uentrem (cui duntaxat illi artifices animum accommodant) produci ac subsidere, minimúmque protuberare. Characterũ præsentis figuræ indicem aggrediar, in quo uix ullum musculum priuatim expressurus sum, sed unicum duntaxat characterem singulis in altero latere adhibens, quos hîc obiter spectare licet, asscribam. In facie itaque nullus hîc in conspicuo est musculus, quòd illi tenues exactè & membranei sint, neq; etiam obiter adempta cute secùs, quàm in præsentia modò occurrant.

A *Glandulæ quàm plurimæ notantur, quæ sub aurium radice ad posteriorem inferioris maxillæ sedem repositæ, cauitatem hîc opplent, tutæque uasorum distributioni præficiuntur. Sunt autem hæ quas in pueris humorum influxus crebrò molestant, ac quæ strumis (quas χοιράς Græci appellant) subinde infestãtur. Hac sede, qua glandulæ reponuntur, etiam citra characteris adminiculum, præcissæ hîc cutis foramen obseruatu est facillimum.*

B *Sinistri lateris musculus, ab inferiori maxilla, in os υ imaginem referens insertus.*

C *Musculus à pectoris osse prognatus, ac in os υ literæ simile cum suo coniuge insertionem tentans.*

D *Musculus gracillimus, à superiori scapulæ costa, in os υ referens insertus, ac in quarta musculorum figura, V & V: in quinta autem, R & S notatus. Sedes, quæ utrinq; ad literæ D latera uisitur, cauáque est, neruos continet sexti paris neruorum cerebri, interioribus uenis iugularibus, & arteriis soporalibus concomitatos.*

F *Musculus à pectoris osse & clauicula, in mammillarem temporis ossis processum carnea insertione implantatus, & caput mouentium septimi paris alter.*

G *Portio est musculi, scapulam mouentium secundi, cuius effigiem monachi in suis cucullis imitati sunt. Præsentis musculi aliud nihil hîc est conspicuum, quàm quòd clauiculam, & summi humeri sedem clauiculæ connexam inseritur, uerùm in nona figura totus apparet musculus, Γ & Δ insignitus.*

H *Sedes hæc iugulares uenas exteriores transmittit, quare etiam citra omnem musculi distinctionem, in uiuis duntaxat caua apparet, nisi fortè qui spiritum ualidiùs contineant, iugularésque turgidas reddãt. Vena autem hinc resecta, & mucosis quibusdam membranulis ademptis, ille occurrit musculus, quem D insigniui, & etiam unus qui à prima thoracis costa, in anteriorem transuersorum processuum ceruicis uertebrarum sedem insertus, C in octaua musculorum tabula notatur.*

I *Clauiculæ anterior sedes, quæ excarnis occurrit.*

K *Musculus brachium attollens, cuius principium à clauicula, summo humero, & scapulæ spina enascitur, atque hîc ipsius pars spectatur, à clauicula & summo humero pronata.*

L *Musculus brachium pectori adducens.*

M *Pectoris os excarne apparens: nam musculus pectori brachium adducens ad ossis latus, primùm carneus esse incipit, & quamuis dexter sinistrum neruoso, & membranæ modo tenui exortu contingat, ob hoc tamen in uiuis adhuc hominibus pectoris os non prorsus occultatur.*

N,N *Sub axilla latitat, partem notãs musculi brachium deorsum uersus dorsum detrahentis, ac sequenti tabula Γ indicandi.*

O,O *Hæc digitorum imago, musculi aliquot insertiones indicat, qui in octo superiores thoracis costas insertus inspirationi famulatur, atque in octaua musculorum tabula F & F insignitur.*

P,P *Præsens uerò digitorum effigies, exortus est musculi abdominis obliquè descendentis, quem pluribus characteribus hîc notare non libuit: quemadmodum neque recto etiam abdominis musculo notã adhibui, quòd prorsus adhuc sub obliquorum neruosis tenuitatibus; & musculo brachium pectori adducente reconditus sit, utcunque etiam tubera quæ secundùm abdominis lõgitudinem porrecta cõspicis, recti abdominis musculi sint: quæ quo minus extuberent, obliquorum tendinum tenuitatibus non inhibẽtur, quẽadmodum ne cutis crassities in non admodũ obesis obstat, quo minùs eadẽ ante sectionẽ spectentur.*

Q *Anterior cubitum flectentium musculus.*

R,R *Sub axilla reconditur, notans dicti iam musculi interioris capitis carnosam partem, peculiaris musculi ritu extuberantem.*

S,S *Musculus posterior cubitum flectentium, quem duobus insigniui characteribus, ne sedes illis characteribus notatas, diuersos esse musculos quis arbitraretur.*

T *Musculus ab inferiori scapulæ costa enatus, cubitiq; extensioni subseruiens.*

V *Superior musculus eorum qui radium in pronum agunt. Cæterùm quum præsentis figuræ cubitorum & manuum extremarum nõ eadem sit facies, haud inoportunè dextro & sinistro lateri V ac subsequentes aliquot characteres pariter adhibui.*

X *Musculus ante indicem postbrachiali insertus, idque flectens.*

Y *Musculus latum tendinem in manum producens. Sedes autẽ quæ vtrinque ad huius tendinis latus in cubiti longitudine protẽditur, nullóque charactere insignitur, musculus est flexionis secũdi quatuor digitorum articuli autor, quem quintæ figuræ Θ indicat.*

Z *In dextro cubito indicatur musculus ab interno humeri tubere principium ducens, qui recto brachialis ossi insertus, brachiale flectit.*

a *In vtroque cubito musculus notatur, radium in supinum ducens: qui ab humeri osse natus, inferiori radij appendici implantatur.*

b *In vtroque cubito musculus insinuatur, bicorni tendine brachiale extendens.*

c *In vtroque cubito indicantur duo musculi, ex vlna originem ducentes, quorum vnus tendinem brachialis ossi offert pollicem sustinenti: alter in binos dissectus tendines, vnum primo pollicis ossi, alterum secundo & tertio inserit.*

d *In sinistra manu hîc occurrit tẽdo musculi, pollicem versus indicem euertentis.*

e *In sinistra manu spectantur tendines, in exteriorem indicis sedem exporrecti.*

3,4,5,6 *In sinistra manu notatur transuersum ligamentum, in cubiti externa sede cõspicuum. verùm numeri characteres seorsim indicãt, quot in hac manus superficie sinus annulique dissecantibus apparere possunt. sunt autem omnes quatuor radio proprij, illisque tẽdinibus adaptati, in quorum regione numerum conspicis. In dextro cubito etiam 6 spectatur, idem quod in sinistro indicans.*

h *In sinistra manu, sedes musculi indicatur pollicem indici proximè adducentis.*

i *In dextera manu musculus pollicem ab indice plurimùm abducẽs: atq; ad demissius huius latus portio eius musculi visitur, qui primùm pollicis os flectentium est superior.*

ꝗ *Musculus externum volæ latus occupans & paruum digitum à cæteris abducens, ad cuius dextrum latus is se offert, qui sub illo magna ex parte occultatus primũ parui digiti flectit internodium, id in externum latus ducens.*

k *Tunica testem ac ipsius vasa seminaria inuoluens, quæ hàc in viris prorepunt. Mulieribus enim hæc vasa cum reliquis generationi famulantibus organis in corporis alto reconduntur.*

l *Ad sinistri testis latus l occultatur, notans glandulas cauitatem hic in inguinibus replentes, qua insignis vena cum arteria crus adit. Glãdulis enim resectis hic magnus exurgeret sinus, cuiusmodi in inguinum abscessibus fieri cernimus.*

m *Musculus à pubis osse in femur procedens, in octaua figura Σ notatus, femúrque mouentium octauus.*

n *Hàc prorepunt duo musculi, quorum alter femoris motorum sextus habebitur, atque in octaua tabula Θ notabitur: alter verò septimus, in eadẽ tabula Λ indicandus.*

o *Ab ilium osse pronatus musculus, qui tibiæ insertus, illius motorum primus est.*

p *A pubis ossium commissura enatus musculus, ac tibiam mouentium secundus.*

q *Sextus inter tibiam mouentes musculus, cuius carnosa substantia hic conspicitur: tẽdo autem ipsius adeò tenuis est, vt subiectorum illi musculorum circumscriptionem non obliteret. Quapropter etiã priuatim hic se non ostendit, quemadmodum neque in secunda musculorum figura. in tertia tamen & quarta, quadãtenus oculis subiicitur, adhibita scilicet sectionis quadã ratione: in hac quidem charactere 3, in illa verò Φ notatus.*

r *Præsens musculus etsi cum aliis inibi ad superficiem repositis nuper dicto membraneo tendine sexti tibiam mouentium musculi obducatur, attamen sese ostendit: quemadmodum neque in musculosis integra adhuc cute conspectum fugit. Notat autem r priuatim septimum tibiam mouentium musculum.*

ſ *Musculus supra coxendicis ossis articulũ principiũ ducẽs, & inter tibiæ motores nonus. Verũ & hic membraneo obtegitur tendine, musculi tibiam mouentium sexti.*

t *Musculus, femoris os vniuersum quodammodo amplectens, tibiámque mouentium octauus: sexti musculi tendine obtectus.*

u *Sedes hæc u notata, ad sinistrum spectatur genu, éstque quarti tibiam mouentis musculi pars.*

x,y *Tota hæc tibiæ ossis regio excarnis est, nullóque obtegitur musculo.*

z *Musculus pedis motorum ordine sextus, ac per transuersum ligamentum in anteriori tibiæ sede positum & δ indicandum, descendens, pedísque ossi pollicem sustinenti insertus.*

α *Musculus quatuor pedis digitos extendens, qui sub musculo z insignito, maxima sui portione occultatur.*

β *Quatuor digitos extẽdentis musculi portio, quæ pedi in anteriora attollendo suppetias ferens, pedem mouentium nonus censetur.*

γ *Pollicem extendens tendo. Carnosa autem musculi hunc tendinem*

Sequitur secunda musculorum tabula.

Secunda musculorum tabula.

tendinem educentis pars in alto aliis subiicitur musculis.

δ Transuersum ligamen in anteriori tibiæ sede locatum, & quatuor vltimò notatis musculis viam porrigens.

ε Exterior malleolus, seu fibulæ excarnis pars.

ζ Musculus fibulæ exporrectus, qui sub pedis inferiora reflexus in pedij os pollicem sustinens insertionem molitur, ac pedem mouentium septimus numerabitur.

η Musculus, ab extremo femoris capite pronatus, & pedem mouentium secundus.

θ Hunc characterem & aliquot subsequentes in dextro crure reposui, quòd illis indicandi musculi in eo sint conspectiores. Verùm θ notatur musculus ab interno femoris capite pronatus, pedúmque mouentium primus.

ι Tendo totius corporis gracillimus, ab illo enatus musculo, qui ab externo femoris capite principium ducens, pedem mouentium tertius habetur.

κ Maximus suræ musc. à commissura fibulæ ad tibiæ os enatus, pedísque motorũ facilè robustissimus, & quartus.

λ Musculus quatuor pedis digitorum tertium os flectens modica sua parte hic se offert.

μ Portiuncula quoque hic visitur, pedem mouentium quinti. Verùm hæc, vt & musculi paulò antea in dextra potissimùm tibia commemorati, dilucidiùs multo in dextra sequentis tabulæ tibia conspiciuntur.

ν Transuersum ligamentum à tibia in calcem pertinens.

ξ Musculus pollicem in internum latus agens, hícque interno pedis lateri totus exporrectus.

ϖ In sinistro pede musculus notatur, pollicem aliis digitis adducens, seu illum in latus externum mouens. Apparent ad hæc, sub tendinibus musculi quatuor digitos extendentis, ac α notati, tendines, indicem medium & annularem in externum latus abducentes, qui commune sibi vendicant caput cum ea portione, quæ pollici seruit ac ϖ inscribitur.

SECVNDÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

SECVNDA tabula primæ, quòd ad sectionem spectat, omnino correspondet, & in latus versa eosdem cum illa commonstrat musculos, vnà cum ossium sedibus, in superficie prominentibus, ac vt sic dicam, excarnibus.

Quum itaque hæc spectatu sit dignissima, pari cum præcedente modo singulos musculos vno charactere annotabo. Facies itaque propemodum vniuersa, & caput quoque, quum paulò minus toto ossium sit, literis nisi paucissimis in hunc modum insignientur.

A Temporalis musculus. Quicquid supra semicirculum hunc quo temporalis musculi primus exortus circumscribitur, consistit, prorsus excarne est: nisi hîc fortaßis accuratè nimiùm singula animaduertens, frontis os secundùm naturam non excarne esse, verùm tenui musculosa compage obduci, additum velis, quam simul cum frontis cute totáque adeò carnosa membrana resecuimus.

B Os iugale. Foramen illud ad oßis huius terminum sese offerens, auditorius est meatus.

C Musculus à mandendo μασσητὴρ, & mansorius nuncupatus, & inter maxillam inferiorem mouentes secundus describendus.

D Musculus buccarum motibus subseruiens, ac ex vna maxilla in alteram pronatus.

E Musculus sinister ab inferiori maxilla in os υ imaginem referens productus.

F Musculus à pectoris osse in os υ referens insertus.

G Musculus sinister, à superiori pectoris oßis sede principium ducens, & in humiliorem cartilaginis scuti imaginem repræsentantis regionem insertus. Is enim quum sub musculo F insignito latitet, non prorsus in latere conspectum fugit.

H,H Musculus à superiori scapulæ costa ad os υ imagini simile properans, qui ablato adipe & iugulari externa hinc diligenter execta, iuxta humilius H est conspicuus. Deinde superius H indicat etiam glandulas ad auris radicem & internam inferioris maxillæ sedem repositas.

I A pectoris osse & clauicula principium sumens musculus, & in mamillarem temporis oßis processum insertus.

K,L Musculus scapulam mouentium secundus. ac K quidem notat superiorem ipsius partem, quæ scapulam sursum trahit. L verò inferiorem, cuius beneficio scapula deorsum agitur. Ad dextrum latus L hîc quoque dextri musculi portio sese offert, verùm in nona musculorum tabula vtriusque lateris musculus literis Γ & Δ est spectatißimus.

M Musculus brachium attollens, qui longè accuratiùs in quarta figura Ξ, & in decima Δ indicabitur. quod ideo additum volui, ne quis hunc musculum multis donatum impreßionibus, plures esse ex vera hac integráque delineatione sibi persuadeat, præcipuè cùm hæ impreßiones peritos sculptores pictorésque ludant: quos non hîc solum, sed & in toto externo brachij latere velim esse attentißimos, quòd malè musculum quem iam N notabimus, veluti in cubiti exteriora protrahant.

N Quanquam ex subsequentibus characteribus nonnullos in vtroque brachio repositos cernis, tantisper tamen sinistro duntaxat animum adhibebis, donec & dextri meminero. N itaque notatur posterior cubitum flectentium, qui in viuis altiùs supra brachium attollentis musculi insertionem enasci visitur, quàm reuera principium ducit. licet hîc non nimis inferiùs incipiat, sed (quod pi-

ctoribus animaduertendum eſt) fortaſsis etiam elatiùs quàm deceat.

O Muſculus cubitum extendens, qui ab humeri capitis ſcapulæ articulati ceruice principium adipiſcitur.

P Muſculus cubitum quoque extendens, cuius origo ab inferiori ſcapulæ coſta pendet.

Q Hac ſede duo dicti nuper muſculi cubitum extendentes in vnum coëunt, non ampliùs duplicis muſculi imaginem repræſentantes. Quòd autem hic inſigniùs quàm reliquo progreſſu extubetant, præter ipſorum partem ſummè carnoſam tertius cubitum extendentium in cauſa eſt, qui hic ſub illis occultatus ab humero ſeu brachij oſſe pronaſcitur, atque in duodecima figura X, in decimatertia autem D indicabitur.

R Hac parte cubiti extentionis autores in poſteriorem vlnæ proceſſum, & articuli ligamenta implantantur, nerueam ſuæ inſertionis partem in triangularem hanc ſedem porrigentes, quæ excarnis vlnæ eſt portio.

S Muſculus ab humero enatus, qui in inferiorem radij appendicem inſertus, radium in ſupinum ducit.

T Muſculus bicorni tendine brachiale extendens.

V Muſculus indicem, medium, & annularem præcipuè extendens.

X Muſculus parui digiti extentionis primarius autor.

Y Muſculus poſtbrachiale extendentium inferior.

a Muſculus flectentium brachiale inferior.

b,c Duo hic indicantur muſculi, quorum ſuperior b inſignitus brachiali inſcritur: inferior autem cui c inſcriptum eſt, in duos diducitur tendines, vnum primo pollicis internodio inſerens, alterum duobus ſuperioribus eiuſdem internodiis implantans.

1, 2, 3, 4, 5, & 6. His numeris notatur tranſuerſum ligamentum in exteriori ſede cubiti repoſitum, quod in tot rurſus annulos diuiditur, quot numeros ſcripſimus. 1 enim indicat ligamentum radio vlnæque commune. 2 ligamentum vlnæ proprium. 3, 4, 5, & 6 verò inſinuāt quatuor ligamenta radio peculiaria.

d Sedes muſculi, aut ipſe etiam muſculus indici pollicem proximè adducens.

e Tendo muſculi pollicem ad indicem euertentis. Verùm modò tempeſtiuum eſt & dextro brachio animum accommodare, ac partim eaſdem notas quas in ſiniſtro ſpectaſti, partim verò nouas intueri. Idem igitur ſignificant N ac N, P, S, T, a. ſed vix hic muſculi a inſigniti linea conſpicitur. dein b, c, & 4, 5, 6, & d ac e idem in dextra, quod in ſiniſtra manu referunt. At priuatæ dextræ manus notæ ſunt huiuſmodi.

Z Anterior cubitum flectentium muſculus.

f Muſculus ſuperior radium in pronum mouentium.

g Muſculus ſuperior brachiale flectentium.

h Latum in vola producens tendinem muſculus.

i Muſculus gibbam ſcapulæ ſedem occupans, qui extrorſum brachium circumuertit, & illud mouentium ſeptimus numerabitur.

k Muſculus quo brachium retrorſum ad dorſum elatiùs quàm iam ſignando muſculo ducitur: & brachium mouentium tertius nominatur.

Γ Præſentem muſculum, qui brachium mouentium quartus habebitur, nona tabula O, & detectum adhuc magis decima Θ oſtēdent. At quum externum ſecundúmue ipſius latus nullibi atq; in hac tabula oportuniùs oſtendetur, hic aliquot characteres adiicere erit operæpretium. Eſt itaque muſculus hic cuius beneficio brachium agitur deorſum, triangularis quodammodo figuræ, cuius internum latus ſpinarum apicibus exporrigitur (qui præ-

l, m ſenti muſculo principium offerunt) ab l ad m pertinens. Exterius verò latus, quod à ſacro oſſe ſurſum obliquè in priora ad inſertionem properat ab m ad n vſque per-

n tinet. n enim inſinuat huius muſculi partem ſuæ inſertioni proximam, quæ citra alterius muſculi diſſectionem conſpici nequit. Atque hoc latus eſt, quod in prima tabula N notat, in ſequenti verò V, & rurſus longè accuratiùs dextrum ſeptimæ tabulæ brachium O litera hāc inſertionem commonſtrat. Tertium latus ab l ad n porrigitur, quod tranſuerſim ductum humiliori baſis ſcapulæ angulo insternitur. Atque l etiam indicat huius muſculi partem, muſculo cui L inſcripſimus ſubiectam.

Δ Ne paruum o in vmbra ad pectoris ſedes plus ſatis lateret, Δ inibi poſitum habes, muſculum indicans, quo brachium pectori adducitur.

o, o, o Huiuſmodi quaſi anguli acutioris ritu procedentes formæ inſertiones muſculi ſunt eius, qui in octo ſuperiores thoracis coſtas manus modo inſertatur.

p, p, p Exortus abdominis muſculi obliquè deſcendentis, qui mutuò cum dicti iam muſculi & aliquot o inſigniti inſertionibus ingrediūtur. Quod autem in vniuerſa abdominis ſede conſpicitur, obliquus ille eſt muſculus: quanquam rectus abdominis muſculus nonnihil propter obliquorum tendinum tenuitatem (quemadmodum & ante ſectionem) hic extuberet.

q Principium notatur primi tibiam mouentium muſculi, quem ſequenti figura Σ notatum cernes. Hic autem in dextro femore q etiam indicatur.

r Muſculus tibiam mouentium ſextus, latum producens tendinem, quo omnes femur amplexātes muſculi circundantur. Huius tendo quum membranæ propemodum ritu ſit tenuis, aliorum muſculorum inſpexionem minùs adhuc ipſa cute occupat: vnde etiam hic occurrit muſculus, mox t notandus. Muſculum hunc in tertia tabula φ, & in quarta charactere 3 notabimus.

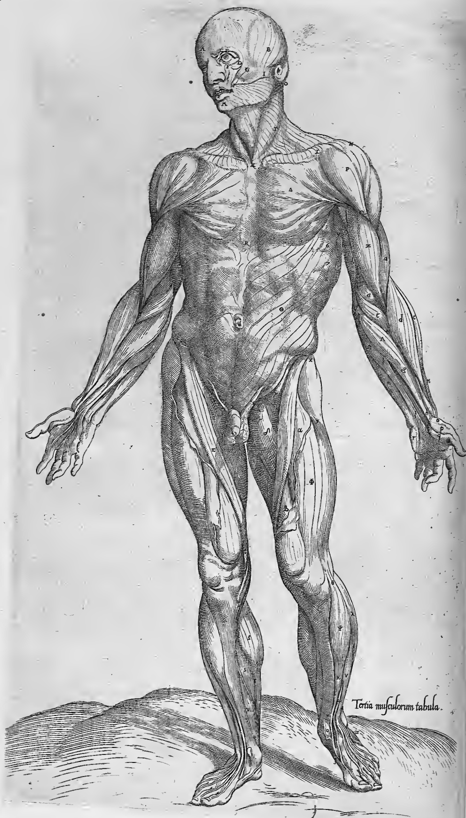
ſ Portio muſculi tibiam mouentium noni, quem in quarta tabula Φ exprimam.

t Muſculus tibiam mouentium ſeptimus, membraneo tendine ſexti tibiam mouentis muſculi obtectus.

u Muſculus ſiniſtrum femur mouētium primus. Qui verò dextrum femur agit, etiā magna ex parte hic ſe offert.

Regio

Sequitur tertia muſculorum tabula.

Tertia musculorum tabula.

x *Regio maioris exteriorisue processus femoris, quem rotatorem dicimus.*

y *Conspicua, iam ablata cute, secūdi femur mouentis musculi pars. Reliqua autem prima femur moueti musculo u superius indicato, & illo quem latum producere diximus tendinem, quémq; hic r notaui occultatur.*

α *Quartus tibiam mouentium musculus, qui hic externo ipsius latere est spectatissimus; ac nullibi in dextro crure apparet.*

β *In vtroq; femore tertius notatur tibiā mouens musculus.*

γ *In dextro tantùm femore indicatur secundus tibiam mouentium musculus.*

δ *In dextro crure bis δ posui musculum indicaturus, quem ego quintum femoris motorem enumeraturus sum. In sinistro autem crure δ iuxta poplitem ponitur, quintum quoque eius cruris notans musculum.*

ε & ζ *In dextro femore indicatur quintus femur mouentium musculus, ac ε quidem huius musculi posteriorem partem indicat: ζ verò posteriorem anterioris partis portionem. Hæc non ambigo abstrusa obscuráque videri, hos tamen musculos in aliis musculorum tabulis propemodum denudatos, videre licet, videlicet in septima ad characterem β, in octaua ad φ & c, in duodecima ad Ξ & Σ. Omnia enim singulis locis haud veniunt repetenda.*

η *Musculus hic extuberans, tibiam mouentium octauus censebitur.*

κ, θ *Excarnis tibiæ ossis pars, verùm interior malleolus priuatim κ notatur.*

λ *In vtroq; crure suram constituens musculus, qui mouentium pedem primus numerabitur.*

μ *Musculus in vtroque notatur crure, pedem mouentium secundus.*

ν *Gracillimus totius corporis tendo, à musculo enatus, qui pedem mouentium tertius habetur.*

ξ *Maximus suram constituentium musculus, ac pedem mouentium quartus.*

π *Musculus tertios quatuor digitorum flectens articulos.*

ρ *Portiuncula eius musculi, qui pedem mouentium quintus erit.*

σ *Transuersum ligamen; ab interno malleolo in calcem pronatum.*

τ *Musculus pollicem in internum latus ab aliis abducens digitis, qui sanè hic est manifestissimus.*

υ *Ligamentum musculo secunda quatuor digitorum internodia flectenti obnatum, & lati manus tendinis vicem in planta gerens.*

φ *In vtroque crure musculus notatur in anteriori tibiæ sede locatus, ac pedem mouentium sextus.*

χ *Musculus fibulæ exporrectus, qui pedis motorum septimus numeratur.*

ψ *Musculus nuper dicto substractus, pedémque mouentium octauus: huius tendo, vt & septimi, sub transuerso ligamento mox Σ notando est conspicuus.*

ω *Musculus quatuor digitos extendens, ad latus autem sinistrum characteris ω occurrit huius musculi portio, bicorni tendine in pedij os ante paruum digitum inserta, quam pedem mouentium musculorum nonum appellabimus, quíque aptiùs in quarta musculorum tabula Ω indicabitur.*

Θ *Tendo musculi pedis pollicem extendentis.*

Λ, Δ *Transuersum ligamentum tibiæ ossi & fibulæ commune, in sinistro crure Λ indicatur, in dextro autem Δ.*

Ξ *Exterior malleolus, seu fibulæ ossis excarnis sedes, triangulum quasi referens.*

Σ *Transuersum ligamentum à fibula in calcem pertinens.*

Π *Musculus abductionis parui digiti à reliquis autor.*

TERTIÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

RÆSENS *tabula anteriorem corporis faciem exprimens, in hoc à prima musculorum tabula differt, quòd musculos ex carnosa membrana constitutos, & aliquot etiam faciei musculos ab adipe liberatos commonstret, quódque magis ad musculorum disciplinam, quàm priores duæ, sit comparata.*

A *Rectæ secundùm frontem ductæ lineæ, frontis & superioris nasi sedis musculosam constituunt substantiam.*

B *Temporalis musculus, vbi interdum, sed perquam rarò, carnea membrana fibris etiam carneis enutritur, & aures vtrunque mouet.*

C *Musculus palpebram attollens, qui occupat interiorem oculi angulum.*

D *Musculus palpebram deorsum trahens, minorem angulum sibi vendicans.*

E *Mutuus palpebræ musculorum secundùm palpebræ longitudinem connexus.*

F *Musculus media sui parte nasi alam, altera verò superius labrum petens. Quemadmodum sanè varium musculorum fibrarum in labiis implexum indicare non licuit, ita quoque characterum copia faciem alioquin satis obscuram non sum occupaturus.*

G *Malum, ac iugalis ossis anterior sedes, quæ prorsus excarnia sunt.*

H *Musculus à malis pronatus, & superiori labro proprius.*

I *Masseteris secundi musculi principium, lato, quem iam describam, musculo non obtectum.*

Γ *Musculus carnosa constans membrana, & præcipuus buccarum labiorúmque & anterioris colli cutis motuum dux, qui hic subditis sedibus in vtroque latere hæret, re-*

liqua carnosæ membranæ parte, quæ carnea nō efficitur,
à corpore resecta. Quod autem ad præsentis musculi fi-
K,L brarum progressum attinet, K ad L usque musculi prin-
cipium notat, è regione ossis pectoris, ac mediæ claviculæ
sedis ossi pectoris proximæ incipiēs, cuius fibræ recto tra-
M,N mite sursum ad M exporriguntur. Ab L verò ad N,
principij pars notatur, è regione reliquæ sedis, claviculæ
& summi humeri sedis incipiēs, cuius fibræ obliquè sur-
sum in anteriora porriguntur. Deinde & si ea musculi
pars non sese spectandam offerat, quæ in posteriori cervi-
O cis sede cōsistit, nihilominus O ad auris radicem positum,
transversas fibras illinc prorepentes utcunque ostendit.
Quare etiam in musculi lateribus describendis, primum
latus tibi fingendum est ab N ad O, secundum ab Θ ad
H. K verò per L ad N, tertiū indicabit latus. A K au-
tem ad M quartum habes latus. Intensiùs enim nigricās
linea, à K ad M ducta, dextri musculi cum sinistro in-
terstitij loco habenda est.

P Brachium attollens musculus, quem hic in anteriore cor-
poris facie L, N & Q propemodum circumscribūt, is
Q tamen inferiùs quā Q consistat, sua insertione prorepit.

Δ Musculus brachium pectori adducens, qui in sequenti
tabula simul hîc venit inspiciendus, ibidem namque ab
initiis liberatus, Δ perinde notatur, iisdem ferè chara-
cteribus inibi atque hic ita circumscribitur. K ad L us-
que principij ipsius pars, à clavicula principium ducens.
R K verò ad R principij pars est, ex media latitudine ossis
pectoris pronata. Quinetiam R notat musculi membra-
neam partem, quæ ad mucronatæ cartilaginis latus, obli-
què descendentis musculi abdominis nervosæ tenuitati
S exporrigitur. S autem significat carneā musculi partem,
à sextæ & septimæ costarū cartilaginibus, propter obli-
què descēdentem abdominis musculum peculiariter pro-
Q natam. Q præsentis musculi insertionis index est, qua
inter brachium attollentem (qui P notatur) & priorem
cubitum flectentium Z indicandum, in humerum inse-
ritur. Porrò si latera ipsius, & fibrarum insertiorem in-
tueri animus sit, sequētem etiam inspicito tabulam, quæ
T præsentis musculi insertionem, Q & T (qui character
illi tabulæ est peculiaris) notatam exhibet, quo ad hunc
modum huius illiúsque tabularū characteribus simul iū-
ctis, quinq; musculi latera metiaris. Primum à K ad L.
Secundum à K ad R. Tertium ab L ad Q. Quartum
ab R ad T, quod subsequens ostendit tabula, in præsenti
interim lata musculi insertione occultata. Atq; hinc etiā
quintum quoque latus, à Q ad T pertinēs, in quarta ta-
bula duntaxat est conspicuum.

V Musculus brachium deorsum trahens, ídque movētium
quartus.

5,6,7,8 His numeris, insertiones musculi thoracem moventium
secundi notantur, quæ costis inseruntur, quarum regio
quum his numeris exprimitur, e latissimam insertionem
in quintam fieri costam promptè colligis.

Θ Abdominis musculus obliquè descendens, qui cum suo
coniuge universam abdominis sedem cooperit, magnam
quoque thoracis sedem integens. Exortus præsentis mu-
sculi numeris indicatur, quibus secūdi thoracem movētis
musculi insertiones significantur, cùm scilicet exortus ille
mutuò his insertionibus respondeat. Cæterùm R ad X
albā & excarnē ostēdit lineam, quā aliter simplici colore
exprimere nō datur, & omniū exemplarium tabulas suis
coloribus distinguere esset quidē operæpretium, ut mem-
branea pars à carnea prōptissimè distingueretur, verùm
sumptus quibusdam esset non admodum mediocris.

X Penis sua cute, quem præputium vulgò vocāt, liberatus,
in quo ducitur recta linea, duorum ipsorum constituentiū
corporum coitum indicans, quæ subsequens tabula sub q
ostendit dissecta, verùm horum naturam omnium luci-
dissimè tabula docet musculorum postrema.

Y Vasa seminaria sua adhuc tunica, quam peritonæū edu-
cit, intecta.

Z Musculus anterior cubitum flectentium.

a & a Posterior cubitum flectentium musculus.

b In interno brachij latere b occultatur, notans musculum
cubitum extendentem, qui ab humiliori scapulæ costa
principium sumit.

c Musculus bicorni tendine brachiale extendens.

d Musculus radium in supinum ducens, ac inferiori radij
appendici implantatus.

e Superior radium in pronum moventium musculus.

Λ Musculus brachiale flectentium alter, post brachiali ante
f,g,h indicem insertus. Ac f ipsius notat principium, g tendi-
nis ex musculi ventre exortum, h sedem, qua tendo negli-
gentiùs secanti desinere putaretur.

Π Musculus latum summæ manus producens tendinem,
i,k,l cuius caput i indicatur, tendinis autem ipsius principium
k. At l locum insinuat, ubi tendo primùm dilatescere
incipit.

m Musculus alter inferiórque brachiale flectentium, qui
quarto brachialis ossi implantatur.

n Hic obscurè videtur portio musculorum, quorum alter
brachiali, alter verò pollici tendines offert.

o Excarnis primi pollicis internodij sedes.

p Musculus ab indice pollicem remotissimè abducens.

q Insignior duorum primum pollicis os flectentium.

r Musculus minimum digitum maximè à reliquis in la-
tus amovens, ac in sequenti tabula n insignitus.

Σ In dextro crure primus notatur tibiæ motus opifex, cu-
s,t,u ius initium s insignitur, t tendinis illius principium,
2 u eiusdem insertio. Cæterùm character 2, insertionem
3 secundi notat tibiam moventis musculi, 3 verò insertio-
nem tertij.

Φ Sextus tibiam moventium musculus, cuius principium
notat, x: y verò sedem, ubi carnosus esse definit, mem-
branæque modo toti femoris amplitudine obducitur.
Haud licuit aliter ipsius tendinē mēbranámve exprime-
re, quàm

Sequitur quarta musculorum tabula.

re, quàm hic modo in utroque femore obseruatur, in quo tenuissimam ipsius partem, interiori femoris sedi obductam, veluti laceram membranam dissecuimus, ut sectio aliquantisper membranæ naturam commonstraret. Quicquid enim ad externum inæqualis illius lineæ sectionisue latus habetur, ipsa adhuc est sexti musculi membrana seu tendo.

α Musculus tibiam mouentium nonus.

β Octauus tibiam mouentium, magis in sinistro crure, quàm in dextro, à sexto tibiæ motuum autore detectus musculo. Septimo verò tibiam mouenti, characterem non adhibui; quòd uniuersus sexto adhuc obtegatur. Quanquam Φ illum quoque insinuare possit, quum sexti musculi membrana non eam attingat crassitiem, qua subditorum musculorum effigiem obliterare queat.

γ In inguinum regione indicantur musculi, quos femur mouentium sextum & septimum recensebimus. Cæterùm γ glandulas quoque insinuat inguinum unà cum sinu, ex quo vasa crus petentia resecui.

δ Musculus femoris motorum octauus.

ε Musculus tibiæ motus opificum secundus, cuius tendinem character ι commonstrat.

ζ, η Excarnis tibiæ ossis pars, verùm η priuatim internum notat malleolum.

Ψ Sextus pedem mouentium musculus, cuius exortum θ insinuat.

θ, κ dicat, κ autem principium sui tendinis, cuius ductus citra characterum appositionem manifestus est, quanquam ξ insertionis quasi ipsius sedem ostendat.

λ Musculus septimus pedem mouentium.

μ Musculi pollicem extendentis tendo.

ν Musculus quatuor digitos extendens.

ξ Musculus pollicem à cæteris digitis in internum latus abducens.

ο Transuersum ligamen in anteriori tibiæ sede positum, ac facta sectione hic in latera reflexum.

ϖ Tendo bicornis musculi pedem mouentium noni.

ρ Primus pedem mouentium.

σ Pedis motorum quartus.

τ Longissimus gracillimúsque tendo, à tertio pedis motus autore productus musculo.

υ Musculus tertium quatuor digitorum os flectens.

φ Pedem mouentium quintus.

CHARACTERVM QVARTÆ musculorum tabulæ index.

PRÆSENS tabula quamplurimos præcedentis tabulæ musculos sectionis serie ademptos commonstrat, & deinde plerosque, qui prioribus figuris nondum in conspectum venêre, videndos offert: quod omnes ad octauum usque musculorum tabulam subsequentes tantisper præstabunt, dum ossa anteriori facie nuda conspiciantur.

T Musculus temporalis, cuius principium semicirculo non absimile A, B & C circumscribitur.

D Ossis iugalis externa sedes, quæ excarnis est.

Δ Masseter qui inter musculos inferiorem maxillam mo-

E uentes secundus describetur. E huius musculi princi-

F pium à malo exortum. F principij ipsius portio auri proxima. Cæterùm ab E ad F totus ipsius principij ductus secundum iugalis ossis longitudinem metitur.

G Infima musculi insertionis sedes notatur. Porrò si triangulo hunc assimilare lubet, E, F & G tres angulos tibi proponere finges.

H Neruulus minoris radicis tertij paris neruorum cerebri, hac frontis musculosam compagem & elatiorem palpebram petens.

I Neruulus dictæ modò radicis ad superius labrum, & externam alæ nasi sedem propagatus.

K Cartilago in quam sinistrum nasi os desinit.

L Ala nasi sinistra dictæ modò cartilaginis extremo alligata incumbénsque. Inter K & L natium cute iam ablata cum quibusdam membraneis ligamentis, in conspectum venit anterior alæ nasi musculus nimisquã tenuis.

M Musculus à superiori maxilla in inferiorem insertus, ac buccas mouentium secundus.

N Musculus sinister inferiori labro peculiaris, cuius sanè corpus minori negocio, quàm multiplex ipsius fibrarum intersectio delineari potest, quod etiam in musculo M notato usu venit. Auris autem foramen citra O appositionem sese ostendit, uti etiam auris radici subditæ glandulæ hunc characterem quodammodo exprimentes.

O Vix conspicua est huius musculi portio, qui inferiorem maxillam deorsum vellit.

P Hac sede os reponitur υ imaginem referens.

Q Musculus à temporum ossis processu styli formam imitante enatus, ac ossi υ simili insertus.

R Musculus sinister ab inferiori maxilla in os υ referens, insertionem tentans, cuius coniunx nonnihil quoque hic se spectandum præbet.

S, T Dexter & sinister ossi υ imaginem exprimentis musculi, à pectoris ossis summo pronati.

V, V Musculus gracilis & longus, qui à superiori scapulæ costa ossi υ referenti implantatur.

Θ Musculus capitis motibus subseruiens, qui ab osse pecto-

X ris principium X notatum sumit, deinde aliam principij

Y partem Y indicatam, à claviculæ sede pectoris ossi proxi-

Z ma obtinet. Cæterùm Z insertionem ipsius insinuat, qua uniuersum mamillarem capitis processum amplexatur.

a *Clauicula magna ex parte anteriori ipsius sede excarnis.*

b *Musculi scapulam mouentium secundi in latiorem clauiculæ partem & summum humerum insertio.*

c *Musculorum hic magnam obscuritatem pariunt vasa caput adeuntia, & nerui in brachium excurrentes.*

d *Musculus à clauicula in primam thoracis costam insertus, ac thoracem mouentium primus.*

Ξ *Musculi brachium attollentis anterior pars, posteriorem decima ostendit tabula adhuc in sua sede repositam, ac Δ præcipuè insignitam. Proximè autem sequens tabula anteriorem hanc partem ab exortu liberam reflexámque, ac γ notatam commonstrat.*

e,f,g *Porrò in præsenti figura e,f,& g conspicuam hic musculi brachium attollentis partem, trianguli ritu describunt.*

h *Musculi brachium pectori adducentis insertio, quā in*
Q,T,Δ *dextro brachio Q & T notaui, & ipsi musculo Δ quoque imposui, quò hi characteres ad præcedentis tabulæ*
K,L,R *notas referantur, ad quam quoque K,L,& R spectant.*

i *Pectoris os liberum ab initiis musculorum brachia pectori adducentium.*

2,3,4 *Secunda, tertia & quarta thoracis costæ, ad quas reliquæ seriatim subsequuntur, atque in harum interuallis exteriores musculi intercostales sunt obuij. Lineæ autem in costis ductæ, atque ad characterum sinistrum consistentes, ossa costarum ab earundem cartilaginibus determinant: sunt enim illæ notæ cartilaginibus inscriptæ.*

k *Musculus scapulam mouentium primus.*

l *Musculus thoracem mouentium secundus.*

m *In dextra axilla m latitat, musculum notans quo brachium deorsum trahitur, idque mouentium quartus habebitur.*

n *Dextri lateris rectus abdominis musculus, hic altiùs quàm obliquè ascendentis musculi neruosa tenuitas conscendens.*

o *Abdominis musculus obliquè descendens, quem hic in posteriora ab abdomine reflexum finximus.*

Π *Abdominis musculus obliquè ascendens, ac totam, vti conspicis, sui lateris abdominis sedem amplectens, quem quodammodo circumscribunt o, n, p, q, & linea secundùm inferiorem abdominis sedem ad ilium os, & coxendicis, & pubis ducta.*

p,q *Portio obliquorum abdominis musculorum descendentium, quæ ad albam in abdomine apparentem lineam est relicta. Cæterùm q priuatim significat penis constructionem, qui ad pubis os, quà primùm flaccidus, deorsum denuò propendet, dissectus est. Duo itaque velut insigniores circuli, duo ipsius sunt corpora, circulus autem sub illis consistens, meatus est vrinæ seminique communis.*

r *Vasa seminaria, quæ hic priuatim enarrare non proposui, quemadmodum etiam neque testis musculum, cui vt à vasis distingueretur, s asscripsi.*

t *Musculus cubitum flectentium anterior, cuius interioris principij carnosæ & hic in dextro brachio valde conspicuæ parti nullum adhibui characterem, quum is hic, vti neque in sequenti tabula, adhuc auferri possit. Interuallum autem inter duo ipsius apparens principia, humeri seu brachij os existit.*

u *Musculus cubitum extendens, cui ab humiliori scapulæ costa principium præbetur.*

x,x *Posterior cubitum flectentium musculus.*

y *Musculus superior radium in pronum ducentium.*

α *Radium in supinum agentium longior.*

β *Musculus quatuor digitorum secūdos flectens articulos.*

Σ *Musculus ab interiori humeri tubere exortus vlnæ ex-*
γ,δ *porrectus, & brachiale flectens. γ ipsius caput, δ ipsius insertionem denotat.*

e *Musculus alter brachiale flectens, hicque deorsum dependens.*

ζ *Musculus primum parui digiti internodium versus exteriora flectens.*

η *Hic musculus propendet, paruum digitum à reliquis in externum latus abducens.*

θ *Trāsuersum ligamen in interna brachialis sede obuium, tendinibúsque hâc repentibus obductum.*

ι *Musculus maior, primum pollicis os flectentium.*

κ *Propendet hic ab insertione musculus, cuius beneficio pollicem ab indice maximè remouemus.*

λ *Latus manus tendo vnà cum ipsius tendine, à summis quatuor digitorum aciebus in dextra manu dependens. Præterea hic in vtriusque manus vola tendines occurrunt mucosis membranis induti, atque ad digitos quo illos flectunt, protensi.*

μ *Secundus femur mouentium musculus.*

ν *Primus femur mouentium musculus.*

ξ *Ossis sacri ossis dextro lateri commissi sedes, à qua primum & sextum tibiam mouentes resecuimus.*

& *Charactere & sedes insignitur maioris exteriorísque femoris processus.*

Φ *Nonus tibiam mouentium musculus, cuius initium su-*
o,π *pra coxēdicis articulum incipiens o notatur, ϖ verò ten-*
ρ *dinis ipsius principium, ρ sedes indicatur, quā præsentis musculi tendo subditis connascitur tendinibus.*

σ *Musculus femur mouentium septimus.*

τ *Musculus femur mouentium sextus, suo tendine cum septimo hâc prorepens.*

υ *In sinistro femore musculus υ insignitur, femur mouentium octauus.*

φ *Quinti femoris motui seruientium musculi anterior portio.*

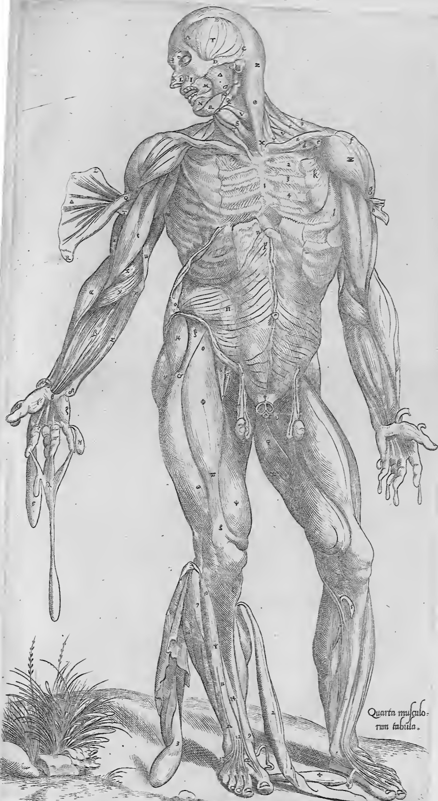
χ *Secundus tibiam mouentium.*

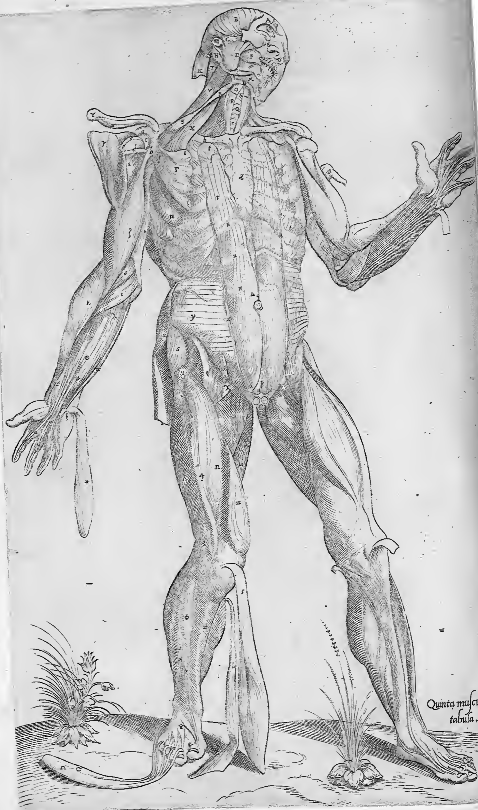
ψ *Octauus tibiam mouentium.*

ω *Septimus tibiam mouentium musculus, in dextro femore insignitus, quòd ibidem is sit conspectior.*

2,3 *Primus tibiam mouentium musculus.* 3 *Sextus tibiam*
4 *mouentium,* 4 *Sextus pedem mouentium musculus, vnà vt duo præcedentes, ab insertione pēdens. Cæterùm in*

Sequitur quinta musculorum tabula.

Quarta musculorum tabula.

Quinta musculor
tabula.

in sinistro crure etiã obseruatur primi tibiam mouẽtium & huius sexti pedem mouẽtium insertionis portio,huius
5,6 quidem insertioni charactere 6,illius verò 5 insignito.
7 Septimus pedem mouentium musculus.
8,9 Excarnis tibiæ ossis pars, à cuius externo latere sextus pedem mouentium musculus ablatus est. Verùm 9 priuatim interiorem notat malleolum.
♆ Musculus quatuor pedis extendens digitos. 10 ipsius ex-
10,11 ortus insignitur. 11 verò ipsius sedes qua portionẽ suam emittit,quam noni pedem mouentis musculi loco nume-
Ω rabimus,& hic Ω notauimus.
12 Musculi ♆ insigniti sedes, quatuor tendines, quibus
Ω quatuor digiti extenduntur, pullulans. Ω vti & iam paulò antè scripsi, musculus notatur inter pedis motores
13 nonus, qui bicorni tendine insertionem 13 notatum tentat.
14 Musculus pollicem extendens.
15 Musculus pedem mouentium octauus.
16 Musculus pedem mouentium secundus. Reliquos autem in posteriori tibiæ sede non notabimus, quòd eadem hic cum tribus tabulis præcedentibus sit ratio.
17 Portio musculi qui pollicem indici adducit: hæc in superiori pedis parte sese offert, & 14 charactere falsò insignitur.

CHARACTERVM QVINTÆ musculorum tabulæ index.

A FORAMEN quo neruulus tertij paris neruorum cerebri, frontis & superioris palpebræ musculosam petit substantiam.
B Temporalis musculus.
C Hic magna ossis iugalis portio execta est,vt temporalis cum massetere, quem D insigniuimus,
D coitus in conspectum veniret. D autem est secundus inferiorem maxillam mouentium.
E Foramen quo surculus tertij paris neruorum cerebri, ad superius labrum,& alam nasi deducitur.
F Amplus musculus à superiori maxilla in inferiorem productus,ac buccarum motibus seruiens secundus.
G Nerui vtrinque ad hunc characterem occurrentes,labro inferiori exporriguntur. Cæterùm superior characteris sedes,fungosam labrorũ substantiam insinuat ad vtrunque labrum conspicuam.
H,I Musculus inferiorem maxillam deorsum trahens. Singuli characteres singulos eius musculi ventres notant, in quorum medio excarnis teresque musculi pars consistit.
K Portio musculi caput mouentis,ac à pectoris osse & clauicula enatus,toti mamillari processui insertus.
L Os υ imaginem referens, à quo primum, secundum & tertium par eorũ qui id mouent musculorum resecuimus.
M Primus & secundus linguæ musculi, ab osse hyoide pronati.
N Laryngis cartilago scutum referens, & iam narrandis musculis adhuc obtecta.
O Dexter duorum musculorum ab osse υ referente,in cartilaginem scuto similem insertorum.
P Dexter musculorum,qui à pectoris osse scutum imitanti laryngis cartilagini inseruntur. Ad huius musculi exterius latus,congeries visitur soporariæ arteriæ,interioris venæ iugularis,& sexti cerebri neruorum paris.
Q Asperæ arteriæ anterior sedes.
R,S Musculus ossi υ imaginem exprimenti proprius, & à scapulæ superiori costa enatus.singuli characteres singulos ipsius indicant ventres. Pars autem in horum medio consistens, eius musculi pars est, tendinis substantiæ non absimilis.
T Portio musculorum secundi paris caput mouentium.
V Tertius scapulam mouentium musculus, ex transuersis superiorũ ceruicis vertebrarũ processibus initiũ ducens.
Y Dextri lateris clauiculam hic à pectoris osse auulsimus, adhuc summo humero connexam,& sibi adhuc musculum seruantem,qui thoracis motorum primus numerabi-
Z tur,hícque Z insignitur.
a Summus humerus,seu scapulæ elatior processus.
b Interior demissiórue scapulæ processus.
c Ligamentum brachij ossis ad scapulam articuli peculiarium quartum ab interiori scapulæ processu summum humerum petens.
d Ligamentum teres ab apice interioris scapulæ processus, in anteriorem sedem externi capitis humeri insertum, ac huius articuli primum, post membraneum omnibus articulis commune.
e Aliud teres ligamentum, ex eminentissima scapulæ acetabuli sede, ad externũ quoq; humeri caput procedẽs, atq; huius articuli ligamentorũ peculiarium secundum.
f Hac sede duo ligamenta d & e insignita, suis lateribus vniuntur,& velut transuersum efformant ligamentum, transmittens caput externum musculi cubitum flectentium anterioris,ac mox ζ notandi.
g Pectoris os, cui septem superiorum costarum cartilagines vtrinque connectuntur.
h Prima thoracis costa, reliquæ dein etiam vnà cum ipsarum interuallis citra characterum opem sunt conspicuæ.
Γ Musculus scapulam mouentium primus. i & k huius
i,k,l musculi principium notant, quandam manus speciem perinde in exortu, ac musculus ipsi succumbens, & m insignitus in insertione repræsentans. l tendinem præsentis musculi indicat. Porro i, k & l simul huius musculi trianguli speciem quodammodo ostendunt.
m Musculus qui à scapulæ basi pronatus, octo superioribus thoracis costis inseritur.
Δ Dexter rectorũ abdominis musculorũ. n carneum recti.

n,o *abdominis musculi principium triangulo non absimile. o principium eiusdem musculi nerueum, penè vniuer-*
p,q *sum efformans musculum notat. Toto interuallo à p ad q pertinente, recti abdominis musculi internis suis lateribus inuicem contingunt. Tota autem sede supra q, aut supra vmbilicum consistente, tanto magis musculi, mutuò seiunguntur, quanto altiùs conscendunt. Cæterùm q notabit etiam obliquorum abdominis musculorum neruosæ tenuitatis, ad transuersum abdominis musculum hac in parte ad pectoris vsque sedem connexum.*

r *Hæc linea carneam recti musculi partem finit, quæ vltima ipsius insertionis in homine est portio, vti in quarta tab. ad characterem n est cernere.*

ſ *Intercapedine igitur ab r ad ſ, hic notatur recti simiæ abdominis musculi tendo seu membrana, excarnisue musculi pars. t autem indicat carneam musculi sedem primæ costæ & secundæ thoracis insertam.*

u,u,u *Inscriptiones, seu neruea delineamenta, transuersim recto musculo impressa, quibus obliquè ascendentis musculi neruosa exilitas pertinacissimè connascitur.*

x *Linea hæc portiunculam notat obliquè ascendentis musculi, qua is transuerso abdominis musculo inibi adeò validè committitur, vt inter dissecandum nisi relicto eiusmodi signo, à transuerso liberari nequeat.*

y *Transuersus abdominis musculus.*

α *Obliquè ascendens abdominis musculus ab abdomine reflexus.*

β *Vasorum seminalium portio. Cæterùm tres illi quodammodo circuli ad rectorum musculorũ radicem seu iuxta n & o ac p conspicui idem notant, quod in mox præcedente tabula, abscecti nimirum penis constructionem ac naturam.*

γ *Reuersa est musculi brachium attollentis anterior pars.*

δ *In sinistro brachio insertionis pars adhuc reliqua est musculi brachium attollentis.*

ε *Excarnis humeri pars, inter duo capita apparens musculi cubitum flectentium anterioris.*

ζ *Cubitũ flectẽtium musculus anterior.*

η *Musculus cubiti extensionis autor, cuius principium ab inferiori scapulæ costa pronascitur.*

θ,θ *Posterior musculus cubitum flectentium.*

ι *Superior musculus eorum qui radium in pronum agunt.*

κ *Radium mouentium longissimus, cuius auxilio radius in supinum ducitur.*

Θ *Quatuor digitorum secundum os flectens musculus.* λ
λ *ipsius principium sub musculo radio peculiari, & ι nota-*
μ *to, reconditum.* μ *musculi huius in quatuor carneas partes distributio, quæ postmodum in singulos tendines degenerant, indicatur.*

ν,ξ *Transuersum interioris brachialis sedis ligamentum, longa sectione diuisum, & vtrinque in latus reflexum. Verùm præterea ν musculum priorem primum pollicis os flectentium commonstrat, ξ autem musculum, cuius ope primum parui digiti internodium extrorsum flectitur. Porrò quod ad quatuor tendinum, secundum quatuor digitorum os flectentium seriem attinet, omnia sunt conspicua, quamuis interim tendinibus indicem & paruum ο digitum petentibus ο inscripserim.*

π *Nonnihil hic sese offert musculus, quatuor digitorum tertium flectens os.*

ρ *Portio musculi tertiũ pollicis os flectentis, qui in sinistro cubito est conspectior.*

* *Musculus vlnæ exporrectus, quo brachiale flectitur.*

σ *Secundus femur mouentium musculus.*

τ *Apparet hic obscurè femoris caput coxendicis ossis sinum subiens, & ligamento obductum, sed τ in hoc præcipuè adhibetur, vt ceruix seu collum femoris hic indicaretur.*

υ *Femoris magnus exteriórue processus.*

φ *Femur mouentium septimus.*

χ *Femur mouentium sextus.*

ψ *Femur mouentium octauus.*

ω *Quintus femur mouentium musculus.*

Λ *Septimus tibiam mouentium musculus charactere* 2
2 *ipsius amplum principium à radice magni femoris pro-*
3 *cessus enatum.* 3 *hic in tendinem latum desinit, cum octaui & noni musculorum tibiam mouentium tendinibus*
4 *commixtum vnitúmque.* 4 *hæc linea illum in anteriori femoris sede terminat, vbi octauus musculus ipsi primùm subiici incipit.*

Ξ *Octauus tibiam mouentium musculus.*

Π *Octauum quoque tibiam mouentium musculum indicat, sed priuatim sinum ostendit, cui nonus tibiam mo-*
σ *uentium musculus insidebat, qui hic propendens σ insignitur. Maximam itaque sinus sedem octauus musculus constituit, verùm septimus eius tantam portionem efformat, quanta à linea 4 insignita ad vmbram septimi musculi vsque protenditur, ita sanè, vt ab vtrisque musculis sinus iste consurgat.*

S *Hoc charactere musculus insignitur tibiam mouentium nonus, qui à suo exortu liberatus, à genu pendet, vbi septimi & octaui tibiam mouentium musculorum tendinibus commiscetur.*

b *Hic propendet musculus tibiam mouentium secundus.*

Σ *In hac tibia, tibiæ os anteriori sede prorsus excarne cernitur. Superest enim hic duntaxat ex omnibus musculis illi adnatis, musculus pedis pollicem extendens, Φ & modò Φ insignitus, cuius tendini 7 inscriptum*
7 *conspicis.*

8 *Septimus pedem mouentium musculus.*

9 *Octauus pedem mouentium.*

Ψ *Carnea moles in superiori pedis sede reposita, quæ in quatuor carneas partes digesta, quatuor educit tendines, & pollicem, & tres ipsi proximos digitos in latus externum mouet.*

Ω *Hic prosternitur musculus quatuor extendens digitos, vnà*

Sequitur sexta musculorum tabula.

unà cum ipsius portione, quam noni pedem mouentium & musculi vice recensuimus, ac cui iam & characterem inscriptum cernis. Musculis posteriorem tibiæ sedem occupantibus nullos adhibui characteres, quòd ipsorum eadē cum præcedentibus tabulis adhuc sit series & copia. Atque hac etiam occasione excarnes tibiæ ossis & fibulæ sedes, innotatas conspicis, quòd scilicet ex prioribus tabulis iam pridem has didiceris.

SEXTÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

SEXTÆ tabulæ caput in posteriora reflexum est, & maxillam inferiorē in summo mento diuisam & utrinque in latera deductam refert. Hic iugalis ossis portionem execui.

A Verùm A præterea insinuat temporalis musculi in acutum inferioris maxillæ processum insertionem.

B Acutus maxillæ inferioris processus.

C Sinistra maxillæ inferioris pars.

D Musculus in ore deltteſcēs, qui internæ inferioris maxillæ sedi, ubi latissima est, inseritur, eámque mouentium tertius habetur.

E Gurgulio à palati fine propendens.

F Glandula sinistra amygdalæ non absimilis, ac eminentissimè laryngis sedi apposita.

G Lingua, verùm superior characteris pars, laryngis operculo est contermina.

H Hac sede plures capitis & ceruicis motibus famulantes musculi confunduntur.

I Musculus inferiorem maxillam deorsum trahens, hic ab exortu pendet.

K Tertius hominis scapulam mouentium.

L Glandula sinistro laryngis radicis lateri adnata & insigniter carnea.

M Aspera arteria incumbentibus musculis libera.

N Hæc cōgeries, est vasorum & neruorum lateribus asperæ arteriæ exporrectorum: quāquam & musculi dorsum mouentium primi aliqua ex parte se ostendant.

T Quoniam hāc pectoris colliq́ue sedem, illi simili delineare oportuisset, quam sequens ostendit tabula, non abs re fore duxi, ex cane hunc Galeni musculum exprimere, qui à transuersis vertebrarum ceruicis processibus origi-
O nem O notatam ducens, ad quartam usque costam car-
P nosus fertur, ubi P notatus, in membraneum cessat ten-
Q dinem Q insignitum, & deorsum ad aliquot costas adhuc pertinentem.

R Musculus à scapulæ basi principium ducens, thoracémq; mouentium secundus. Pectoris os citra characterum impositionem conspicuum est, quemadmodum & costæ, & earundem interualla unà cum exterioribus musculis intercostalibus. Quo tamen meliùs singula expēdas, signi-
S, T, V ficet S tertiæ costæ os, T tertiæ costæ cartilaginem. V musculum exteriorem intercostalium, in tertiæ & secundæ costarum interuallo repositū, cuius fibræ deorsum in prio-
X ra feruntur. X verò denotabit exteriorem intercostalium musculum, inter secundæ & tertiæ costarum cartilagines conspicuū, cuius fibræ sursum in anteriora proreputant.

a Arteria & vena, sub pectoris osse deorsum ad abdominis superiora propagatæ, hícque à rectis abdominis musculis resectæ.

Δ Transuersus abdominis musculus, quem costarum ductus seu fines, & ossis sacri ossis sinistro lateri commissi regio,
b abundè hic circūscribunt. Cæterùm b sedem notat, qua obliquè ascendentis musculi tendo, abdominis transuerso musculo pertinacissimè adnascitur, priusquam rectum
c conscendat. c autem indicat asperitatem, quàm musculorum obliquè ductorum cum trāsueruersis musculis connexus inibi molitur, uti recti musculi supra umbilici sedem, versus pectoris os mutuò dehiscunt.

d Foramen vasis seminariis virorum viam præbens.

e Venæ & arteria, in rectos abdominis musculos, conterminásque sedes sursum excurrentes, à magna vasorum crura subeuntium distributione.

f Hic sinistri lateris rectus abdominis musculus, & pubis osse dependet.

g Spina ossis ilium, carnosis partibus duorum obliquorum abdominis musculorum liberata.

h Scapulis & sinistro brachio mentem accommoda, ibidēnáque h superiorem notat scapulæ angulum, cui musculus K insignitus inseritur, deinde & superiorem quoque scapulæ costam h eadem opera tibi indicare poterit.

i Summus humerus, seu scapulæ elatior processus.

k Musculus brachium mouentium quintus.

l Interior scapulæ processus, anchoræ imaginem referens.

Θ Musculus anterior cubitum flectentium, cuius exterius
m caput, quod à scapulæ acetabuli supercilio nascitur, m no
n tat, n verò indicat internum caput ab interiori scapulæ processu enatum. Quo tamen huius capitis nerueam partem à carnea exquisitiùs discernas, huius tabulæ dextrū brachium spectabis, in quo n nerueam partem denotat,
o o autem carneam. At non hæc duntaxat tabula eas commonstrat partes, imò priores ad unum omnes. Cæterùm
p, q p duorum capitum coitum indicat, q verò tendinis quem musculus hic educit, principium.

r, r Musculus posterior cubitum flectentium.

ſ Musculus cubiti extensionis autor, cuius principium ab humiliori scapulæ costa enascitur.

Λ Musculus radium mouentium longissimus, cuius altissi-
t, u mam partem, quæ hic oculis subiici potest, t indicat: u au-

tem præsentis musculi insertionem notat, quam in inferiorem radij appendicem molitur.

x Musculus superior duorũ, qui radium in pronum ducũt.

Ξ Musculus tertium quatuor digitorum os flectens, & α

α, β quidem huius musculi caput insinuat. β autem sedem indicat, qua musculus in quatuor partes carneas discinditur, qui singulos postmodum porrigunt tendines. Porrò qua ratione ad tertium vsque digitorum internodium tendines huius musculi porrigantur, & incumbentis musculi tẽdines trãseant, hic in vtraq; manu est cõspicuum.

γ Sit tamen doctrinæ gratia γ tendo tertium medij digiti

δ os accedens, δ autem tendo, qui secundum os flectit.

ε Musculus secundum quatuor digitorũ flectens articulũ.

ζ, ζ Hos characteres referre oportet ad quatuor musculos, quorum beneficio quatuor digiti adducuntur pollici, atque hi interno lateri tendinum tertium os flectentium exporriguntur.

κ, θ Musculus tertium pollicis os flectens κ notatur. θ autem ipsius tẽdinẽ proponit, inter musculos primũ pollicis os flectentes, & eos qui secundũ pollicis os flectũt, prorepentẽ.

κ Musculus maior primum pollicis os flectentium, hic ab insertione dependet.

λ Musculus minor primum pollicis os flectentium qui sub maiori k indicato recondebatur. Inter λ verò & κ, primum pollicis os nudum excarnéque apparet.

μ Musculus primum parui digiti os versus exteriora flectens, tuberculum verò ante huius musculi initium apparens, vlnæ est sedes, qua validiorem ligamenti exporrigit portionem brachiale cubito colligantis.

ν Tertius femur mouentium musculus.

ξ Magnus femoris ossis processus.

ο Musculus femur mouentium septimus.

ϖ Musculus femur mouentium sextus.

ρ Musculus femur mouentium octauus.

σ Quintus femur mouentium musculus.

Π Octauus tibiam mouentium musculus, vniuersum femo-

τ ris os quodammodo amplectẽs. τ insinuatur amplum huius musculi principium, à radice magni femoris processus, & ipsius collo enatum. Deinde Π priuatim indicat sinus illius portionem, quo nonus tibiam mouentium musculus continetur, atque hic sinus in dextro crure est conspicuus, quemadmodum & carnosæ musculi partis terminus, qui

υ instar semiglobi extuberans hic υ insignitur.

φ Dependet hic musculus tibiam mouentium septimus, cuius cauitas argumento est, qui octauum tibiam mouentium amplexetur musculum, & qui horum tendines vnà coëant. Quod vt commodiùs expenderes, in dextro genu septimus musculus adeò ab octaui musculi tendine dissectus est, vt & molæ pars ibidem in conspectum veniat ∗∗ notata.

χ, ↓ Hæc sedes ad vndecimam musculorum tabulam potissimùm refertur, quæ ostẽdit portionem quarti tibiam mouentis musculi ex femoris osse pronatam. atque hic χ notat quarti musculi sedem ipsius insertioni proximam, ↓ autem eam partem abscissam ostẽdit, cui coxendicis ossis appendix principium præbet.

Σ In sinistra tibia totum externum tibiæ ossis latus conspicuum est. Id dico latus, quod ad externam sedem excarnis etiam ante sectionem partis habetur, quã & dextra tibia totam oculis subijcit. Cæterùm Σ priuatim notat ligamentum tibiæ, os & fibulam, quã hæc inuicem dehi-

ω scũnt, intercedens. ω autem externum notat malleolum, & partem fibulæ excarnem.

φ Musculus pedem mouẽtium septimus. 2 character ipsius

2, 5 exortum indicat. 5 tendinis principium, quod anteriori & posteriori parte, ac dein interiùs, quà fibulam spectat, 4 carne adnutritur. 4 itaque partem notat anteriorem car-

3 neam, 3 verò posteriorem.

↓ Octauus musculus pedem mouẽtium, magna sui portione

6 sub septimo occultatus. 6 huius musculi tẽdo, ad posteriorem exterioris malleoli sedem reflexus, indicatur.

Ω Musculosa moles, cuius beneficio pollex & tres ipsi proximi digiti in externum latus ducuntur.

7 Hic procumbit musculus pollicem extendens.

8 Musculus paruum digitum in exteriora abducens hac sede obuius est.

9 Secundus musculus pedem mouentium.

χ Musculus in dextro pede insignitur, pollicem in internũ latus à cæteris digitis abducens.

In dextræ tibiæ posteriori sede nullas adhibui notas, quòd musculos hac sede delineatos, omnes quæ hactenus præcesserũt, tabulæ ostenderint. Vnde si & hic pariter notas requires, opportunè has à prima, secunda & tertia tabulis petes.

SEPTIMÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

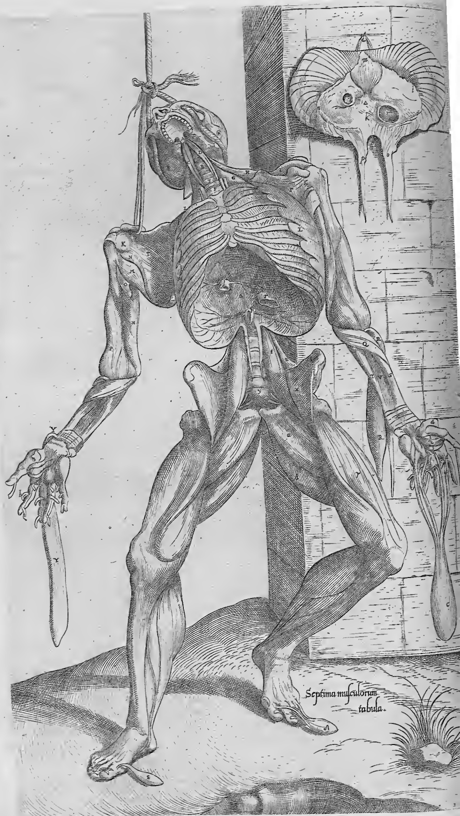
SEPTIMÆ musculorũ tabulæ corpus laxato fune, à quo inter pingendũ pendebat, in posteriora tantum procidit, quantum vidẽdo septo transuerso sufficit. quod etiam in præsenti tabula ad sinistram ea forma appictũ cernis, qua exectum, parietique suo lentore hærens nobis apparuit. Quo minùs autẽ dextra scapula effractæ alæ ritu in deorsum decumberet, illam funiculo ita suspendimus, vt ipsius cauum in conspectu sit.

A Gurgulio indicatur à palati termino propendens, inferiori interim maxilla prorsus amota.

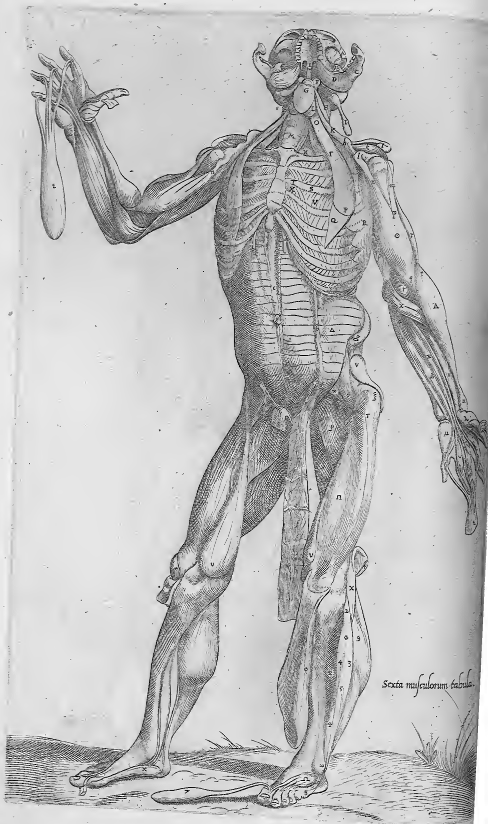
B Aliquot ceruicis vertebrarum corpora, anteriori parte. Primùm par dorsum mouentium musculorum.

Stomachi

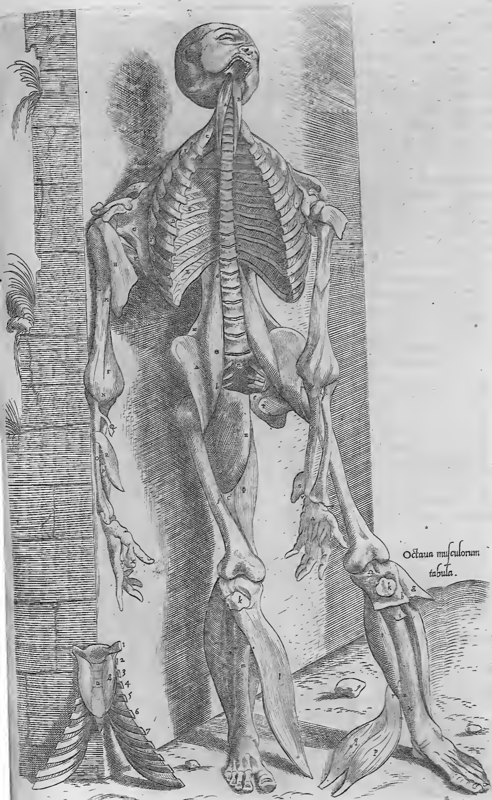
Sequitur septima & octaua musculorum tabula.

Septima musculorum tabula.

Sexta musculorum tabula.

Octaua musculorum tabula.

E Stomachi seu gulæ pars sub aspera latitans arteria, quam

F F notauimus. Cæterùm vasa quæ vtrinque ad huius latera habentur, soporales efficiút arterias cum internis iugularibus venis, & sexto neruorum cerebri coniugio.

G Musculus alter secundi paris dorsum mouentium.

H Scapulam mouentium tertius.

I Musculus brachium mouentium quintus.

Γ Musculus brachium mouentium sextus, cuius insertio

K K insignitur, reliquáque ipsius forma ex scapulæ imagine deprehenditur. quanquam si præsentis musculi triangularem figuram volueris constituere, licebit K, L & L simul conferre.

L,L Musculus thoracem mouentium secundus, octo superioribus costis manus modo insertus.

M Brachium agentium tertius.

N,N Musculus cubitum extendentium, cuius initium superiori N insignitum à scapula educitur.

O Portio tendinis musculi, brachium mouentium quarti.

P Cubitum flectentium posterior.

Q Radium in pronum constituentium superior.

R,R Anterior cubitum flectentium.

S Radius.

T Vlna.

V Ligamentum inter radium & vlnam, quà inuicem dehiscunt intercedens.

X Radium in pronum mouentium inferior musculus.

Y,Y A dextro radio (qui cum vniuersa extrema manu magis quàm sinistra attollitur) dependet, longior radium in supinum ducentium musculus.

a Minor primum pollicis os flectentium.

1,2,3 Tribus his characteribus musculi notantur secundũ pollicis os flectentes.

b Dependet musculus tertiũ pollicis internodium flectens.

c Musculus tertij quatuor digitorum ossis flexus autor, quem sedulò intuebere, quòd illius tẽdinibus musculi attendantur, quatuor digitos pollici adducentes, quorum

d is qui indicem mouet, d insignitur, perinde ac reliqui tres, ab insertione hærens. Quinetiam tendinum secundum quatuor digitorum os flectentis musculi portiones adhuc
e seruantur. ac portioni quidem indici propriæ e inscripsi,
f tendini autem tertium indicis os flectenti f. Cæterùm in dextra manu dictorum musculorum conspiciuntur inser-
g tiones. ac g in indice insertionem indicat musculi indi-
h cem pollici adducẽtis. h insertionẽ musculi secundũ os fle-
i ctentis. i insertionem eius tendinis, qui tertij ossis flexioni præficitur. Præsentis tabulę thorax, quòd ad intercostales spectat musculos, præcedentis tabulæ thoraci respõdet, vnde etiam aliis characteribus nõ venit obliterandus.

Δ Septum trãsuersum, cuius membraneus circulus in septo extra corpus expanso circumscribitur.

k, l, m, n k, l, m, n Quod verò exterius hos characteres ambit, atque foris (vt ita dicam) existit, fibrisque interstinguitur,

o, p carneam septi partem esse putato. o, p Duo ligamenta, seu tendines septi, vertebrarum in lumbis consistentium

q corporibus inserti. q Septi scissura, qua septum vertebrarum incumbit corporibus, ac magnam arteriam, venámque coniugis expertem transmittit, aut illis cedit, quarũ orificia q in corpore huius tabulæ positum indicat, quemadmodum & arteriæ ramos in septum excurrentes.

r Foramen stomacho viam præbens, qui etiam r in corpore

s insignitur. s Foramen venæ cauæ caudici paratum, qui in corpore s notatus conspicitur.

t Musculus femur mouentium sextus.

u Musculus dorsum mouentium nonus.

x Femur mouentium septimus.

y Sacrum os hîc insignitur, neruíque aliquot ab ipsius medulla educti, obuij sunt.

α Femur mouentium octauus.

β Quintus femur mouentium.

γ Tibiam mouentium octauus.

ε Musculus pollicem à cæteris digitis amouens.

δ Dependet & hic quoque ab insertione musculosa moles, pollicem & tres ipsi proximos digitos in externum latus ducens. Quæ verò in præsentis tabulæ tibiis occurrunt, illis respondent, quæ prioribus tabulis fuêre obuia.

OCTAVÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

ÆC tabularum anteriorem corporis faciem exprimentium postrema est, musculos adhuc in anteriori hac sede obuios, ex sectionísque serie reliquos proponens. Vt verò interiores intercostalium ostenderet musculos, & eos qui in interna thoracis sede pectoris ossis attenduntur lateribus, os illud vnà cum costarum cartilaginibus exectũ, ad dextri cruris latus euersum, atque sub dextræ manus indice propositum cernis.

A,B Musculi collum, superiorémve dorsi partem flectentes, dorsúmque mouentium primum coniugium.

C Musculus à prima enatus costa, ac secũdi dorsum mouentium paris alter.

D,D Exteriores musculi intercostales, in costarũ interuallis cõspicui.

E,E Interiores musculi intercostales, in costarum interuallis obuij.

F,F Musculus octo thoracis costis insertus, ipsiúsque motorũ secundus.

G Vtrinque scapula modò sectionis serie nuda excarnísq; est, ac sua sede dimota.

H Musculus dependet, brachium antrorsum circumuertẽs, scapulæque cauum occupans.

I *Musculus superiori scapulæ basis angulo insertus, ipsámq; agentium tertius.*

Γ *Posterior cubitum flectentium, cuius principij elatior exterióraq; pars*

L *L insignitur: demißior verò interiórq; pars*

M,N *M. Insertio autem præsentis musculi N indicatur.*

O *Radius.*

P *Vlna.*

Q *Tendinis musculi pars cubitum flectentiũ anterioris.*

R *Musculus ab insertione dependet, radium in pronum mouentium superior.*

S *Musculus ab vlna dependet, radium in pronum ducentium inferior.*

T *Sede T insignita ligamentum, brachiale ad cubitum nectens, craßius apparet, vt etiam sede V notata.*

V

X *Musculi ab insertione propendent, secundum pollicis internodium flectentes.*

Δ *In postbrachiali dilucidiùs exprimi nequierunt octo musculi, quatuor digitorũ primos articulos flectentes. Cæterùm dextra manus in latus picta est, vt musculũ Y insignitum offerret, qui primum indicis os introrsum flectit.*

Y

Θ *Sextus femur mouentium musculus, cuius initium è vertebrarum procedens corporibus a insignitur: b verò ipsius sedes, vbi tendinem educere incipit.*

a,b

Λ *Septimus femur mouentium musculus.*

Ξ *Musculus dorsum mouentium, nonus.*

Π *Sacrum os, ex cuius anterioribus foraminibus nerui prosilire hîc videntur.*

Φ *Quintus femur mouentiũ musculus. Verùm Φ priuatim huius musculi partem notat posteriorem, c autem anteriorem.*

c

e *Pubis oßis anterior sedes, hoc latere ex sectionis serie carne denudata.*

Ψ *Musculus femur mouentiũ nonus, anteriorem pubis oßis foraminis sedem occupans.*

Ω *In sinistro genu tendines, septimi tibiam mouentiũ musculi g insigniti, & octaui h indicati, & noni i notati à k genu reflexi sunt, ac patellam ipsis innatam, ac k insignitam oculis subiiciunt.*

g,h,i

l *In dextro autem crure octauus tibiam mouentium musculus, solus ab insertione ac integer dependet, l notatus, & patellam sibi innatam seruans, cui k inscripsimus.*

m *Tibiæ oßis anterior sedes, omni prorsus musculo libera.*

n *Fibulæ etiam anterior sedes, ex dissectionis serie musculis omnibus denudata.*

o *Ligamentum notatur inter tibiæ os & fibulam inibi repositum, vbi hæc ossa inuicem dehiscunt.*

∗ *Qui hîc spectantur musculi, illi sunt, quos sexta musculorum tabula expreßit literis Φ & Ψ, septimus nimirum & octauus pedem mouentium. In superiori pedis sede modò nulli adhuc reliqui sunt musculi, oßáque duntaxat ligamentis obducta, in conspectum veniunt. Cæterùm musculi, qui hactenus in tibiæ posteriori sede fuêre obuij, sectionis serie auferri incipiunt. ac p, q notant primum ac secundum pedem mouentium, à quarto eiusdem motus autore musculo, t insignito, ad characterem ſ propêdentes, quo priuatim notatur tendo tertij pedem mouêtis musculi, qui inter ſ & u deducitur.*

p,q

ſ,t

u *Musculi pars hic occurrit, quatuor digitorum tertiũ articulum flectentis.*

x *Hic obscurè se offert pedem mouentium quintus.*

α *Pectoris oßis posterior, seu corspectans sedes.*

1,2,3,4,5,6,7 *His characteribus septem verarum costarum indicãtur cartilagines. Reliquæ autem quatuor cartilagines, octauæ, nonæ, decimæ, & vndecimæ costarum cartilagines sunt.*

β *Musculus humanum thoracem mouentium sextus.*

NONÆ MVSCVLORVM TABVLÆ
characterum index.

RÆSENS *tabula omniũ posteriorem corporis faciem exprimentium, prima habebitur, hîc ordine nona. Si tamen anterioribus seriatim ac vicißim posteriores subsequi velles, posset hæc omniũ esse aut tertia, aut quarta: nullum enim abjectum habet musculum, præter eos, quos carnea membrana constituit, tertiáque tabula obuij sunt. Præterea transuersa in cubiti externa sede, iuxta brachiale reposita ligamenta hîc dissecuimus, quòd prima & secunda tabulis abundè conspicua fuerint, háncque tabulam ad disciplinam prorsus parauerimus.*

A *Temporalis musculus.*

B *Os iugale.*

C *Masseter, inter musculos inferiorem maxillam mouentes secũdus. Auris verò foramen, cum ipsi subiectis glandulis, citra characterum subsidium est obuium.*

D *Musculus caput mouentium, à pectoris osse, & clauicula enatus, in mamillarem capitis processum inseritur.*

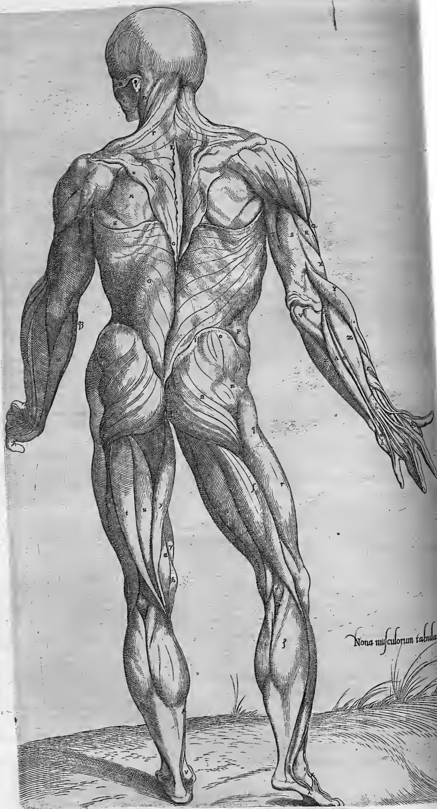
Γ,Δ *Musculus secundo loco inter scapulam mouentes recensendus. Atque huius principium ab occipitij osse pronatum, E ac F insignitur, E verò vsque ad G musculi principium ab occipite, ad octauæ vsque thoracis vertebræ spinã, à mediarum vertebrarũ apicibus quodãmodo enatum. H, I insertio, quam musculus in scapulæ spinam, & summũ humerũ, latiusculámque clauiculæ sedẽ molitur.*

E, F, G

H, I

∗ *hac*

Sequitur nona musculorum tabula.

Nona musculorum tabula.

** hac ſede præſens muſculus, quaſi membraneum ſemicirculum obtinet, ſeu carnoſæ ipſius fibræ, in ſemicirculi* K *ceſſant circumferentiam.* K *hac parte ceruix collúmue, thoracis elatiſſimæ parti committitur. Lineæ autem lateráue muſculum circumſcribentia in hunc modum colliguntur. Ab* E *&* F *prima protenditur, ad occiput tranſuerſim ducta. Quòd autem huius extremum* F *notatum, non tantùm ab auris radice diſtare hic videatur, quantùm* F *remouetur ab* E*, pictura in cauſa eſt oculum fugiens, quod & ſiniſtrum brachium in anteriora porrectum liquidò commonſtrat, quod fortè* ὀπτικῆς *ignarus, plus æquo breuius eſſe arbitrabitur. Porrò ſecunda linea præſentis muſculi ab* E *per* K *ad* G *metitur. Tertia autem ab* F *ad* H*. Quarta ab* H *ad* G*. Atque his lineis muſculus terminatur. Inſertionis autem linea ab* H *&* I *protenſa, & ille quoque ductus qui ab* I *ad* K *metiri poſſet, nullæ prorſus ſeparationis nota exiſtit.*

L *Muſculus brachium attollens, eiúſque mototum ſecundus.*

M *Muſculus gibbam ſcapulæ ſedem occupans, brachiúmque mouentium quintus.*

N *Muſculus ab humiliori ſcapulæ coſta pronatus, & brachij motus opificum tertius.*

O *Muſculus brachium agentium quartus, ſequenti tabula* Θ *inſigniendus.*

P *In præſentis tabulæ dextro latere* P*, indicat portionem abdominis muſculi, quem obliquè deſcendentem vocamus.*

Q *Nonnihil in dextro brachio occurrit, anterior brachium flectentium muſculus.*

R *Poſterior cubitum flectentium muſculus.*

S *Muſculus cubiti extenſionis autorum, cuius principium ab humeri pendet ceruice.*

T *Muſculus cubitum extendentium, cuius principium ab humiliori ſcapulæ coſta pronaſcitur.*

V *Vlnæ ſedes triãgula, nullis obtecta muſculis, excarníſue, ac præcipuè inſertionem excipiens neruoſa cubitum extendentium muſculorum inſertionis.*

X *Muſculus radium in ſupinum agentium, qui in inferiorem radij appendicem inſeritur.*

Y *Muſculus bicorni tendine brachiale extendens.*

Z *Muſculum* Z *inſignitum, autorem extenſionis indicis, medij ac annularis recenſebimus, cuius initium*

a,b *a indicatur. Sedes verò, qua carneus eſſe deſinit, b inſignitur.*

Muſculus qui nobis extentionis autor parui digiti recenſebitur. Commixtionem tendinum muſculi Z *inſi-*

Θ *gniti, ac muſculi* Θ *indicati, quæ ad digitorum fit radicem, ita hic delineauimus, quemadmodum crebriùs nobis occurrit.*

Λ *Muſculus brachiale extẽdentium, cui principium offer-*

c,d *tur ab humero c inſignitũ. Inſertionẽ verò d indicatam, in poſtbrachialis os, paruum ſuſtinens digitum molitur.*

Ξ *In vtroque cubito* Ξ *inſignitur muſculus, brachiale flectens, quartóque brachialis oſſi inſertus. ac in nulla muſculorum tabula æquè atque hic conſpicuus. Quemadmodum & muſculi latum manus tendinem producentis q; initium, hic ad characterem q; eſt obuium, vnà cum exortu muſculi brachiale flectentis, qui poſtbrachiali inſertus,* Λ *in tertia muſculorum tabula notatur.*

e *Muſculi hâc obliquè prorepentes, illi ſunt, quorum alter vnum tendinem brachialis oſſi, pollicem ſuffulcienti inſerit: alter verò vnum tendinem primo pollicis oſſi offert, alium ſecundo & tertio pollicis oſſi inſerens.*

f *Muſculus tribus pollicis oſsibus externa ſede inſertus, & pollicem verſus indicem euertens.*

g *Muſculus pollicem indici proximè adducens.*

h *Muſculus parui digiti à reliquis abductionis autor.*

Π *Primus femur mouentium muſculus, i, k, l, m & n circumſcriptus.*
i,k,l *Quandoquidem i vſque ad k, ſui principij*
m,n *partem notat, quæ ex oſsis ilium ſpina enaſcitur. k autem ad l, principij partem indicat, ab oſſe coccyge, infimáque ſacri oſsis ſede pendentem, vbi etiam ſiniſter muſculus dextro contiguus eſt. m indicat elatiorem ipſius inſertionis partem, n autem inſertionis infimam notat partem, quæ quia inter muſculos tibiam mouentes hic penitiùs ſe inſinuat, reconditque, omni ex parte non eſt conſpicua.*

o *Secundus femur mouentium muſculus, magna ex parte primo obtectus.*

p *Sextus tibiam mouentium muſculus, in latum illum degenerans tendinem, qui femur amplexantibus muſculis obuoluitur, attamen non ad eam pertingit craſsitiem, vt ſubditos ipſi muſculos obſcurare poſsit.*

q *Muſculi quem p notaui, carnoſæ partis terminus.*

r *Septimus tibiam mouẽtium muſculus, membraneo tendine ſexti tibiam mouentium muſculi obtectus.*

ſ *Quartus tibiam mouentium muſculus, ſeptimi muſculi poſteriori attenſus ſedi.*

t *Tertius tibiam mouentium muſculus, in vtroque crure (quemadmodum & ſubſequentes aliquot) notatus.*

u *Muſculus, quem quinti tibiam mouentium loco habemus.*

x *Apparet & hic quoque portio muſculi, femur mouentium quinti.*

y *Muſculus ſecundus tibiam mouentium.*

α *Muſculus tibiam mouentium primus.*

β *Octauus tibiam mouentium muſculus.*

γ *Nonus tibiam mouentium muſculus.*

δ *In hoc ſinu tibiam accedens arteria, vnà cum maxima cruris vena, & neruo quoque totius corporis craſsiſsimo vehuntur.*

ε *Muſculus primus pedem mouentium.*

ζ *Secundus pedem mouentium muſculus.*

η *Septimus pedem mouentium muſculus.*

θ *Octauus pedem mouentium muſculus.*

ι *Excarnis fibulæ pars, ipſéq; adeò exterior malleolus.*

κ Aliqua ex parte portiuncula hic occurrit, musculi pedem mouentium noni.

λ Musculus paruum digitum à cæteris abducens.

μ In sinistra sura tendo, tertij pedem mouentium musculi notatur.

ν Interior malleolus.

DECIMÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

Æc omnium tabularum decima, posteriorum verò faciem exprimentium secunda, sectionis serie quartam tabulam subsequi posset. In hac itaque iam præcedentis tabulæ musculi aliquot adempti dependent, multique in illa non obuij, hic sese commonstrant. Atque inter reliquos prorsus ablatus est, quem nona tabula Γ & Δ insigniuimus, quòd videlicet nusquam aptè formam ipsius, dependens ostendere potuisset, quorundámque musculorum inspectionem occupasset.

A *Dexter primi paris caput mouentium musculus.*

B,B *Secundi paris caput mouentium dexter.*

C *Scapulam mouentium tertius musculus.*

D *Clauicula, sectionis serie hic denudata.*

E *Musculus humani thoracis motorum tertius, sequenti tabula F notandus.*

Γ *Musculus scapulam mouentium quartus, cuius quatuor latera circumscribuntur G, H, I, K.*

L *Musculus brachium mouentium quintus.*

M *Scapulæ spina, ac summus humerus.*

Δ *Musculus brachium mouentium secundus, quem in posteriori corporis sede promptè circumscripseris, si P musculi insertionem esse cognoueris. P namque ac N & O, trianguli modo dictam musculi partem terminant, anteriori interim parte Ξ, in quarta tabula musculorum insignita.* P N,O

Q *Brachium mouentium septimus musculus.*

R *Musculus brachium mouentium tertius.*

& *Hac sede aliquot dorsum mouentes musculi exporriguntur, vnà cum humanum thoracem mouentium quarto.*

Θ *Hunc musculum secunda tabula Γ insignitum proponebat: est autem is, cuius beneficio brachium deorsum versum dorsum vellitur, idque mouentium quartus.*

S,T *S & T, musculi huius principij indicant longitudinem, V V partem ipsius insertioni proximam, quæ hic ostendi nequit, verùm in septima tabula O insignita, vtcunque X fuit obuia. X autem musculi latus ea sede indicat, vbi ab ilium osse non amplius enascitur. Circumscribes verò præsentis musculi latera ab S ad T, dein à T per X ad Y V, insuper ab S ad V. Cæterùm Y notabit inferiorem scapulæ basis angulum hic extuberantem, & tertio musculi latere intectum.*

Z *Obliquè descendentis abdominis musculi portio.*

a *Musculus ab humiliori scapulæ costa principium ducens, & cubiti extensionis opifex.*

b *Musculus à ceruice capitis humeri iuxta scapulam originem ducens, ac cubiti extensionis autor.*

c *Portio anterioris cubitum flectentium musculi.*

d *Portio posterioris cubitum flectentium musculi.*

e *Musculus radium in supinum agentium longissimus.*

f *Musculus bicorni tendine brachiale extendens.*

g *Hac sede ligamentum conspicitur membraneum, superiorem radij partem humero colligans.*

h,h *Hac sede vlna carne omni, musculisue libera cernitur.*

i *Musculus brachiale flectentium, qui quarto brachialis ossi inseritur.*

Λ,Ξ,Π *Tres isti characteres, tria notant musculorum principia ab vlna pronata. Primum Λ insignitum, illud est, quod radio ante medium illius longitudinis insertum, musculum constituit, radium in supinum agentium breuiorem. Secundum Ξ indicatum, illud est, quod in duas portiones, k & l notatas dirimitur. k enim eam significat portionem, quæ tendinem brachialis ossi, pollicem proximè sustinenti offert. l verò inferiorem insinuat portionem, quæ dein bipartita, vnam partem, quæ m inscribitur, n primo pollicis ossi inserit: alteram n indicatam, in secundum & tertium pollicis internodium implantat. Porrò tertium principium, Π insignitum, illud demum est, quod in duas quoque partes, o & p indicatas discinditur, quarum superior o notata, tribus pollicis ossibus inseritur. Inferior verò p indicata, indicem, ac medium à pollice abducere creditur.* k,l, m n o,p

q *Propendet ab insertione musculus, brachiale vnico tendine extendens. Dein præcipuus extensionis parui digiti autor, r insignitus, quemadmodum & musculus indicem medium, ac annularem potissimùm extendens, ac s indicatus.* r s

t *Musculus pollicem indici proximè adducens.*

Σ *Secundus femur mouentium musculus, cuius exortum, semicirculi formæ quodammodo respondentem, u & x notant, quanquam u in anteriora magis adhuc deberet exporrigi, si præsens tabula in latus magis verteretur.* u,x

y *Cæterùm y huius musculi indicat insertionem, vt etiam u, & x, & y vniuersum musculum circumscribunt.*

α *Magnus exteriórque femoris processus.*

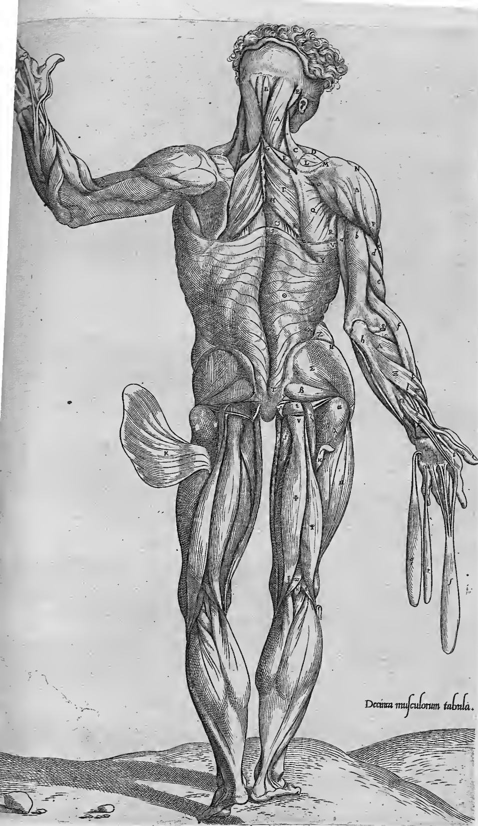
β *Quartus femur mouentium musculus.*

γ *Ligamentum à transuerso quinti ossis sacri ossis processu, in acutum coxendicis ossis processum pertinens.*

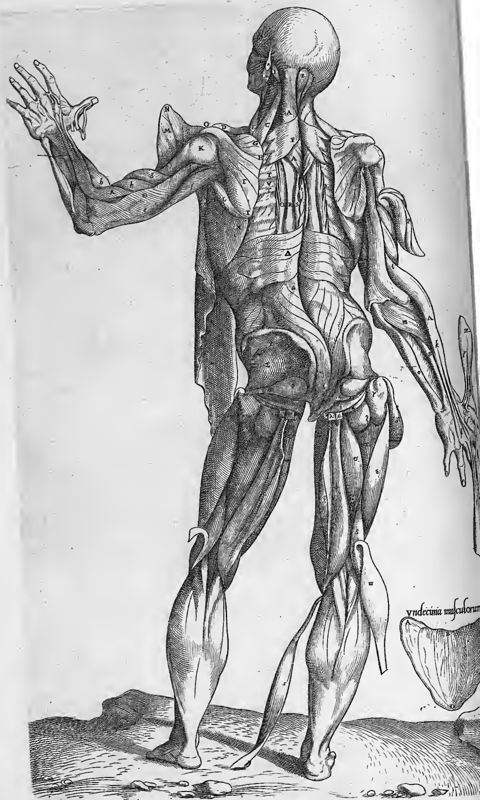
δ *Ligamētum à dicta nuper sacri ossis sede, in posteriorem elatiorémq; appendicis ossis coxendicis sedem insertum.*

Sequitur decima & vndecima musculorum tabula.

Decima musculorum tabula.

vndecima musculorum

ε Musculus femur mouentium decimus, qui hâc à posteriori pubis ossis sede reflexus, alium veluti musculum suprà infráque ipsi attensum commonstrat.

ζ Quoniam hæc sedes sequenti tabula perinde, atque hic erit conspicua, neruum cæteris omnibus corporis neruis summè animaduertendum, ab hac tabula non resecuimus. est autem is, quem quartum femur petentium numerabimus, eum quinta sextáque figuris neruorum charactere 71 indicaturi. Præsens etenim neruus, cuius ductum seriémque tantopere expendendam putauerim, is profectò est, secundùm quem ex caluariæ amplitudine, in dorsi vertebrarum foramen, quod dorsali medullæ transmittendæ paratur, descendens humor in pedes confluit, quem nonnulli haud infrequenter instar tepentis, alij instar frigidæ aquæ demanare, ac in crus profluere sentiunt. Arbitror autem huius nerui distributionem eo animaduertendam accuratiùs, quo sæpius hac mea ætate affectus innumeri sese mihi ex humorum ad neruum hunc defluxu obtulerint. Quinetiam eundem in poplite

η η notatum cernis, quanquam η priuatim huius nerui grandiorem indicet portionem, quæ & si in alias quamplurimas soboles disseminetur, præcipua tamen ipsius parte, pedis inferiora inter calcem, & interiorem malleo-

θ lum petit. θ verò præsentis nerui in poplite bipartiti, minorem insinuat ramum, maxima sui parte in musculos digestum, tibiæ exterius latus, & anteriorem eiusdem sedem occupantes, qui me Herculè non minùs quoque accuratè, quàm quiuis corporis neruus est obseruandus, si non ob aliud, saltem propter vrentia medicamina, quæ subinde hic ægris adhibentur. Præter hoc enim, quòd appositionis sedem adamussim Medici hinc cognoscent, etiam expendere erit iucundissimum, qui vlcus eorum medicamentorum vi inustum, humorem secundùm hunc neruum decurrentem expurget. Nam quod inuritur vlcus, huic nerui ramo, θ indicato vicinum est, & quum paulò inferiùs fit, quàm superior fibulæ consistat appendix, neruus contingi nequit. Atque eiusmodi sanè pleraque crebro sermoni adiicerem, nisi ridiculum arbitrarer, reliquas medicinæ partes huic Anatomicæ misceri, aut ego etiam eiusmodi aliqua non essem priuatim suo tempore, vti iam cœpi, exaraturus.

κ, κ In vtroque femore κ occurrit, musculum notans femur mouentium primum; qui in sinistro crure integer à sua sede reflexus est, insertione duntaxat corpori commissus, quæ in dextro crure, solùm inibi reliqua est, vbi validissima spectatur: vbi autem leniter,

λ membranæque tantùm ritu inserebatur, λ ascriptum cernis.

μ Septimus tibiam mouentium musculus, non ampliùs membraneo sexti musculi tendine obtectus.

φ, ν Tertius tibiam mouentium musculus, cuius caput ν insignitur, sedes verò tendinem primùm educens ξ. Insertionem autem tertia musculorum tabula proponebat, 3 charactere 3 insignitam.

Ψ Quartus tibiam mouentium musculus.

ϖ, ϖ Quintus tibiam mouentium.

ρ Quinti femur mouentis musculi portio.

σ Secundus tibiam mouentium.

τ Portio octaui tibiam mouentis musculi, resecto iam interim primo tibiam mouenti, qui aliàs hic in orbe occurreret. Quod verò ad musculos in tibia pedéque repositos attinet, omnia præcedenti conueniunt tabulæ, vt & duodecimæ, quam inibi characteribus primùm occupabimus.

VNDECIMÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

A, A SINISTER primi caput mouentium paris musculus.

B, B Secũdum par musculorum caput mouentium, in sinistro tantùm latere characteribus insignitum.

* Musculus hic obscurè occurrit, cuius beneficio inferiorem maxillam deorsum agimus.

C Musculus scapulam mouentium tertius.

D Clauicula.

E Pendet hic musculus à scapula, ossi υ referenti insertus.

F Humanum thoracem mouentium tertius.

G Brachium mouentium quintus.

Γ Musculus scapulæ gibbum sub illius spina occupans, ac

H brachium mouentium septimus, cuius initium ab H ad

I, K I metitur, insertionis verò sedes K indicatur, atque ita totus trianguli modo H, I, K circumscribitur.

L Musculus ab humiliori scapulæ costa initium ducens, brachiúmque mouentium tertium.

M Hic musculus brachium mouentium secundus, ab exortu liberatus, antrorsum tota parte reflectitur, quam proximè præcedens tabula, O, N & P circumscribebant. Atque ita interna musculi sedes, quà humeri articulo incumbit, in conspectum venit, & trianguli vertex etiam quodammodo proponitur, ad cuius similitudinem

N huius musculi initium veteres describebant. N enim ea

O musculi pars est, quæ basi scapulæ fuit proxima, O autem illa, cuius initium à summi humeri cum clauicula articulo pendet. Dein si D eam musculi partem esse finxeris, cui clauicula initium largitur, promptè assequêris musculi suo exortu liberi principiũ insigniter obtusum angulum referre, vti figura sub vndecima tabula subtracta

comprobat, qua interna musculi sedes exprimitur, articulum proximè integens. Atque hic A,B,C musculi indicant principium, ab A quidem & B principij portionem à summo humero, & scapulæ spina pronatam, à B verò ad C reliquam principij partem, quæ clauiculæ debetur. Postremò D musculi insertionis sedes insignitur. Quod autem ad trianguli obtusum attinet verticem, nulli non obuiũ est B humiliùs poni, quàm A & C, quibus characteribus triangulum terminari promptè animaduertis.

p *Dictus nuper brachium mouentium musculus ab omnibus, vnde principium ducit, sedibus liberatus, ac ab insertione duntaxat in dextro brachio pendens, pulchrè ostendit hanc transuersim in humerum fieri.*

Q *Humanum thoracem mouentium quartus.*

R *Musculus dorsum mouentium vndecimus.*

S *Dorsum mouentium decimus quintus, seu octaui dorsum mouentium paris alter.*

T,T *Characteribus T,T duas costas earum, quæ iam se-*
V *ctionis serie deteguntur, insigniuimus, V verò earũdem costarum interuallum, vt intercostalium hic musculorum exterior obseruaretur.*

X *Musculus thoracem mouentium secundus.*

Δ *Humanum thoracem mouentium quintus.*

a,b *Obscurum impenseq́; membraneum musculi obliquè ascendentis abdominis initium, à spinarum apicibus inter a ac b pronatum.*

c *Musculus ab insertione hic dependet, brachium mouentium quartus.*

Θ *Musculus cubitum extendens, cuius initium d insigni-*
d *tum, à ceruice capitis humeri educitur, quod scapulæ articulatur. e autem sedem indicat, qua præsens musculus ab altero cubitum extendentium, mox f indicando, ampliùs distingui nequit.*

f *Cubitum extendentium musculus, ab humiliori scapulæ costa pronatus, ac cum musculo Θ insignito coiens.*

g *Musculus cubitum flectentium posterior.*

h,h *Longior musculus radium in supinum ducentium.*

Λ *Musculus bicorni tendine brachiale extendens, cuius*
i,k *initium i insignitur. sedes verò, qua tendinem educit, k,*
l *tendinum autem ipsius insertio, l notatur.*

m *Musculus radium in supinum ducentium breuior.*

n *Radius.*

o *Vlna. Atque in horum ossium medio ligamentum occurrit, tota sede illa ossa intercedens committénsque, qua inuicem dehiscunt.*

Σ *Secundum principium trium principiorum, quæ ab vlna*
p *originem seriatim sumunt. Ac p quidem eius principij*
q *pars est, quæ tendinem brachiali offert. q autem tendo,*
r *primo pollicis ossi insertus. r verò is tendo, qui secundo & tertio pollicis inseritur ossibus.*

ſ *Musculus pollicem indici proximè admouens.*

Γ *Tertium principium eorum, quæ ab vlna pronascuntur,*
t *hic quoque ab insertione pendens. Ac t quidem notat eius principij portionem, quæ indici ac medio tribuitur,*
u u *verò eam, quæ pollici est peculiaris.*

Σ *Tertius femur mouentium musculus cuius initium z,*
x,y,z,y,x, *circumscribitur. Quod verò ad horum characterum latera, superiúsque spectatur, ilium ossis dorsum est, primo secundóque femur mouentibus musculis liberum.*

α *Cæterùm α tertij illius musculi insertionem proponit.*

Φ *Quartus femur mouentium musculus, à tribus humilioribus sacri ossis ossibus initium ducens, & illic pri-*
β *mùm tendinem educens, vbi β conspicitur, insertio quoque ipsius sub α consistit.*

γ *Magnus femoris processus.*

δ *Secundus femur mouens musculus.*

ε *Septimus tibiam mouẽtium musculus. Quid verò ζ in-*
ζ *dicetur, ad characterem Ω paulò pòst commemoraturus sum.*

η *Ligamentum ab osse sacro, in coxendicis ossis acutum pertinens processum.*

θ *Musculus decimus femur mouentium, hâc ab interiori*
ι,κ *pubis ossis sede reflexus, ac veluti inter duos musculos ι & κ insignitos prorepens.*

λ *Caput tertij tibiam mouentium musculi, quod primum eorum censetur, quæ à coxendicis ossis appendice pronascuntur.*

μ *Caput quarti tibiam mouentium, quod quatuor vt minimùm capitum à coxendicis ossis appendice pronatorum secundum numeramus.*

Ψ *Musculus, quem quinti tibiam mouentium loco habe-*
ν *mus, cuius initium ν insignitur, quod tertium eorum ca-*
ξ *pitum habetur, hinc à coxendicis osse eductorum. ξ verò præsentis musculi ostendit sinum, cui tertius tibiam mo-*
ο *uentium alioquin insidet. ο hic quintus musculus, in tendinem desinit, anteriori tibiæ ossis sedi implantandum.*

Ω *Subsequenti tabula musculum explicabo, quem femur mouentium quintum recensemus, characteribus Ξ, Σ & Γ inibi indicandum. In præsenti autem idem muscu-*
&,& *lus, characteribus & ac &, tum ζ ac Ω insignitur, singulísque peculiaris musculi pars indicatur. Vtrunque enim &, posteriorem notat musculi partem, ζ verò & Ω anteriorem. Cæterùm ζ priuatim indicat eius anterioris partis anteriorem portionem. Ω autem posteriorem significat portionem anterioris partis.*

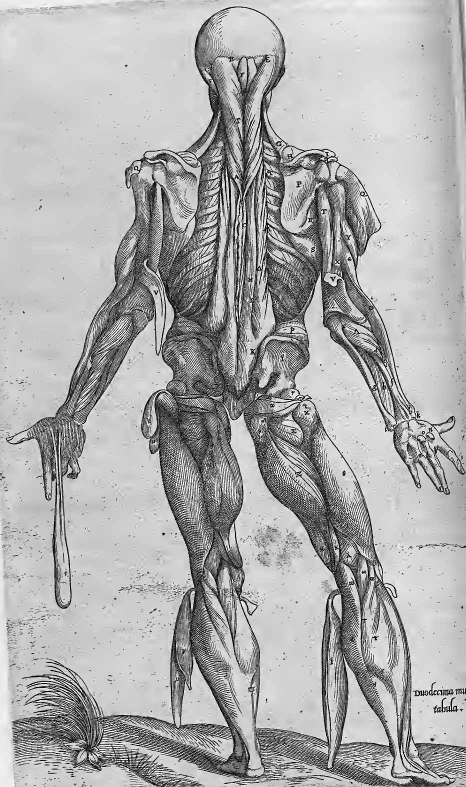
ϖ *Quartus tibiam mouentium musculus hic ab ipsius par-*
ρ *te, quem femoris os educit, ac ρ insignitur, pendet.*

σ *Musculus tibiam mouentium tertius, ab insertione pendens.*

τ *Musculi tibiam mouentium octaui portio. Tibiæ autem nullum adhibui characterem, quòd sequenti tabula iidem, qui hîc modò proponantur musculi, illic characteribus ex sectionis serie occupandi.*

DVO-

Sequitur duodecima musculorum tabula.

Duodecima muſcTor
tabula.

DVODECIMÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

Γ SINISTER primi caput mouentium musculorum paris musculus, cuius principium A notat, B verò & C insertionem, quàm in occipitis os molitur. D autem sedem indicat, qua dexter musculus à sinistro primũ abscedit. Postremò E insinuat internum insertionis dextri musculi latus. Quare si illum musculum in triãguli formam agere visum fuerit, illum circumscribes lineis, A B, A C, B C. Quinetiam si interuallum inter dextrum musculum & sinistrum consistens, quoque trianguli modo spectare volueris, circumscribes id, à B ad E, dein à B ad D, & ab E ad D.

F,F Sinistri lateris musculus secũdi paris caput mouentium.

G Scapulam mouentium tertius.

H,H Brachium mouentium quintus.

I Summus humerus à connatis ipsi musculis liber. Cæterùm neq; costas, neque earundem interualla characteribus insigniuimus, quòd hîc eadem, vt in præcedenti tabula, ad T,T,V sit ratio.

Δ Humani thoracis motorum quartus, cuius initium K

K,L insignitur, L verò sedes, qua primùm à lõgissimo dorsum mouentium musculorum N mox notando, non ampliùs pertinaciter (quemadmodum inferiùs à K ad L vsque) adnascitur. Tendines autem præsentis musculi aliquot, M,M M,M indicantur.

N Dorsum mouentium vndecimus, seu sexti paris dexter.

O Dorsum mouentium decimus quintus.

P Scapulæ gibbum musculo liberatum cernitur, qui brachium mouentium sextus habetur, hicque ab insertione Q propendens Q insignitur.

R Musculus brachium mouentium tertius.

S Secundus thoracem mouentium.

T Musculus prior cubitum extendentiũ, qui ab humiliori scapulæ costa initium ducit.

V In sinistro brachio musculus, cubitum extendentium exterior ab ea sede propendet, quà cum interiori T notato impensè commiscetur. In dextro autem brachio propendens ea pars resecta cernitur.

X Hac sede ab humero carnea exoritur portio, quàm secũdi musculorum cubitum extendentium loco habemus, sequentíque tabula d notabimus.

Y Musculus cubitum flectentium posterior.

Θ Musculus radium in supinum ducens, qui ab humero multo superiùs, quàm externum illius consistit tuberculũ, a inibi exoritur, vbi a asscripsimus, ipsius insertionem quã b in humiliorem radij appendicem molitur, b indicantes.

Λ Musculus alter, cuius ope radius in supinum agitur, at-c,d que huius initium c indicatur, insertio autẽ d insignitur.

e Neruea portio, seu insertionis terminus musculi superioris radium in pronum agentium.

f Radius.

g Vlna.

h Ligamẽtum, radium vlnámque, quà inuicem dehiscunt, committens.

i,k Hæc sedes est sinuum vehendis musculis paratorum, & cartilaginis vlnam à brachiali dirimentis.

l Hac sede musculis tendinibúsque libera, aliter ligamenta, quibus ossa compinguntur, proponi nequeunt.

m Postbrachialis os annularem suffulciẽs digitũ, quod ideo priuatim notauimus, vt ossa postbrachialis, ab ipsorũ interuallis, musculísque illa occupantibus intersting ueres.

n Hîc musculus reponitur, pollicem indici proximè adducens.

o Musculus bicorni tendine brachiale extendens, in sinistra manu ab insertione propendet.

p Hîc bona transuersi abdominis musculi pars occurrit.

q Ilium ossis dorsum nunc prorsus excarne spectatur.

r Femoris caput, coxendicis ossis acetabulũ subiens ipsúmve ligamentum, præsentem ambiens articulum.

ſ Ligamentum à sacro osse in acutum coxendicis ossis processum desinens.

t Dependet hic tertius femur mouentium musculus, t notatus, vnà cum quarto, qui u insignitur.

x Magnus exteriórve femoris processus.

α Decimus femur mouentium musculus, cuius præcipuam partem F notandam, ex decimasexta tabula opportunè petes ad characteres F,G,H. Præsens autem tabula eã musculi partem commonstrat, quæ ad peculiarem ipsi in coxẽdicis osse cælatum sinum reflexa, ad magnum femoris ducitur processum.

β Musculus gracilis, ab acuto coxendicis ossis enatus processu, elatiorique musculi α insigniti sedi exporrectus.

γ Musculus similiter gracilis, à coxendicis etiam osse pronatus, inferiori exporrectus parti eius musculi, quem α notauimus.

Ξ Musculus femur mouentium quintus. Verùm Ξ priuatim notat posteriorem huius musculi partem, cuius caput δ,ε partim nerueũ, ac δ insignitũ, & partim carneum, ε notatum, à coxendicis ossis appendice enascitur, hincque ζ prodeuntium capitum, numero quartum censetur. ζ Hac sede posterior hæc quinti femur mouentis musculi pars, admodum carnea est, veri muris, vt ita dicam, effigiem præ se ferens.

η η Hic posterior quinti musculi pars, in tendinem degenerat, interiori capitum femoris insertum.

Σ,Π Π & Σ, anteriorem quinti femur mouentium musculi indicãt partem, ac Π quidem eius partis posteriorem portionem, Σ verò anteriorem. Quo autem hæc non admodum sanè obuia promptiùs percipias, eosdem illos Græco-

rum maiusculos characteres in sequenti tabula repositurus sum, illic dependentes musculi partes notans.

θ Musculus tibiam mouentium septimus.

κ,κ Musculus tibiam mouentium octauus.

λ Ampla depressáque femoris ossis sedes, supra radicem inferiorum ipsius capitum, posteriori in sede consistens.

μ,ν Quartus tibiam mouentium musculus, hic ab insertione in sinistro crure pendens. ac μ quidem partem illius indicat, à coxendicis osse enatam, ν verò partem, cui femur principium præbet.

ξ Tibiam mouentium quintus musculus.

Φ Primus pedem mouentium musculus.

Ψ Secundus pedem mouentium musculus. Cæterùm huius π musculi (vt & primi) principium partim carneum, ac π ρ,τ insignitum visitur, partim nerueum, ac ρ indicatũ. τ autem sedes significatur, vbi primùm duo isti primi pedem σ mouentium musculi contigui fiunt. σ Hactenus musculi illi in sura extuberant, hicque carnei esse desinũt, verùm hæc tubera nona tabula etiam accuratè exprimuntur.

υ υ Tendinis, qui è duobus præsentibus musculis educitur, principium.

ω Initium musculi pedem mouentium tertij, cuius tẽdinem & proponit character &, in sinistra positus tibia.

DECIMÆTERTIÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

A,B C, D, E, F, G Dextra portio secundi caput mouentiũ paris, in quo singuli characteres aliquid priuatim insinuant. A enim indicatur musculus secundi paris, acuto principio ex transuersis quintæ & quartæ thoracis vertebrarum processibus enatus. B musculi huius sedes, qua carneus esse desinit, ac velut in tendinem degenerat. Porrò B quoque musculum significare debet, qui à septimæ ceruicis vertebræ spina enascitur, & cum musculo A insignito commiscetur, cõgressus autem sedi, C inscriptum est, quod non modò congressum vtriusque musculi notabit, verùm etiam vbi vterque exactè carneus efficitur. D vtriusque musculi insertionem notat. E secundi paris tertius in altero latere musculus indicatur, cuius etiam principium in alto latitat, insertione interim ipsius ad F conspicua. Postremo G ac G, secundi paris carnea moles insignitur.

H Musculus dorsum mouentium quintus.

I Portio musculi dorsum mouentium sexti.

K Decimusquintus dorsum mouentium, seu eorum musculorum octaui paris alter.

Γ Vndecimus dorsum agentium musculus, cuius principiũ L à sacro osse pendens L insignitur, ipsius verò ansulæ ten-

M,M dinésve M,M. Atque ita elatißimum M, præsentis musculi superiorem significat terminum.

ϗ Character ϗ loco N positus, musculum dorsum mouentium nonum indicat, seu quinti paris alterum.

O,O Musculus hic ab exortu propendet, thoracem hominis mouentium quartus.

P,P Hæ costarum asperitates, earum tubercula referunt, in qua quartus thoracem mouẽtium musculus inserebatur. Quod autem ad costas, earundémque interualla attinet, eadem hic atq; in aliquot præcedentibus tabulis est ratio.

Q Scapulam mouentium tertius.

R Scapula posteriori parte prorsus excarnis.

S Brachium mouentium tertius.

T Thoracem mouentium secundus.

V Tertium ligamentum peculiare articuli humeri.

X Dependet musculus brachium mouentium quintus.

Y In vtroque brachio posterior humeri pars, excarnis prorsus musculisque libera cernitur.

a Posterior cubitum flectentium musculus.

b,c,d Musculi cubitum extendentes. Ac b is insignitur, qui ab humiliori scapulæ costa initium ducit, c ille, qui ab humeri capitis ceruice exoritur. d autem carnosa pars, quæ ab humero, ad medium ferè longitudinis eius originem sumit.

e Radius.

f,g Musculus radium in pronum ducentium superior, cuius insertionem priuatim g insinuat.

h Dependet hic musculus, radium in supinum mouentium breuior.

i,k Vlna radiũ autẽ e superiùs notaui. k autem, ligamentum in vtroque cubito indicat, radium vlnæ tota ea sede colligans, qua hæc ossa inuicem dehiscunt. Quod verò ad brachialis postbrachialisq; ac demum digitorũ ossa spectat, omnia hic præcedentibus correspõdent tabulis. Verùm musculum hic resecuimus, pollicem indici proximè adducentem. Ac in sinistra manu tres conspiciuntur musculi, secundùm pollicis internodium flectentes, chara-

1,2,3 cteribúsque 1,2,3 insigniti. Insuper musculus primum indicis os introrsum flectens, hic priuatim l indicatur.

m Ilium ossis dorsum, quemadmodum & coxendicis ossis exterior sedes, prorsus excarne occurrit.

n Coccyx quoque os excarne, seu musculis ipsi adnatis liberum cernitur.

o Ligamentum à sacro osse, coxendicis acuto processui insertum.

p Femoris caput.

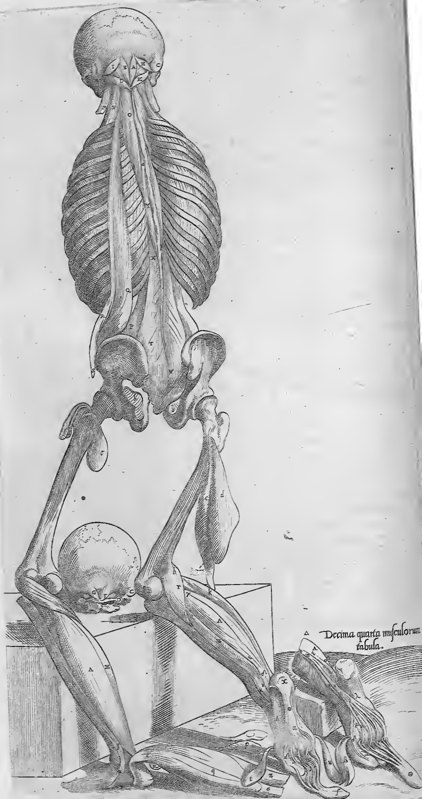
q Magnus exteriórque femoris processus.

r Hic ab insertione propendet decimus femur mouentium, internam ipsius sedem quæ ossibus vndique attenditur,

ſ,t,u commonstrans. Atque ita ſ, t, u huius musculi tendines notant, qui ad coxendicis os reflectuntur.

x,y,z Tribus his characteribus, carnosa indicatur pars, vaginæ quasi

Sequitur decimatertia & decimaquarta musculorum tabula.

Δ Decima quarta musculorum tabula.

quaſi modo decimum femur mouentium muſculum inibi deducens, quà ad coxendicis os reflectitur. Atq; ita x huius carnoſæ partis ſupremam indicat ſedem, y mediam, z autem infimam.

α *Portio femur mouentium noni.*

β,γ *In dextro femore duæ muſculorum notantur inſertiones, in paruum femoris factæ proceſſum. Ac β quidem inſertionem indicat muſculi femur mouentiũ ſexti, γ autem muſculi femur agentium ſeptimi.*

δ,δ *Muſculus tibiam mouentiũ octauus vniuerſum femur propemodum ambiens.*

ε,ε *Aſpera femoris indicatur linea, cui quintus femur mouentium muſculus inſeritur.*

Π,Σ *Quintus femur mouens muſculus, ab interno femoris capite propendet, in quo Ξ poſteriorem ipſius notat partem, Π verò & Σ anteriorem. atq; hic rurſus priuatim Π poſteriorem indicat portionem partis anterioris, Σ verò anteriorem partis anterioris portionem.*

Φ *Muſculus in pedem mouentiũ claſſe tertius enumeratus; ac principium Φ indicatum à femoris externo ducens capite, tendinem autem illic educens, vbi ζ inſignitur.*

η,η *Muſculus quem in poplite latitantem vocamus.*

Ψ *Quartus pedem mouẽtium muſculus, cuius initium θ indicatur, ipſius autem ſedem, qua tendo duorum primorum pedem mouentium muſculorum illi primùm pertinacißimè adnaſcitur, κ notauimus.*

λ λ *verò tendinis inſignitur inſertio, qui è duobus illis primis pedem mouentibus & tertio conſurgit.*

μ *Hac ſede tibiæ os excarne conſpicitur, quemadmodum & magna portio exterioris capitis duorum humiliorum femoris capitum.*

ν *Tendo muſculi pedem mouentium octaui.*

ξ *Tendo ſeptimi pedem mouentium.*

Ω *Præſenti charactere indicatam volui figuram, ad dextrum integri hominis hac decima tertia tabula expreßi crus repoſitam, lapidiq; innitentem, quo tandem inferior pedis ſedes oculis ſubiiciatur, & ſectionis ſerie muſculi in hac apparentes, ſenſim in ſequẽtibus tabulis proponatur.*

ϖ *Significetur itaque primum π ligamentum, ſeu membranea ſubſtantia, primo digitos mouentium muſculo obnata, latiſque tendinis vicem in planta ſubiens.*

ρ *Muſculus pollicem à cæteris digitis introrſum abducens.*

σ *Muſculus abductionis parui digiti à cæteris opifex.*

τ,τ *Primus ſecundúſque pedem mouentium muſculi, in integro quidem homine à quarto pedem mouentium propendentes, in illa autem figura, quam Ω proponit, ſua ſede repoſiti.*

υ *Tendo tertij pedem mouentium muſculi, qui ζ in integro homine notabatur.*

φ *Portio quarti pedem mouentium muſculi, quem in integro homine φ inſignitum cernis.*

χ *Tendo ex primo, ſecundo & quarto pedem mouentium muſculis conflatus, calcíque incertus: quanquam χ hic priuatim cauitatem proponat, inter anteriorem præſentis tendinis partem, & poſteriorem ſedem aliorum muſculorum conſpicuam, qui hanc tibiæ ſedem occupant.*

ψ,ω *Excarnis nulliſque muſculis, vel ante ſectionem obtecta tibiæ oßis pars.*

* *Hic portiones occurrũt muſculorum, qui poſteriorem tibiæ ſedem ſibi vendicant, præter tres primos pedem mouentium muſculos.*

DECIMÆ QVARTÆ MVSCVLORVM TABVLÆ characterum index.

HÆC tabularũ poſteriorem corporis faciem exprimentium vltima eſt, ſcapulis & brachiis carens & genua flectẽs, vt plantam altero crure ſpectandam proponeret. At genua verò ne alia quæpiã integra delineanda eſſet tabula, caput vna cum duabus primis ceruicis vertebris reponitur, quartum muſculorum caput mouentium par oſtenſurum.

A,B *Tertium muſculorum caput mouentium cõiugium, à ſecundæ ceruicis vertebræ ſpina occipiti inſertum.*

C *Mamillaris temporum oßis proceſſus, tam in integra figura, quàm illa quæ ad genua ſpectatur, conſpicuus.*

D *Hic character cum aliquot ſubſequẽtibus, figuræ ad genua locatæ proprius eſt, trãſuerſum primæ vertebræ ceruicis indicans proceſſum.*

E *Spina ſecundæ ceruicis vertebræ, átque ita iam E ſecundam ceruicis denotat vertebram.*

F,G *Quartum caput mouentium muſculorum par, à prima ceruicis vertebra, occipitii inſertum.*

H,I *In ceruice integrioris figuræ inſinuatur quintum par muſculorum caput mouentium, quod ab occipitio in tranſuerſos primæ ceruicis vertebræ proceſſus implantatur.*

K,L *Sextum muſculorum caput mouentiũ par, à ſpina ſecundæ vertebræ, tranſuerſis primæ proceßibus inſertum.*

M *Muſculi ſcapulam mouẽtium tertij pars, illic conſpicua; vbi à tranſuerſis aliquot ceruicis vertebrarum proceßibus prodit.*

N *Dorſum mouentium muſculorum tertius.*

O *Dorſum mouentium ſeptimus muſculus.*

P *Character P in lumbis reponitur, notans nonum dorſum mouentium muſculum.*

Q *Vndecimus dorſum mouentium muſculus, hic ab ulti-*
R *ma ipſius inſertione pendens, ac ſinũ R inſignitum oſtendens, quo decimotertio dorſum mouentium muſculo ce-*
S *dit, ipſius autem principium S indicatur.*

T *Decimuſtertius dorſum mouẽtium muſculus, cuius prin-*
V,X *cipium V notatur, finis verò X, quod etiam principium*

decimiquinti dorsum mouentium musculi indicat.

Y *Decimusquintus dorsum mouentium, cuius superius ex-*
a *tremum a insignitum, sub septimo dorsum agentium re-conditur.*

Hanc decimamquartam musculorum tabulam, propter thoracis formam costarúmque ductū sedulò intueri operæpretium erit, quum costarum ductum, vt & reliquæ musculorum tabulæ, appositißimè ostendat. In oßium autem compage hactenus nunquam costas adeò concinnè inuicem adnexui, vt illæ naturalem situm, quod ad obliquum ipsarum ductum spectat, nanciscerentur. Nimis enim ingens interuallum, inter elatißimam oßis ilium sedem, & duodecimæ thoracis costæ mucronem, in oßium compactione mihi semper relinquitur. In musculorū autem tabulis, costarum ductum inter pingendum obseruare fuit promptißimum, quum in suo naturali situ tota sectionis serie semper consistant. quinetiam exteriores intercostalium musculos hic quoque se spectandos offerre, etiam me tacente, neminem latêre arbitror. Atque ita etiam ilium ossa, & coxendicis & pubis & femoris ossa adeò sunt conspicua, vt si hic notas desideres, illæ à tribus integris oßium figuris priùs expreßis petendæ veniant.

b *Quanquam in pubis osse b occurrit, membranam indicans in pubis oßis foramine obuiam.*

c *Musculus sextus femur mouentium, ab insertione propendens.*

d *Musculus septimus femur mouentiū, ab insectione quoque propendens.*

e *Hic musculus propendet femur mouentium nonus.*

f,g *Carnea pars, seu, si voles, priuati musculi, decimū femur mouentem musculum deducentes, atque hic ab insertione pendentes.*

Γ *Musculus quem in poplite latitare dicimus, cuíque Galenus ferè totum poplitis flectendi munus perperam con-*
h,i *credidit. h ipsius ab externo femoris capite exortus, i insertio eiusdem in tibiæ os insignitur.*

k,k *Septimus pedem mouentium musculus.*

l *Tendo octaui pedem mouentis musculi, cuius insertio in*
m *pedij os paruum sustinens facta, m insignitur.*

n,o,p,q *A sinistri pedis calce quatuor humi prostrati pendēt musculi, pedis motorum opifices. n enim & o, duos primos pedem mouentes insinuant. p autem tertiū, q verò quar-*
r *tum. Cæterùm r ad dextri calcis internū latus repositū, tendinis illius insertionem priuatim indicat.*

Δ Δ *Figuram notat externo lateri integrioris figuræ dextri pedis hic appositam, quæ sectionis serie dextrum integrioris figuræ pedem subsequitur, qui succedit figuræ, quam in præcedenti musculorū tabula Ω indicabamus.*

ʃ *Ligamentum seu membrana pedis, à digitorum terminis peuder, quod musculo secundos quatuor digitorum articulos flectenti, Θ hic notato obnatum fuerat, latíque in extremæ manus vola tendinis vicem gerebat.*

t *Dependet musculus, pollicem à cæteris digitis abducens.*

u *Musculus hic à sua insertione dependet, qui minimum digitum à reliquis in externum latus abducit.*

Θ *Musculus secundum quatuor digitorum os flectens, x ip-*
x,α *sius principium à calce enatum, α illius in quatuor tendines partitio. Cæterùm qua ratione huius musculi tendines diuidātur, subditósque transmittant tendines, in hoc dextro maioris figuræ pede expressum habes, vt tamen sese hæc offerant, attentißimis oculis internam quatuor digitorum sedem intuebere, quanquam & figura Δ notata, hæc etiam commonstret, in qua musculus ille ab insertione propendens, Θ quoque insignitur.*

β *Carnea hæc moles illa est, cuius beneficio primum pollicis internodium flectitur, atq; hæc eodem β indicata, in figura illa dependet, quam Δ insigniui.*

Λ,Λ,Λ *Musculus secundum pollicis os flectens. γ in dextra*
γ,δ *tibia huius musculi notatur principium. δ hac sede præsens musculus, ab interno ipsius latere tendinem educit, qui in carnea ipsius substātia aliquousq; incœperat, iux-*
ε *ta characterem ε. Deinde vtraque figura plantam referens, tendinem hunc quoque δ notatum habet, quà pollici iam est proximus.*

Ξ,Ξ,Ξ *Musculus quatuor digitorū tertium os flectens, ζ ip-*
ζ *sius principium aliquantisper altiùs adhuc, sub musculo*
η *in poplite latitante, ac Γ notato η tendo illius, ab interno etiam latere carnosæ suæ substantiæ enatus, atque in pe-*
θ *dis planta in quatuor alios tendines inibi, vbi θ occurrit, diuisus, qui quatuor digitis postmodum offeruntur.*

κ,κ *Hic sese ostendit portio musculi, quem inter pedis motores quintum numeramus.*

λ *Musculosa caro, quæ in quatuor portiones diducta, tendinibus exporrigitur, qui tertium quatuor digitorum os flectunt. Est autem musculosa hæc caro, cuius opera quatuor pedis digiti ad pollicem ducuntur. Vt verò & tendines illos, & portiones has musculosæ substantiæ accuratiùs cognoscas, tendinem tertium indicis os flectentem,*
ν *ν notatum conspicis, musculum autem indicem pollici ad-*
μ *ducentem, μ.*

DVARVM DECIMÆQVINTÆ musculorum tabulæ figurarum, earundémque characterum index.

DVÆ *præsentis tabulæ figuræ charactere* X V. *notatæ in ea effigie seruantur, in qua dextra tibia simul cū pede decimæquartæ tabulæ, sese exhibuerunt. Atque prior figura in sectionis serie figuram subsequitur, quam præcedens tabula Δ notatam ostēderat. Posterior autem huius tabulæ figura, succedit priori. Notæ autem harum figurarum ita se habent.*

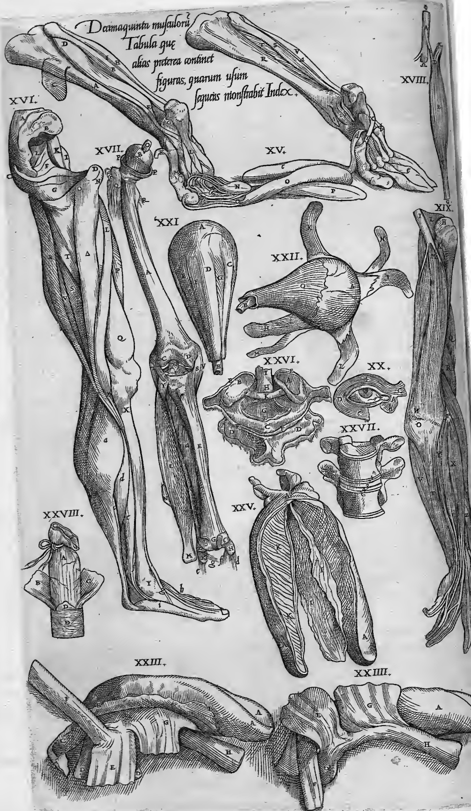
A I *Tibiæ os.*

B I *Fibula.*

C I *Musculus dependet à tibiæ osse qui in poplite latitat.*

D,E I *Musculus quintus pedem mouentium, ac D quidem ipsius*

Sequitur quatuordecim musculorum tabulæ vna eadémque facie contentæ.

Decimaquinta musculorũ
Tabula quę
alias preterea continet
figuras, quarum usum
sequens monstrabit Index.
XV.
XVI.
XVII.
XVIII.
XIX.
XX.
XXI
XXII.
XXIII.
XXIIII.
XXV.
XXVI.
XXVII.
XXVIII.

ipsius notat principium, E verò tendinem, ab interno musculi latere pronatum.

F1 *Sinus cui tendo insidet, secundi pollicis internodij flectionis opifex.*

G1 *Sinus quo tendo vehitur musculi, tertium quatuor digitorum os flectentis.*

H1 *Musculus pedem mouentium septimus.*

I1 *Musculus pedem mouentium octauus.*

K1 *Insertio sexti pedem mouentis musculi.*

L1 *Musculosa congeries, primum quatuor digitorum os flectens.*

M1 *Ossicula ad primum pollicis internodium reposita, quæ à sesami seminis imagine nomen inuenerunt, quæque ab Arabibus dimidiati ciceris formæ assimilantur.*

N1 *Pendet hîc musculosa substantia, quæ singulis quatuor digitorum internis lateribus portionem exporrigit, digitos pollici adducentem.*

O1 *Musculus pollicis secundum os flectens.*

P1 *Musculus tertium quatuor digitorum os flectens.*

Q1 *Portio tendinis, secundum pollicis internodium flectentis, illi tendini commixta, qui indicis tertium internodium flectit. Sequentes modò characteres, sinistræ figuræ hac ratione peculiares sunt.*

R2 *Tibiæ os.*

S2 *Fibula.*

T2 *Ligamentum membraneum, fibulam tibiæ ossi illic committens, vbi hæc ossa inuicem dehiscunt.*

V2 *Musculus pedem mouentium septimus. X hâc septimi X musculi tendo, sub osse cubum tesserámue imitante reflectitur, & latescit quoque. Y tendinis huius in os pedij pollicem sustinens insertio.*

a2 *Musculus sub septimo occultatus, & pedem mouentium octauus, cuius insertionem b notat, quæ in pedij os paruum suffulciens digitum perficitur.*

1,2,3 *Tribus his characteribus in posteriori sinistráue figura, tres sinus indicantur, musculis à posteriori tibiæ sede inferiora pedis subeuntibus exsculpti. Atq; 1 sinum notat, quo quinti pedem mouentis musculi tendo vehitur. 2 sinū tendini tertium, quatuor digitorum os flectenti insinuatum. 3 verò, sinum indicat nomine tendinis cælatum, cuius beneficio secundus pollicis articulus flectitur.*

c2 *Musculus dependet humi quintus pedem mouentium, in priori figura D & E notatus, ac in secunda figura ad d insertionem d insignitus.*

e2 *Musculosa moles, primum quatuor digitorum os flectens, hic pendet à pedij ossibus, quæ iam nuda excarneáque spectantur.*

DECIMÆSEXTÆ MVSCVLORUM figuræ characterum index.

DECIMAM *sextam musculorum tabulam licuisset statim tertiæ musculorum tabulæ subiicere, sed quoniam corporis duntaxat pars existit, huc eam reponere magis visum est, qua sinistri femoris, tibiæ, pedisque interna facies nullo liberata musculo exprimitur, vnà cum osse sacro, & osse sinistro ipsius lateri commisso, vt decimus femur mouentium musculus alicubi in conspectum veniret, qui in integris tabulis ea parte conspici nequiuit, quæ internam pubis ossis & coxendicis quoque sedem occupat. Huius autem tabulæ characteres, ita se habent.*

A Os *sacrum.*

B *Ossis sacri latus, cui sinistrum ilium os committebatur.*

C *Ligamentum à sacro osse, in coxendicis ossis appendicem pertinens.*

D *Sinistri pubis ossis pars, quæ sinistro pubis ossi committebatur.*

E *Notatur quartus femur subiens neruus.*

E, F, G *Decimus femur mouentium musculus, cuius tres veluti partes, E, F, G insignitæ, inscriptionibus quodammodo distinguuntur, quibus ab interna pubis ossis sede, & interna quoque coxendicis ossis regione, musculus iste carneus pronascitur.* H *Ad sedem verò H indicatam, musculus arctior redditur, & ad sinum sibi in coxendicis osse insculptum reflexus, ad magnum femoris profertur processum.*

I *Conspicua est portio, septimi femur mouentis musculi.*

K *Portio sexti femur mouentis musculi.*

L *Primus tibiam mouentium musculus, cuius sedes, qua M iuxta internum femoris caput in tendinem cessat, M indicatur.*

Δ *Secundus tibiam mouentium musculus.* N *&* O *musculi huius principium ab ossis pubis commissura pronatum. M quoque & si in primo ponatur musculo, huius secundi musculi etiam sedem notat, qua in tendinem desinit.*

P *Nonus musculus tibiam mouentium, parua ipsius portione hîc conspicuus.*

Q *Octauus tibiam mouentium musculus.*

R *Tertius tibiam mouētium musculus, cuius tendo, quemadmodum & primi & secundi, tibiam mouentium musculorum quoque M indicari potest, & promptissimum etiam est intueri, vbinam musculorum tendines, in anteriorem tibiæ ossis sedem inserantur.*

S, T *Quintus femur mouentium musculus, verùm S posteriorem eius musculi partem notat. T autem eius musculi anterioris partis posteriorem indicat portionem.*

V, V *Quintus tibiam mouentium musculus.*

X, Y *Excarnis tibiæ ossis pars, verùm Y interiorem notat malleolum.*

a *Primus pedem mouentium musculus. Deest sub poplite b character b secundum pedem mouentium musculum denotans.*

c *Tendo tenuissimus, idémque summè gracilis, qui à tertio pedis musculo educitur.*

d Musculus suram constituentium maximus, pedémque mouentium quartus.
e Musculus quatuor pedis digitorum tertium os flectens.
f Portio musculi inter pedem mouentium quinti.
g Tendo sexti pedem mouentium musculi.
h Tendines digitos extendentes.
i Musculus pollicem à cæteris digitis introrsum abducens.

XVII. FIGVRÆ characterum index.

FIGVRA *musculorum xvij. de ligamentis, omnem propemodum ligamenti differentiam semel commonstrans, vniuersum femoris os exprimit, vnà cum tibiæ osse & fibula, quibus ea ligamenta adhuc connata hærent.*

A,B, C,D Femoris os.
B Femoris ossis caput sinum coxendicis ossis subiens.
C,D Femoris ossis humiliora capita, quæ tibiæ articulantur.
E,F, G,H Tibiæ os.
F Eminens superioris appendicis tibiæ ossis processus, qui sinum subingreditur, quem duo humiliora femoris ossis capita efficiunt, & qui ligamentum mox X insinuandum educit.
G Sinus inferioris appendicis tibiæ ossis, quo complures vehuntur tendines eorum musculorum, qui anteriorem tibiæ sedem occupant.
H Interior malleolus.
I,K Fibula, verùm K exterior malleolus priuatim insignitur.
L,M Musculus notatur in sura maximus, pedémque mouentium quartus, atque inter reliquos corporis musculos intensissimè liuens. Verùm M huius musculi tendinem, calcis ossi insertum, particulatim indicat. N autem portiunculam tendinis primi & secundi pedem mouentium musculorum ostendit, quæ quarto pedem mouenti musculo connascitur, ac simul cum illo vnita, calci inseritur.
O Teres ligamentum, femoris os coxendicis ossi iungens.
P,P Ligamentum orbiculatim femoris cum coxendicis osse articulum amplectens.
Q Ligamentorum portiones, ex magno externóque femoris processu in musculorum substantiam absumptæ, ac potissimùm in tibiam mouentium septimi.
R Portiunculæ ligamentorum quoque, à radice interioris minorísque processus femoris pronatæ, & in octauum tibiam mouentem musculum præcipuè degenerantes.
S,S Membraneum ligamentum, reliquis etiam omnibus articulis commune, quod vniuersum genu articulum ambit, ea tantùm parte excepta, cui mola præponitur.
T Ligamentum genu articulo proprium, quod externo ipsius lateri attenditur.
V Ligamentum hoc etiam genu articulo peculiare censetur, atque externo ipsius lateri attensum visitur.
X Ligamentum ex tibiæ ossis processu F notato, in femoris os insertum.
Y Ligamentum superiorem fibulæ partem tibiæ ossi connectens.
Z Ligamentum inferiorem fibulæ partem tibiæ alligans.
a Membraneum ligamentum, fibulam tibiæ ossi toto ductu, quo inuicem hæc ossa dehiscunt, committens.
b,c Hic ligamentum notatur, tendines annuli ritu amplectens, qui à tibiæ anteriori sede in pedis superiora porriguntur. Vt verò ipsius natura exactiùs oculis subiiceretur, id sectione secundùm longitudinem ducta diuisum, atque vna parte in latus reflexum finximus.
d Ligamentum à tibiæ osse ad calcem insertum, & tendines hâc ad pedis inferiora descendentes continens.
e Ligamentum à fibula ad calcem porrectum, & tendinibus hac pedis inferiora petentibus obductum.
f Ligamentum cartilagineum, ab interno malleolo in tali internum latus insertum.
g Ligamentum quoque cartilagineum, fibulam talo colligans.

XVIII. MVSCVLORVM figuræ characterum index.

PRÆSENTI *figura musculi structuræ ratio, qua omnes ferè dissectionis proceres musculum formari tra-*
Φ,Ω *dunt, vtcunque exprimitur. Quod enim inter Φ & Ω continetur, nerui cuiusdam est portio suprà infráque abtruncata: verùm hæc characterum indice opportuniùs explicabuntur.*

A Nerui in plures surculos distribuendi portio.
B Nerui A notati soboles, musculi constitutionem subiens.
C Ligamentum quod ab osse ad musculum constituendum pronascitur.
D Ligamenti & nerui ad musculum efformandum congressus, ac prima in fibras distributio, musculique caput.
E Sedes qua fibrarum maxima est diuisio, & qua musculi venter consistit.
F Diuisionis fibrarum concursus commixtióque, & tendinis musculi initium.
G Tendinis pars, quæ mouendo ossi inseritur.

XIX. MVSCVLORVM figuræ characterum index.

XIX. *figura musculorum humeri seu brachij os, & cubiti ossa, & extremam summæ manus sedem ambientium fibras à carne liberas commonstrat, vnà cum quarto brachium adeuntium neruo, vt hic quàm fieri posset commodissimè musculi fabricæ natura oculis subiiceretur.*

H Humeri ossis caput, quod scapulæ articulatur.

I Quartus brachium petens neruus.

K Principium musculi cubitum extendentis, qui ab humeri capitis radice exoritur.

L Principium alterius cubitum extendentis musculi qui ab humiliori scapulæ costa pronascitur.

M Sedes qua quartus brachium accedens neruus, duobus cubitum extendentibus musculis propagines offert.

N Cubitum extendentium musculorum finis, seu eorundem in posteriorem vlnæ processum insertio.

O Posterioris vlnæ processus pars, quæ excarnis perpetuò cernitur.

P Quartus brachium petens neruus inibi conspicuus, quà posteriori sedi exterioris tuberculi humeri innititur, ac musculis hinc ab humero principium ducentibus ramos offert.

Q Initium est cubitum flectentium musculorum posterioris.

R Caput oblongi musculi, qui radij appendici iuxta brachiale insertus, radium in pronum ducit.

S Musculus bicorni tendine brachiale extendens.

T Musculus brachiale extendentium alter, qui è regione minimi digiti postbrachiali implantatur.

V Musculus vlnæ exporrectus, & brachiale flectens.

X Musculus indicem, medium & annularem extendens.

Y Musculus quo minimus digitus præcipuè extenditur.

Z Carnea pars eius musculi, qui in tres deductus tendines, vnum brachialis ossi pollicem sustinenti inserit, secundum primo pollicis ossi, tertium secundo pollicis ossi & tertio.

a Musculus cuius beneficio pollex indici adducitur.

XX. FIGVRÆ INDEX, de musculis palpebrarum.

QVAMVIS tertia musculorum tabula ad characteres C, D, E, hos musculos vtcunque exprimit, hic tamen istam peculiarem locauimus figuram, in qua A primum indicat palpebræ musculum, b verò & C, musculi illius principium, D secundum musculum, cuius initium e e notatur. Mutuus autem duorum musculorum connexus, F insignitur.

XXI. & XXII. FIGVRARVM index, de oculorum musculis.

QVONIAM in integris musculorum tabulis, oculi musculos depingere non dabatur, ipseq; oculus ex caluaria ad musculorum ostentionem euellendus sit, hic ipsorum delineationem reposuimus. Ac in harum prima quidem, oculus simul cum suis musculis in ipsorum sede adhuc repositis, vna facie delineatur. Secunda verò, sex primos oculi musculos ab insertione humi prostratos commonstrat, septimo adhuc ad visorium neruum asseruato.

A 1,2 Anterior oculi sedes, in qua iris consistit.

B 1,2 Visorius neruus inibi resectus, quà primùm ex caluaria in oculorum sedem delabitur.

C, D, E 1 Tres in hac facie musculi occurrunt, nondum scilicet aliquo musculo sua sede liberato.

F, G 1 Interuallorum inter sex primos musculos consistentium, & adipe oppletorum duo in hac facie apparent.

H, I, K, L, M, N Primi sex oculi musculi, verùm H musculum notat, quo oculus sursum agitur, I quo deorsum, M & N quibus circumagitur, K quo ad maiorem oculi angulum ducitur, L quo ad minorem angulum fertur.

O Septimus oculi musculus, nulla ex parte à visorio neruo liberatus, ac ab adipe ipsum alioquin integente omnino detectus.

XXIII. XXIIII. & XXV. FIGVRArum index, de linguæ musculis.

VIGESIMA tertia figura linguam vnà cum ipsius musculis, à reliquo liberatam corpore, ex dextro latere commonstrat, musculorum dextri lateris naturam ac situm, quàm fieri licet, proximè exprimens.

Vigesimaquarta figura eadẽ, quæ vigesimatertia oculis subiicit, verùm vt primi linguæ musculi, ac itẽ noni natura aliquo pacto hic magis, quàm in xxiii. cõspiceretur, tertium & septimũ linguæ musculos sursum refleximus, quinto interim deorsum ab ipsius insertione propẽdente.

Vigesimaquinta figura nouem linguæ musculos abiectos habet, ac lingua secundùm longitudinem diuisa cernitur, linguæ ligamento hic ab vtrisque linguæ corporibus dirempto, & corporum superficie, quæ ligamento continuatur, hic apparente. Atque eum in modum hominis (vt semel dicam) linguæ constructio est expressa, quo nobis hanc picturis assequi datum fuit.

A, A, A, 1,2,3 Linguæ portio ante confectionem in hiante ore conspicua, & tunica adhuc obtecta ipsi, ac toti ori, & stomacho, item & asperæ arteriæ communi.

B, B 1 Hæc linea dictæ nuper tunicæ partem notat, secundùm inferioris maxillæ latera ab ore dissectam. Linguæ enim portio supra lineam consistens, illa adhuc obtegitur tunica: quæ autem sub linea cernitur, hic (vti etiam nunquam) illa tunica non succingitur.

C 1 Iam dictæ priùs tunicæ portio, quam hic à palati intimo vnà cum lingua præscidimus.

D, D 1,2 Primus linguæ musculus.

E 1,2 Tertius linguæ musculus.

F 1,2 Quintus linguæ musculus.

G 1,2 Septimus linguæ musculus.

H 1,2 Nonus linguæ musculus.

I 3 Linguæ ligamentum, cui linguæ corporum fibræ continuantur.

K, K 3 Dextri linguæ corporis fibrarum species.

L, L 3 Sinistri linguæ corporis fibrarum species.

XXVI. FIGVRÆ INDEX.
De capitis & primæ secundæq; ceruicis vertebrarum ligamentis.

PRÆSENS *figura, primam secundámque ceruicis exprimit vertebras, posteriori sede delineatas, vnà cum earundem ligamentis. Characteres autem figuræ inscripti ita habent.*

A,B, C *Prima ceruicis vertebra secundæ connexa. Verùm A priuatim dexter primæ vertebræ sinus, qui dextrum occipitis ossis caput suscipit, indicatur. B autem sinister sinus, cui sinistrum occipitis ossis caput insidet. C verò primæ vertebræ sedes, vbi in spinam aliæ terminantur.*

D,D, G, H *Secunda ceruicis vertebra.*

E,E, E *Ligamentum membraneum, primam ceruicis vertebram occipitis ossi nectens.*

F,F *Ligamentum membraneum primam ceruicis vertebram secundæ nectens vertebræ.*

G *Corpus secundæ vertebræ dentem producens.*

H *Dens, acutúsue secundæ ceruicis vertebræ processus.*

I *Teres ligamentum, à dente in occipitij os insertum.*

K *Transuersum ligamentum, dentem in sinu continens, qui dentis gratia in prima vertebra cælatur.*

XXVII. FIGVRAE INDEX.

VIGESIMA *septima figura duas è thorace vertebras, anteriori facie ex puerili corpore depictas exhibet. In quibus 1 notat superioris vertebræ cartilaginem, sui corporis inferiorem appendicem, ipsúmque corpus interuenientem, 2 eiusdem vertebræ humiliorem appendicem, 3 cartilagineum ligamentum, superioris inferiorísque vertebræ appendices intercedens, 4 superiorem inferioris vertebræ appendicem, 5 cartilaginem, dictam modò appendicem suæ vertebræ copulantem.*

XXVIII. FIGVRÆ INDEX.
De recti intestini musculis.

A RECTI *intestini portio cum suis musculis à corpore resecta, quam dum reliqua eximimus intestina, in corpore adhuc relinquere solemus.*

B,C *Duo musculi, intestinum post egestionem sursum trahentes.*

D *Musculosa substantia penis radici adnata, in mulieribus porrò ad infimam pudendi partem commissa.*

Insuper D sedes notatur, à qua in penem musculi duo pronascuntur.

E *Circularis musculus, ne præter arbitrium excrementa deiiciantur præcauens.*

QVATVORDECIM FIGVRARVM LARYNGIS characterum index.

RIMA *figura ossis υ imaginem referentis, & hic suis musculis omnibus liberati anterior facies exprimitur, vnà cum anteriori laryngis, & asperæ arteriæ caudicis (qui in collo consistit) sede, nullo interim laryngis musculo resecto. Qui verò musculi hic sint conspicui, characterum index dilucidè explicabit.*

Secunda figura eadem quæ prima ex dextro latere commonstrat, quanquam hic non tantam asperæ arteriæ caudicis portionem asseruauerimus, dein etiam hinc superiora ossis υ referentis latera resecuimus.

Tertia secundæ penitus respondet, nisi quòd hæc ex posteriori facie eadem, quæ illa ex latere commonstrat. verùm & hic quoque ex industria superiora ossis hyoidis latera perinde ac in prima delineantur.

Quarta anteriorem laryngis sedem, cum portione caudicis asperæ arteriæ proponit, resecto iā hyoide osse, cū musculis ab illo, & à pectoris osse laryngi oblatis. Seruantur itaque adhuc ex communibus laryngis musculis quintus & sextus, ac dein musculi laryngis operculo proprij.

Quinta figura à quarta sectionis ordine nihil variat, eadem quæ quarta, ex sinistro latere eleganter spectanda offerens.

Sexta laryngem à reliquo asperæ arteriæ caudicis liberatam, ita posteriori facie exprimit, vt neque stomachi, neque communis alicuius musculi portionem adhuc reliquerim, interea tamen nullam laryngis cartilaginum sua sede dimouimus.

Septima laryngem ex dextro latere ita expressam continet, vt ipsius operculum iam resectum sit, vnà cum musculis primæ cartilagini secundam nectentibus. Dein primæ cartilaginis in hoc latere inferior processus, à secunda liberatus est, ipsáq; prima antrorsum, atque à secunda sic reflexa occurrit, vt media primæ cartilaginis sedes, in posteriori regione nuda cernatur.

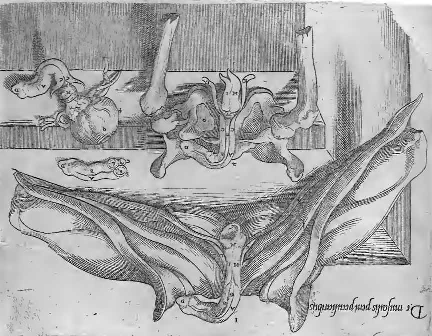
Octaua à septima in hoc differt, quòd hic rectos musculos illorū quatuor, qui tertiā cartilaginē secūdæ nectūt, re scidimus, ipsáq; secūda cartilago magis detecta appareat.

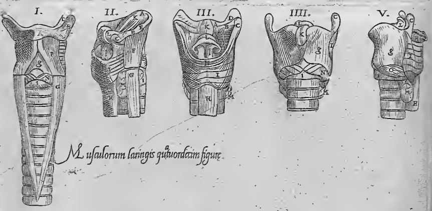
Nona rursus ab octaua in hoc variat, quòd præter musculos nuper dictos, etiam quatuor tertiam secundæ iungentium obliquos, & dein duos in tertiæ cartilaginis basi positos abstulimus, seruatis duntaxat cum tribus cartilaginibus illis musculis, qui tertiam primæ alligant.

Decima ex anteriori laryngis sede se spectādam præbet, ablata iam prima cartilagine, & duntaxat cum secunda

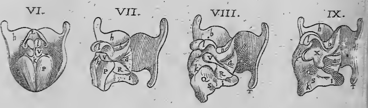
Sequuntur quatuordecim musculorum laryngi, & peni familiarium tabulæ vna eadémque facie contentæ.

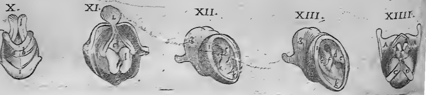
De musculis peni peculiaribus

Musculorum laringis quatuordecim figure

da & tertia apparentibus musculis, tertiam primæ committentibus.

Vndecima laryngis musculis ostendendis non seruit, verùm hanc, vt & duas sequentes, ostẽdendæ laryngis linguæ gratia delineauimus. Exprimitur itaque hic larynx, à reliquo asperæ arteriæ trũco, & suis communibus musculis libera, quæ asseruato adhuc ipsius operculo, posteriori suæ sedi incumbit, superioremq; faciem cõmonstrat. Duodecima in hoc ab vndecima differt, quòd hæc inferiorem laryngis sedem delineatam contineat.

Decimatertia hoc à duodecima habet peculiare, quòd laryngis rimam seu lingulam, magis coarctatã occlusãmve repræsentet. Cæterũ characterũ index erit eiusmodi.

A *In prima, 2, & 3, figuris hyoidis notatur os, nõ prorsus suis membranulis liberum.*

B *In prima, 2, & 3, humilius hyoidis ossis latus, superiori scu*
C *tiformis cartilaginis alligatum processui, qui C in 2, 3, & 4 indicatur.*

D *In prima & tertia superius notatur hyoidis ossis latus, à*
E *secunda figura inibi resectum, vbi E asscriptum cernis.*

F *Musculus ab hyoidis ossis inferiori sede enatus, ac humiliori primæ cartilaginis sedi insertus.*

In prima figura dexter & sinister est conspicuus, in secunda dexter duntaxat.

G *Musculus ex posterioris ossis summo, ad humiliorẽ primæ cartilaginis sedem deductus. Prima dextrum & sinistrum quoque exprimit, at secunda dextri tantummodo portionem.*

H *Gula, seu stomachus, in 2, 3 & 5 conspicuus.*

I *Musculus ex posteriori sede stomachi, cartilaginis primæ lateri insertus. Ac tertia dextrum & læuum ferè vniuersum ostendit, & potissimum vtriusque initium. Secunda dextrum & minimam sinistri portionem. Quinta verò, sinistri insertionem exprimit, vt etiam prima & quarta vtriusque insertionem proponit.*

K *Duo musculi ab osse v referẽte enati, ac in laryngis operculi radicem inserti. hi occurrunt in secũda figura & tertia & quarta.*

L *ἐπιγλωττὶς, seu (vt nos vocamus) laryngis operculum, in secunda figura, & dein in, 3, 4, 5, 6, & 11 conspicuum.*

M *Glandulæ laryngis radici, ad asperæ arteriæ latera adnexæ in, 2, 3, 4 & 5.*

N *Musculus à prima cartilagine ad secundam protensus, exteriórve primam cartilaginem secundæ iungentium. Dextri musculi & sinistri pars in prima videtur, vterque autem integer in quarta apparet.*

O *Musculus à secunda cartilagine in primam protensus, alteriúsve lateris interior, secundam cartilaginem primæ connectentium. in quinta solus sinister exprimitur.*

P *Musculus ab infima secundæ cartilaginis sede, posteriori in parte principium ducens, & tertiæ cartilagini insertus. Sexta dextrum & sinistrum ostendit, septima dextrum, & quodammodò sinistrum.*

Q *Sedes iam dicti musculi, in octaua & nona.*

R *Musculus à latere secundæ cartilaginis, in tertiam cartilaginem insertus. Septima & octaua dextrum duntaxat ostendunt.*

S *Sinus secundæ cartilaginis, in octaua & nona notatur,*
T *cui inferior primæ cartilaginis processus, T in octaua & nona insignitus connascitur.*

V *Musculus in basi tertiæ cartilaginis situm obtinẽs. Sexta vtriusq; lateris musculum repræsentat. Septima dextrum, & sinistri portiunculam. Octaua etiam dextrum.*

X *In nona figura sinus indicatur, cui musculus insidet tertiæ cartilaginis basim in altero latere occupans, ac V charactere iam expressus.*

a *Musculus ex tota primæ cartilaginis lõgitudine enatus, ac tertiæ insertus, aut musculus primæ cartilagini tertiã copulans. Decima dextrum a insignitum, & sinistrum*
b *b insignitum indicat, ablata interim prima cartilagine. Septima verò, octaua & nona, integrum dextri lateris musculum a notatum exprimũt, & elatiorem sinistri sedem, quam ob hoc quoque b litera in illis figuris notaui.*

c *Linguæ seu rimæ, in medio laryngis obuiæ superior sedes in vndecima figura conspicitur.*

d *Inferior facies lingulæ, quam in decimatertia magis, quã duodecima apertam expressimus.*

e, e *Duo sinus, vtrinque vnus, qui clausa lingula seu rima in humiliori ipsius sede ad latera euadunt conspicui in duodecima & decimatertia.*

f *Callus in medio rimæ apparẽs, vbi ipsa potissimùm conniuet, in decimatertia exprimitur.*

g *Ne fortasse aliquid obscuritatis cartilagines literis non insignitæ adferant, illas quoque adnotabimus. g itaque prima est cartilago, in anteriori parte se offerens, in 1 figura, dein in 2, 4, 5, 12, 13.*

h *Prima cartilago, in tertia figura & 6, 7, 8, 9, posteriori facie se offerens.*

i *Secunda cartilago anteriori facie cõspicua, in prima, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13.*

k *Secunda cartilago posteriori facie spectatur, in sexta, 7, 8, 9, 11, 12, 13.*

l *Tertia cartilago occurrit in secunda, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11.*

XIIII. FIGVRÆ INDEX.

DECIMA *quarta à sexta in hoc differt, quòd hæc priuatim musculos spectandos exhibet, quos à secundæ cartilaginis spina, ad inferiores primæ cartilaginis*
A, A *processus aliquando deductos vidi. A itaque & A pri-*
B *ma laryngis notatur cartilago, B verò spina secũdæ car-*
C, D *tilaginis. C autem & D duo musculi à secundæ cartilaginis spina principium sumentes, ac in primam cartilaginem inserti.*

TABVLAE DE PENIS MVSculis characterum index.

1 PRIMA *itaque figura corporis in mensa proni, &*

oculo ad perinæum seu interfemineum directo, ostendit femora in latera admodum distensa, & penis corpus vniuerso interim scorto cum testibus, cute, adipe, venis, neruis, & arteriis vndique abscisis.

2 Secũda figura nuda quodammodo cõmonstrat ossa, quæ sacri ossis lateribus committuntur, ac ilium & coxendicum & pudis ossa appellantur. His femorum ossium portiones adhuc appendent, vnà cum ani & penis musculis: quos ideo ab ipsorum exortu dependere finximus, vt penis corporum origo vrinæque & semini communis meatus mihi in conspectu esset, qua sursum sub pubis ossibus flectitur.

3 Tertia penem transuersim dissectum in hoc ostendit, vt penis corporum substantia, & coalitus, & cum vrinæ meatu connexus oculis subiicerentur.

4 Quarta figura integrum commonstrat penem, vnà cum vesica hic exporrectum, vt proprius vesicæ ceruicis musculis intueri possit.

A,B 1,2,3,4 Duo penis corpora penem quodammodo vniuersum constituentia.

C,C 2,4 Duorum penis corporum exortus.

D 1,2,3,4 Penis glans, quam alij præputium nuncupant: eo nomine cutem, qua penis obtegitur, non dignantes.

E,E 3 Fungosa rubráque penis corporum substantia.

F 3 Mutuus penis corporum connexus & neruea eorundem substantia, quæ orbiculatim fungosam substantiam complectitur.

G,1,2,3 Vesicæ meatus, vrinæ semini̇que genitali communis.

H,I 1,2 Duo primi penis musculi, in prima quidem figura suã seruantes sedem: in secunda autem ab eorundem principio dependentes.

K,L 1,2 Duo posteriores penis musculi, seu tertius & quartus, qui in prima figura integri, in secunda verò ab insertione pendentes conspiciuntur.

M 1,2 Musculus orbiculatim recti intestini finem ambiẽs, faciúmque excretioni præfectus.

N,4 Vesicæ ceruicis musculus, vrinam, ne præter nostrum arbitrium defluat, cohibens.

O,O 2 Membrana pubis ossium foramina occupans.

P,2 Teres ligamentum, à coxendicis osse in rotundum femoris caput insertum.

Q,4 Vesicæ corpus.

R,4 Glandosum corpus, vasorum semen deferentium insertionem excipiens.

S,S 4 Portiunculæ sunt meatuum, quibus vrina è renibus in vesicam ducitur.

T,T 4 Portiunculæ sunt meatuũ, semen in vesicæ ceruicẽ eiaculantium. Musculos autem in prima figura femur amplexantes, characteribus non insigniuimus, quòd illi in musculorum tabulis diligentissimè annotati fuerint.

VENÆ PORTAE AB VNIVERSIS QVIBVS committitur partibus liberæ characterum index.

A,A, A,&c.

VINQVE his characteribus portæ venæ propagines indicantur, per iecoris corpus diffusæ, & hic veluti iecoris formam secũdùm cauam ipsius sedem exprimentes.

1,2,3,4,5 Numerus iste quinque portæ venæ ramos (nisi subinde etiam pauciores sint) notat, ex quibus ipsius caudex quodammodo proximè constituitur, aut in quos is primum in iecoris substantiam digeritur.

B Vena porta, quà primùm à iecoris substantia libera & amplissima cernitur.

C,C Duo ramusculi bilis vesiculam in caua iecoris sede positam adeuntes.

D Vena ad posteriorem inferioris ventriculi orificij sedem excurrens.

E Hac sede vena portæ in duos maximos bipartitur truncos.

F Truncus sinister & elatior.

G Truncus dexter & humilior.

H Vena dextram fundi ventriculi sedem perreptans; & geniculatim illi sedi ac superioris membranæ omẽti dextræ parti ramulos præbens.

I Vena duodeno intestino & ieiuni principio exprompta.

K Ramus in dextram regionem gibbi vẽtriculi, quà id dorsum respicit, aliquot surculis digestus.

L Vena in dextram sedem inferioris omenti membranæ & colum intestinum quà hàc fertur excurrens.

M Soboles quædam à sinistro trunco in glãdosum corpus inferiori membranæ omenti innatum, sparsæ.

N Vena insignis sub ventriculo, vbi dorso is innititur, versus elatius ipsius orificium obliquè cõscendens: quò priusquam pertingat, vtrinque vnam educit propaginem O

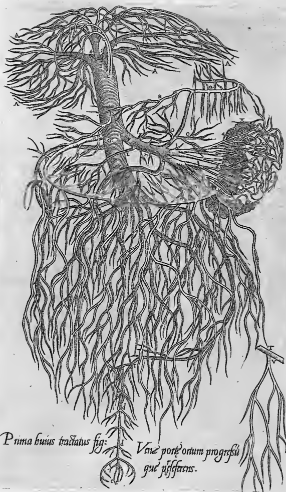
O,O insignitam, & in vẽtriculum hac sede qua dorso incumbit, digestam. P verò indicat præsentis venæ reflexũ per

P dextrum orificij ventriculi latus in anteriorem ventri-

Q culi sedem: Q autem reliquã præsentis venæ seriem notat, quæ instar coronæ id orificium amplexatur. Vmbra qua hanc venam aliqua ex parte ornauimus, hic vt in reliquis venarum & neruorum arteriarúmque delineationibus venæ partem in posteriora & in magis recondita deductam intersinguit, ab illa quæ in priori seu anteriori sede oculis subiicitur, aut oculis propinquior est.

R Ramus venæ superius ventriculi orificium ambientis, qui secundùm elatiora vẽtriculi procedens, inferiori orificio surculos exhibet, soboles etiã satis frequentes in progressu ad anteriora posterioráq; ventriculi dispergens.

S Grandis vtcunque vena in inferiorem omenti membranam & colum intestinum quã ventriculo exporrigitur, numerosa

Prima huius tractatus fig:

Venę portę ortum progressū quę pręsferens.

numerosa sobole procurrens.

T,T *Sinistri trũci diuaricatio, vbi is iam lienẽ est accessurus.*

V *Venula in sinistram sedem inferioris membranæ omenti distributa, cuius radicem in integra figura (quod subinde desit) duntaxat delineauimus, eius seriem peculiari figura quam seorsim subiecimus exprimentes, in qua T venam, quæ lieni exporrigitur, commonstrat vtrinq; abtruncatam præsens verò venula V insignitur.*

X,X *Vena ab illis quæ elatiora lienis petũt, in sinistrum ventriculi latus dispensata.*

Y *Eiusmodi etiam vena hic, qualem vtrunque X indicabat, insignitur.*

Z *Vena in sinistrã fundi ventriculi sedem perreptans, multásque soboles ventriculo superiorique omenti membranæ offerens.*

a,a,a *His characteribus venarum in lienis substantia distributio indicatur, adeò frequens, vt lienis imaginem facilè ostendat.*

b,b,b *Prima dextri portæ venæ trunci in mesenteriũ series, quæ dein sanè est infinita & impẽse varia, priusquam suis extremis in intestina implicetur. Hæ in mesenterium digestæ venæ quibusdam meseraicæ ac mediæ & lacteæ nũcupantur.*

c *Vena colo intestino, quà recto continuatur, exporrecta.*

d,d *Vena sub recto prorepens intestino indicatur; vnà cum ramulis intestino in venæ progressu digestis.*

e,e *Venularum soboles, recti intestini finem amplexantes.*

CHARACTERVM TOTIVS venæ cauæ delineationis index.

A,A, A *Tres isti characteres propaginem notant à vena caua vbi iecori adnascitur, in iecoris gibbum passim perquàm numerosa ramorum serie sinistrosum distributam. Alteram autem propaginem in dextram iecoris sedem similiter diffusam characteribus non insigniuimus, vti etiam nullas dextras venæ cauæ soboles, quæ pariter vtrinque habentur, & priuatim nihil in altero latere sibi vendicant, ne fortaßis characterum copia delineationem obscuraremus. Vnde etiam dextrum latus potiùs quàm sinistrum characteribus liberum conspicitur.*

a *Huiusmodi etiam gracilior soboles à caua iecori sub grãdibus illis propaginibus A indicatis digeritur.*

B *Venæ cauæ sedes inter iecoris gibbum & septum transuersum consistens.*

C *Sinistra propago duarũ, quas caua septo offert, & à quibus etiam surculi in cordis inuolucrum pertingunt.*

D *Cauæ venæ orificium in dextrum cordis sinum pertinẽs. Optarim hic sedulò expenderes, vniuersamque cauæ delineationem accuratè contemplareris, consyderaturus an ne veriùs hoc orificium cauæ venæ principiũ veniat statuendum, an ea cauæ pars vbi A & a in ipso caudice scriptum cernis, & ipsa vena secundum iecoris posteriora deorsum prorepit, cuius etiam gratia in dextrum latus incuruatur, tantum scilicet, quãtum iecoris sedes, cui cauæ caudex committitur ad dextrũ latus à vertebrarum medio declinat.*

E *Vena coronæ modo cordis basim amplectens, ac deorsum per cordis substantiæ exteriora ad ipsius vsque mucronem surculos à se deriuãs, & στεφανιαῖα seu coronalis nuncupata. Hæc & si ab anteriori sede orificij venæ cauæ hic oriri videatur, perpetuò tamen quum simplex sit, à posteriori sede eius orificij pronascitur, vt in vij. cordis figura ad G est cernere.*

F,F *Vena coniugis expers, quæ à cauæ dextro latere prodiẽs, decliuis secundum dextrum vertebrarum latus ad secundam ferè lumborum vertebram descendit.*

G,G *Characteres isti hic atque illic ad venæ pari carentis latera repositi, venæ illius propagines insinuant: eas nimirum quæ costarum offeruntur interuallis, ac postmodum in dorsalem medullam, & in musculos vertebris ipsisque costis instratos, ac etiam membranas thoracis amplitudinem intersepientes, surculos promunt.*

H *Cauæ sub pectoris oßis elatiori sede iuxta iugulum bipartitio.*

I *Vena primæ thoracis costæ innixa, atque ad alam transuersim perducta, brachiiq; axillarem, postquam aliquot propagines diffudit, constituens.*

K *Exilis vena in sui lateris aliquot superiorum costarum succingentem membranam soboles deriuans.*

L *Vena sub pectoris oßis sinistro latere ad abdominis vsq; superiora descendens, ramósque verarum costarum cartilaginum interuallis, ac demum thoracem intersepiẽti sui lateris membranæ, ac etiam musculis pectori instratis, & abdominis cuti ramos exhibens. Præcipuum autem ramum sub recto abdominis musculo dispergit, qui supra vmbilicum in aliquot finiens surculos, alterius venæ ab imo sursum ascendentis, ac Γ notandæ terminos respicit; M ea nimirum sede, vbi M asscripsimus.*

N,N *Vena per foramina transuersis proceßibus vertebrarum ceruicis insculpta, ad caluariam properans, ac dorsali medullæ geniculatim ramos offerẽs, vt & in musculos quoque inibi ceruicis vertebris adnatos, soboles dispensat. Qua verò ratione hæc vena in duram cerebri membranam exhauriatur, etiam si hanc hic quoque delineare conatus sim, in peculiari de cerebri vasis figura quæ numero sexta est, non minùs disces, quàm reliquarum caluariã petentium venarum seriem.*

O *Vena musculis humiliorem ceruicis, & superiorem thoracis sedem iuxta vertebras occupãtibus, multiplici vtcunque sobole exporrecta.*

P *Vena ad musculos pectori instratos, & huius regionis cutem, & ipsam demum mamillam excurrens.*

Q *Vena in posteriora thoracis proficiscens, ac in cauam scapulæ sedem vicinósque musculos deriuata. Huic proximæ sunt venulæ in glandium axilla excurrẽtes; quarum hic vna inter P & R expreßa est.*

R *Propago ſecūdum thoracis latera deorſum ducta, & potiſſimùm diſtributa in muſculū, quo poſterior axillæ cauitatis ſedes conſtituitur, brachiúmq; in poſteriora deorſum vellitur.*

S *Interior iugularis, quæ graciles ſurculos aſperæ arteriæ lateri & hàc deductis neruis ſpargit: quod verò ipſius præter aliquot propagines reliquum eſt, in caluariam prorepit, & variè, vt in cerebri vaſorum deſcriptione proſequar, diſcinditur.*

T *Exterior ſeu ſuperficiaria iugularis. Verùm iugularias venas (quæ Græcis σφαγίτιδες vocantur) nonnulli appellant, quæ ſtatim in thoracis amplitudine ſub ſumma pectoris oſsis ſede bipartita caua producūtur. Alij non totas illas, ſeu integros eius diuiſionis trūcos iugularias venas nuncupari volunt, ſed id demum quod ex iis iam ſupra clauiculas ceruici intextum cernitur. In Arabum interpretibus iugularias ita ferè appellatas legimus: Guidez, Guades, & corrupta Græcorū voce grandes, ſphragitidas, iuueniles, penſiles, organicas, ſubeticas, vertiginoſas, apopleticas, venas ſomni. Atque ita tam interiores quàm exteriores appellitant. & has quidem patentes, illas verò immerſas & occultas nuncupant. Porrò exterioris iugularis ſeriem, vt plurimum mihi apparuit, hîc delineatam habes, vt ſcilicet ſimplex per colli latus prorepat, ſurculos tantùm aliquot in conterminas ſedes diffundens.*

V *Exterioris venæ iugularis iuxta fauces in duos ramos diſtributio.*

X *Exterioris iugularis ramus oris interiora ſubiens, ac variè in laryngem & hyoidis oſsis muſculos, linguam, palatum, narium amplitudinem, ac demum in caluariā tribus propaginibus, ac etiam aliquot ſurculis in oculos digeſtus.*

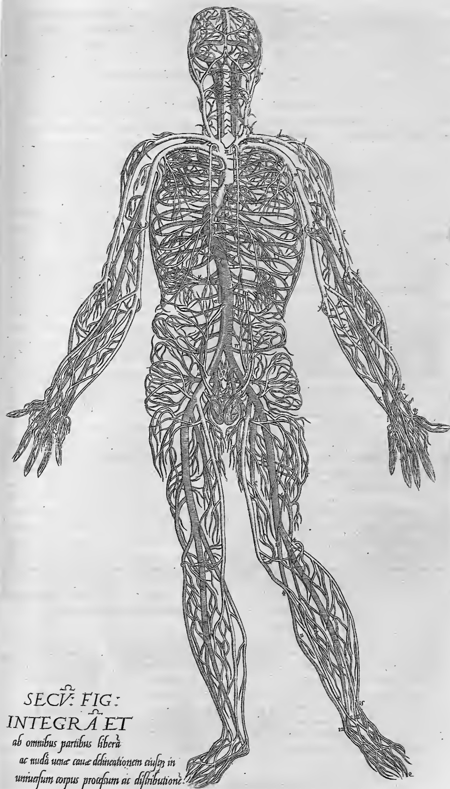
Y *Exterior ramus diuiſionis externæ iugularis iuxta fauces factæ, qui numeroſa venarum ſerie in faciei muſculos & cutem, deinde ad tempora & poſt aures vniuerſámque capitis cutem digeritur.*

Z *Ac Z quidem portionē huius rami Y notati inſinuat,*
9 *quæ in faciem exporrigitur. 9 verò, frontis venam indi-*
æ *cat. æ, portionem ſecūdum tempora ſurſum repentem. &*
* ** eam notat, quæ poſt aures & ad occipitis cutem fertur. Cæterùm reliqua venarum hîc in capite ſeries ad cerebri vaſa ſpectat, quam ob id characteribus non inſigniui, quòd hæc peculiariter magis in ſexta figura explicabitur. Quanquam interim ſi quis hanc cauæ venæ effigiem characteribus occupare voluerit, ad eum modum quo nos figuram nonam finximus, venas ſimul cum arteriis oſtenſuram: primum characterem apponere licebit dextro lateri, vt is dextrum ſeu primum mihi ſic appellandum duræ cerebri membranæ ſinum hîc quaſi inſtar ſemicirculi porrectum indicaret. Secundus verò character ſiniſtro, ſeu ſecundo eius membranæ ſinui inſcriberetur, qui in ſiniſtro latere ſemicirculi quoque modo fertur. Tertius autem character tertio duræ membranæ ſinui adhiberetur, qui illic incipit, vbi primus & ſecundus ſinus ſeu duo illi ſemicirculi inuicem congrediuntur, & vbi ab ipſis alius ſemicirculus quodammodo ſurſum exporrigitur, cuius poſterior pars occipitio propinquior adumbrata cernitur, anterior autem, quæ frontem adit, lucida. Quartus autem duræ mēbranæ ſinus, quem ex anteriori ſede trium dictorum ſinium concurſus pronaſci, atque rectà antrorſum duci ſuo loco audies, hîc nō eſt delineatus: in figura tamē nona, y inſignitur. Præterea tribus illis characteribus quartus ſuccederet, qui in primi duræ membranæ ſinus radice poſitus, ingreſſum indicaret venæ N notatæ: deinde ingreſſum rami interioris iugularis etiam inſinuaret, qui per foramen ſexti neruorum cerebri paris caluariam ſubit. Quinto charactere internæ iugularis ramus per proprium foramen in latera duræ cerebri membranæ excurrens inſigniretur. Sextus ramum exterioris iugularis notaret, qui proprio foramine ad radicem poſteriorémque ſedem proceſſus mamillaris temporum oſsi exculpto, caluariam ſubit. Ad hæc præter alios characteres etiam vnus illis venulis inſcribi poſſet, quæ ſub frontis vena 9 inſignita hîc vmbratæ feruntur, vt ſcilicet venæ etiam indicaretur, quæ per caluariæ ſedem cui olfactus organa incumbunt, & per foramen ſecundi neruorum cerebri paris gratia cælatum, in caluariam repunt. Atque hæc omnia ſanè adnotauiſſem, niſi illa in grandiori figura numero ſexta fuiſſem propoſiturus. quanquam etiam cerebri vaſorum ſeriem abſque arteriis minimè liceret aggredi, quandoquidem in illos duræ membranæ ſinus non venæ modò, ſed & arteriæ exhauriantur, ipſíque ſinus non minùs arteriæ quàm venæ fungantur munere. Verùm interim nō improbauerim & hanc venæ cauæ delineationem, vti iam monui, characteribus quibuſdam à ſtudioſis inſigniri, iam in cerebri vaſorum ſerie ex ſexta figura, aut vt antè dixi exemplum ſumentibus, ab ea figura quæ ordine nona eſt, ac nuper commemorata ſeriatim literis t, t, u, u, x, x, ſ. ε. λ. μ. exprimit.*

a, a *Vtrunque a venam humerariam indicat, verùm ſuperiori a ipſius exortus ab externa iugulari T notata, radix ſignificatur. inferius autem a humerariæ ſedem notat, qua iam humeraria ex alto in brachij ſuperficiē cutémque emerget. Verùm quādo hanc tabulam primò delineaui, fidem meis oculis derogans, & Galeno nimiùm credens, hunc exortum humerariæ venæ externæ iugulari tribui, quum alioquin hunc à vena I inſignita, ad externum latus characteris N debuiſſem deducere: vt in ſiniſtro latere eius figuræ factum cernes, quæ venarum & arteriarum omnium integram abſolutámque cōtinet delineationem. Huius venæ nomina paulò pòſt (abſoluta manus characterum narratione) propter Arabum interpretum voces ſubiiciam.*

b *Humerariæ propago ab ipſius elatiori ſede non procul ab exortu*

Sequitur ſecunda venarum tabula.

SECV̄: FIG:
INTEGRĀ ET
ab omnibus partibus liberā
ac nudā uenæ cauæ delineationem eiusq; in
uniuersum corpus processum ac distributionē.

exortu in posteriores ceruicem occupantium musculos, ipsamq; huius regionis cutem sparsa.

c *Humerariæ etiam propago, in gibbam scapulæ sedem frequenti vtcunque sobole excurrens.*

d,d *Venæ ab humeraria, priusquam ipsa penitiùs sub summo humero contorquetur, pronatæ, ac in summi humeri sedis cutem & superficiem musculi brachium attollentis, interdum quoque & ad mamillam digestæ.*

e,e *Tenues venulæ ab humeraria in externæ brachij sedis cutem, anterioremque regionem musculi cubitum flectentium prioris propagatæ.*

f *Humerariæ iuxta externum humeri tuberculum in tres ramos partitio, qui nunc inuicem amplitudine æquales, nunc inæquales visuntur.*

g *Primus humerariæ tripartitionis ramus in altum immergens, ac sub musculorum ab externa humeri tubere pronatorum capitibus aliquousque excurrens.*

h *Secundus dictæ nuper tripartitionis ramus, qui sub cute deorsum obliquè ad mediam sedem flexus cubiti deductus, cum axillaris venæ ramo t notando coït, ac cum illo venam communem constituit, cui α ascriptum est.*

i *Tertius humerariæ tripartitionis ramus, per radium in externam cubiti regionem obliquè contendens, ac venulas passim in proximam ipsi cutem dispergens. inter quas*

k *ferè præcipua k insignitur, quam ad exteriorem cubiti articuli sedis cutem ad posteriora quodammodo digerit. Quando præsens ramus in eum modum obliquè repens, ad brachialis vsque radicem è regione appendicis vlnæ.*

l *pertingit (nimirum vbi hic l spectatur) axillaris venæ propaginis x notandæ soboles ipsi commiscetur, ac vna ab hac axillaris sobole & humerariæ ramo vena consurgit, brachialis & postbrachialis sedem sub paruo digito, ipsumq; adeò paruum digitum & quodammodo annularem, varia ramulorum serie accedens.*

m *Axillaris vena, cuius nomina paulò pòst recensebuntur.*

n *Axillaris venæ ramus, in capita deriuatus musculorum cubitum extendentium.*

o *Ramus nuper dictis musculis & posteriori brachij sedis cuti exporrectus.*

p *Insignis propago obliquè deorsum sub humero versus exterius humeri tuberculũ ducta, quæ musculis hinc principiũ ducentibus ramos exhibens, aliquousque in externam cubiti sedem cum quatto brachium petentium neruo fertur.*

q,r *Axillaris venæ in duos truncos distributio, quorum alter binis q insignitus in alto semper totóque ipsius ductu occultatur, ac prorsus pari modo cum manus arteria digeritur, quam in totius magnæ arteriæ figura licebit intueri. Alter verò axillaris truncus (cui r inscribitur, & quæ tota orationis serie nobis axillaris vocabitur) passim sub cute excurrit, ac in varias soboles dispensatur. Cæterùm hanc axillaris venæ distributionem interdum etiam altiùs fieri quàm hic delineauimus, obseruabis: vnde etiam tanto minùs Galeni descriptionibus eam conuenire animaduertes.*

s *Vena ab axillari in anterioris brachij sedis cutem, & nonnihil quoque in posterioris sedis cutem digesta.*

t *Anterior axillaris venæ ramus, eius diuisionis quæ hic iuxta interioris humeri tuberculi cutem est conspicua. Præsens ramus t insignitus, obliquè ad mediam cubiti articuli flexus sedem sub cute fertur, ac cum humerariæ ramo h notato coïens, communem efformat venam α indicatam.*

u *Axillaris iuxta interius humeri tuberculum bipartitionis posterior vena, quæ plures easdémque varias à se soboles diffundit.*

x,x *Posterioris venæ u notatæ ramus, qui sub vlna deorsum ad brachiale porrigitur, & passim in conterminam ipsi cutem digestus sobolem offert humerariæ ramo brachiale iuxta minimum digitum conscendenti.*

y *Vena in posterioris articuli cubiti sedis cutem excurrens.*

z,z *Notatur multiplex venarum series, in interioris cubiti sedis cutem diffusa, & dein in interioris summæ manus sedis cutem excurrens. Verùm superius z venam notat ab axillaris venæ ramo t insignito principium ducentem. Inferius autem z indicat propagines, quas axillaris venæ ramus x & x insignitus internæ cubiti regioni offert.*

ɋ *Venularum Veneris monticulum implicantium cum ramo δ notando coïtus: est nanque ramus is propago illarum venarum, quæ externam manus summæ sedem inter pollicem & indicem perreptant.*

α *Vena communis ab axillaris ramo t insignito & humerariæ ramo quam notauimus h conflata, quæ per internam cubiti sedem deorsum obliquè radium conscendens exporrigitur, ac tandem radium supergressa in exteriorem cubiti sedem, propter inferiorem ipsius regionem, excurrit, ramulos quosdam in progressu ad proximam ipsi cutem dispergens.*

β *Communis venæ iuxta radij humiliorem partem, qua γ brachiale respicit, diuisio, γ aut Y aut Λ non absimilis: cuius quidem alterum crus γ insignitum, externam summæ manus sedem, pollici ac indici subiectam, ipsumq;*

δ *pollicem & indicem accedit, & ramulum δ indicatum in internam manus sedem digerit. Alterum autem crus*

ε *ε insignitum, versus medium & annularem potissimùm absumitur.*

Ramis externam summæ manus sedem adeuntibus varia à nostris medicis imponuntur nomina, quæ quum inter se admodum pugnent, & passim sint obuia, aliquid de ipsis iam dicendum arbitror: hunc characterum indicem lubentiùs barbaris nominibus occupaturus, quàm orationis qua has venas describam seriem. Græci igitur & Latiniores medici in vniuersa manu paucas venas propriis nominibus appellarunt. Venam nanque per brachij interiora alámque excurrentem in vtroque brachio, quia axillam seu alam perreptat, axillarem voca-

uerunt: quemadmodum & cubiti interiorem, quòd scilicet per cubiti interiora potissimùm exporrigatur. Verùm priuatim dextræ manus axillarem iecorariam uocarunt, quòd in iecoris affectibus illam diuidere soleant. Sinistræ autem manus axillaris lienaria ipsis dicitur, quòd in lienis morbis hanc plerunque aperiant. Sic rursus ὠμιαῖα seu humeralis a insignita, simpliciter suum nomen obtinuit, quòd per humerum in manum feratur: etiam cubiti exterior nuncupata, quoniam cubiti exterius latus perreptat. Hippocrates *in libris de* Articulis *hanc uidetur crassam uenam nuncupasse. Quia uerò capitis morbis hæc mederi creditur, etiam capitis uena est dicta. Ramos uerò h & t notatos & uenam communem, quam α notauimus, constituentes, medias uenas nuncupatunt, quòd scilicet ad flexus cubiti medium ducerentur, aut quòd inter cubiti exteriorem uenam & interiorem essent mediæ. Ab aliquo autem ipsorum ductu obliquas quoque illas uocarunt. Communem (quæ α insignitur) nuncupatunt, quæ ab illis ramis h & t notatis consurgit, atque interiori & exteriori cubiti uenis communis est. Præter hæc nomina uix alia apud illos reperias. At si Arabum libros uerses, nominum aceirui passim occurrent eidem uenæ uix unquam accommodatorum. Quo autem aliquid certius de his quoque depromam, studiosorum nomine qui me his nominibus in Anatome remorari solent, non grauabor Auicennæ interpretis nomina hic recensere, quæ Fen prima libri primi doctrina quinta Capite quarto leguntur. In quo Capite Auicenna ex proposito manus uenas describit, earum seriem à Galeni libro tertio de Administrandis sectionibus, aut potiùs ab Oribasio petens. Auicenna igitur aut ipsius interpres, Spatularem uocat humerariæ partem à iugulari externa ad eam usque sedem ductam, qua humeraria brachij cutem primùm subit, quæ pars duobus à in nostra delineatione complectitur. Qua autem humeralis brachio exporrigitur, illam Cephalicam quasi capitis uenam nuncupat. Hæc inter inferius a & f continetur. Tertium humerariæ ramum, quem i insigniuimus, Funem brachij appellat. Axillaris ipsi Asellaris dicitur. Communis uero α notata, Nigra: ubi autem hæc obliquè ad radium contendit, Basilica ipsi uocatur. Alterius communis uenæ cruris, illius nimirum diuisionis quam β notatam, γ aut Y assimilauimus, sub annulari & indice porrectus, Syelen Auicennæ appellatur. Verùm aliàs subinde apud Arabes & barbaros illam Syelem uocari obseruabis, quæ iuxta brachiale ab humerariæ ramo i notato, & axillaris uenæ propagine π insignita constituitur, & l notatur. cui eadem quæ axillari medicorum uulgus nomina imponit, hanc quoque Saluatellam & Salubrem uocans. Quanquam rursus communis uenæ ramum γ notatum uersus pollicis & indicis regionem exporrectum, alij saluatellam uocent, huic eadem quæ humerariæ nomina largientes. Ad hæc, axillaris medicis potissimùm Basilica, interdum & Nigra, aliquando & Funis brachij nuncupatur. Humeraria etiam ocularis & auris, quod scilicet earum partium inflammationibus medeatur, non quòd humerariæ ortus sub aure primum sit: quod tamen temerariè docuit Aristoteles. Cæterùm communis uena Media, Mediana & Corporalis uulgò dicitur.*

ζ *Venæ cauæ portio, quæ inferioribus corporis partibus sub iecore repositis nutrimentum administratur.*

η *Vena in pinguem membraneámque sinistri renis tunicam, contermináſque sedes excurrens.*

θ *Grandis uena ad dextrum renem exporrecta.*

ι *Grandis uena sinistrum renem petens. hæc, uti & dextra, quod seorsum sanguinem ad renes defert, serosúsque humor quodammodo ab ipsa emulgetur, Emulgens uulgò nuncupatur.*

κ *Propago à uena in dextrum renem deducta, in pinguem renis dextri tunicam excurrens.*

λ, λ *Seminalis uena sinistra.*

μ, μ *Seminalis uena dextra. Hæ uenæ in progressu peritonæo cui ad dorsum firmantur, hæréntque, surculos communicant, & ramulos membranis testem uasáque seminaria ambientibus diffundunt.*

ν *Seminalium uenarum sedes, qua hæ primum implicari, ac uaricum modo conuolui incipiunt.*

ξ *Venæ geniculatim à caua in dorsalem medullam, quæ lumborum uertebris continetur, ac demum ad ipsas lumborum uertebras, ipsisq; accumbentes musculos & peritonæum digestæ.*

ο *Venæ cauæ supra ossis sacri initium in duos truncos distributio, Λ, aut inuerso ν, aut V non absimilis.*

ϖ *Ramus utcunque amplus, transuersim in peritonæum & lumborum carnes, abdominisque musculos distributus.*

φ *Ramuli aliquot in superiora ossis sacri foramina missi.*

ρ, σ *Sinistri trunci magnæ illius super os sacrum bipartionis in duos ramos distributio, quorum interior ρ notatur, exterior σ.*

τ, τ *Interioris rami, quem ρ notauimus, exterior propago, in musculos exteriorem ilium ossis sedem occupantes, & in clunium cutem contermináſque partes frequenti ramorum serie transuersim digesta.*

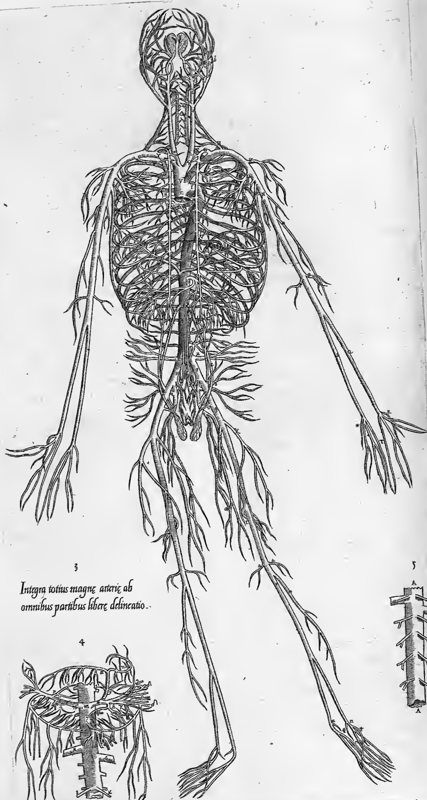
υ *Interioris rami ρ insigniti interior propago, atque eius propaginis rami humilioribus sacri ossis foraminibus distributi.*

χ, ψ *χ uerò & ψ reliquas interioris huius propaginis soboles, uti hac parua tabella eas delineare datum est, exprimunt. Porriguntur autem illæ ad ani musculos, uesicæ fundum, & ceruicem: mulieribus etiam ad humiliorem fundi uteri sedem, ipsumq; adeò uteri collum.*

ω *Vena ab exteriori ramo, quem σ indicatum conspicis, deprompta, atque cum reliquo interioris rami ρ notati coiens, quà id pubis ossis foramen perreptat.*

ϛ *Hac sede uena pubis ossis foramen permeans, præter alios*

Sequitur tertia, quæ magnam arteriam repræsentat, tabula.

3

Integrą totius magnę arterię ab omnibus partibus liberę delineatio.

4

5

alios ipsius surculos venulam in coxendicis acetabulum porrigit, hícque in istius regionis musculos disseminatur.

φ *Vnus ex ramis venæ pubis ossis foramen transeuntis notatur, qui cutem ad internam femoris sedem inibi subit.*

χ *Congressus dictæ nuper venæ, cum ramo magnæ in crus distributæ venæ perficitur, quem 2 notabimus.*

Γ *Vena ab elatiori sede exterioris magni illius trunci rámi, quà is peritonæum perforat, principium ducens, quæ peritonæo & abdominis musculis cutique ramos offert. Inter cæteros autem præcipuus sub recto abdominis musculo sursum conscendit, & supra vmbilici regionem in aliquot dissectus surculos, eas respicit soboles, quæ huc à vena sub pectoris osse deducta pertingunt, ea videlicet sede cui M ascriptum cernis.*

Δ *Propago venæ in crus tendentis, quæ transuersim ad genitalia contermináſque sedes in surculos exhauritur.*

Θ *Prima magnæ crus petentis venæ propago, per interiorem femoris tibiæque sedem sub cute deorsum ad summum vsque pedem perreptans.*

Λ *Propaginis Θ insignitæ ramus, femoris interiora ad inguina accedens.*

Ξ *Dictæ propaginis ramus ad anterioris femoris regionis cutem versus exteriora digestus.*

Π *Dictæ propaginis Θ insignitæ ramus, primo tibiam mouentium musculo oblatus.*

Σ *Dictæ propaginis soboles, quas in anteriorem genu sedem & posteriorem quoque dispensat.*

Φ *Hac sede propago Θ indicata per sedem tibiæ interiorem, sub cute in varios multiplicésq; ramos disscinditur, hícque opportunè dum sanguinem mittimus aperitur.*

Ψ *Hac ad anteriorem interioris malleoli sedem nuper dicta propago ducitur, atque, vti cernere est, in pedis superiora exhauritur.*

Ω *Ramus à grādi vena crus petente in anteriorem coxendicis articuli regionem exporrectus, eiúsque sedis musculis & cuti soboles vtcunque frequentes deriuans.*

1 *Ramus septimo nonóq; tibiā mouētibus musculis & cuti femoris iuxta externam ipsius sedem surculos deducens.*

2 *Grandis vena in quintum femur mouentium musculum digesta.*

3,4 *His duabus propaginibus inuicē coēuntibus vena cōstituitur, quæ inter musculos posteriorē femoris sedem occupantes excidēs, sursum in femoris cutem ramos porrigit,*

5,6 *quos 5 insigniui. Verùm maiori ipsius parte 6 notata, sub cute per poplitem genúue flexum fertur, & in suræ cutem*

7 *numerosa serie inibi digeritur, vbi 7 asscriptum spectas.*

8 *Porrò in delineatione obscurus ille ramulus, qui 8 respicit & veluti rectà exteriùs progreditur, deorsum magis deberet ferri: neq; sat scio qua vel mea vel sculptoris negligentia is illic desinit. Verùm mediocris est negotij illum versus 8 notam, calamo deorsum protrahere, quum in dextro crure illum non neglexerim.*

9 *Magnæ crus petētis venæ in duos ramos distributio, quà hæc inter duo inferiora femoris ossis capita continetur.*

10 *Interior dictæ diuisionis ramus falsò charactere 19 notatus ad posteriores suram tibiæúe ventrem constituentes musculos, & ad cutem internæ sedis tibiæ suræque dige-*

11 *stus, inibique 11 charactere insignitus.*

12 *Dicti iam rami quem 10 notauimus portio, secundùm interiores malleoli posteriorem sedem ad internum pedis latus exporrecta.*

13 *Exterior ampliórque ramus diuisionis 9 insignitæ, qui mox in alias duas impares propagines digeritur.*

14 *Dictæ modò diuisionis exterior propago.*

15 *Exterioris dictæ modò propaginis portio externum perreptans malleolum.*

16 *Interior illius diuisionis 13 insignitæ propago, quæ inter tibiæ & fibulæ medium, quà hæc ossa inuicem dehiscunt, deorsum fertur, inter musculos videlicet posteriori tibiæ ossis & fibulæ sedis adnatos, & ligamentum quod hæc ossa secundùm tibiæ longitudinem mutuò colligat.*

17 *Diuisio interioris propaginis 16 insignitæ, quæ ad mediū longitudinis tibiæ perficitur. Atq; hæc alterum ramum inter calcē & tibiæ os ad pedis inferiora mittit, alterum verò inter fibulam & calcem.*

18 *Soboles iam vltimi cōmemorati rami, quæ inter tibiæ os & fibulam per mēbraneum eorum ossium ligamētum in pedis superiora digeritur, aliisq; venis hàc proreptātibus cōmiscetur. Atq; ita quatuor ferè venarū radices ad pedis superiora surculos porrigūt nimirū 12, 8, 18, 15 insignitæ.*

19 *Venarum ad digitos series indicatur, & falsò 19 charactere insignitur.*

CHARACTERVM TOTIVS MAGNÆ ARTERIÆ delineationis index.

A
RTERIÆ *magna ex sinistro cordis sinu exortus, (quam Aristoteles ἀορτὴν vocauit, eò quòd neruosam ipsius partem, vel in mortuis cōspici posse diceret, instar vaginæ fortaßis quā Macedones ἀορτὴν vocant. Verùm Aristoteles hanc cum caua comparans, ipsam minorem venam nuncupauit. Alij Græcorum vocant eam μεγίστην: alij simpliciter παχεῖαν, alij ὀρθὴν; nos magnam dicimus arteriam. Nonnulli rursus venam vocarunt, quo sanguis impetu per corpus diffusus ducitur. Quidam Arabū interpretes audacem venam, alij neruum pulsatilem vocant. Verùm eorum voces temporum iniuria omnes corruptæ leguntur, quemadmodum apud Haly interpretem; qui habet, eam Aristoteli aurithiam vocari. Quāuis interim in hebraicis Arabum interpretibus; omnia ferè partium nomina ex Græcis ita corrupta legantur, vt nostræ ætatis medici ea sonant.*

B, B *Duæ arteriæ cordis basim coronæ modo succingentes.*

C *Magnæ arteriæ caudicis in duos truncos bipartitio.*

D *Arteria obliquè ad primam sinistri lateris costam contendens.*

E Ramus quatuor *superiorum sinistri lateris costarum interualli soboles deriuans.*

F Ramus *per transuersos ceruicis vertebrarum processus ad caluariam vsque prorepens, & geniculatim dorsali medullæ viciniśque musculis soboles offerens: vbi verò is in sinistrum duræ cerebri membranæ sinum exhauritur, illum abscidimus. Præsenti enim tabula nullum eius membranæ sinum expressimus, sed tantùm arteriarum, quas Galenus reticularem plexum suis boum cerebris delusus formare arbitratur, seriem mox explicandam. Verùm si horum sinuum delineationem expetis, præter sextam figuram & plerasque vltimi tractatus, non mediocriter huc faciat figura nona & postrema huius tractatus.*

G *Sub sinistro pectoris ossis latere ad vmbilici vsque sedem excurrens ramus, à quo surculi digeruntur in verarum costarum cartilaginum interualla, & hinc in musculos pectori instratos. insuper in sinistram, qua thoracis amplitudo intercipitur, mēbranam & abdominis musculos.*

H *Ramus posteriores ceruicem occupantium musculos accedens.*

I *Arteria ad cauam scapulæ regionem ac in eius sedis musculos prorepens.*

K *Ramulus ad humeri cum scapula articulum & summi humeri inferiora propagatus, nusquam interim ad cutem excidens.*

L Propago *in musculos anteriorem thoracis sedem integentes sparsa.*

M *Propago secundùm thoracis latera deorsum procidens, ac musculo brachium deorsum trahenti intertexta. Inter L & M ramulus vnus occurrit, eorum qui in glandulas alæ cauitatem opplentes disseminantur.*

N *Arteria simul cum interiori axillaris venæ trunco in manum excurrens, ac primi illi surculi sub N mox conspicui, in musculos humerum amplexantes propagantur.*

O *Arteria secundum posteriorem humeri sedem vnà cum quarto in brachium pertinente neruo, aliquousque in externam cubiti sedem reuolutus, ac vndique in alto interim latitans.*

P,P *Hi ramuli articulo cubiti cum humero sunt peculiares.*

Q *Axillaris arteriæ ramus radio exporrectus, ac tandem pollici & indici medióque digitis surculos offerens.*

R *Surculus ab arteriæ ramo Q insignito versus manus exteriora inter primum pollicis os & postbrachialis os, quo index suffulcitur, deductus.*

S *Ramus vlnæ exporrectus, ac in internam quoque manus extremæ sedem digestus.*

* *Ramulus musculis elargitus, qui externum latus postbrachialis ossis occupant, quo minimus digitus sustinetur.*

T *Arteriarum in extrema manu series.*

V *Amplior ascendentis arteriæ trunci portio, quæ rectà ad iugulum contendens, in duos impares ramos dirimitur.*

X *Sinister diuisionis in iugulo factæ ramus, qui & gracilior est, sinistríque lateris soporalem constituit.*

Y,Z *Duobus his characteribus dexter ramus, qui sinistro longè amplior est, insignitur. Verùm Y priuatim propaginem indicat, quæ in dextro latere prorsus in easdem soboles digeritur, in quas arteriam D insignitam in sinistro latere disseminari conspicis. Cæterùm Z dextram soporalem notat, quam vti & sinistram, Arabum interpretes apopleticam, & somni, & letargicam, & subeteni, & decolationis venam appellant, quæ nomina plerosque iugularibus venis accommodare antea retulimus.*

a *Sinistræ soporalis arteriæ in faucium regionibus in duos* b *ramos distributio. a c b quidem externum, c verò & d internum indicant: quanquam duo posteriores hi characteres priuatim aliquid indicent.*

c *Arteriarum propagatio ad laryngem, fauces & linguam.*

d *Soporalis arteriæ pars caluariam petens, atque iuxta basim caluariæ in duos distributa ramos, quorum alter, qui sinistrum duræ membranæ sinum subit, hîc quà in caluariam mergitur, abtruncatus est. quod præsenti figura eius membranæ sinus non duxerim delineandos, eos postmodum cum integra cerebri vasorum serie, peculiari figura quæ numero sexta est exhibiturus, ex qua etiam alterius rami soporalis arteriæ caluariam ingredientis, distributionem petes, & si visum fuerit huic delineationi ex illa characteres adiicies. qui ferè essent L,q,r,s,u,x,α,β,γ,δ, quos hîc explicarem, nisi satiùs omnino foret studiosum à cerebri vasorum serie tantisper abstinere, donec ego illam persequar.*

b *Soporalis arteriæ ramus, capitis exteriora implicans.*

e *Dicti modò & b insigniti rami propago, penitiùs inter faciei musculos excurrens.*

f *Rami b insigniti sub auris radice distributio, cuius an-* g *terior ramus g notatus, secundùm tempora fertur: poste-* h *rior verò, cui h inscripsi, secundùm auris posteriora sub cute pariter atque ille spargitur.*

i TRVNCVS *magnæ arteriæ, deorsum ad dorsi vertebras explicatus.*

k,k,k *Propagines vtrinque ad octo inferiorum costarum interualla protensæ, & dorsali quoque medullæ ac musculis dorso & thoraci adnatis ramulos offerentes.*

l *Septi transuersi arteriæ.*

Veritus ne characterum copia integram magnæ arteriæ delineationem alioquin hic satis obscuram penitus corrumperet, priuata ad dextram effigie quæ ordine quarta est vtendum duxi, quæ superiùs, vbi septo transuerso arteriæ l indicatæ offeruntur, veluti ex magnæ arteriæ caudice dissecta est: inferiùs verò ad seminaliū arteriarū,

quas

quas ι & κ indicabimus, exortum. In præsenti itaque figura iam enarrandis propaginibus duas radices pinxi, quum integra arteriæ delineatio unicam (ut frequenter etiam occurrit) tantùm habeat.

QVARTÆ FIGVRÆ DElineationis characterum index.

m INDICAT *m utriusque, aut unius duntaxat*
n,o *radicis exortum. n dextrum ramum. o surculum in hu-*
p *miliorem omenti membranam hic exporrectum. p propaginem in dextram ventriculi sedem, qua dorsum spe-*
q *ctat, atque inferius orificium educit, excurrentem. q ramum duodeno intestino & ieiuni initio exporrectum.*
r *r propaginem ad dextram fundi ventriculi sedem deductam, ventriculóque & superiori membranæ omenti ra-*
s,t *mulos exhibentem. s bilis vesiculæ arteriolas. t arteriam*
u *iecori distributam. Cæterùm u insignitur sinister ramus,*
x *qui potissimum lienem adit. x propago secundùm posteriorem ventriculi sedem, ad ipsius usque elatius orificium*
y *progrediens. y eius propaginis ramuli in ventriculum quà*
z *dorso innititur deriuati. z ramus orificium ventriculi su-*
α *perius, coronæ modo cingens. α ramus secundùm elatiorē*
β *ventriculi sedem inferius illius orificium accedēs. β grandis in demissiorem omenti membranam excurrens propago, quæ etiam colo intestino multis surculis implicatur.*
γ *γ surculus in humiliorem omenti membranam hic ad si-*
δ *nistrum latus excurrens. δ & δ arteriæ lienis cauū sub-*
ε *euntes. ε arteria sinistram fundi ventriculi sedem petens, ac ventriculo ipsiq; superiori membranæ omenti soboles*
ζ *deriuans. ζ ramuli ab aliis lienem accedentibus arteriis, in leuum ventriculi latus deprompti. Hæc quæ sequuntur, ad tertiam magnæ arteriæ figuram pertinent.*

ζ *In integra delineatione, & ea quam hic indici adhibuimus, aliud ζ occurrit, quo insignitur arteria in superiorem ac propemodum uniuersam mesenterij sedem propagata, & suis propaginibus in ieiunum intestinum & ilium & coli partem à iecore ad dextrum renem conspicuam sparsa.*

η *Dextrum renem accedens arteria.*

θ *Arteria quæ in sinistrum renem exporrigitur.*

ι,ι *Dextri lateris seminalis arteria.*

κ,κ *Sinistri testis seminalis arteria.*

λ *Arteria humiliorem mesenterij sedem subiens, ac potissimum in colon intestinum, qua id à lienis regione ad rectū pertinet, ac dein in rectum intestinum discinditur.*

μ,μ *Propagines notantur, quæ geniculatim lumborum vertebras accedunt, & in peritonæum & musculos vertebris adnatos distribuuntur. Propago autem ad humilius μ consistens cæteris grandior est, atque ad abdominis usque latera frequenti sobole excurrit.*

ν,ν,ν *Magnæ arteriæ ad os sacrum in duos truncos distributio. Verùm isti characteres etiam surculos notant, ab humiliori arteriæ regione in ossis sacri foramina deriuatos.*

ξ *Interior ramus sinistri trunci iam dictæ diuisionis.*

ο *Interioris rami exterior propago in musculos excurrens, qui externam ilium ossis sedem & coxendicis articulum integunt.*

ϖ *Interioris rami ξ notati interior propago in ossis sacri humiliorem sedem, vesicam & vesicæ ceruicem, ipsúmque penem: in mulieribus verò, in inferiorem uteri fundi regionem, & pariter in illius ceruicem surculos diffundens.*

ρ,ρ *Hic etiam arterias appinximus, quarum sinistra ab umbilico hic inter ξ & σ ad interiorem priùs commemoratum ramum perinde pertinet, ac si versus umbilicum ab ipso deriuaretur.*

σ *Interioris rami ξ insigniti reliquum, quod ab externo ramo trunci diuisionis quæ supra os sacrum fit, portionem asciscens, per pubis ossis foramen in crus delabitur, inibi in musculos pubis os occupantes digestum, & suo termino cum alia arteria, quæ in quintum femur mouentem musculum præcipuè digeritur, ac ψ mox signabitur, coit, ea sede qua ω ascriptum cernis.*

τ *Propago exterioris rami sursum ad rectum abdominis sui lateris musculum conscendens, atque præcipua ipsius sobole umbilici regionem petens, reliquos autem surculos transuersim in humiliorem abdominis sedem dispensans.*

υ *Surculus transuersim secundum pubis os ad pudēda prorepens.*

φ *Sedes exterioris rami, quà is modò in crus delabitur, ac in uniuersum crus disseminari incipit.*

χ *Ramus maioris crus petentis arteriæ in musculos propagatus, qui anteriorem femoris sedem sibi vendicant.*

ψ *Ramus ad quintum femur mouentem musculum, & eos qui internam femoris sedem occupant digestus, unóque ipsius surculo cum illius arteriæ coiens fine, quam per pu-*
ω *bis ossis foramen procidere diximus, ac ω insigniuimus.*

Γ *Ramus in musculos posteriorem femoris sedem obtinentes deriuatus.*

Δ,Δ *Ramuli genu articulo & capitibus musculorum pedem mouentium inibi principium ducētibus peculiares. Hícque grandis arteria in poplite reconditur.*

Θ *Grandis cruris arteria posteriorem tibiæ sedem petens.*

Ξ *Ramus fibulā amplexantibus musculis, præcipuè autem septimo & octauo pedem mouentium oblatus.*

Σ *Arteria inter calcem & interiorem malleolū pedis inferiora subiens.*

Π *Arteria ad pedis humiliora accedens, inter calcem & exteriorem malleolum nonnunquam reflexa.*

Φ *Ramuli tibiæ cum calcis articulo proprij.*

Ψ *Propago pedis elatiora accedens.*

Ω *Arteriarum in pedis humiliori sede distributio.*

FIGVRA *quinta A, A notata portionem arteriæ à tergo finximus, ut aliquo pacto series proponeretur, qua hæc ramos costarum interuallis ex posteriori ipsius sede digerit.*

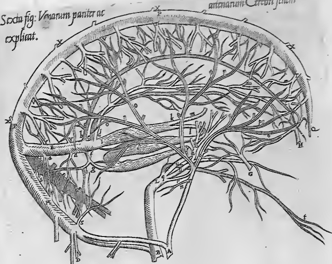
SEXTÆ FIGVRÆ (IN QVA venarum ac item arteriarum cerebrum petentium series explicatur) index.

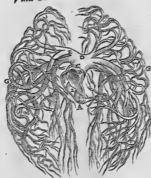
PRÆSENTI *figura nuda vasorum cerebri delineatio proponitur, à venis arteriisque incœpta, priusquã illæ penitùs in caluariam merguntur. Cæterùm si forte hæc tabula singula cerebri vasa non ad amussim ostendat, eam nihilominus quò res alioquin difficillima minori negocio oculis subiiciatur, ac à studiosis in dissectionibus promptiùs obseruetur, non mediocriter accommodaturam mihi persuadeo. Ne autem ramorum frequentia pleraque obscurarentur, vnius duntaxat lateris vasorum seriem (nisi quandoque res secus exigat) delineatam conspicis.*

A *Interior iugularis, quà iam caluariæ proxima est.*
B *Soporalis arteria.*
C *Secunda vena charactere tamen non insignita, huius tamen surculi ante cõgressum primi & secundi sinuum apparent & calamo facilè insigniri possunt.*
D *Prima caluariam petens vena.*
E *Quarta vena non est etiam charactere notata: hæc ad primum duræ membranæ sinum M insignitũ pertingit.*
F *Tertia vena.*
G *Quinta vena.*
H *Sexta vena.*
I *Secunda arteria.*
K *Prima caluariam ingrediens arteria.*
L *Tertia arteria.*
M *Dexter, seu primus duræ cerebri membranæ sinus.*
N *Sinister duræ cerebri membranæ sinus, quem secundum nuncupamus. hic obscurior è regione M latitat incuria sculptoris non notatus.*
O *Primi & secundi sinuum congressus characteribus non notatus, tamen facilè discernes ab A & B ad M pertinentes duos ramos in vnũmque coëuntes.*
P,P *Tertius duræ membranæ sinus.*
Q *Tertij sinus finis osseo commissus septo, quo olfactus organorum sedes interdiuiduntur.*
R *Quartus duræ membranæ sinus.*
S,S *Ductus à dextro sinu pullulantes, ac in duræ tenuisque membranarum sedes, quæ illis proximæ sunt, excurrẽtes.*
T,T,T, T *Ductus ex tertij sinus latere in tenuem diffusi membranam, quos solùm abtruncatos depingere licuit.*
V,V, V,V *Ramuli ab infimo tertij sinus angulo in eam duræ membranæ partem deriuati, quæ dextrã cerebri partem à sinistra seiungit.*
X,X, X,X *Tertij sinus surculi cum illis commissi vasculis, quæ per verticem caluariam subingrediuntur.*
Y,Y *Exiguæ propagines ab elatissimo quarti sinus angulo, in duræ membranæ sedem aliquousque excurrentes, quæ dextram cerebri partem à sinistra hic supra cerebellum interdiuidit.*
a,a *Ductus à dextro quarti sinus angulo deprompti, qui in duram cerebri membranam, quà cerebello hic incumbit, ac dein in tenuem & cerebelli & cerebri membranam diffunduntur.*
b *Ductus à quarto pendens sinu, ac secundùm totam longitudinem, humilioremque sedem eius duræ membranæ partis propagatus, quæ dextram cerebri partem à sinistra dirimit.*
c,c,c *Surculi sursum à commemorato iam ductu in dictã quoque duræ membranæ partem deriuati.*
d,e *A quarto sinu propagati ductus, qui venarum prorsus modo tenui membrana suffulti, secundùm cerebri longitudinem supra callosum cerebri corpus ducũtur. Ac vnus quidem qui d insignitur, parti dextræ cerebri attẽditur. Alter verò e notatus, sinistræ parti exporrigitur.*
f *Ductus à quarti sinus humiliori sede in tenuem cerebelli membranam propagatus.*
g *Ductus f notati propago per cerebri anfractus gyrósque in humillimam dextri cerebri ventriculi sedem pertingens, ac cum hac ascendente arteria, quam γ notabimus, coiens.*
h *Ductus f notati propago retrorsum repens, ac multifariam in tenuem cerebelli membranam dissectus.*
i *Præcipua quarti sinus propago, sub cerebri corpore fornicis cameræue modo extructo, ad interiorem vsque sedem tertij ventriculi cerebri procurrens.*
k,l *Propaginis i notatæ in duas partes dissectio. in qua l partem indicat dextro exporrectam cerebri ventriculo, m verò eam quæ sinistrum adit, hícque abtrũcata cernitur.*
n *Tertiæ caluariam ingredientis venæ surculus, ad auditus organum exporrectus.*
o,o,o *Series sinus duræ mẽbranæ, in quem tertia vena exhauritur, cui perpetuò sinus attenditur, in quem tertiæ arteriæ ramus r notandus absumitur.*
p,p *Propagines eorum quos iam vltimo commemorauimus sinuum, in tenuem cerebri membranam sparsæ.*
q *Diuisio tertiæ & maximæ caluariam ingredientis arteriæ, simul atque in caluariæ amplitudinem mergitur.*
r *Ramulus tertiæ arteriæ, qui in duræ membranæ sinum absumitur, atque secũdùm cerebri latera excurrit, o,o,o, notata.*
s *Ramulus per proprium foramen in narium amplitudinem digestus, & quodam surculo t insignito nasi extremum accedens.*
u,u *Duo grandes rami eius diuisionis, cui q inscribitur.*
x *Propago ex grandium illorum ramorum, quos u & u notauimus, coitu per secundi paris neruorum cerebri foramen ad oculos potissimùm excidens.*
α *Propago crassior dicti modò congressus, quæ duram cerebri membranam perforat, ac mox in duos ramos bipartitur β & γ insignitos.*

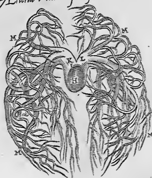
Sequuntur tres venarum & arteriarum tabulæ, vna facie contentæ.

VII.
Venæ Arterialis delineatio.

VIII.
& Arteriæ Venalis processus.

β *Ramus propagines α notatæ, in tenuem cerebri membranam frequenti sobole hîc dispersus.*

γ *Ramus propaginis α insignitæ, dextrum accedens cerebri ventriculum, & plexum efformans, qui extimo fœtus*

δ *inuolucro confertur, quique hîc δ notatus conspicitur.*

FIGVRÆ SEPTIMÆ (IN qua delineatur vena Arterialis) index.

SEPTIMA *figura exhibetur nudæ & ab omnibus partibus liberæ venæ arteriosæ delineatio: cuius orificium apertũ finxi, vt tres membranæ sanguinem è pulmonibus dilatato corde in dextrum ipsius sinum regurgitare prohibentes, in conspectum venirent. notantur au-*

1,2,3 *tem illæ notis 1,2,3.*

A *Sedes, qua arterialis vena ex cordis dextro sinu originem ducit.*

B *Interior arterialis venæ tunica, quintuplo propria venæ tunica crassior.*

C *Exterior venæ arterialis tunica, peculiari respõdens venarum tunicæ.*

D,E *Arterialis venæ caudicis in duos trũcos diuisio. ac E quidem dextrum truncum indicat, multiplici sobole dextris*

F *pulmonum sedibus distributum. F verò sinistrum indi-*

G,G *cat truncum: debet autem addi è regione D. G & G autem insignitur arterialis venæ per pulmonum substantiam series.*

FIGVRÆ OCTAVÆ (QVÆ arteriam venalem exprimit) index.

OCTAVA *figura nudæ omnibúsque partibus liberæ venalis arteriæ delineationem proponit, ipsiúsque characteres ita se habent.*

H *Venalis arteriæ à corde pronascens initium. Huius vasis orificij membranæ, quia in corde cõsistunt, hîc simul cum vase, vt in arteriali vena, exprimi nequierunt.*

I *Indicatur crassities simplicis arteriæ venalis tunicæ.*

K,L *Prima venalis arteriæ diuisio, simul cũ ipsius ortu facta.*

M,M, &c. *Series venalis arteriæ per pulmonum substantiam innumeris propaginibus facta.*

VENARVM ET ITEM ARTERIARVM OMNIVM INTEgra absolutáque delineatio, in hoc potissimum parata, vt in conspicuo esset, quænam vena cum arteriis porrigantur, & quæ absque arteriarum consortio per corpus repant; ac rursus cuiusmodi arterias Natura coniugibus venis destituerit.

CHARACTERVM OMNIVM in nona, & postrema figura cum suis figuris particularibus occurrentium index.

N *præsenti figura primùm maiusculi Latinorum occurrunt characteres, organa præter venas arteriásque obuia notantes. Significatur itaque*

A,A *A Septum transuersum.*

B *Cordis inuolucri portio, inibi asseruata, vbi id septo continuatur.*

C *Cor sua sede repositum.*

D,D *D,D Quatuor pulmonis fibræ, lobíve.*

E *Aspera arteria.*

F,F *Gibbi iecoris magna portio magis conspicua in 4 particulari figura, ac ibidem notata F,F.*

G,G *Cauum iecoris.*

H *Vesicula excipiẽdæ bili flauæ parata. Si interim ex characterum serie aliqui omittantur, non ideo aliquid præsenti figura expressum, nos innotatum præteriisse arbitraberis, quum ex reliquis tabulis huc duntaxat tantùm assumpserimus, quantum venarum arteriarúmque digestioni ostendendæ sufficere duximus.*

O *Lienis caua sedes in tertia figura.*

P *Dextri renis anterior sedes.*

Q *Sinister ren.*

S *Hanc literam ne inuestiges in grandiore figura, verùm in septima & octaua particularibus figuris: in septima notat virilem vesicam simul cum vmbilico & vasis vmbilico ascriptis, reliquisq; partibus, quas sparsim in characterum explicatione indicabimus. S in octaua figura designat muliebrem vesicam pariter cum vmbilici vasis & vrinariis meatibus: plura de his vide in indice particularium figurarum.*

T *Venæ cauæ caudicis sedes, inter septum transuersum & cor consistens.*

V,X *Vasorum coronarum ritu cordis basim ambiẽtium sedes, atque adeò cordis basis.*

Y *Cordis mucro.*

Z *Rami ab arteriis venísque coronalibus deorsum per cordis superficiem diffusi. hi charactere non notãtur, verùm ad latus sinistrum V,Z reponi debet.*

a *Hac parte cauæ caudex in dextrũ cordis sinum dehiscit.*

b *Dextra cordis auricula.*

c *Sinistræ auriculæ cordis mucro, characteri V suprapositus, alioquin parum conspicuus.*

d *Venæ arterialis caudex. Venalis autem arteriæ initium, quia in sinistro cordis latere (vt hîc cauæ orificiũ in dextro) consistit, conspici hoc figura nequit.*

e,e *Notant tamen e & e venalis arteriæ & venæ arterialis in dextram pulmonis partem progressus, nondum pulmonis substantia vndique circundatos.*

f *Magnæ arteriæ caudex.*

g *Magnæ arteriæ truncus, partes cordi subditas petens.*

h Superiora petentis magnæ arteriæ trunci portio, sinistro brachio potißimum oblata.

i Dicti modò trunci insignior portio, atque adeò ipsius in duos impares ramos distributio, quorum alter sinistra est

k soporalis k notata, grandior verò dextram format sopo-

l ralem l insignitam, & arteriam potißimùm in dextrum

m brachium excurrentem, & m notatam.

n,n Hæc excurrũt septi trãsuersi nerui, suis principiis abtrũcati, quorum in itiũ insigura cui illa, cuius indicem prosequimur, firmatur, P insignitur.

o Venæ pari destitutæ initium, ipsius verò reliquã seriem prima particulariũ figurarum exhibet: quæ est quasi resecta huius pars, ea regione cogitatione committenda, vbi vtraque portio o signatur: quæ in maiori figura exprimi nõ potuit, quòd pulmones occupent anteriorem pectoris faciem, cùm reliquum illud venæ pari destitutæ hinc petat posteriora pectoris versus dorsi vertebras: huius clariormentio facta est in indice figuræ secundæ venarum, characteribus F, F. & G, G.

p Cauæ in iugulo bipartitio, ac vtrinque ad p latera exortus apparẽt venarum pectoris oßi propriarum, ac ad vmbilici vsque regionem excurrentium: huius exortus reliquam portionem secũda particularis figura præ se fert: in

q qua pars illa notata charactere q, imaginatione connectenda venit, exortui in magna figura signatæ eadem li-

* tera: alteram partem signatam * adiungendam cogitabis literæ z in maiori figura: de his plura in indice secundæ figuræ venarum, literis L, M.

r Venæ superiorum aliquot costatum interualla adeuntis initium.

s,s Vena per transuersos ceruicis vertebrarum processus caluariam petens, atque in secundum duræ membranæ sinum simul cum coniuge arteria absumpta.

t,t,u,u Notatur enim primus sinus, t, t. secundus u, u. tertius x, x.

x,x,y quarti initiumy.

z Axillam petens vena, quæ in sinistro latere humera-

α riam α indicatã promit. In dextro autem latere illius initium hic ab externa pendet iugulari.

β,γ. Hic abtrũcatæ propagines illæ sunt, quæ ab axillam petente vena in thoracis anteriora, posteriora & latera digeruntur.

δ Interior iugularis.

ε Interioris iugularis in duas venas distributio, quarum altera secundum duræ membranæ petit sinum, altera in latus sinistrum duræ membranæ excurrit.

ζ Exterior iugularis.

η,θ Exterioris iugularis ad fauces distributio. θ ipsius pars

ι post aures ad occipitium excurrens notatur, ι ad tempus

κ,λ & verticem, κ ad faciem & frontem, λ ad secũdum du-

μ ræ membranæ sinum, μ verò duo ipsius rami indicantur, quorum alter per octauum capitis os caluariam petit, alter per secundi paris neruorum cerebri foramen.

ν Aliquot subsequentes characteres in dextro ponuntur latere, soporalis arteriæ seriem indicãtes. Atque hic ν arteriæ portionem indicat caluariam petentem, postquam ramum à se diffudit, cum externa iugulari ad faciem, & ad tempus & post aurem digestum.

ξ Soporalis ramus primum duræ membranæ petens sinum.

ο Præcipua soporalis portio per priuatum foramen caluariam petens.

π Versus narium amplitudinem exporrectus ramus.

ρ Ramus in dextrum latus duræ membranæ excurrens.

σ,τ Rami soporalis præcipui, qui plexum reticularem efformare perperam creduntur.

υ Ramus oculos petens.

φ Ramus tenuem adiens membranã cerebri basi obuolutã.

χ Plexus, quem extimo fœtus inuolucro comparamus.

ψ Sexti paris neruorum cerebri dexter neruus, illic abscissus quà secundùm laryngis latus deorsum fertur.

ω,ω Dexter recurrens neruus.

1 Sexti paris neruorum cerebri truncus sinister.

2,2 Recurrens neruus sinister.

3 Neruulus cordis basim accedens.

4 Posteriora ceruicis & occipitium adiens vena, inter ς & α reposita.

5 Scapulæ posteriora petens vena.

Verùm & si posthac arteriam priuatim non insigniamus, promptè ex delineatione liquet, cui nam venæ arteria exporrigatur.

6 Ad cutem quà summus humerus integitur.

7 Humeraria quà cutem subit, cubitúmque adit.

8 Humerariæ ramulus altiora cubiti articuli interdũ petẽs.

9 Ramus ab humeraria ad communis venæ cõstitutionem repens. Verùm modò conduxerit potiùs minores latinos characteres assumere, ne quum arithmetici characteres geminandi essent, plura ipsis obliterentur.

a,a Humerariæ ramus per radium cubitíque exteriora ad vlnæ appendicem & brachiale properans, axillarisq; ramo p indicando aucta, & paruum digitum, deinde & annularem præcipuè accedens.

b Axillaris ramus, cuti anteriorem interioremque brachij sedem inuestienti dispensatus.

c Ad musculos cubitum extendentes.

d Ramus quartum brachij neruum ad cubiti vsque exteriora concomitans.

e Axillaris in duos truncos partitio.

f,f Truncus in alto latitans, & arteria vndique concomitatus, & per cubiti flexum in cubitum tendens.

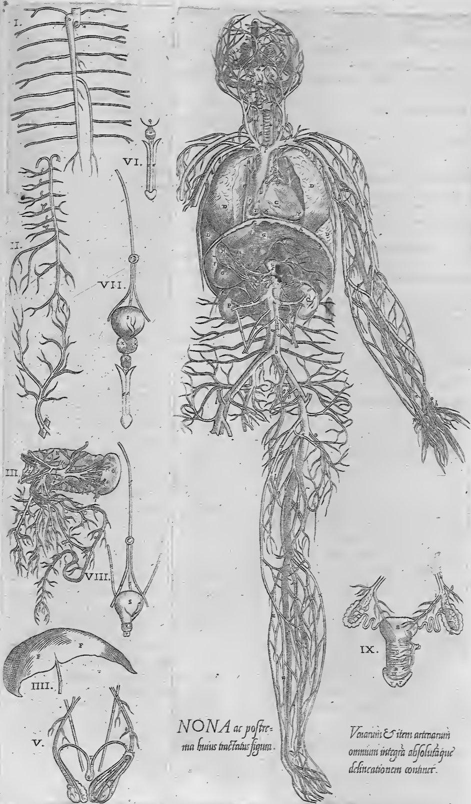
g Dicti trunci ramus radio exporrectus, & surculos pollici, indici & medio exhibens.

h Arteriæ dictum ramum concomitantis soboles, externã manus sedem inter indicem ac pollicem accedens.

i Reconditi illius trunci ramus vlnæ exporrectus, & paruo digito, annulari & medio soboles depromens.

k Sub cute excurrentis axillaris trunci iuxta cubiti articulum diuisio.

Sequitur nona figura vltimam venarum & arteriarum delineationem ostendens.

NONA ac postrema huius tractatus figura.

Venarum & item arteriarum omnium integrã absolutãque delineationem continet.

l Axillaris ramus communem constituens.

m Communis vena.

n Communis venæ instar Y *diuisio, atque dein ipsius per externam manus sedem series.*

o Surculus communis internam manus adiens sedem, & hic aliis commixtus ramulis.

p Axillaris ramus vlnæ exporrectus, variéque in cutem dissectus, & suo extremo cum quodam humerariæ ramo coïens, vbi π posuimus.

q,q Series venarum internam cubiti cutem & volam implicantium.

r Hanc literam ne scrutaueris in maiori figura, cùm sit in 7 & 8 figuris notans vmbilici portionem.

ſ,ſ,ſ,ſ in eisdem figuris notat venā ab vmbilico in iecur exporrectam : quæ connectenda venit epati depictæ in quarta particulari figura, vbi reliqua portio istius venæ signatur charactere.

t In septima & 8 figura particulari notat meatum vrinam fœtus inter secundum ipsius inuolucrum & intimum deferentem.

u,u 7. & 8. figura, significant arterias fœtui particulares.

ε In maiori figura Portiuncula nerui iecoris cauo à ventriculi neruis deprompta.

ss Hic admonendus mihi lector est, tertiam particularem figuram continere ac exprimere inferioris omenti membranæ portionem, quæ posteriori ventriculi subiicitur sedi, ac venæ portæ distributionem simul cum arteriis neruísque hàc excurrentibus sustinet. Insuper præter eiusmodi vasa hic in eadem tertia figura Lien cum venis ac arteriis per mesenterium diffusis spectatur, totáque figura (si quis vellet) agglutinari potest maiori figuræ in iecoris cauo, vbi υ φ τ s in vtrisque figuris occurrentia inuicem respondeant. s s igitur in maiori ac item tertia figura significat meatum bilis vesiculæ duodeno insertum.

τ In vtraque figura venæ portæ caudex.

υ Iecori inserta arteria, & neruus quoque illi exporrectus arteriæ.

φ Bilis vesiculam adiens arteria & neruus.

χ Venæ bilis vesiculam adeuntes.

ψ In tertia vena & item arteria posteriorem ventriculi sedem iuxta ipsius inferius orificium accedentes.

ω In vtraque figura vena ventriculum petens, quà gibbum ipsius dextram dorsi sedem spectat.

a In tertia figura vena, arteria, neruus, dextram fundi ventriculi sedem implicantes.

b Minor portæ maximæ distributionis truncus.

c Grandior truncus maximæ partitionis venæ portæ.

d Vena & arteria duodeno intestino potissimum exporrectæ, & ipsis attenso corpore glandulofo suffultæ.

e Vena cum coniuge arteria dextram sedem adiens inferioris membranæ omenti.

f,f Radix arteriæ in iecur, ventriculum, lienem & omentum, & bilis vesiculam digestæ.

g Vena cum coniuge arteria superius ventriculi orificium coronæ modo tandem cingens, atque in ventriculi figura inter a & a occurrens.

h Vena & arteria præcipuam inferioris membranæ omenti sedem petens, & colon quà ventriculo exporrigitur implicans.

i,i Glandulosum corpus vasorum distributioni hîc præfectum.

k Inferioris omenti membranæ sinistram sedem accedens vena.

l,l Vasorum series ad lienem.

m,m,n Vasa ab illis quæ lieni inseruntur sinistram ventriculi sedem adeuntia. Verùm præcipua n indicātur, quæ sinistram sedem fundi ventriculi implicant.

o,o,o Series est venarum & item arteriarum intestinis propriarum.

p,p Radix præcipua arteriæ intestina petentis.

q,q Minor arteria intestinis propria.

r,r Glandulæ in mesenterio positæ, & nuper narratos vasorum diductus corroborantes.

ſ In maiori figura foramen septi transuersi stomachum transmittens, atque adeò sinus iecoris stomacho cedens.

t Item in maiori figura iecoris ligamentum, quo sinistra ipsius pars septo nectitur.

u,u Magna arteria septum permeans, atque adeò ipsius ramus in dextram septi partem excurrens.

x In vtraque figura cauæ venæ caudex.

y In maiori figura: vena sinistri renis pinguem accedens tunicam.

α Vena & arteria reni dextro oblatæ.

β Vena dextri renis pinguem tunicam intexens.

γ Sinistrum renem accedens vena & arteria.

δ Sinistra seminalis vena.

ε Dextra seminalis vena.

ζ Arteriarum seminalium ortus.

η,η Sinistræ seminalis venæ & arteriæ congressus.

ι,ι Sinistrum testem vnà cum tunica adhuc ipsi propria, atque à peritonæo pronata, & ι,ι notata delineauimus: in quinta figura particulari ita tamen hic est dissecta apertáque testis tunica, vt nihil quo minùs aptè cernatur impediat. imò etiam musculum illi innatum commonstrat, κ indicatum.

λ In eadem quinta figura particulari ad characterem λ vena & arteria peritonæi amplitudinem egrediuntur.

μ Varicosum corpus, ipsáque adeò venæ arteriæ varia & admirabilis implicatio.

ν Sinister testis, tunica ipsi proxima obtectus.

ξ,ξ Vasis semen deferentis ad testem reuolutio.

ο,ρ Vasis semen deferentis ascensus ad pubis os.

ϖ Sinistri vasis semen deferentis ad pubis ossis posteriora inflexus.

ς Dextri vasis semen deferentis reflexus.

τ Dextri sinistrique vasorum semen deferentium coïtus.

φ Vasorum semen deferentium insertio.

χ,χ Septima figura Glandulosum corpus vasorum semen deferentium insertionem excipiens.

ψ,ψ In eadem & sexta figuris meatus urinæ seminique communis.

ω,ω Sexta & septima figuris musculus orbiculatim dicto iam meatui obductus.

æ,æ Sexta & septima figuris penis, atq; adeò ipsius corpora.

a,a Rursus in maiori figura a,a, significat venas & arterias lumborum vertebris, ipsisq; adnatis musculis & abdominis lateribus exporrectas.

b In eadem maiori figura venæ cauæ & arteriæ super os sacrum partitio.

c,c Arteriolæ sunt sacra ossis foramina petentes.

d Sinistri partitionis dictæ trunci diuisio.

e Interioris rami dictæ diuisionis propago, nates & coxendicis ossi adnexa petens.

f Dicti rami propago tandem vesicæ & utero digesta.

g Pars est arteriæ fœtui peculiaris, quam antea ad vesicæ latera u, uti & hic quoque in maiori figuræ portione, notauimus.

h Portiuncula exterioris rami dictæ antea diuisionis ad reliquum accedens interioris rami.

i Reliquum interioris rami per pubis ossis foramen in musculos interiorem femoris sedem occupantes distributum.

k Sedes qua soboles dicti reliqui alteri venæ commiscetur. Verùm hic ex tabula promptè animaduertis, quando & arteriæ subaudiendum est, quum scilicet venæ arteriam attendi cernis.

l Exterioris rami propago, abdominis inferiorem sedem ad umbilicum usque perrepens.

m,m Vena per femoris & tibiæ interiora sub cute ad digitos usque pedis distributa, & in progressu varios edens surculos.

n Coxendicis anteriora petens, sub cute tamen.

o Musculos & cutem femoris exteriorem sedem occupantes intertexens.

p Musculis anteriorem sedē femoris occupantibus digesta.

q Dictæ modò venæ congressus cum ea quæ per pubis ossis foramen femur adit.

r Hàc præcipua femur petens vena secundùm femoris os reflectitur.

s,t Propagines musculos posteriorem femoris sedem occupātes, & cutem huius sedis ad suram usque accedentes.

u Diuisio in poplite, atque adeò rami in musculos à femoris capitibus hic pronascentes distributi.

x Maioris dictæ diuisionis trunci vena, externam tibiæ cutem ad summum usque pedem implicans.

y Vena & arteria fibulæ exporrecta, ac inter musculos latitans.

α Maioris dictæ diuisionis trunci ramus, cutem internam tibiæ sedem integentem, ad digitos usque variè subiens.

β Ramus dicti trunci suram ad calcem usque petens.

γ Propago grandioris trunci inter musculos tibiæ anteriorem sedem occupantes, ad pedis usque superiora & digitos digesta.

δ Trunci grandioris reliquum inter musculos posteriorem tibiæ sedem sibi vendicantes deorsum repens, & inter tibiam & calcem pedem subiens, ramulos digitorum inferiori sedi communicans.

QVONIAM magna figura unà cum præcedentibus partibus figuris viri venas ac arterias omnes proponit, lectori me non incommodaturum duxi, si muliebrium vasorum tantam seriem proponerem, quanta à virilibus vasis illa differt. Quod duntaxat in seminalium vasorum ad testes ductu perficitur, & venis arteriisque uterùm implicantibus, quæ omnia octaua & nona figuris proponuntur, ipseq; characterum index est eiusmodi.

θ Ramuli à vena & arteria in membranam excurrentes, qua peritonæo committuntur.

ι Portio venæ & arteriæ testem adeuntium, superiorem fundi uteri sedem petens.

κ Commixtio venæ & arteriæ seminalium, quæ instar pyramidis est, & varicibus assimilatur.

λ Testis sinister.

μ,μ Vas semen à teste in uterum deferens.

ν Obtusus uteri fundi angulus, in quem vas semen deferens insertionem molitur.

ξ Hac sede fundus uteri in ceruicem terminatur, hácque regione ipsius consistit orificium.

ο,π Uteri ceruix.

ρ Hic vesicæ ceruix in uteri ceruicem producitur ac desinit.

s Vasa sunt inferiorem uteri fundi sedem & ceruicem implicantia.

τ,τ Ceruicis uteri oris colliculi.

υ,υ In octaua particulari figura meatus urinam è renibus in vesicam deducentes.

PRIMÆ NERVORVM FIGVRÆ INDEX.

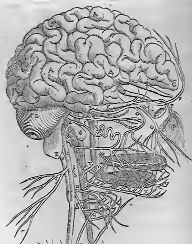
N PRIMA figura totius cerebri & cerebelli à membranis ipsa inuoluentibus liberorum basis exprimitur, ut neruorum cerebri exortus opportunè oculis subiiceretur. Hic enim simul cum primis neruorum exortibus tota ea dorsalis medullæ pars delineata est, quæ ab eius medullæ principio ad eam usque sedem pertinet, quà hæc in primam ceruicis vertebram labitur, ac ubi dorsalis medulla primùm verè nuncupatur.

SECVNDA figura neruorum dextrum latus proponit integri cerebri ac cerebelli, & dictæ in priori figura dorsalis medullæ partis, dura interim tenuique hæc omnia inuestientibus membranis, nusquam apparentibus.

Sequuntur quatuor neruorum figuræ, una facie contentæ.

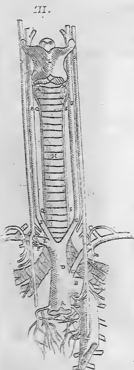

Prima neruorum figura.

Secunda neruorum figura.

III.

IIII.

bus. Adhæc prædicta neruorum secunda figura nudam septem cerebri neruorum parium seriem in dextro tantum latere commonstrat: quanquam &, ubi necessum fuit, neruorum quorundam seriem etiam in sinistro latere hic delineauerimus. Figuræ huius proportio in ea depicta est magnitudine, in qua corpus circumscriberes, cuius vesica in infima præsentis figuræ sede consisteret, & cuius thorax & abdomen ex anteriori parte conspicerentur: facies verò versus sinistrum humerum conuersa, prorsus ex dextro latere spectaretur.

CHARACTERES hoc Indice exprimendi, partim utrisque figuris communes sunt, partim verò nunc huic, nunc illi peculiares. quemadmodum his notis 1, 2, quas characteribus subiiciemus, significabitur.

A 1, 2 Cerebrum notatur.

B 1, 2 Cerebellum.

C 1, 2 Processus ac veluti substantiæ cerebri tubera, quæ mamillares processus vulgò nuncupantur. Ego in altero tantum latere prioris figuræ characterem adhibui, quòd parem utriusque lateris rationem esse nemo ambigat.

D 1 Dorsalis medullæ principium ex cerebri pendens basi.

E 1, 2 Dorsalis medullæ pars iam caluariæ amplitudinē egressura, & in utrisque figuris inibi abtruncata, ubi hæc elatißimam subit vertebram.

F 1, 2 Olfactus organo subseruientes processus neruis similes, at caluariæ amplitudinem qua cerebrum continetur, notatu digna portione non egredientes: in prima figura malè E notatur.

G 1, 2 Visorij nerui, seu primum cerebri neruorum par. Cæterùm in prima figura sinistri nerui principium G insignitur, in altera autem dextri nerui in oculorum sede ductus.

H 1 Visoriorum neruorum coïtus.

I 1, 2 Oculi tunica, in quam visorius neruus expanditur & degenerat.

K 1, 2 Secundum neruorum cerebri par.

L 1, 2 Tertij neruorum paris minor & gracilior duriórque radix.

M 1, 2 Tertij paris maior craßiórue radix.

N 2 Minoris radicis tertij paris propago, frontis musculosam cutem accedens.

O 2 Minoris radicis tertij paris propago ad superiorem maxillam procedens.

P, P 2 Propago minoris tertij paris radicis in narium degenerans tunicam, quæ humiliori P priuatim indicatur.

Q 2 Minoris radicis propago in temporalem musculum digesta.

R 2 Maioris tertij paris radicis ramus capreoli vitis instar conuolutus, qui in temporalem inseritur musculum, ac duos à quinto neruorum pari à signādo ramos b & c notandos admittens, in masseterem seu mansorium musculum, & buccarum musculos, & cutem quoq; diffunditur.

S 2 Maioris tertij paris radicis ramus superiorum molarium dentium gingiuis, ipsisque adeò dentibus soboles seriatim distribuens.

T 2 Maioris radicis tertij paris propago in maxillæ inferioris os prorepens.

V 2 Propaginis T insignitæ ramus inferiori labro multiplici sobole oblatus.

X, X 2 Surculi à propagine T notata ordinatim in dentium inferiorem radices diffusi.

Y, Y 2 Maxima maioris tertij paris radicis portio in tunicam linguæ soluta.

Z 1, 2 Quartum neruorum cerebri par. Verùm humilius Z in secunda figura palati tunicam exprimit.

a 1, 2 Quintum neruorum par auditui dicatum. Φ autem in Φ utraque figura priuatim huius paris portionem indicat, in concauitatem temporis oßis delatam.

b 1, 2 Ramulus quinti paris ex ipsius anteriori parte enatus.

c 1, 2 Quinti paris ramulus per cæcum repens foramen, ac tandem, ut & ramulus b insignitus cum tertij paris propagine capreoli modo intorta, ac cum ramo R in secunda figura notato, coïens.

d 1, 2 Neruus non procul à quinti paris principio enatus, qui ab aliis Anatomes professoribus præteritus, in musculos maxillam inferiorem mouentes exporrigitur, nobísque minor quinti paris radix quodammodo appellatur.

e 1, 2 Sextum neruorum cerebri par, cuius utrorumque neruorum series in secunda figura indicatur: est autem sinister neruus, qui umbrosus sub quinto pari quodammodo ducitur. Dexter autem magis candicat, & ipsi aliquot subsequentes characteres priuatim (quum utriusque lateris nerui eadem sit ratio) adhibitos cernis.

f 2 Sexti paris ramus musculos posteriorem ceruicis sedem occupantes accedens.

g 2 Sexti paris ramuli in quosdam laryngis musculos hic in descensu transuersim propagati.

h 2 Sexti paris ramus costarum dextri lateris radicibus exporrectus.

i, i 2 Portiunculæ intercostalium neruorum, sexti paris ramum hàc descendentem adaugentes.

k, k 2 Rami neruorum sexti paris in musculorum deprompti capita, quæ à superiori pectoris oßis sede, & clauiculis principium ducentia sursum feruntur.

l 2 Dextri nerui sexti paris ramuli, recurrentem dextri lateris neruum efficientes.

m 2 Dexter neruus recurrens, seu reuersiuus.

n 2 Soboles dextri recurrentis nerui, laryngis dispensatæ musculis.

o 2 Sinistri sexti paris nerui soboles, recurrentem sinistri lateris neruum constituentes.

p 2 Sinister neruus recurrens, qui perinde ac dexter, vocis neruus vulgò nuncupatur.

q 2 Sexti paris ramuli in pulmonum tunicam excurrentes.

r 2 Ramuli sexti paris, membraneo cordis inuolucro impliciti. Ab illis verò sinistri nerui surculis, qui iis quos r

indicauimus correſpondent, cordis neruulus principium ducit.

ſ 2 *Sexti paris neruorum portio, quæ ſtomacho committitur, & ſeries quoque qua vterque neruus bipartito ſcinditur, ac dexter ſiniſtram ſuperioris ventriculi oris ſedem adit: ſiniſter verò eius orificij dextræ parti implicatur.*

t 2 *Series ſexti paris neruorum, in ſuperius ventriculi orificium & proximas ventriculi ſedes diſſeminata.*

u 2 *Ramus ſexti paris neruorũ dextrã orificij ventriculi ſedem adeuntium: qui ſecundùm elatiorem ventriculi regionem ductus, tandem in iecoris cauum abſumitur, vbi x aſcriptum conſpicies.*

y 2 *Prima propago rami neruorum ſexti paris, qui dextri lateris coſtarum radicibus exporrigitur.*

z 2 *Ramulus primæ illius propaginis y notatæ, qui in dextram ſedem inferioris omenti membranæ, & colon inteſtinum hîc digeritur.*

α 2 *Soboles primæ illius propaginis duodenum accedens inteſtinum, & ieiuni initium.*

β 2 *Soboles dextram fundi ventriculi ſedem perreptans, ac frequẽtes ſurculos ventriculo & ſuperiori omenti membranæ diſpergens. Vbi verò * ponitur, præſentis propaginis in iecur & bilis veſiculam ſeries in conſpectum venit.*

γ 2 *Propago dextrum accedens renem.*

δ 2 *Propago in dextram meſenterij regionem, & huius ſedis inteſtina frequenti ramulorum ſerie diffuſa.*

ε 2 *Neruorum ſeries dextram veſicæ regionem implicans.*

ζ 2 *Prima propago nerui ſexti paris, ſiniſtri lateris coſtarum radicibus exporrecti.*

θ, ι 2 *Duæ notantur ſoboles propaginis ζ inſignitæ, quæ inferiori membranæ omenti, & colo inteſtino, quà ſub ventriculo repit, offeruntur.*

η 2 *Series neruorum, qui lieni inſeruntur.*

† 2 *Hac cruce ramum propaginis ζ notatæ inſigniui, qui ſiniſtram fundi ventriculi ſedem perreptat, ventriculo & ſuperiori membranæ omenti ſurculos deriuans.*

κ 2 *Propago in ſiniſtrum meſenterij & eius ſedis inteſtina excurrens.*

λ 2 *Siniſtrum renem accedens propago.*

μ 2 *Series ramulorum ſiniſtrum veſicæ latus admodum obſcurè implicantium.*

ν 2 *Septimum cerebri neruorum par: itaque in ſecunda figura vtriuſque lateris neruus quoque delineatus eſt, ac ν inſignitus.*

ξ 2 *Septimi paris propago muſculis diſpenſata, à ſtylum imitante temporum oſsis proceſſu principium ducentibus.*

ο 2 *Septimi paris cum ſexto coïtus.*

π 2 *Septimi paris ſeries, compluribus linguæ ac oſsis υ imaginem referentis, & laryngis muſculis intertexta.*

1, 2, 3 *Numeri characteres in priori figura ad dorſalis medullæ principium conſpicui, tria indicant foramina quorum duo lateralia 1 & 3 inſignita illa demũ ſunt, per quæ arteriarum ſoporalium rami ad dextrum & ſiniſtrum cerebri accedunt ventriculos. Medium verò foramen 2 indicatum, illud eſt quo pituita ex tertio cerebri ventriculo ad peluim ducitur, quæ pituitam excipit, ac dein inſtar infundibuli ſuper glandem tranſmittit, quæ huic cerebri regioni ſubiicitur.*

TERTIÆ NERVORVM figuræ index.

QVAMVIS *nuda ſeptem neruorum cerebri parium delineatio in prima ac ſecunda neruorum figura omnem ſexti paris ſeriem oſtendat, atque ita pariter neruos recurrentes exprimit, non abs re me factum arbitror, ſi peculiarem eorum tabulam (quæ numero tertia eſt) vnà cum arteriæ magnæ & aſperæ partibus, quantum ſcilicet ad ipſorum ſeriei attinet oſtenſionem huic tractatui interiiciam: quum horum neruorum adeò frequens medicis ſit mentio, & intuitus pariter ob ſummum Naturæ miraculum nulli non ſit longè iucundiſſimus.*

A *Arteria magnæ ex ſiniſtro cordis ventriculo exortus, vbi hæc duas coronales arterias promit.*

B *Arteriæ magnæ truncus deorſum ad ſpinam reflexus.*

C *Arteriæ magnæ ramus obliquè ſurſum ad primã ſiniſtri lateris coſtã tẽdens, ac in ſiniſtrã poſtea manũ excurrens.*

D *Arteriæ magnæ portio iugulum petens.*

E *Arteria tranſuerſim dextram in manum procedens. Quas verò hæc & illa quam D inſigniuimus ſoboles diffundant, ex nuda arteriæ magnæ figura quæ tertia arteriarum eſt ſubiuncta petas licebit.*

F, F *Soporalis dextri lateris arteria.*

G, G *Siniſtra ſoporalis arteria.*

H *Aſperæ arteriæ caudex.*

I, K *Duo aſperæ arteriæ trunci, in quos hæc primùm ad pulmones finditur.*

L *Larynx, cuius muſculorum, vt & linguæ & oſsis υ referentis figuras, ex tabulis muſculorum dudum didiciſti.*

M, M *Glandula laryngis radici vtrinque ad latus connata.*

N *Dexter ſexti neruorum cerebri paris caudex.*

O *Siniſter ſexti paris caudex.*

P *Dextri nerui ramuli ad arteriam, quæ dextræ exporrigitur axillæ, reuoluti, & in vnum coëuntes neruum, qui interdum vnico conſtat ramulo.*

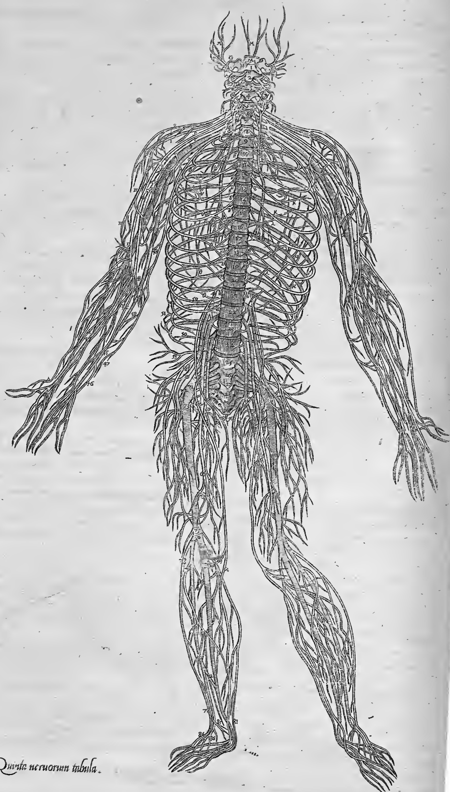
Q, Q *Dexter neruus recurrens.*

R *Siniſtri ſexti paris caudicis ſurculi, qui ad arteriæ magnæ truncum verſus ſpinam deorſum reflectuntur.*

S, S *Siniſter neruus recurrens, qui etiam nonnunquam vnico incipit ſurculo. Reliquæ ſexti paris neruorum propagines in nuda cerebri neruorum tabula ſpectandæ ſunt.*

QVARTÆ NERVORVM figuræ index.

PRÆSENS *quarta figura duabus modò cõſequentibus tabulis, quæ neruorũ à dorſali medulla prodeũtium nudam*

Quinta neruorum tabula.

nudam feriem oſtendunt, potiſſimùm ſubſeruit. Hac nāque ſola dorſalis medulla, quam vulgo nucham dicimus, ab ea ſede qua è cerebri baſi principium ſumit, ad extremum ipſius vſque finem, ex humiliori ſacri oſſis ſede procidentem delineatur.

A Dorſalis medullæ initium è cerebri baſi pronatum.

B Hac regione dorſalis medulla, caluariæ amplitudinem egrediens, primam ceruicis ſubit vertebram: adeo vt ipſius pars adhuc in caluaria conſiſtens, ac quinque quodāmodo neruorum cerebri poſteriora educēs paria, ab *A* ad *B* metiatur.

C Hac ſede dorſalis medulla non ampliùs ſimplex deorſum ducitur, verùm imaginem refert multorum funiculorum, qui ſimul commiſſi rectà tenduntur.

4,5, 6,7 His characteribus neruorum radices notantur, à dorſali medulla priuſquam è caluaria labatur prodeuntium. Sunt autem radices hæ eorum cerebri parium, quæ ſingulis characteribus indicantur.

D,7 *A B* ad *D* in ſiniſtro latere, & ad 7 in dextro latere dorſalis medullæ pars ceruicis vertebris contenta, & ſeptem quoque eius partis parium radices inſigniuntur.

E,19 *A D* ad *E* in ſiniſtro latere, & à 7 ad 19 in dextro dorſalis medullæ pars oſtenditur, thoracis vertebris complexa. Deinde eius quoque partis duodecim parium radices indicantur.

F,24 Ab *E* ad *F* in ſiniſtro latere, & à 19 ad 24 in dextro vſque dorſalis medullæ pars indicatur, lumborum occupās vertebras, à qua quatuor parium radices principium ducunt.

G,30 Ab *F* ad *G* in ſiniſtro latere, & à 24 ad 30, in dextro dorſalis medullæ pars indicatur, ſenis ſacri oſſis oſſibus contenta, & ſex parium eius partis radices, adeò vt 7, & 19, & 24, & 30 ſua ſerie dorſalis medullæ neruorum triginta paria proponantur.

H Dorſalis medullæ extremum inconiugatum ab oſſis ſacri fine procidens.

QVINTÆ ET SEXTÆ CHAracterum neruorum (quibus dorſalis medullæ neruorum ſeries exprimitur) figurarum index.

SEXTA *neruorum figura oſſium dorſi cōtextum poſteriori facie ita commonſtrat, atque modò præcedens quinta eundem anteriori facie oculis ſubiicit. Dein vniuerſa dorſalis medullæ neruorum ſeries hac figura depingitur, quæ ſuperiori figura minùs oculis ſubiacet, & cui characteres non ſatis commodè illic aſcribi potuêre. Cæterùm in vtriſque figuris medullam adhuc in dorſi oſſibus repoſitam finximus, vt neruorum parium numerus & egreſſus in procinctu ocyus eſſet, quódque iam dorſalis medullæ oſſibus liberæ effigiem propoſuimus.*

QVONIAM *præſens characterum index duabus figuris habetur communis, & nonnulli characteres vtriſque communes, alij peculiares ſunt, non inopportunè has notas 1, 2 pro characterum ratione illis ſubſcribam. & licet numeri characteres in figuris ſint obuij, illis ſubiungendis notis parum obſcuritatis acceſſurum arbitror.*

A 1,2 Dorſalis medullæ ſedes, qua primū vertebras ingreditur.

1,2,3,4,5,6,7.1. Septem ceruicis vertebræ. His quoque characteribus dorſalis medullæ neruorum paria deſignantur, quæ ad elatiorem ſedem eius cui numerus inſcribitur vertebræ ſpectant.

8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19.1. Duodecim thoracis vertebræ.

20,21,22,23,24.1. Quinque lumborum vertebræ.

25,26,27,28,29,30.1. Sex ſacri oſſis oſſa. os autem quod coccyx dicitur, hîc non appinximus, quia ſpinalem medullam non continet, nullúſque neruus ab ipſo elabitur.

B 2 Prima ceruicis vertebra.

C 2 Prima thoracis vertebra. atque ita à *B* ad *C* ſeptem ceruicis notantur vertebræ.

D 2 Prima lumborum vertebra. à *C* verò ad *D* duodecim thoracis vertebræ indicantur.

E 2 Principium oſſis ſacri. vnde etiam à *D* ad *F* quinque lumborum vertebræ in conſpectum veniunt.

F 2 Primi paris neruorum dorſalis medullæ iam in vertebris poſitæ poſterior propago.

G 1,2 Poſterioris primi paris propaginis ſeries. notatur autem præcipuè ramus ipſius tranſuerſum primæ vertebræ proceſſum accedens, inibi in muſculos aliquot digerendus, quos in Capitum contextus ſerie explicabimus, ne fortè neruorum dorſalis medullæ characterū explicatio, alioquin prolixa, in immenſum excreſcat.

H 1 Anterior primi paris propago.

I 2 Secundi paris poſterior propago, atque hoc etiam charactere eius propaginis minor ramus inſignitur.

K 2 Poſterioris ſecundi paris propaginis craſſior ramus.

L 2 Commixtio coitúſve tertij paris rami, *S* in prima figura notandi, cum ſecundi paris ramo *K* iam indicato.

M, *M* 1,2 Craſſioris ſecundi paris ſeries ad verticis & occipitij cutem.

N 1 Anterior ſecundi paris propago.

3 1 Tertium par.

O 1,2 Poſterior tertij paris ramus retrorſum ad ſpinam ſecundæ ceruicis vertebræ reflexus, ac inter muſculos vertebris hac ſede adnatos latitans. Quando verò ſpinam contingit, extrorſum fertur per mutuum congreſſum dextri lateris muſculorū ceruicis poſteriora occupantium cum muſculis ſiniſtri lateris, atq; hinc rurſus obliquè in latera ducitur. Hunc ſanè ductum omniū parium à tertio hoc, ad vigeſimum quartum vſque, poſteriores rami imitantur.

P 1 Anterior tertij paris ramus, qui in quatuor dirimitur
Q propagines. ac *Q* in priori figura primā indicat muſcu-
R lis ceruicem flectentibus inſertam. *R* in vtraque ſecundam propaginem, quæ cum quarti paris propagine *Y* no-
S tanda congreditur. *S* in priori tertiam, quæ poſterioris ſe-

cundi paris propaginis grandiori ramo K notato inibi T cōmiscetur, vbi L in secūda figura scripsimus. T in vtrisque quartam anterioris tertij paris rami insinuat propaginem musculis insertam, qui transuersis vertebrarum committuntur processibus.

4 1 Quartum par. Veritus ne characterum copia præsentes neruorum tabulas obliteraret, quarti paris characteres in sinistrum latus reieci, vt dextrum latus alioquin pluribus oneratum characteribus, hac saltem sede liberum esset, ipsique quinti paris & subsequentium parium indices opportunius accommodarentur.

V 1,2 Posterior quarti paris ramus.

X 1,2 Anterior quarti paris ramus in ternas diremptus propagines. Y in priori figura indicatur, prima propago, tertij paris propaginem R insignitam admittēs. a in eadem, secunda propago in musculos dispensata, transuersos vertebrarum processus occupantes. b similiter in priori, tertia propago, quinti paris portionem e notandam, ad septi transuersi nerui constitutionem accedens.

5 1 Quintum par.

c 1,2 Quinti paris posterior ramus.

d 1,2 Quinti paris anterior ramus, ab ipsius interno latere ramulum musculis ceruicem flectentibus exporrigens, qui inter d & characterem 6 est conspicuus.

e 1 Propago anterioris quinti paris rami, maximam constituens portionem septi transuersi nerui.

f 1,2 Anterioris quinti paris rami propago, quæ inter musculos occultata ad summum perreptat humerum.

r, r Characteres illi in secunda hoc modo r, r conspicui huius propaginis soboles notāt, musculis scapulam attollentibus oblatas.

g 1,2 Propaginis f notatæ ramus in cutem exporrectus, quæ summum integit humerum, & musculum quo brachium attollitur.

h 1,2 Propaginis f notatæ ramus, musculi brachium attollentis parti insertus, quæ à clauicula & summo humero, quà is clauiculæ articulatur, principium ducit.

i 1,2 Propaginis quam f insigniuimus ramus, brachium attollentis musculi parti insertus, quæ à scapulæ spina exorditur: soboles autem rami i notati quæ in brachij cutem exporrigitur, cum brachij neruorū notis π & π in vtraque figura indicatur.

6 1 Sextum par.

k 2 Posterior sexti paris ramus.

l, m Sexti paris anterior ramus. m verò surculus, quē à sexto pari versus n, hoc est, septi neruū, deducitur: l autē character incuria prætermissus, debet adscribi ramo qui è dextro latere characteris s prodiens surculum vnum ad m demittit, alterum ad q.

n, n 1,2 Septi transuersi neruus ex tribus surculis b, e & m conflatus. Quòd verò vtriusque lateris neruus & in priori figura & in posteriori obliquo ductu incedat, hinc fit, quòd intersepientes thoracem mēbranæ propter cordis inuolucrum quod inibi amplexatur, hac sede extuberant.

o, o 1 Septi transuersi nerui in septum series.

p 2 Sexti paris ramus cauam scapulæ sedem petens, & variis oblatus musculis.

q 1,2 Anterioris sexti paris rami cum proximorum parium ramis implexus, portióque brachium accedens.

7 1 Septimum par.

r 2 Posterior septimi paris ramus, similiter atque alij huius sedis rami sparsus.

s 1 Congressus septimi paris cum proximis paribus, qui neruos in brachium deducit.

t, t, t 2 Propagines sunt septimi paris, seu potius nerui brachiū petentis tertij, ac τ notandi, quæ in huius sedis musculos scapulam & brachium mouentes accedunt.

8. 1 Octauum par seu pariū dorsalis medullæ in thoracis vertebris repositæ primum.

u 2 Posterior octaui paris ramus.

x 1,2 Octaui paris congressus cum septimo pari, à quo in brachium aliqui exporriguntur nerui.

y 1 Octaui paris propago secundùm superiorem primæ thoracis costæ sedem ad pectoris vsque summum prorepens.

α, α 2 Surculi octaui paris, seu potius quarti brachium adeuntis nerui, qui in huius sedis musculos diffunduntur.

9 1 Nonum par.

β 2 Posterior noni paris ramus.

δ 1 Ne γ vicinum ipsi γ offenderet, anteriorē noni paris ramum δ insigniuimus, hîc quoque notantes eius rami propaginem primæ costa exporrectam.

ζ 1 Propaginis δ insignitæ surculi, in musculos thoraci hîc instratos protensi. Verùm huiusmodi surculi in subsequētibus paribus exprimentur dilucidiùs.

10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19. 1. Paria neruorum à nono pari ad vigesimum vsque notantur, quibus eadem penè propaginum, & potissimum ad costarum interualla est series.

η, η 1 Surculi intercostalium neruorum sexti paris neruorum cerebri ramum augētes, qui sub tunica costas succingente costarum radicibus exporrigitur.

θ, θ, θ 1 In dextro prioris figuræ latere rami notantur, ab intercostalibus neruis in musculos varia serie excurrentes, qui thoraci insternuntur. Verùm in sinistro latere paulò expreßiùs eiusmodi ramos insigniui.

ι 1. Nam ι & ι ramos indicant in elatiorem partem exporrectos musculi brachium pectori adducentis, cuius fibræ

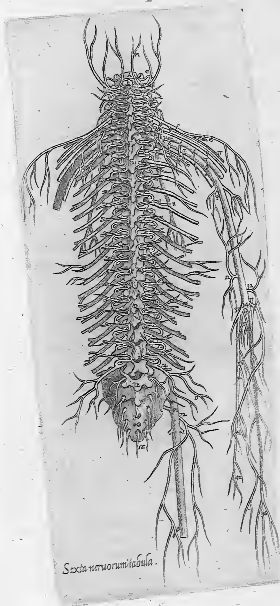
κ, κ deorsum obliquè, vt & præsentes rami, porriguntur. κ verò & κ rami indicantur in humiliorem eius musculi sedē

λ, λ excurrentes, ac obliquè sursum reflexi. Porrò λ & λ rami ostenduntur, obliquè descēdenti abdominis musculo ex-

μ, μ porrecti. μ & μ rami insinuantur in musculum propagati, cuius ope brachium versus dorsi humiliora ducitur. At eiusmodi varij spectatúque iucundißimi ramulorum ductus & inflexus ex ipsa potius sectione, quàm hinc vbi omnes delineari nequeunt, obseruandi veniunt.

ν 1 In dextro latere ν ponitur, indicaturum nerui sobolem papillæ

Sequitur sexta neruorum tabula.

Sexta neruorum tabula.

papillæ elargitam.

σ,σ1 Ramuli à decimooctauo pari & decimonono, principiũ accedentes muſculi femur mouentium ſexti, in figura charactere non ſunt inſigniti, verùm calamo facilè poterunt addi è regione 18 & 19.

π,π1 Primus neruus brachium accedens, qui in externæ brachij ſedis cutem digeritur. Verùm in vtraque figura ρ ſecundus brachium ſubingrediens neruus erit, τ tertius, φ quartus, * quintus, ʊ ſextus.

ρ1,2 Secundus brachium petens neruus, quem hoc in loco graciliorem expreſſi quàm in ſeptima neruorũ figura, in qua vt par eſt expreſſi.

ς,ς1 Secundi nerui propagines, quæ capitibus anterioris cubitum flectentium muſculi digeruntur.

τ1,2 Tertius brachium accedens neruus. Quòd verò ſecundus & tertius neruus paulò magis quàm natura ſe habent in brachij exteriora delineati ſint, in hoc factum putato, vt nerui inuicem in pictura magis quàm natura diſtantes, omnia ad amuſſim oculis ſubiiciant.

υ1 Tertij nerui propago in cutem excidens, inter muſculum pectori brachium adducẽtem, & eum qui brachium ſurſum ducit.

φ1 Tertii nerui ramulus capiti oblatus muſculi cubitum flectentium poſterioris.

χ1 Tertij nerui propago, in cutem anterioris brachij ſedis diffuſa.

ψ1 Hic congreſſus tertij nerui portionis cum ſecundo notatur. verùm iam ſæpius obſeruauimus tertium neruum à ſecundo augeri, vti in figura etiam ſequenti neruorum ſeptima pinxi.

ω1 Secundus neruus poſt cõgreſſum ipſius portionis cum tertio neruo deorſum prorepens.

Γ1 Secundi nerui ſurculus capiti exporrectus oblongi & radium in pronum ducentis muſculi.

Δ1 Nerui ſecundi ramus ſecundùm radium ad brachialè vſque properans, ac externam primi pollicis internodij ſedẽ ſub cute inibi aſcendens, vbi humilius Δ reponitur.

Θ1 Nerui ſecundi ramus, iam dicto ac Δ inſignito craſſior: qui mox in duas propagines, Λ nimirum & Ξ diuiditur.

Λ1 Rami quem Θ inſigniui elatior propago, ſub cute ſecundùm internum latus repens muſculi oblongi & radium in pronum ducentis.

Ξ1 Rami Θ inſigniti inferior propagò.

Π,Σ1 Inferioris illius propaginis Ξ notatæ duo præcipui rami, ſecundùm internam cubiti ſedem ad volam vſque frequenter exporrecti, quemadmodum & in dextra delineatum eſt manu.

Φ1,2 Quartus brachium ſubiens neruus. Huius nerui propagines etiamſi accuratè in vtraque delineatæ ſint figura, poſteriori tamen dũtaxat characteres adhibiturus ſum, ne prior figura plus ſatis hîc obfuſcetur.

Ψ2 Quarti nerui propagines muſculis interdum extendentibus diffuſæ.

Ω2 Quarti nerui ramus in cutem poſterioris brachij & cubiti articuli ſedis exporrectus.

32.2 Quarti nerui propago cutem accedens humiliori ſedi externi lateris brachij obductam.

33.2 Quarti nerui ſoboles in exterioris cubiti regionis cutem ad brachiale vſque protenſa.

34.2 Diuiſio quarti nerui, quà iam externo humeri tuberculo inſidet.

35.2 Elatior dictæ modò diuiſionis ramus.

36.2 Elatioris rami 35 notati, in exteriorem pollicis, indicis & medij ſedem propaginum ſeries.

37.2 Demiſſior ramus diuiſionis 34 indicatæ, qui vlnæ exporrigitur.

38.2 Propagines commonſtrantur demiſſioris rami 37 inſigniti, quæ muſculis inſeruntur, ab externo humeri tuberculo initium ducentibus.

39,40,41.2 His notis propagines notantur demiſſioris illius rami qui vlnæ exporrigitur, quas offert trium muſculorum initiis, ab externa vlnæ regione ſecundùm ipſius longitudinem pronatis.

42.2 Rami illius vlnæ exporrecti, ac 37 inſigniti finis, ac ſurculi, quos articulo brachialis cum cubito præbet.

*1,2 Quintus brachium ingrediens neruus.

43.1 Tertij & quinti brachium accedẽtium neruorum ſeries, in muſculos internam cubiti ſedem occupantes.

44.1 Tertij nerui ramus radio exporrectus, ac poſtmodum in internam ſedem pollicis, indicis & medij digeſtus.

45.1 Quinti nerui ramus vlnæ attenſus, & propagines deriuans interna ſedi minimi digiti, & annularis, & medij.

46.1 Rami illius qui vlnæ attenditur, ac 45 inſignitur, propago externæ ſedi minimi digiti, & annularis, & medij oblata.

ʊ1,2 Sextus in brachium pertinens neruus.

47.1 Sexti nerui finis, non procul à brachialis cum cubito connexu definens.

48,48.1 Surculi paſſim à ſexto neruo in cutem, cui is exporrigitur, excurrentes.

20,21,22,23,24.1 Quinque paria neruorum è lumborum vertebris egredientium.

49,49.1 Á vigeſimo pari principium ducens ramus, cum ſeminali arteria ad teſtem exporrectus.

50,50.1 Series neruorum per abdominis muſculos.

51.1 Rami à neruis qui abdominis muſculis offerũtur, in muſculum excurrentes, quo brachium verſus dorſi humiliora ducitur.

52,52.2 Poſteriores rami neruorum è lumborum vertebris procedentium. Porrò ramuli qui in priori figura hos characteres 20, 21, 22, ſpectant, illi ſunt qui ramum augent ſexti paris neruorum cerebri coſtarum radicibus exporrectum, ac etiam ramuli ſunt digeſti in principium ſexti femur mouentium muſculi. Ramuli autem 23 & 24 ſpectantes, illi ſunt qui muſculis hanc dorſi partem flectentibus offeruntur.

25,26, 27,28,29,30.1. *Sex sacri ossis neruorum paria. Ramuli illi qui numero proximi sunt, illi censentur, qui vesicæ & vteri quoque ceruicibus implicãtur, aniq́ue musculos pariter accedunt.*

53.5.1 *Primi paris ossi sacri; seu vigesimiquinti paris propago, internæ ilium ossis sedi, ipsisque adeò abdominis musculis hinc ab ilium osse prodeuntibus exporrecta.*

54.2 *Vigesimiquinti paris propago, gibbum ossis ilium accedens, & musculis inibi cluniúmque cuti ramos offerens. Huc & à subsequentibus paribus ramuli pertinent.*

55.2 *Ramus est propaginis 54 insignitæ, qui hic musculis offertur.*

56.1,2 *Dorsalis medullæ terminus absque coniuge, indiuisúsq; procidens.*

57.1 *Primus femur subiens neruus.*

58.1 *Primi femoris crurísue nerui ramus cutem accedens.*

59.1 *Primi cruris nerui portio musculis implicita.*

60.1 *Secundus in crus prorepens neruus.*

61.1 *Secundi cruris nerui ramus, secundùm internam femoris & tibiæ sedem ad summum vsque pedem sub cute prorepens.*

62.1 *Rami 61 insigniti in pedis summum distributio.*

63.1 *Rami 61 insigniti, notatu dignæ soboles cuti anteriorem genu sedem ambienti digestæ.*

64.1 *Secundi crus petentis nerui portio, femoris profundiora subintrans.*

65.1 *Portionis illius quam 64 notauimus ramus facilè primarius, ac quinto femur mouenti insertus musculo.*

66.1 *Tertius in femur pertinens neruus.*

67.1 *Tertij crus petentis nerui soboles, in musculos digestæ, pubis ôssis foramen occupantes.*

68.1 *Tertij femoris nerui ramus in cutem exporrectus.*

69.1 *Tertij femoris nerui portio in alto permanens, & musculis implicita.*

70.1 *Præcipua modò dictæ portionis soboles musculo distributa tibiam mouentium secundo.*

71.1,2 *Quartus, idémque crassissimus in femur procedentium neruus.*

72.1,2 *Quarti nerui propago in posterioris femoris sedis cutem magna ex parte diffusa.*

73.1 *Quarti nerui soboles in musculorum capita depromptæ, quorum origo à coxendicis ossis appendice pendet.*

74.1 *Quarti nerui ramus, primum quarti tibiam mouẽtis musculi portioni à femoris osse principium ducenti oblatus, ac mox in cutem excurrẽs, quæ inferiori sedi obducitur, posterioris regionis femoris & genu articuli.*

75.1 *Rami quarti crus petentis nerui, qui capitibus offeruntur musculorum, ab inferioribus femoris capitibus principium ducentium.*

76.1 *Quarti nerui in duos crassitie impares ramos diuisio, quam inter humiliora femoris molitur capita.*

77.1 *Gracilior ac exterior dictæ modò diuisionis truncus.*

78,78.1 *Exterioris trunci propago, cutem subiens externæ tibiæ sedi obductam.*

79.1 *Exterioris trunci propago cuti subtẽsa, anteriorem tibiæ sedem ambienti.*

80.1 *Interior crassiórq; trũcus magnæ quarti nerui diuisionis.*

81,81.1 *Interioris trunci propago cuti tibiam posteriùs integenti substrata.*

82.1 *Propago exterioris trunci, interiori trunco commixta.*

83.1 *Interioris trunci in pedis humiliori sede distributio.*

84.1 *Portio rami 78 notati, pedis superiora accedens.*

85.1 *Portio interioris trunci, quæ cuti exporrigitur anteriori sedi articuli obductæ, quo talus tibiæ articulatur.*

86.1 *Interioris trunci ramus, pedis superiora accedens, sed interim in alto latitans.*

SEPTIMÆ NERVORVM FIGVRę delineatio, quæ septem parium neruorum, qui à cerebro & dorsalis medullæ initio pronascuntur, ortus proponit, & distributionem seriémq; omnium quæ à dorsali medulla in dorso complexa originem ducunt, pulcherrimè refert, vti huius figuræ characterum index docebit.

PRÆSENTI *figura cerebrum vnà cum cerebello cerebríque exortibus eum in modum delineauimus, quasi à caluaria enudatum in ipsius basi ita conspiceretur, vt appareret, si quis erectus caput in posteriora quàm maximè flecteret, sursum retrorsúmque oculos acturus. Vt verò characterum index huic chartæ pulchrè adhiberi posset, figuram ac si altero careret brachio ac crure delineauimus, præcipuè quum eadem vtrinque sit ratio.*

A,B,C *Cerebri ex altero latere basis notatur, ac A indicat partem ipsius ad narium summum prominulam, nonnullísque mamillarem processum nuncupatum. B verò cerebri partem insinuat amplum caluariæ sinum subeuntem, qui ad latus sinus consistit, quo glans cerebri pituitam excipiens reponitur. C autem maximè posticam cerebri sedem notat.*

D,D *Cerebellum.*

E *Dexter cerebri processus, organo olfactus subministrans.*

F *Nerui visorij dextri ortus.*

G *Neruorum visoriorum coitus.*

H *Tunica, in quã visorius neruus exoluitur, degenerátve.*

I *Secundum neruorum cerebri par.*

K,K *Minor radix tertij paris.*

L *Crassior radix tertij paris.*

M *Quartum par.*

N *Quinti paris gracilior radix.*

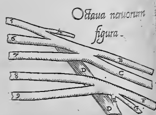
O *Quinti paris insignior radix.*

P *Membrana, in quam quintũ par in auditus organo præcipuè exoluitur.*

Q,R *Maioris quinti paris radicis propagines, quorum hæc per cæ-*

Sequitur septima neruorum tabula.

Septima neruorum figura.

Octaua neruorum figura.

per cæcum elabitur foramen, illa verò per aliud sibi proprium.

S Sextum neruorum par.

T Septimum neruorum cerebri par. atque horum neruorum progressus hic non delineari potuêre, vti elegantissimè proponuntur secunda neruorum figura.

V Dorsalis medullæ ex cerebri basis medio initium.

o Dorsalis medullæ sedes qua caluariam egreditur.

&c. Numeri characteres septem ceruicis, duodecim thoracis, quinque lumborum, & sex sacri ossis indicant vertebras, atque adeò triginta neruorum à dorsali medulla prosilientium paria, quorum seriem quàm potui accuratissimè & simplicissimè in hac tabella meo Marte delineata expressi. Verùm quia hic locus exiguam characterum declarationem admittit, non omnes neruorum soboles literis insigniturus sum.

p Septi transuersi dexter neruus, quem citra aliam characterum operam ex quarti, quinti & sexti parium propaginibus efformari conspicis: promptum enim est delineationem intelligere, si priùs descripta neruorum series hic picturæ accommodetur.

Q Neruus à quinto pari cuti summum humerum inuestienti, & dein musculo brachium mouenti præcipuè distributus.

R Primus brachij neruus, ipsiúsque propagines hic in cutem excurrentes.

S Secundus brachij neruus, ipsiúsque in anteriorem cubitum flectentium musculum soboles. hic multo crassior apparet quàm in quinta & sexta neruorum tabula.

T Tertius brachij neruus, ipsiúsque propago cuti anteriorem brachij sedem induenti oblata.

V Tertij nerui propago ad posteriorem musculum cubitum flectentium.

X Secundi nerui portio tertium accedens.

Y Ramus secundi caput adiens longioris radium in pronum mouentis musculi.

Z Secundi distributio in duos impares ramos.

a Minor ramus secundùm radium cuti ad pollicem vsque exporrectus.

b Crassior ramus mox in duas propagines diuisus, quarum series in conspicuo est.

c Tertij nerui soboles in musculos internam cubiti sedem occupantes digestæ.

d Tertij ramus radio exporrectus, ac dein pollici & indici & medio surculos offerens.

e,e Quartus brachij neruus. atque inferius e ramos notat musculis cubitum extendentibus depromptos.

f Quarti ramus internam brachij cutem adiens.

g Quarti ramus externam & posteriorem brachij accedens cutem.

h,h Quarti ramus cuti externæ cubiti digestus.

i Quarti præcipua distributio ad ingressum cubiti.

k,k Quarti ramus radio exporrectus, & externæ sedi pollicis, indicis, & medij soboles offerens.

l,l Quarti, ramus vlnæ exporrectus, & musculis ab externa ipsius sede initium ducentibus ramulos exhibens, ac ante brachiale cessans.

m Quintus brachij neruus.

n Quinti nerui series in musculos ab interno brachij ossis tubere pronatos.

o,o Quinti nerui ramus vlnæ exporrectus, & internæ sedi parui digiti & annularis, aliquando & medij ramusculos dispergens.

p Dicti modò rami soboles in externam manus sedem reflexæ, ac externæ parui digiti sedi & annularis & medij surculos dispensans.

q,q Sextus brachij neruus, ipsiúsque sub cute tantùm ducta series. Quis verò brachij neruorum sit exortus, principiorúmque plexus, absque notis promptè dignoscitur.

r,r,r Nerui sunt intercostales, illic præcisi, quà cum costis antrorsum reflectuntur.

s,s Rami in posteriora deducti, hic etiam nudíque obuij.

t,t Huiusmodi serie nerui musculos adeunt thoracis ossibus instratos.

u,u Propagines indicantur, sexti paris neruorum cerebri ramum costarum radicibus exporrectum augentes.

x,x Propagines neruorum ex lumborum vertebris exilientium, quæ abdominis & huius sedis musculis & cuti dispensantur.

y Neruulus testem frequenter petens, hícque resectus.

z Propagines sextum femur mouentium adeuntes musculum.

& Primus femur petens neruus.

α Primi nerui propago cuti oblata.

β Primi nerui propago altiùs inter musculos absumpta.

γ Secundus femur petens neruus.

δ,δ Secundi nerui soboles per internam femoris & tibiæ sedem ad pedis vsque superiora sub cute excurrens.

ε Secundi nerui propago musculis anteriorem femoris sedem occupantibus deprompta.

ζ Tertius femoris neruus.

η Tertij propago, internam femoris cutem implicans.

θ Tertij propago musculos adiens.

ι,ι Quartus femoris neruus, cuius exortus æquè atq; trium superiorum est conspicuus.

κ,κ Series anteriorum propaginum inferiorum parium è sacro osse prodeuntium.

λ Dorsalis medullæ extremum.

μ Quarti femur petentis nerui propagines ad capita musculorum à coxendicis ossis appendice prodeuntium sparsæ.

ν Quarti nerui soboles in posteriorem femoris cutem ad medium vsque longitudinis femoris excurrens.

ξ Propago præcipuè in quartum tibiam mouentium musculum, ac dein in reliquam posteriorem femoris cutem iuxta genu digesta.

o Soboles in musculos ab inferioribus femoris capitibus pronatos.

ϖ,ρ Quarti nerui in duos truncos distributio. ac ϖ quidem minorem, ρ verò insigniorem notat.

s Minoris trunci propago, externæ tibiæ cuti ad parui digiti vsque extremum diffusa.

τ Propago fibulæ inter musculos exporrecta.

υ Ramulus anteriorem tibiæ cutem implicans.

φ,φ Grandioris trunci ramus interna cuti tibiæ ad pollicem vsque digestus.

χ Grandioris trunci ramus, posteriori tibiæ seu suræ cuti exporrectus.

ψ Grandioris trunci ramus, ligamentum penetrans fibulam tibiæ quà hæc ossa inuicem dehiscunt committens, ac dein ad digitorum vsque superiora excurrens.

ω Præcipua grandioris trunci portio, inter tibiæ os & calcem pedis inferiora petens, singulísque digitis surculos offerens.

OCTAVÆ NERVORVM figuræ index.

PRÆSENTI figura plexum qui supra primam thoracis costam anteriori in facie consistit (inquit Vesalius) nudum exprimere ita conatus sum, quemadmodum in postrema Anatome is mihi Patauij occurrit. Vt verò delineatio esset conspectior, omnes ramos à quinto, sexto, septimo, octauo & nono paribus aliò quàm in brachium deductos, resectos finxi, quemadmodum etiam à cadauere ex quo hanc tabellam desumpsi, eos abscecueram. Non est tamen, cur quis in omnibus hominibus huiusmodi prorsus plexum se obseruaturum arbitretur, quum is mihi admodum varius inter secandum occurrerit. Characteres autem quibus hæc figura insignitur, ita se habent.

5,6,7,8,9. Radices sunt parium neruos constituentium, qui brachium subeunt, illic resectæ, quà à vertebris iam procidére. Nerui verò brachij illic sunt abtruncati, vbi iam in brachium prolabuntur.

A Portio est quinti paris, à qua tandem neruus deducitur, qui brachium subeuntium primus numeratur.

B Secundus neruus.

C Tertius neruus.

D,D Quartus neruus, qui hîc ex posteriori sede prodit congressus quinti paris & sexti, portionémque assumit ex posteriori sede congressus septimi paris, ac deinde sub octaui paris nonique congressu prorepens, etiam ramum

E E insignitum ab illo progressu ita atque hîc expressimus assumit. A quibus verò commixtionibus congressibúsue reliqui nerui prodeant, etiam absque characterum opera notum est, modò illis quà brachium petunt, vnum adhibeam characterem.

F Quintus brachium petens neruus.

G Sextus brachium petens neruus. Verùm vt hunc plexum adhuc accuratiùs obserues, non pigeat septimam neruorum figuram intueri.

DE ORGANIS NVTRITIONI (QVÆ CIBO POTVQVE FIT) dedicatis: ac deinde propter partium connexum ac viciniam, de instrumentis generationi famulantibus.

PRIMÆ FIGVRÆ EIVSDEMQVE characterum index.

IN PRIMA figura tanta humani corporis portio delineatur, quanta ad peritonæi sedes ostendendas sufficit: exprimitur itaque hac figura anterior peritonæi sedes, sectionis serie ab octo abdominis musculis libera, nulláque ex parte dissecta.

A A,B,C,D his characteribus peritonæum insignitur, quodammodóque hac figura terminatur.

E,E Linea à mucronata pectoris ossis cartilagine ad pubis vsque ossium commissuram procedens, cui obliquè descendentium & ascendentium, & transuersim procedentium abdominis musculorum neruosæ tenuitates pertinacissimè connascuntur.

F Vmbilicus, quem inter dissecandum etiam ademptis abdominis musculis, gratia opportunè vmbilici vasorum demonstrationis, reseruare solemus.

G Seminaria sinistri lateris vasa suis membranis, quas à peritonæo mutuantur, adhuc obuoluta.

H Seminaria dextri lateris vasa.

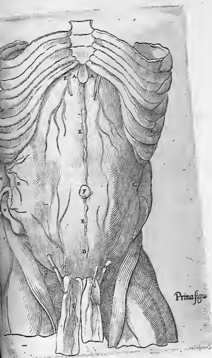
I Vena ac arteria quæ potissimum inferiori sedi rectorum abdominis musculorum exporriguntur, quorum & hîc quoque propendet portio.

K Vena & arteria, quæ sub osse pectoris exporrectæ, in anteriorem abdominis sedem prolabuntur, præcipuè rectis abdominis oblatæ musculis, ac superiorem abdominis sedem vniuersam quoque implicantes: quemadmodum illæ quas I insigniuimus, humiliorem & pubis ossibus viciniorem implicant.

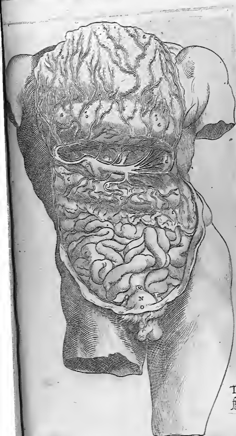
L Venarum soboles in peritonæi latera excurrentium, ac ab illis venis deductarum, quæ aut à coniuge carente vena, aut geniculatim à caua pronascuntur, quà ipsius caudex lumborum vertebris colligatur.

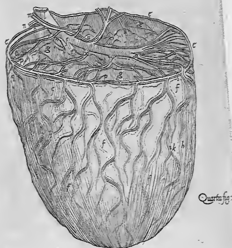
M Transuersi abdominis musculi portio à peritonæo diuulsa retrorsúmque flexa.

N Ilium ossis sedes hic nuda conspicitur, cui obliqui transuersíque abdominis committitur musculi. Verùm quum præsenti

Prima figu

Secunda figu

Tertia figura.

Quarta fig.

præsenti figura, uti etiam subsequentibus omnibus, ea duntaxat organa explicare visum sit, quæ hoc pertractabuntur tractatu, non est quod illas quoque indicem partes, quæ figuris ob hoc adduntur, ut describendæ partis sedes in conspectu promptior esset: cuiusmodi in hac figura est, thoracis inferior sedes abdominis musculis libera, & femorum initia cute duntaxat denudata, quum vel prius in præcedentibus, vel postea in sequentibus tractatibus ea omnia plenius persequetur.

SECVNDÆ FIGVRÆ, EIVSdémque characterum index.

SECVNDA *figura primam sectionis seriem subsequitur. hic nanque peritonæum recta linea à pectoris ossis mucronata cartilagine ad pubis usque os ita diuisum est, ut umbilici vasorum nullum vitiauerim: dein transuersa sectione à sinistro ilio ad dextrum ducta, quatuor peritonæi anguli ab anteriori corporis sede in posteriora reflexi conspiciuntur. Præterea umbilici quoque una pars cum ipsius vasis, quæ peritonæo prius connectebantur, oculis subiacet. Ad hæc præsens figura iecoris portionem, & ventriculi sedem, ac omenti intestinis obducti situm indicat, quem omentum obtinet, quum manibus ipsum versus pubis os inter dissecandum trahitur, si quando sursum versus sinistrum latus (uti plerunque accidit, ac sequenti figura occurret) retractum adinuenitur.*

A,B C,D *Quatuor peritonæi partes dissectæ, atque in posteriora reflexæ, adeò ut interna anterioris peritonæi sedis regio hic ex sectionis serie in conspectum venerit.*

E *Vmbilicus à peritonæo liberatus.*

F *Vena ab umbilico in iecur porrecta.*

G *Venæ umbilici in iecoris rimam ingressus.*

H,H *Portio iecoris ex gibba ipsius sede apparens.*

I *Præcipuum ligamentum iecur septo transuerso connectentium, quod versus dextrum latus mucronatæ cartilaginis consistit. Scutum enim id ad sinistrum I latus conspicuum, mucronata est pectoris ossis cartilago.*

K *Dextra arteria ab umbilico secundum dextrum vesicæ fundi latus ad magnam prorepens arteriam.*

L *Sinistri lateris arteria ab umbilico secundum vesicæ sinistram sedem, ad magnam exporrecta arteriam.*

M *Meatus, quo à vesicæ fundo fœtus urina in secundam fœtum inuoluentem tunicam expurgatur.*

N *Vesicæ fundus.*

O *Peritonæi ad vesicæ fundum nexus.*

P *Ventriculi anterior pars, quæ neque iecore, neque omento obtegitur. Hæc sedes ob hoc amplior apparet, quòd ventriculus quem hic depinximus impensè inflatus fuerat: quemadmodum & huius cadaueris vesica paulo quoque elatius solito, supra pubis ossa elatiori sua parte efferebatur.*

Q,Q Q,Q *Omentum.*

R *Vena & arteria simul cum neruo dextræ sedi inferioris partis ventriculi exporrectæ.*

S *Sinistri lateris vasa, quæ sinistram fundi ventriculi sedem amplexantur.*

T *Hac sede dextri lateris vasa sinistris committuntur, ac proinde etiam R, T & S suturam indicant, cuius Aristoteles tertio Historiæ de animalibus libro, ut & quarto de animalium partibus meminit, quum à medio ventre omentum oriri dependeréque asserit.*

X,X *Venarum arteriarúmque propagines superiori omenti membranæ exporrectæ, adipéque cinctæ.*

TERTIÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

TERTIA *figura secundam administrationis ordine subsequitur, ac humiliorem omenti membranam à superiori diuulsam laceratámque gerit, ac superior quidem super thoracis anteriora & ventriculum quoque extensa est. Dein ventriculus etiam vi sursum ad pectus ex sua sede tractus visitur, ut humilioris omenti membranæ natura in conspectum peropportunè veniret: quam eousque intestinis adhuc obductam cernis, quousque omentum subinde sursum sinistrorsumque collectum dissecantibus occurrit. Præterea in præsenti figura intestinorum situs inturbatus iacet, uti & lien quoque, cuius pars hic etiam oculis subiicitur.*

K,L, M,N & O *eadem hic atque in secunda figura notantur. nam K indicat umbilici arteriam dextram, L verò sinistram. M meatum, quo fœtus urina in secundum ipsius inuolucrum excernitur, quíque hic, ut & arteriæ, abtruncatus conspicitur. Cæterùm N vesicam notat, O autem peritonæi cum anteriori vesicæ sede connexum. Atque in hac figura peritonæi angulos, qui secunda figura A,B,C & D insigniti erant, resecuimus.*

a,a *Superioris membranæ omenti, quam & alam superiorem nonnulli appellant, posterior sedes, qua inferiorem membranam integro adhuc omento spectat.*

b,b *Extuberans hæc sedes ventriculus est, superiori membrana omenti tectus.*

c,c *Omenti humilior membrana, quæ nonnullis humilior ala nuncupatur. Cæterùm extuberans pars, cui duo superiora c & c inscribuntur, colum est intestinum, quà ventriculi exporrigitur fundo, ac inferiori membrana omenti, vice mesenterij vtitur.*

d *Hic lien etsi omento obducitur, protuberans sese ostendit, ad quod etiam pellucida omenti iuuat substantia. Inferior omenti membrana hic modò quà ventriculo subiicitur, quàm pluribus notanda erat characteribus: verùm quò minùs illam characterum copia obliterarem, eos in subsequenti figura ponendos duxi. præcipuè quum leui opera lector eosdem characteres utrisque*

figuris inibi adhibitos fingere possit, ubi ambæ idem exprimunt.

QVARTÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

QVARTA *figura omentum suis quibus ad nascitur, aut potiùs à quibus initium ducit, membris liberum, & nulla interim parte diuulsum delineatur, integráque ipsius constructio & præcipuè venarum, arteriarum & neruorum per ipsum series, & glandulosa corpora ipsi innata commonstrantur. Quàm concinnè verò omentum sacculo, aut peræ, aut minoribus piscatorum retibus assimiletur, hac quoque figura discitur.*

e,e *Omenti circulus, seu orificium, quo initium ducit.*

f,f,f *Omenti superioris membranæ anterior facies.*

g,g *Inferioris omenti membranæ anterior facies. at hæc non integra ut superioris membranæ anterior facies hîc conspicitur, quum inferioris membranæ sedes tantùm in conspectu sit, quæ ventriculo substernitur, atque ad colon usque intestinum, quà id ventriculo exporrigitur, pertinet. Reliqua enim inferioris membranæ pars superiori membrana occulitur.*

h,i,k *Tribus his characteribus ad sinistrum latus inferioris membranæ omenti positis, omenti constructio insignitur. Nam* h *omenti partem notat membraneam, venis arteriisque & adipe quoque carentem.* i *verò vasa indicat,* k *autem adeps vasis attensus adnatúsue exprimitur. Atque ut hos characteres hac omenti parte reposui, ita etiam quauis ipsius sede eas potuisse collocari, nemo ambigit.*

l *Venæ portæ caudex quà ex iecore prodiens inferiori membrana omenti continetur ac suffulcitur.*

m *Arteria iecoris cauum & bilis vesiculam petens, neruóque concomitata qui à dextri lateris sexti, neruorum cerebri paris neriui ramo, dextri lateris costarum radicibus exporrecto depromitur, ac iecoris cauum bilísque vesiculam adit.*

n *Principium venæ inferioris ventriculi orificij posteriorem sedem potissimum accedentis, & arteriam habentis coniugem.*

o,o *Arteria & vena & neruus, secundum superioris omenti membranæ principium, dextræ fundi ventriculi sedi exporrecti.*

p,p *Illorum vasorum quæ dextræ fundi ventriculi sedi exporriguntur surculi, corpus ventriculi implicantes.*

q,q *Dictorum iam vasorum quæ fundi ventriculi dextræ sedi exporriguntur propagines, in superiorem omenti membranam sparsæ.*

r *Vena arteriáque duodeno intestino & ieiuni intestini principio exporrectæ, neruulúmque socium frequenter admittentes.*

ſ *Portæ venæ in duos truncos bipartitio. quòd verò venas* r & o *indicatas hic elatiùs quam in nuda portæ venæ figura tertij tractat delineauerimus, in hoc factum putato, quòd earum venarum ortus in hunc modum subinde variet.*

t *Dexter seu grandior venæ portæ truncus, in mesenterium adeóque intestina excurrens.*

u *Vena in posteriorem ventriculi sedem citra arteriæ consortium excurrens.*

x *Vena cum arteria & neruo in dextram inferioris membranæ omenti sedem sparsa, ac colon quoque intestinum hac parte accedens.*

y *Vena simul cum arteria in ventriculi posteriora excurrens, & tandem coronæ ritu superius ventriculi orificium amplectens. verùm huius venæ arteriæq́; tanta duntaxat delineatur portio, quanta inferiori membrana omenti sustinetur.*

α *Hic nonnihil grandior mesenterij arteria se offert, etiamsi minimo interuallo inferiori membrana omenti suffulciatur.*

β *Truncus est arteriæ, qui inferiori omenti membranæ intertextus, ventriculo, iecori, bilis vesiculæ, colo quà id ventriculo exporrigitur, ac dein lieni ramos depromit, neruósque has partes adeuntes comitatur.*

γ *Vena simul cum arteria & neruo mediam potissimum sedem subiens inferioris membranæ omenti, & ramos quoque offerens colo intestino quà ad ventriculi prorepit fundum.*

δ *Vena coniugis arteriæ expers, quæ sinistræ sedi inferioris omenti membranæ pauculas soboles, ut & ipsa gracilis est, diffundit.*

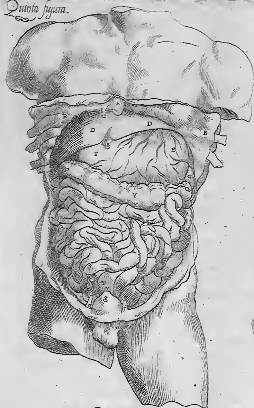
ε *Venarum, arteriarum & neruorum in lienem series.*

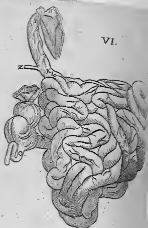
ζ *Vena pariter cum arteria neruóque ventriculi fundi sinistræ sedi exporrecta.*

η,η *Glandulosum corpus inferiori membranæ omenti innatum, quod vulgo vocant Brisauolo, Dulcem morsum seu bolum, Buccam saporitam, Rodol.*

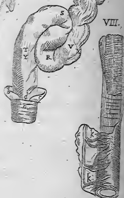
θ *Glandulosi corporis portio, quod duodeno intestino subnascitur.*

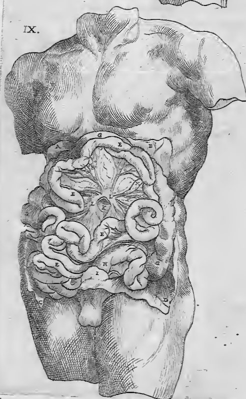
IN *quinta figura sectionis serie tertiam subsequente, iecur, ventriculus, & intestina proprias setuant sedes, omento interim quà à ventriculo enascebatur, colóque intestino continuum erat, prorsus resecto, ne forte id relictum alicuius organi sedem obliteraret. Præterea, ut singula opportuniùs oculis subiicerentur, costarum aliquot fines (uti inter pingendum factum est) effregimus, ipsas unà cum peritonæo septóque transuerso illis connato in posteriora reflectentes. Vesica autem hic respondet tertiæ ac secundæ figurarum vesicæ. Cæterùm quia præsentis figuræ (quæ ordine quinta est) characteres magna ex parte cum duabus succedentibus, sexta videlicet & septima, communes sunt, non abs re erit ante illius indicum explicationem, quid his designetur, sermoni adiicere.*

Quinta figura.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

SEXTA *igitur figura tenuium intestinorum ductum duntaxat delineauimus, aliqua etiam ventriculi & coli intestini simul cum caeco asseruata portione, vt facilè praesens figura iam subsequenti septimae adaptetur. Quòd autem coli intestini initiū paulò magis quàm par sit, ab ipsis tenuibus intestinis abductum videatur, in hoc factum arbitrator, vt sola gracilia in conspectum accuratè venirent, potissimum quum coli intestini circum tenuia situm ingressúmq; quinta figura pulchrè proponat.*

SEPTIMA *figura caeci intestini & coli & recti imago ductúsque commonstratur, vnà cum ilei intestini extremo, & musculis recto intestino propriis.*

CHARACTERVM QVINTÆ, sextæ & septimæ figurarum index.

SVBSEQVENS *modo characterum index quintae, sextae, & septimae figuris cōmunis est: si quis verò interim character harum alicui peculiaris sit, illum pro figurae numero aut 5 aut 6 aut 7 insignitutus sum: characteres autem, quibus huiusmodi nulla subiungetur notula, tribus figuris communes censebis.*

A 5 *Mucronata pectoris ossis cartilago.*

B 5 *Peritonaeum vnà cum disruptis costis, illísq; adnato septo retrorsum atque in latera flexum.*

C 5 *Primarium ligamentum, quo iecur humanum septo colligatur.*

D 5 *Iecoris gibbi magna sedes.*

E 5 *Portiuncula venae ab vmbilico iecori insertae.*

F 5 *Ventriculi anterior sedes.*

G 5 *Lienis sinistrum latus, seu ipsius pars in corporis anteriora vergens.*

H 6 *Ventriculi portio, quae inferius ventriculi constituit orificium, seu intestinorum principium, quod hic chordula ligatum finximus.*

K 6 *Pars intestinorum ab I ad K protensa, vulgato nomine nunc duodenum intestinum, nunc intestinum duodenum digitorum longitudine, mihi vocatur.*

L 7 *Ieiuni intestini initium graciliúmq; intestinorum sedes, vbi primùm in anfractus conuolui atq; antrorsum assurgere incipiunt.*

M 6,7 *Ilei intestini terminus, & gracilium intestinorum finis: verùm quanā sede ieiuni intestini terminus, aut ilei intestini principium sit ponēdum, augurari nequeo, quum toto ductu qui ab L in septima figura in eadem & octaua ad M vsque pertinet, nullibi discrimen commōstret, quo ieiunum ab ileo liceret interstinguere.*

N *Extuberans crassorum intestinorum initium.*

O *Hoc intestinum mihi caecum nūcupatur (non admodum contendenti an quis eo nomine aliam crassorum intestinorum partem donari velit: modò is non adeò nominum sit studiosus, vt illorum occasione ea in intestinorum fabrica spectare negligat, quae in partium aliarum constructione sedulo inquirimus.*

N,P,Q,R,S,T 5,7. *Colum intestinum his characteribus insignitur, verùm singuli priuatim aliquid notāt. N enim ad P vsque coli intestini ductum notat, à dextri renis sede ad iecoris vsque cauum pertinentem. A P verò ad Q coli ductus notatur, secundum ventriculi fundum à iecoris cauo ad lienis vsque regionē protensus. A Q autem ad R ductus coli insinuatur, à lienis regione ad pubis os, secundum sinistrum ile procedens. Caeterùm ab R ad S (quod in 7 priuatim visitur) coli indicatur ascēsus anfractúsque, quem sursum ad vmbilici vsque regionem molitur. At S ad T vsque progressum notat, dicti nunc ascensus ad recti intestini initium.*

V,V 5,7 *Depressa coli intestini sedes.*

X,X 5,7 *Coli intestini vtrinque extuberantes semiglobuli, quos cellulas vulgus vocat.*

Y 5,7 *Recti intestini initium. Quicquid verò sub Y consistit, rectum est intestinum.*

Z 7 *Portio meatus bilem in intestina perferentis.*

a 7 *Musculus recti intestini finem orbiculatim amplectens, faeciúmque excretioni praefectus.*

b,c 7 *Duo musculi rectum intestinum post faecium excretionē sursum alacriter contrahentes.*

d 7 *Hac sede rectum intestinum virorum peni & mulierum vteri ceruici interuentu musculosae substantiae connascitur.*

e,f 5 *Duae arteriae foetui peculiares.*

g 5 *Hoc charactere vesicae fundus indicatur, vti & meatus quo foetus vrina expellitur, quemá; hîc vt & nuper commemoratas arterias abtruncatum finximus.*

OCTAVÆ FIGVRÆ INDEX.

OCTAVA *figura recti intestini & coli quoque, quà id recto continuatur, partem expressimus, intestinorum tunicas commonstraturam.*

h *Prima intestinorum tunica, quae & intima est, ac solis transuersis circularibúsve confirmatur fibris.*

i,i *Secunda intestinorum tunica, quae transuersis quoque efformatur fibris: attamen rectis quoque eò donatur pluribus, quò recto intestino vicinior est.*

k,k *Mesenterij est portio quae rectum intestinum ossi sacro committit, ac tertiam ipsi exporrigit tunicam.*

L,L *Tertia intestinorum tunica, à mesenterij pronata membranis.*

NONÆ FIGVRÆ EIVSDEMque characterum index.

VT *praesens figura mesenterij situm quàm appositissimè oculis subijceret, gracilia intestina vndecunque ad latera sursum deorsumq; inuicem manibus diducta continet, ac proinde mesenterij commonstrat centrum, &*

rationem qua mesenterium intestinis vasa porrigit, intestináq; dorso connectit. Ad hæc, eius quoque mesenterij partem ostendit, quæ coli finem & rectum quoque intestinum dorso alligat. Succedit verò hæc figura sectionis serie illi quam quintam locauimus.

A,B, C,D *Portiones peritonæi, apertò iam abdomine in latera extrorsum flexæ.*

E,E, E *Tenuia intestina.*

F *Cæcum intestinum.*

G,G, G *Colon intestinum.*

H *Recti intestini initium.*

I *Vesica cui peritonæum ea potißimum sede connascitur, vbi alteram ipsi offert tunicam.*

K *Mesenterij centrum, eáque dorsi pars qua id à peritonæi membranis initium ducit, quæ magnam arteriam & cauam venam hic vertebrarum corporibus adnectunt.*

L,L *Corpus glandulosum, mox in ipsa vasorum distributione positum, quæ mesenterij centro inseruntur.*

M,M *Glandulæ vasorum distributionibus interiectæ, quæ vasa in ipso per mesenterium ad intestina moliũtur progressu.*

DECIMÆ FIGVRAE EIVSdémque characterum index.

IN *decima figura duntaxat ipsum delineatur mesenterium è corpore exemptum, omnibúsque partibus ipsi connatis liberum, præterquam ab inferioris membranæ omẽti portione, qua colon dorso inibi colligatur, vbi secundùm inferiorem ventriculi sedem id procedit.*

K *Character K, vt & in nona figura, mesenterij indicat centrum.*

L,L *Hi quoque characteres similiter atque in nona glandulosum corpus notant, totius mesenterij maximum.*

M,M *Glandulæ notantur illis interpositæ vasorum dissectionibus, quæ iam intestinis appropinquant.*

N,O *His characteribus mesenterij circũscribitur pars, tenuia intestina dorso alligans.*

P *P ad Q vsque mesenterij indicat portionẽ, colon intestinum dorso affirmantem, qua id à dextri renis sede ad cauum vsque iecoris protenditur.*

Q *Q ad R vsque inferioris omenti membranæ partem notat, quæ colon tota illa sede dorso committit, quà id secũdum ventriculi exporrigitur fundum.*

R *R ad S vsque mesenterij insinuat portionem colo intestino tota ea sede propriam, qua id à lienis regione ad rectũ vsque intestinum pertinet.*

S,T *Quod S & T intercluditur, mesenterij pars est rectũ intestinum dorso nectens.*

V *Hac sede mesenterij naturam exprimere conati sumus, quandoquidem vnam mesenterij membranam ab altera*

X *vnguibus diuulsam pinximus: vt X nimirum vna sit,*

Y *altera verò Y inscribatur. Atque in harum membranarum medio mesenterij vasa excurrũt, & ipsius adeps, vt & glandulæ etiam continẽtur, quemadmodum quoque in prima muliebrium figurarum cernere licet.*

VNDECIMA *figura iam præpositis integris sectionis serie succedit. habet enim figuris dissectum peritonæum, & omentum quoque in hac ablatum est, & hic costas aliquot etiam effregimus, quo iecoris cauũ opportunius delineari posset. Hic namque conspicitur vniuersum iecoris cauum, ipsiúsque iecoris forma. Dein ventriculi quoque apparent orificia. Intestina autem perinde ac ventriculum in sinistrum latus depreßimus, vt in conspectu esset mesenterij pars, ac venæ portæ in ipsum series: dein bilis meatus in intestinum insertio, & si quæ sint reliqua quæ characteribus seriatim adnotabimus, mox atq; quid duodecima ostendat figura, expreßerimus.*

DVODECIMA FIGVRA NVDAM bilis vesiculæ eiusdémque meatuum delineationem exprimens.

CHARACTERVM VNDECIMAE, & duodecimæ figurarum index.

PRÆSENS *characterũ index vndecimæ & duodecimæ figuris ideo habetur communis, quod cauam iecoris sedem plerisque characteribus quibus duodecima occupatur insigniri licuisset, nisi characterum copia delineationem fuisset vitiatura. Quum itaq; character occurret vndecimæ figuræ peculiaris, illi 1 subiũgemus, illis qui duodecimæ priuatim inscribuntur 2 adiecturi. Si verò quis vtrisque figuris simul communis erit, illi 1 & 2 addetur.*

H,H 1 *Peritonæi vnà cum costis euersio portio.*

I,K 1 *Cauum iecoris.*

L 1 *Portiuncula gibbi sedis iecoris.*

M 1 *Iecoris sectio, cui fœtum alens vena primùm inseritur.*

N 1 *Rimæ ac impreßiones & tubercula in iecoris cauo iuxta venæ portæ exortũ conspicua. N verò superius, seu sinistrũ, seu ipso T vicinius, sedem indicat, qua ab vmbilico procedens vena iecoris cauo vbi portæ caudex prodit, inseritur. Ab M enim ad N vsque foramen notatur, quod liberè quodammodo vmbilici transmittit venam ad sedem N insignitam.*

O 1 *Ligamentum sinistram iecoris partem (quæ in angulum quodammodo acutum desinit) septo transuerso hic colligans.*

Φ 1 *Sinus iecori hic incisus, ac stomacho cedens, vbi is superiori ventriculi orificio continuatur.*

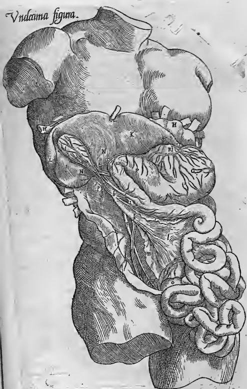
P,Q 1 *Ventriculus.*

R 1 *Ventriculi superius orificium, seu stomachi finis, vnà cũ venis, arteriis, & neruis id orificium amplexantibus.*

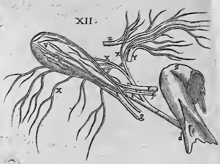
S 1, 2 *Humilius ventriculi orificium, ipsiúsque duodeni intestini initium, quod in duodecima figura secus atque secundum*

Sequitur tertia nutritionis organorum tabula.

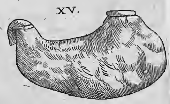
Vndecima figura.

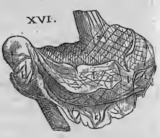
XII.

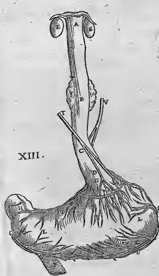
XV.

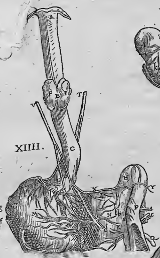
XVI.

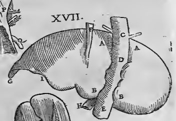
XIII.

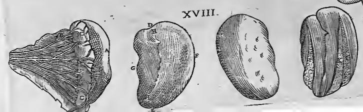
XIIII.

XVII.

XVIII.

cundùm naturam ſe habet, ad interiora reflexìmus ut in conſpectum ueniret bilis veſiculæ meatus in ipſum inſertus, ac mox c notandus.

T 1 *Neruus à neruis elatius ventriculi orificium implicantibus eductus, iecoríſque cauo inſertus.*

V 2 *Bilis veſicula. Hæc in vtriſque præſentibus figuris eſt conſpicua. verùm priuatim illam dũtaxat in duodecima charactere notaui. ac proinde primũ duodecimæ, ac dein vndecimæ mentem hic & in ſubſequẽtibus aliquot characteribus accommoda.*

X 2 *Meatus bilis veſiculæ per iecoris corpus exporrecti inter portæ venæ & cauæ item venæ ramos.*

Y 2 *Venæ portæ propago in iecoris ſubſtantiam diffuſa.*

Z 2 *Venæ cauæ propago in iecoris ſubſtantiam digeſta. Volui enim hic exprimere vaſorum in iecoris ſubſtantia ſitum, qui ſcilicet portæ venæ rami propaginibus cauæ ſubiiciantur, & quonam pacto in horum medio bilis veſiculæ meatus excurrant.*

a 2 *Concurſus meatuum bilis veſiculæ, qui in iecoris corpus digeruntur.*

b 2 *Veſiculæ bilis ceruix, cui meatus ex iecore ductus ac a notatus inſeritur communíſque efficitur.*

c 1,2 *Bilis veſiculæ meatus in duodenum inteſtinum inſertus.*

d *ac S ad d vſque in duodecima figura duodenum indicat inteſtinum, quod humiliori ſede apertum finximus, ne meatus illius c notati inſertio lateret.*

e 2 *Arteria in iecoris cauum & bilis veſiculam digeſta.*

f 2 *Neruulus iecori & bilis veſiculæ communis, & à ſexti paris neruorum cerebri propagine deprõptus, quæ dextri lateris coſtarum exporrigitur radicibus.*

g 2 *Tenues portæ venæ propagines, in bilis veſiculam excurrentes.*

h 1 *Portæ venæ caudex.*

i,i 1 *Glanduloſum corpus, quod duodeno inteſtino adnaſcitur, vaſáque ipſi exporrecta opportunè ſuſtinet.*

l,m 1 *Meſenteriũ. Verũ ſinguli characteres priuatim aliquid indicant. k enim venæ portæ dextri ſeu grandioris trunci diſtributionem in meſenterium notat. l verò, glanduloſum corpus in meſenterio primis vaſorum diſtributionibus præfectum. m autem meſenterij inſinuat partem, cui colon inteſtinum tota illa ſede committitur, quà à dextri renis ſede ad iecoris vſque cauum pertinet. Hic namq; colon inteſtinum à meſenterio diuulſum eſt, quo meſenterij centrum aptiùs delinearetur.*

n 1 *Vena quæ ſub poſteriori recti inteſtini ſede deorſum protenditur, ipſique recto inteſtino venas porrigit.*

o 1 *Veſicæ fundi ſuperior pars etiam hic eſt conſpicua.*

p 1 *Quod hic extuberat dexter eſt ren, ſua pingui membrana adhuc obtectus.*

q 1 *Meatus vrinarius, à dextro rene vrinã in veſicã deducẽs.*

r 1 *Vena ac arteria ſeminales dextri lateris.*

ſ 1 *Vas ſemen à dextro teſte verſus ceruicis veſicæ initium perferens.*

DECIMATERTIA FIGVRA

anteriorem integri ventriculi & ſtomachi faciem exprimens, vnà cum venis, arteriis & neruis ventriculo inſertis.

DECIMAQVARTA FIGVRA

integri ventriculi & ſtomachi poſteriorem exhibens faciem.

CHARACTERVM DECIMÆtertiæ & decimæquartæ figurarum index.

CHARACTERES *hoc indice explicandi partim vtrique figuræ communes ſunt, partim nunc huic, nunc illi peculiares: ac proinde communes 1 & 2 indicabimus, peculiaribus verò decimætertiæ figuræ characteribus, hæc 1 ſubiicietur, decimæquartæ autem hæc 2.*

A 1,2 *Stomachi pars in fauces oríſque adeò amplitudinem pertinens, hic à faucibus præſecta cernitur.*

A,B 1,2 *Ab A ad B vſque ductus ſtomachi notatur, rectà per mediam vertebrarum ceruicis & quatuor ſuperiorum thoracis ſedem deſcendens.*

B,C 1,2 *A B ad C vſque ductus ſtomachi in dextrum latus ſuper quintam & aliquot ſequẽtes thoracis vertebras modicè declinans.*

C, D 1,2 *A C ad D vſque ſtomachi ductus inſignitur ex dextra ſede verſus ſiniſtram, ſupra magnam conſcendens arteriam, & per ſeptum tranſuerſum in ventriculi ſuperius orificium G notandum pertinens.*

E,E 1 *Duæ tonſillæ, quæ non procul à ſtomachi ſede in oris cauitatem pertingente diſtant.*

F,F 1,2 *Glanduloſum corpus ſtomacho frequẽter adnatum, qua quintæ thoracis vertebræ corpori inſidet.*

G 1,2 *Superius ventriculi orificium.*

H 1,2 *Inferius ventriculi orificium.*

I 1,2 *Superior ventriculi pars.*

K,K 1,2 *Ventriculi demiſſior pars, ſeu fundus.*

L,L 1 *Anterior ventriculi ſedes.*

M, N, O 2 *Poſterior ſedes ventriculi. Verùm ſinguli characteres aliquid priuatim indicãt. O enim impreſſionem notat quam ventriculus ea ſede exigit, qua vertebris innititur. M quidem prominentiorem ſiniſtri lateris partem, N verò partem dextri lateris prominentiorem.*

P 1,2 *Duodenum inteſtinũ, quod hic ad ieiuni inteſtini principium reſectum finximus.*

Q 2 *Bilis veſiculæ meatus, in duodenum inteſtinum inſertionem tentans.*

R 2 *Hic character in interna dicti nuper inteſtini ſede viſitur, inſertionem meatus illius notans, quem modò Q inſigniui.*

S 2 *Glanduloſum corpus duodeno inteſtino ſubnatum vaſáque illi inteſtino exporrecta ſuffulciens.*

T 1,2 *Dextri nerui ſexti paris neruorum cerebri propago ad ſtomachum exporrecta, multiplicique ſerie in ipſius orifi-*

cium elatius diſtributa.

V1,2 *Siniſter neruus.*

X2 *Siniſtri nerui propago, ſecundum elatiorem ventriculi ſedem ad iecur vſque excurrens, hícque quo iecori pro-*
Y *xima eſt, Y inſignita.*

a 2 *Prima (uti doctrinæ ſtudio nũcupare eam ſolemus) ventriculi vena & arteria.*

b 2 *Secunda ventriculum accedens vena, quæ coniuge caret arteria.*

c1,2 *Tertia ventriculi vena cum coniuge arteria & neruo quoque, ſecundum dextram ventriculi fundi regionem exporrecta.*

d1,2 *Quarta ventriculi vena coniugem obtinens, arteriam & elatius ventriculi orificium coronæ ritu amplectens.*

e1 *Rami iam dictæ venæ & arteriæ, qui ſecundùm ventriculi elatiorem ſedẽ ad inferius vſque ipſius orificium contendunt.*

f1,2 *Quinta vena ſimul cum coniuge arteria & neruo, ſiniſtram ſedem fundi ventriculi perreptans.*

g,g1,2 *Aliæ venæ ac arteriæ, ab illis pronatæ vaſis quæ lieni inſeruntur.*

DECIMAQVINTA FIGVRA.

FIGVRA *decimaquinta ventriculum à ſtomacho ac inteſtinis liberauimus, ac dein inuertimus, vt interior ventriculi ſedes ſeu ſuperficies cibos & potus amplectẽs, in conſpectum veniret.*

h *Circulare ventriculi tuber ea ſede conſpicuum, vbi ſtomachus ventriculo continuatur, aut vbi elatius ipſius conſiſtit orificium.*

i *Tuber orbiculatum quoque in humiliori orificio ventriculi apparens.*

DECIMASEXTA FIGVRA.

DECIMASEXTA *figura ventriculi tunicarum ſeriem numerúmque & naturam, quantum pictura aſſequi potuimus, docet.*

k *Tertia ventriculi tunica, à peritonæo pronata, atque hic à ventriculo magna ex parte diuulſa.*

l *Secunda ventriculi tunica, minus quàm tertia à ventriculo diuulſa.*

m *Prima intimáque ventriculi tunica, hac in parte à duabus exterioribus tunicis libera.*

DECIMÆSEPTIMÆ FIGVRæ eiuſdémque characterum index.

DECIMASEPTIMA *figura iecoris gibbam poſteriorémque ſedem vnà cum cauæ venæ caudicis portione exprimit.*

A,A *Iecoris gibbi ſuperior pars.*

B,B *Iecoris gibbi poſterioríſque ſedis infima regio.*

C *Cauæ venæ ſedes, qua ſeptum permeat, ipſíque ſoboles exporrigit.*

D,E *Hoc interuallo ſedes notatur, qua cauæ caudex poſteriori iecoris ſedi innaſcitur.*

F *Portio præcipui iecur ſepto alligantis vinculi.*

G *Ligamentum iecoris partem in ſiniſtra maximè exporrectam ſepto connectens.*

H *Venæ portæ portio.*

I *Sinus quo iecur ſtomacho cedit, quà ſiniſtro ventriculi orificio continuatur.*

DECIMÆOCTAVÆ FIGVRÆ, quæ lienem omni ex facie commonſtrat, cuius ſitum & ex proportione magnitudinem decimanona quæ mox ſubiicietur figura literis O,O, P explicabit, characterum index.

PRIMA *decimæoctauæ figuræ lienem anteriori facie exprimit, vnà cum omenti portione, ſeu inferioris ſu-*
A *perioríſque omenti membranarum partibus. A namque lienis ſiniſtrum indicat latus, dextrum autẽ ac me-*
B,B *dia ipſius ſedes omento integuntur. B & B enim inferioris omenti membranæ portionem indicant, lienis*
C,C *vaſa deducentem. C verò & C ſuperioris omenti membranæ portionem ſignificant, quà ad ventriculum vaſa perferuntur, ab illis vaſis pronata quæ in lienem iamiam inſerenda veniunt.*

Secunda effigie decimæoctauæ figuræ lienis caua regio exprimitur, ab omnibus quæ illi committuntur partibus
D,E *libera. ac hic D notat ſuperiorẽ lienis ſedem, E inferiorẽ,*
F,G,H *F ſiniſtrã, G dextram. H verò & H lineam indicant in caua lienis regione cõſpicuam, cui lienis vaſa inſeruntur.*

Tertia effigies lienis gibbum commonſtrat.

Quarta lienis quoque cauam ſedem delineatam continet. At huic duas indidi ſectiones, vt lienis ſubſtantiæ
I,K *conformatióque oculis ſubiicerentur. Atque hic I & K ſectiones modò dictas indicant.*

DECIMÆNONÆ FIGVRÆ eiuſdémque characterum index.

PRÆSENS *figura ſectionis ſerie vndecimæ ſuccedit: ab hac enim omnia inteſtina execuimus, relicta duntaxat ventriculi portione ſuperioris orificij ventriculi ſedem commonſtrante. atque ita hæc figura pleraque indicat, quæ nunc opportuniùs cum characterum indicibus ſeriatim inſinuabuntur.*

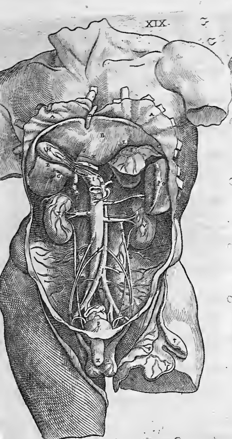
A,A *Septi tranſuerſi portio peritonæo ſuccincta, atque vnà cum coſtis aliquot ſurſum reflexa.*

B,B *Caua iecoris ſedes.*

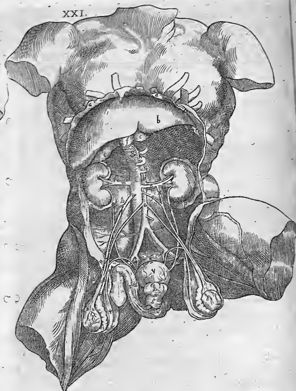
C *Iecoris ligamentũ, quo ipſius ſiniſtra pars ſepto alligatur.*

Venæ

XIX.

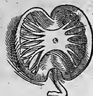
XXI.

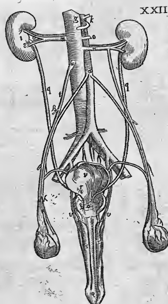
XX.

XXII.

Venæ per vmbilicum iecori exporrectæ portio, vbi & sinus ille indicatur primum hanc admittens venam, quæ per priuatum ipsi in iecore humano incisum foramen ad iecoris vsque sedem perreptat, vbi hic G non procul à K adhibitum conspicis, vbique vena hæc in iecoris substantiam primùm verè digeritur.

E *Hac sede iecur sinum obtinet, quo cedit stomacho per septum transuersum ad elatius ventriculi orificium contendenti.*

F *Superius ventriculi orificium, ventriculíque portio.*

G *Lineæ impreßionésve tuberáque in iecoris cauo, vbi porta venam promit, conspicua.*

H *Bilis vesicula.*

I *Portæ venæ caudex hic abscissus. Verùm I quoque duas indicat venulas bilis vesiculæ exporrectas.*

K *Iecoris neruus ab illis propagatus, qui elatiori ventriculi implicantur orificio.*

L *Arteria iecori & bilis vesiculæ communis.*

M *Neruus à sexti neruorum cerebri paris propagine initiũ ducens, quæ dextri lateris costarum exporrigitur radicibus: atq; hic neruus iecori pariter & bilis vesiculæ communis censetur.*

N *Bilis vesiculæ meatus hic abtruncatus visitur, qui ad intestina pertinet.*

O,O *Lienis anterior cauáque regio.*

P *Lienis linea, cui vasa ipsius implantantur.*

Q *Vena caua.*

R *Magna arteria.*

S *Radices arteriarum in ventriculum, iecur, lienem, omentum, mesenterium, ipsáque demum intestina excurrentium.*

T *Dexter ren, pingui sua obductus tunica.*

V *Sinister ren, similiter pingui ipsius inuolutus tunica.*

X *Vena in sinistri renis pinguem diffusa tunicam.*

Y *Vena dextri renis pinguem tunicam accedens.*

a *Vena arteriáque dextro reni serosum sanguinem deducentes.*

b *Vena arteriáque in sinistrum protensæ renem, emulgentésque vulgò non secus appellatæ, quàm illæ quæ dextro reni sunt propriæ.*

c,c *Meatus ex dextro rene vrinam in vesicam deferens.*

d *Meatus quo sinistri renis vrina in vesicam ducitur.*

e *Seminalis vena sinistrum accedens testem.*

f *Seminalis vena, dextri testis.*

g,g *Surculi à seminalibus venis qua peritonæo committuntur, in ipsóq; adeò versus testes progreßu, ad peritonæum deriuati.*

h *Seminalis arteria dextrum testem petens.*

i *Arteria seminalis quæ sinistro testi est propria.*

k *Arteriæ in humiliorem mesenterij sedem ad colon intestinum & rectum excurrentis radix.*

l *Arteriæ magnæ super cauam venam ascensus, ac ipsius magnæ arteriæ & cauæ supra oßis sacri initium in duos truncos diuisio.*

m,m *Præcipuæ venæ ac arteriæ earũ quæ geniculatim à magnis vasis lumborum carnibus ipsiq; peritonæo offerũtur.*

n *Arteriæ magnæ soboles sacri oßis foramina accedentes.*

o *Recti intestini pars à colo libera, atque, vt inter dissecãdum sit, vinculo intercepta.*

p *Vesica vrinæ receptaculum.*

q *Semen à teste ad penem deferentis vasis portio, qua secundum pubis os deorsum ad vesicæ ceruicis initium retorquetur.*

r *Cutis quæ penem inuestiebat.*

s *Scortum.*

t *Carnosæ membranæ pars, quæ haud secus atque scortũ, vtrunque ambiebat testem.*

u *Tunica à peritonæo inibi pronata, vbi seminariis vasis iter præbet. estque hæc exterior testis tunica, earum quas testibus singulis proprias peculiarésque numeramus.*

x *Denudati penis portio.*

VIGESIMÆ FIGVRÆ, QVÆ tres proprias continet tabellas sectionis serie inuicem subsequentes, ac appositissimè renum sinus meatuúmque vrinariorum principia ostendentes, characterum index ita se habet.

PRIMA *tabella sectionem secundùm renis longitudinẽ per gibbum ipsius inductã habet adeò profundam, vt in secundum renis pertingat sinum, interim nulla renis substantiæ ablata portione. Significet igitur* α *dextri renis anteriorem partem,* β *verò posteriorem,* γ *&* γ *orificia sunt ramorum primi sinus renis, seu ipsius membranei corporis, qua inuicem illi rami coëunt. Hic enim rami necessariò per sectionem in mutuo coitu diuiduntur.* δ,δ *primi sinus corpus, seu membraneum corpus in quod vena & arteria renis terminantur.*

α; β,γ,γ; δ,δ (margin letters)

ε *Foraminulum hoc vrinarij meatus est initium.*

λ *Vrinarij meatus pars. Super membraneum hoc corpus* δ *&* δ *insignitum, secundus renis consistit sinus, cuius interius & corpori illi membraneo proximum latus in hac sectione tantùm apparet. Eius enim partes quæ in exteriora ad vtrunque septi ex renis substantia conformati latus producuntur, ipsumq; sinum velut bipartitum efficiunt, nisi specillo in circuitu sub* ζ *hic & η deducto intueri nequis. Septum namque illud præsenti sectione in duas partes, anteriorem scilicet & posteriorem diuisum cernitur. ac η quidem partem ipsius notat anteriorem,* ζ *verò posteriorem.*

ζ,η (margin letters)

Secundæ effigiei omnia cum nuper commemorata sunt communia, nisi quòd vniuersa propemodum renis substantia septum illud constituens, cultello orbiculatim adempta sit, neque aliter sanè septi illius figurã ob oculos

ponere licuit. Conspicitur hic itaque secundus renis sinus vniuersus, at non quemadmodum est bipartitus, eò quòd septum abstulerim sinum hunc in exteriori ipsius latere dirimentem. α igitur & β & γ & λ eadem hic quæ in prima tabella notant. Circulus autem inter α &

θ. β ductus, secũdum renis indicat sinũ. θ verò anteriorem partem primi sinus, seu mẽbranei corporis, qua hæc in ra-

ι mos discinditur. ι corporis membranei posteriorem partem indicat. adeò vt θ & ι simul membraneum notent

κ. corpus, seu primum renis sinum: κ autem vrinarij meatus insignitur origo.

Tertia tabella primi sinus seu membranei corporis ramos omnes insinuat. renis enim substantia, quæ summis eius sinus ramis adnascitur, penitus derasa est. Atque hæc citra characterum operam sunt obuia.

VIGESIMÆPRIMÆ FIGVRÆ, eiusdémque characterum index.

VIGESIMAPRIMA figura sectionis serie decimænonæ succedit. in hac namque costarum aliquot fines effracti, & extrorsum sursumq; retorti occurrunt, vt iecoris gibbum ita hic spectaretur, vt ipsius cauum in decimanona figura in conspicuo erat. Renes hic etiam pingui illorum tunica denudati sese offerunt. In hac figura venarum arteriarúmque seminalium exortus ductúsque etiam ostendente, priuatim à caua venæ caudice ramulum pronasci effinximus, qui sinistræ seminali commiscetur venæ. Præterea peritonæum quà vasis seminariis iter præbet, vnà cum tunica à peritonæo pronata, testémque & sui lateris vasa seminaria amplectente, dissectum est, & cum seminariis vasis testes cum suis musculis obuij sunt. Insuper pubis ossa inuicem ita dirempta atque adeò reflexa videntur, vt inuicem insigniter dehiscant, & vesica, & glandosum corpus vesicæ ceruici proprium vnà cum ipsius musculo & penis corporib. eorundémque progressu oculis subiiciantur. Quòd autem à dextro femore cutem prorsus & à sinistro aliqua ex parte ademimus, neminem ambigere reor.

a,a Peritonæi pars cum septi transuersi portione, & effractis costis sursum extrorsúmque reflexa.

b,b Iecoris gibbum.

c,c Caua iecoris sedes.

d Præcipuum iecoris ligamentum, ad dextrum latus mucronatæ cartilaginis consistens, & hic à iecoris anteriori sede magna ex parte diuulsum.

e Ligamentum iecoris partem in sinistrum protensam septo committens.

f Venæ portæ portio, vnà cum arteria & neruis iecur petentibus, & bilis vesiculæ meatu intestina petente, hic vinculo est intercepta, & dein præsecta.

g Venæ cauæ caudex.

h Arteriæ magnæ truncus deorsum spinæ exporrectus.

i Principium venæ pinguem sinistri renis tunicam adeuntis.

k Radices arteriarum in intestina excurrentium, & ventriculo, iecori, bilis vesiculæ, lieni, & ipsi demum omento ramos offerentium.

l Initium venæ dextri renis pingue inuolucrum petentis.

m Vena ac arteria dextrum accedentes renem.

n Vena ac item arteria sinistro reni serosum sanguinem deducentes.

o,o Dextri renis pingue inuolucrum, ab anteriori sede renis liberatum.

p,p Sinistri renis pingue inuolucrum, ab anteriori etiam sede sui renis diuulsum, & peritonæo vnde principium ducit, adhuc connexum.

q,q Et dexter & sinister meatus, quò vrina è renibus in vesicam fertur, q insignitus est.

t Seminalis vena dextrum accedens testem.

u Principium seminalis venæ dextrum testem adeuntis, quod instar rotundi tuberis prominet.

x Seminalis vena sinistro testi exporrecta.

y Venula à venæ cauæ caudice pronata, ac venæ seminali sinistræ commixta vnitáue. Quamuis enim hæc venula rariùs occurrat, tamen quum in aliis figuris sinistra vena absque hac delineatur, illáque hic nihil obscuret, ipsam exprimere visum est.

α Seminalium arteriarum origo.

β Surculi, quos venæ seminariæ peritonæo inibi depromũt, quà ipsi connexæ deorsum ad pubis ossa contendunt.

γ Dextræ seminalis venæ, & item arteriæ, per peritonæum supra pubis ossis coxendicísque regionem descensus ac ascensus pariter semen à teste deferentis vasis quod η, ι & κ mox notabitur.

δ Venæ seminalis & arteriæ commixtio, & corporis quod varicum imagini conferam, initium.

ε Varicosi corporis in testem insertio.

ζ Testis intimo ipsius inuolucro obtectus.

η Principium semen à teste deferentis vasis.

ι Sedes qua deferens semen vas sursum secundum testis humillimam sedem reflectitur, & à teste ipsi non amplius connatum, abscedere incipit.

κ Hic semen deferens vas nullam amplius conuolutionum ostendit speciem, at sursum instar nerui teres porrigitur.

ν Vesica vrinæ receptaculum.

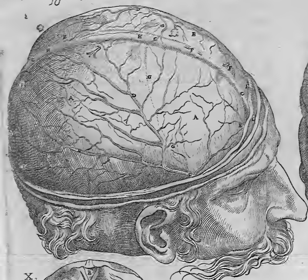
ξ Glandulosum corpus vesicæ ceruicis initio adnatum, & semen deferentium vasorum insertionem excipiens.

ρ Circularis vesicæ ceruicem ambiens musculus.

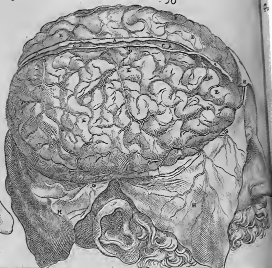
s,τ Duo penem constituentia corpora, quorum sinistrum à suo principio, quod à sinistro pubis osse ducitur, liberatum est: dextrum autem corpus suo principio adhuc pubis dextro ossi firmatur. Præterea hic S nostri figura in conspicuo est, quam penis flaccidus languidúsque cum vesica effingit.

υ Venarum & arteriarum neruorúmque penem adeuntium

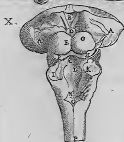
Prima figura.

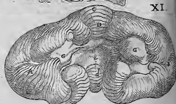
Secunda figura.

X.

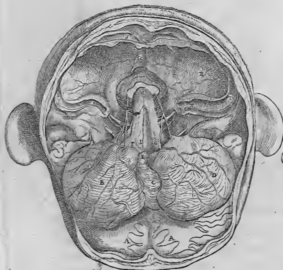
XI.

IX.

XII.

tium series, tam aptè ac in huiusmodi figuris id moliri datur expressa.

χ *Primum exteriúsue testis peculiare inuolucrum à peritonæo inibi pronatum, ubi* φ *ascripsimus: ubi uerò* χ *locatur, ea eius inuolucri sedes notatur, qua hæc infimæ testis parti connascitur.*

ψ *Testis musculus iam dicto inuolucro innatus.*

ω *Musculus femur mouentium septimus. hîc se spectandum offert, quà super coxendicis os deorsum ducitur.*

⁎ *Recti intestini portio, quæ in corpore dum intestina reliqua auferuntur, relinqui consueuit. Supra hanc recti intestini portionem eleganter quoque venæ cauæ & arteriæ magnæ distributio circa ossis sacri regionem visitur.*

VIGESIMÆSECVNDÆ FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

VIGESIMASECVNDA *figura multas particulares obtinens effigies, tabellásue, simul cum illa quæ mox præcessit, ac ordine vigesimaprima fuit, potißimum ad virilium organorum generationis inspectionem facit. Porrò in hac vigesimasecunda figura duæ sunt præcipuæ effigies, quarum vnam non inopportunè dextram, alteram verò sinistram appellabimus. ac in vtrisque quidem effigiebus renes, vesicam & seminaria organa cum venæ cauæ & arteriæ portionibus execta è corpore finximus. Atque hæc quidem in dextra anteriori facie, in sinistra autem posteriore delineantur. & in dextra adhuc priuatim vesicam, & ipsius ceruicem seu meatum semini vrinæque communem aperuimus, quum hæc in sinistra adhuc sint integra: quemadmodum in characterum explicatione dicturus sum diffusiùs, simulatque effigies expressero, quæ sinistrum latus & inferiorem præsentis vigesimæsecundæ figuræ sedem occupant, ac maiusculis Latinorum literis in hunc modum notantur.*

A,B *Duabus his tabellis dextrum testem anteriori facie, at magis secundum sinistrum latus ostendentibus, idem exprimitur. verùm superior A insignita ab inferiori B indicata in hoc differt, quòd ipsa semen deferentis vasis situm inturbatum ostendat: quum interim inferior B notata deferentis semen vasis partem, quæ secundum testis anteriora sursum fertur, neque ampliùs testi adnascitur, ex sua sede sinistrorsum habeat reflexam, detrusamúe, vt insertio applicatióque venæ & arteriæ seminalium ad testem in conspectum veniret. Ad hæc characterum vtrisque effigiebus A & B insignitis communium opera reddentur dilucidiora.*

C *Vena & arteria seminales illic abtruncatæ, vbi iam ex magna peritonæi amplitudine excidentes inuicem implicantur, commiscentúrque, ac corpus quod varicosum mihi appellabitur efformare incipiunt, seu huius varicosi corporis quod pyramidi aßimilabitur conus.*

D *Basis varicosi corporis, seu sedes qua vena & arteria seminalis testi inseruntur, & ramulos in testis intimum inuolucrum & testis substantiam spargunt.*

E *Vasis semen à teste deferentis initium.*

F *Reflexus vasis semen deferentis secundùm testis humiliorem sedem.*

G *Sursum conscendens deferentis semen vasis portio, & ipsius regio in qua ampliùs testi connasci desinit.*

H *Præsens effigies deferẽtis semen vasis portionem ostẽdit, quæ testis intimo connata erat inuolucro: & foraminula illa asperitatésque cernuntur, quæ in eius vasis sede post sectionem conspiciuntur, quæ inuolucro illi cõnascebatur. Hac effigie eadem vasis semen deferentis portio, quæ*

I *& mox præcedenti delineatur. verùm hæc sedem eius portionis ostendit, quæ gibba est, testísque inuolucro non connascitur.*

L *Testis à quo semen deferens vas abscissum est, ipséque adhuc testis cum intimo ipsius inuolucro & varicoso corpore remansit.*

M *Hæc eadem cum effigie L notata indicat. verùm vt illa anteriorem testis faciem exprimebat, ita hæc posteriorem, & duæ subsequentes notæ vtrique sunt communes.*

N *Prima venæ & arteriæ seminalium commixtio, seu varicosi corporis conus.*

O *Varicosi corporis basis, & in testis substantiam ipsiúsque intimum inuolucrum insertio.*

P *Testis suo intimo adhuc obductus inuolucro, sed à varicoso liberatus corpore, & superiorem ipsius regionem ostendens, in qua varicosum illud corpus inseritur. Apparent namque hic foramina ramulorum varicosi corporis, qui (vti dicebam) testi implantantur.*

Q *In hac effigie intimam testis tunicam inuolucrúmue nouacula dissecui; & ex altero latere à testis substantia eius*

R *inuolucri partem R notatam diremi, in posterioráque reflexi, vt ductus in conspectum venirent, qui à ramis inuolucrum intertexentibus in testis substantiam perti-*

S *nent. Alteram verò huius inuolucri partem S insignitam, testi adhuc connatam reliqui.*

T *Hic testis per mediũ dissectus iacet, vasorum per ipsius substantiam diffusorum, ac V & V naturam distributionísque seriem commonstrans. Qui verò modò subsequuntur characteres, duabus grandioribus & magis præcipuis vigesimæsecundæ figuræ effigiebus proprij habentur:*

1 *Hac numeri nota indicatur anterior renis regio.*

2 *Posterior renis regio.*

3 *Superior renis regio.*

4 *Inferior renis regio.*

5 *Externum renis latus.*

6 *Internum renis latus, in quo 6, 7, & 8 sinum eius lateris indicant. verùm 6 priuatim notat eius sinus tuber.*

7, 8 *7 autem & 8 sinus eius, angulos impreßionésque.*

g *Venæ cauæ caudex, inibi abscissus, quà deorsum tendẽs iecur superauit.*

h *Arteriæ magnæ truncus inibi resectus, ubi primùm sub septo transuerso in peritonæi amplitudinem fertur.*

k *Radices arteriarum quæ mesenterio & inferiori membranæ omenti digeruntur.*

l *Venæ pinguem dextri renis tunicam petentis principiũ.*

m *Vena & arteria dextro reni serosum sanguinem deducentes.*

n *Vena & arteria sinistro reni in serosi sanguinis ductu famulantes.*

o *Venæ in pinguem sinistri renis tunicã excurrentis origo.*

q,q *Meatus vrinam è renibus in vesicæ amplitudinem deportantes.*

r *Meatuum vrinam vesicæ deducentium in vesicam insertio, ac in dextra quidem effigie orificia indicatur, quà hi meatus in vesicam pertinent, & membranei processus quoque his orificiis præfecti. in sinistra autem effigie sedes indicatur, qua illi meatus primùm vesicæ applantantur.*

t *Seminalis vena dextra.*

u *Tuberculum, seu protuberans seminalis venæ dextri lateris principium.*

x *Vena seminalis sinistrum petens testem.*

α *Seminalium arteriarũ ex magnæ arteriæ caudice initia.*

β *Surculorum radices quos venæ seminales peritonæo offerunt, quà illi secundùm lumborum regionem committuntur.*

δ *Venæ arteriæq; seminalium coitus commixtióve, & varicosi corporis initium.*

ε *Venæ & arteriæ seminalium ad testem insertio, seu varicosi corporis basis.*

ζ *Testis intimo ipsius inuolucro adhuc obtectus.*

η *Principium vasis semen à teste deferentis.*

θ *Descensus vasis semen deferentis secundum posteriorem testis regionem.*

ι *Locus quo deferẽs semen vas rursus secundum testis humiliora sursum fertur, neque ampliùs testi connascitur, vti faciebat ab η per θ ad ι.*

κ *Sedes deferentis semen vasis, vbi primum nerui modo citra omnem reuolutionem spirámve sursum properat.*

λ *Hac sede semen deferens vas ad posteriorem regionem venæ ac arteriæ seminalium reflexum, in peritonæi amplitudinem contendit.*

μ *Dextri semen deferentis vasis cum sinistro coitus, propter vesicæ ceruicis initium.*

ν *Vesica, quæ in dextra effigie priuatim adaperta est, ipsius commonstrans cauitatem.*

ξ *Glandulosum corpus vasorum semen deferentium insertionem excipiens, ac in dextra effigie longa sectione ad meatus vsque vrinarij amplitudinem dissectum.*

ο *Amplitudo cauitásq; ceruicis vesicæ, in quam vasa semen deferentia insertionem moliuntur.*

ρ *Musculus vesicæ ceruicem ambiens, ac vrinæ excretioni præfectus.*

s & τ *Duo penem potissimùm constituentia organa.*

υ *Venæ ac item arteriæ penem ceruicémque vesicæ accedentes.*

φ *Sedes notatur meatus vrinæ seminísque communis, quæ reliquo ipsius ductu amplior in penis glande visitur.*

PRIMÆ MVLIEBRIVM FIGVrarum eiusdémque characterum index.

RIMA *figura muliebris corporis truncus humi stratus exprimitur, cuius peritonæum vnà cum abdominis musculis adapertum est, ac in latere (vti inter secandum fit) reflexum. Deinde intestina omnia à mesenterio præsecuimus, recto intestino adhuc in corpore relicto, simul cum integro mesenterio, cuius membranas hîc aliqua ex parte inuicem diremimus, vt mesenterij natura oculis subiiceretur. Verùm præsens figura in hoc potissimùm delineata est, vt vteri & vesicæ positum ita ostenderet, quemadmodum in hac muliere vtero nobis nulla ex parte moto, is occurrit. Nulla enim hic ab vtero diuulsa est membrana, sed omnia integra ita hic visuntur, quemadmodum in mediocriter obœsis mulieribus iam amotis intestinis secanti obuiã veniunt. Mulieres namque adeò pingues sunt, vt longo etiam morbo enecatæ & macilentissimæ, nullam vasorum seriem (nisi membranis mutuò diremptis) ostendant.*

A,B,C,D *Peritonæi anterioris sedis interior superficies.*

E,E *Mesenterij pars tenuia intestina dorso connectens.*

F,F *Altera mesenterij membrana notatur, ab altera quam G, G & G insigniui diuulsa. Vtraque autem membrana vasorum per mesenterium seriem, & glandularum vasorũ distributionibus interpositarum naturam indicat.*

H,H *Hac mesenterij parte colon intestinum, quà recto erat proximum, committebatur.*

I *Hac mesenterij parte, coli intestini initium, seu ipsius cum tenuibus intestinis continuitas, dein cæcum quoque intestinum consistebant.*

K *Rectum intestinum inibi præsectum vbi colon desinit, quæ sedes est è regione connexus sacri ossis cum infima lumborum vertebra.*

L *Anterior vteri fundi sedes, à qua nihil prorsus auulsum cernitur.*

M *Dexter mulieris testis.*

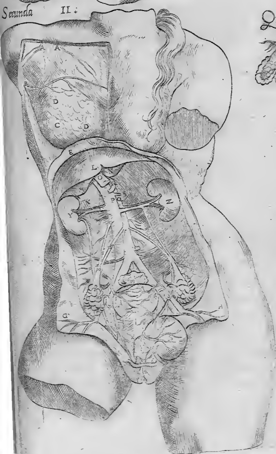
N *Mulieris sinister testis, atque huius anterior pars hic tota oculis subiicitur, quum interim dextri testis modica videatur portio: idque ideo accidit, quod dextrum testẽ ita delineauerimus, quemadmodum vterque testis membrana regitur seminaria mulieris vasa deducente, atque à peritonæo nata: sinistrum verò testem illa membrana detteximus,*

Sequuntur muliebrium organorum generationis tabulæ, vna facie contentæ.

a figurarum muliebrium

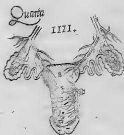
Secunda II.

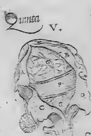
Tertia III.

Quarta IIII.

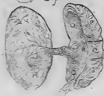
Quinta V.

Sexta VI.

Septima VII.

Octaua VIII.

Nona IX.

deteximus, quò d solius manus, nullo adhibito cultro, fit beneficio. Hæc namque membrana anteriori testis sedi nulla ex parte adnascitur, sed incumbit solùm.

O,O *Membrana à peritonæi dextra sede pronata, & testem dextrum vnà cum huius lateris seminalibus vasis, ac illis quæ vteri elatiorem sedem implicant vasis, dorso committens, vterúmque pariter continens, & denique cum alterius lateris membrana secundam vteri tunicam constituens.*

P *Hàc in nuper dicta membrana carneæ excurrunt fibræ dextrum vteri constituentes musculum.*

Q,Q *His characteribus sinistræ lateris membrana notatur, quæ illi correspondet, quam nuper O,O indicarunt.*

R,S *Vteri ceruicis anterior pars, inter R & S ea adhuc obducta tunica, quam peritonæi partes illi offerunt, quæ ipsi vasa exporrigunt, deducúntque, ac illum peritonæo adnectunt. Cæterùm interuallum inter R & S consistens, vteri ceruicis amplitudinem quodammodo significat. Rugæ verò hic conspicuæ, illæ sunt quas vteri ceruix in se collapsa, neque aliàs distenta, inter secandum commonstrat.*

T *Vesica, cuius posterior facies hic potißimum spectatur. ita enim in figuræ huius delineatione oculum direximus, ac si in corpore prostrato, posteriorem vesicæ sedem quæ vterum spectat, potißimum cernere voluissemus. Si enim præsens muliebre corpus ita vti id quod modò subsequetur, erectum arbitrareris, etiam secus atque res se habet, vteri fundum multo elatius ipsa vesica delineatum esse tibi persuaderes.*

V *Vmbilici est portio, à peritonæo inter secandum liberata, & vnà cum vasis fœtui peculiaribus hic deorsum reflexa.*

X *Portio venæ ab vmbilico iecur petentis.*

Y *Meatus à vesicæ fundi elatißima sede ad vmbilicum pertinens, ac fœtus vrinam inter secundum & intimum ipsius inuolucrum deducens.*

Z, et & *Duæ arteriæ ab vmbilico huc secundùm vesicæ latera prorepentes, atque hac sede magnæ arteriæ ramis pubis oßium foramina potißimum adeuntibus insertæ, seu continuæ.*

SECVNDÆ MVLIEBRIVM figurarum eiusdémque characterum index.

A PRÆSENTIS *figuræ dextra mamilla cutem abstulimus, vt quàm fieri posset proximè mamillarum natura hîc oculis subijceretur. Deinde ventriculum, & cum intestinis mesenterium & lienem resecuimus, recto interim intestino non secùs quàm in mox præcedente figura relicto. Ad hæc, vterum suo extimo, quod peritonæum ipsi porrigit inuolucro quodammodo spoliauimus, omnes membranas quàm licuit acutißimè paßim, ideo amputantes, vt seminis materiam testibus deferentia, & rursus semen ab his vtero deducentia vasa in conspectum venirent. Vesicam verò deorsum in sinistrum latus reflexímus, vnà meatum à dextro rene ipsi vrinam deferentem abrumpentes, vt vrinam vesicæ deferentium meatuum insertio appareret, ipsáq; vesica vteri inspectionem non occuparet. Postremò pubis oßium portionem ab hac figura execuimus, quo vteri ceruix ac vesicæ etiam collum appositè viderentur.*

A,A *Venæ ad mamillas subinde excurrentes ab illis quæ cuti summo humero obductæ offeruntur.*

B *Venæ ab illis pronatæ quæ per axillam in manum porriguntur.*

C *Præcipuum mamillæ corpus.*

D,D *Glandulæ ac adeps vndecunque corpori illi glandoso ac C insignito adstratæ.*

E,F,G,H *Peritonæi anterioris sedis interior superficies. est enim hic anterior peritonæi regio, ad latus & sursum deorsúmque flexa.*

I,K *Venarum ac item arteriarum sub pectoris osse deorsum à iugulo prorepentium portiones.*

L *Iecoris gibba sedes.*

M *Iecoris cauum hic quoque aliqua ex parte conspicuum.*

N *Venæ ab vmbilico iecur petentis portiuncula.*

O *Venæ portæ caudex hic simul cum vasis ipsi attensis præfectus.*

P *Vena caua.*

Q *Arteria magna.*

R *Arteriarum ventriculum, iecur, lienem, omentum ac intestina petentium radices.*

S *Principium venæ pinguem sinistri renis tunicam implicantis.*

T *Vena ac arteria dextro reni serosum humorem deducentes.*

V *Vena ac arteria sinistro reni serosum humorem deferentes.*

X *Principiũ venæ pinguem dextri renis tunicam adeuntis.*

Y *Dextri renis anterior sedes.*

Z *Sinistri renis anterior facies.*

a,a *Meatus à dextro rene vrinam in vesicam deducens, & ad humilius a effractus: portio autem huius meatus reliqua, ac vesicæ adhuc continua, b insignitur.*

c,c *Meatus vrinam à sinistro rene in vesicam deferens.*

d,d *Dextra seminalis vena, cuius initium elatius d indicat.*

e *Seminalis vena sinistrum petens testem.*

f *Seminalium arteriarum ortus.*

g *Seminalis arteria dextra.*

h *Seminalis arteria sinistra.*

i,k,l *Anterior vteri fundi pars. ac i dextrum fundi obtusum indicat angulum, k autem sinistrũ, l verò regionem vteri vbi ipsius fundi consistit orificium, ipsiúsque ceruix inchoatur.*

m *Rectum intestinum quò minùs vtrunque figuræ latus*

inibi vbi par vtrinque est ratio onerem, vni duntaxat lateri iam characteres opportunè adhibebo.

n *Venæ ac arteriæ seminalis portio, vteri fundi superiorem accedens sedem.*

o *Venæ ac item arteriæ seminalis portiones testem adeuntes, & inuicem coëuntes, corpúsque instar pyramidis con-*

p. *stituentes. ac p huius corporis basim notat, testi commissam.*

q *A nuper dicto corpore eiusmodi vascula in membranas excurrunt, testem peritonæo committentes.*

r *Testis anterior facies.*

ſ *Vasis semen à teste in vterum deferentis initium.*

t,t *Vasis semen deferentis reflexus, quos id circum testis latera conficit.*

u *Vasis semen deferentis ad vterum progressus.*

x,x *Vteri ceruix.*

y *Vasa inferiorem vteri fundi sedem ac vteri ceruicem implicantia.*

α *Vena vesicam ab illis vasis accedens, quæ vteri ceruicem intertexunt. atque hic etiam character vrinariorum meatuum insertionem notat.*

α,β *Vesicæ fundi posterior sedes.*

γ *Vesicæ ceruicis musculus.*

δ *Hac sede vesicæ ceruix vteri ceruici implantatur.*

ε *Cuticulares ceruicis vteri orificij carunculæ. atque hic vteri colles & ceruicis ipsius orificium, citra characterum operam neminem latent.*

ζ *Arteriæ humillimam mesenterij partem accedētis radix.*

η *Vasa ab illis quæ crus adeunt venis ac arteriis sursum ad abdominis musculos ascendentia.*

TERTIÆ MVLIEBRIVM figurarum eiusdémque characterum index.

PRÆSENS *figura vterum vnà cum illum peritonæo alligantibus membranis à corpore exectum commonstrat. atque ipsius ceruix adeò hic sursum est conuoluta euersáque, vt fundi vteri orificium in conspectu sit. Vesicæ verò fundum & ceruicem quoque aperuimus, vt vesicæ cauitas meatuúmque vrinariorum insertio in propatulo essent.*

A *Vteri fundi anterior facies, nulla membrana prorsus detecta.*

B,B *Vteri ceruix.*

C *Fundi vteri pars glandis modo in superiorem vteri ceruicis sedem protuberans.*

D *Orificium fundi vteri.*

E,E *Membrana vterum peritonæo connectens, ipsiúsque vasa continens.*

F *Sinister vteri testis.*

G *Vena & arteria seminalis.*

H *Portio venæ ac arteriæ seminalium, vteri fundi superiorem sedem accedens.*

I *Portio arteriæ & venæ seminalium testem accedens.*

K *Vas semen à teste in vterum deducens.*

L *Vesicæ cauitas.*

M *Vrinariorum meatuum insertio.*

N *Vrinariorum meatuum frustula hic propendent.*

QVARTÆ MVLIEBRIVM figurarum eiusdémque characterum index.

θ RAMVLI *à vena & arteria in membranam excurrentes, quà peritonæo committuntur.*

ι *Portio venæ & arteriæ testem adeuntium, superiorem fundi vteri sedem petens.*

κ *Commixtio venæ & arteriæ seminalium, quæ instar pyramidis est, & varicibus assimilatur.*

λ *Testis sinister.*

μ,μ *Vas semen à teste in vterum deferens.*

ν *Obtusus vteri fundi angulus, in quem vas semen deferens insertionem molitur.*

ξ *Hac sede fundus vteri in ceruicem terminatur, hácque regione ipsius consistit orificium.*

ο,ϖ *Vteri ceruix.*

ρ *Hic vesicæ ceruix in vteri ceruicem producitur ac desinit.*

ſ *Vasa sunt inferiorem vteri fundi sedem & ceruicem implicantia.*

τ,τ *Ceruicis vteri oris colliculi.*

υ,υ *Meatus vrinam è renibus in vesicam ducentes.*

QVINTÆ, SEXTÆ, SEPTIMÆ & octauæ figurarum index.

PRIMA *tabula vterum masculino fœtu turgidum, in anteriori ipsius sede vna longa, & altera transuersa sectione diuisimus, vteri fundi tunicarum partes in latera, atque adeò ab extimo fœtus inuolucro diducentes.*

A,B, C,D *Interna superficies vteri, quæ ante sectionem fœtus inuolucris obducebatur.*

E,E *Exterior vteri superficies. atque elatius E vteri apicem seu angulum dextrum notat, sursum dextrorsúmque magis quàm sinister, quod hic masculus vtero geratur, exporrectum.*

F *Primum extimúmue fœtus inuolucrum.*

G,G *Secundum fœtus inuolucrum hic quoque magna ex parte visitur.*

H *Vteri ceruicis pars, cui in altero latere venam & arteriam adnatam reliquimus, quæ in humiliorem vteri fundi sedem potissimum dispensatur.*

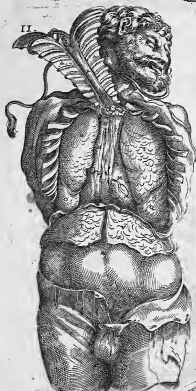
I *Dexter vteri testis hic quoque, vt ipsius in grauidis situs videretur, adhuc relictus.*

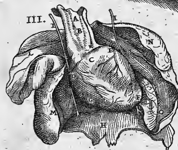
SECVNDA *tabula fœtus inuolucra illacera ex vtero*

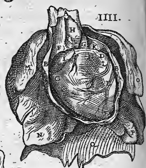
Sequuntur cordis, ipsique famulantium organorum figuræ, vna facie contentæ.

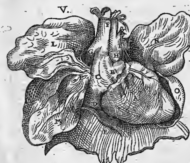
Prima

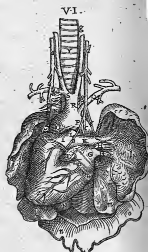

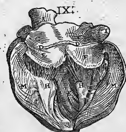

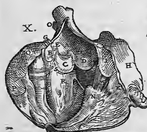

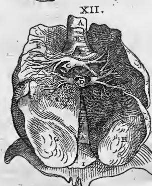

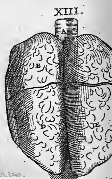

utero dempta commonstrat.

K Extimum fœtus inuolucrum.

L,L Secundum fœtus inuolucrum: quod quum pellucidum membranæ modò sit, in ipso complexum cum tertio inuolucro fœtum nonnihil conspici sinit.

TERTIA tabula extimum fœtus inuolucrum, & secundum longa sectione diuisimus, ac utraque à tertio inuolucro seducta, hic unà cum tertio inuolucro adhuc integro expressimus.

M, M Tertium intimúmve fœtus inuolucrum: quod quia egregiè pellucidum est, fœtum nonnihil eo situ ostendit, quo is in ipso iacet.

N Venarum arteriarúmque series ex primo fœtus inuolucro umbilicum petens.

O,P O,P Secũdum fœtus inuolucrum: atque O & O internã ipsius indicãt superficiem, P verò & P externam.

Q Primum fœtus inuolucrum: atque Q externam notat superficiem, R autem internam. Vasorum autem per tertium & secundum inuolucrum series, etiam citra notarum opem promptè dignoscitur.

QVARTA tabula fœtum omnibus suis tunicis liberum, itáque iacentem exprimit, queẽadmodum in utero magna Naturæ prouidentia secus quàm Anatomicorum vulgus arbitratur, in omni media figura locatur. Falsissimum namque est, quod ita conglobatus, aut (ut sic dicam) sphæricus iaceat, ut genibus faciem contingat, itaque in extrema prorsus figura reperiatur. imò si hunc verum ipsius situm obseruaueris, nullius prorsus articuli motũ magis inuenies medium minúsve laboriosum, atque is est quem modò singuli obtinent articuli. Cæterum in hac figura M, M, N, O, P, O, P, & Q, ac R idem notant quod tertia tabula: nisi quod M & M internam superficiem insinuãt tertij seu intimi inuolucri. S autem hic priuatim indicatur vasorum umbilici progressus, qui inter umbilicum & vasorum cum tertio inuolucro connexum habetur, quique longo ducitur interuallo, nodis aliquot interdum, aut, ut veriùs dicam, varicosis tuberibus donatus, è quorum numero obstetrices ridiculè futuram adhuc prolium copiam præsagiunt, etiã quum hunc progressum (uti interdum fit) collo obductum cernunt: addentes illam quam suscipiunt prolem, suspendio necandã. Eiusmodi namque permulta, ridenda potiùs quàm credenda effutiunt credulæ ac vanæ obstetrices pleræque.

NONÆ MVLIEBRIVM FIGVrarum eiusdémque characterum index.

NONA figura uterum à corpore exectum ea magnitudine refert, qua postremò Patauij dissectæ mulieris uterus nobis occurrit. atque ut uteri circumscriptionem hic expressimus, ita etiam ipsius fundum per medium dissecuimus, ut illius sinus in conspectum veniret, unà cum ambarum uteri tunicarum in non prægnantibus substantiæ crassitie.

A, A. B, B Uteri fundi sinus.

C, D Linea quodammodo instar suturæ, qua scortum donatur, in uteri fundi sinum leuiter protuberans.

E, E Interioris ac propriæ fundi uteri tunicæ crassities.

F, F Interioris fundi uteri portio, ex elatiori uteri sede deorsum in fundi sinum protuberans.

G, G Fundi uteri orificium.

H, H Secundum exteriúsque fundi uteri inuolucrum à peritonæo pronatum.

I, I, &c. Membranarũ à peritonæo pronatarum, & uterum cõtinentium portionem utrinque hic asseruauimus.

K Uteri ceruicis substantia hic quoque cõspicitur, quòd sectio qua uteri fundum diuisimus, inibi incipiebatur.

L Vesicæ ceruicis pars, uteri ceruici inserta, ac urinam in illã proiiciens. Uteri colles, & si quid hic spectandũ sit reliqui, etiã nullis appositis characteribus, nullis nõ patent.

POST HÆC AGETVR DE CORDE, IPSIQVE FAMVlantibus organis cum suis figuris ac indicibus.

PRIMÆ FIGVRÆ, EIVSdémque characterum index.

RÆSENS figura tantam hominis in dorso cubantis partem ex sinistro latere commonstrat, quantam ostendendæ thoracis sedi sufficere arbitrati sumus. Ab anteriori itaque thoracis sede & lateribus, ac dein ab aliqua colli regione cutem sectionis serie ademimus, ac dein musculis qui costis obducuntur resectis, costarum ossa à suis cartilaginibus unà cum pectoris osse liberauimus, & costarum ossibus (uti inter secundũ fit) effractis, costarum cartilagines sursum versus dextrum latus attraximus, ut thoracis amplitudo, hancque intersepientes membranæ, & pulmo, reliquáque in conspectũ venirent, quæ modò in characterum indice significabuntur.

A, A Sinistri lateris costarum indicantur cartilagines, unà cũ pectoris osse, dextrorsum sursúmque tractæ.

B, B Intercostales musculi interualla cartilaginũ occupantes.

C, C Costarum à cartilaginibus seiunctarum ossa.

D, D Intercostales musculi interualla ossium adimplentes.

E Clauicula hic nuda, atque in sua sede adhuc asseruata cernitur.

F Venarum, arteriarum, neruorúmque in axillam perreptantium series.

G Exterior iugularis vena hic mox aulsa cute secantibus occurrens.

H,H Sinistra thoracis amplitudinem interdiuidens membrana, superficie ipsius sinistra hic conspicua, quam etiam L, M, N & O indicant.

I,I Septum transuersum ea superficie hic apparens, qua sinistram cauitatis thoracis sedem respicit.

K Sedes vbi inter diuidentium thoracem membranatum sinistra septo connascitur.

L Hæc protuberans sedes, cordis gratia hic in sinistrũ adeò prominet: id namq; vnà cum ipsius inuolucro inter membranas thoracem diuidentes comprehensum, in sinistrum lõgè magis quàm in dextrum porrigitur, atque huius potissimum tuberis occasione præsentem figuram ex sinistro potiùs, quàm dextro latere expressimus.

M Vena sinistro pectoris ossis lateri exporrecta, & sinistræ thoracẽ interdiuidẽti mẽbranæ varios surculos offerens.

N Arteria sinistro pectoris ossis lateri exporrecta, & similiter ac vena M insignita ramulos sinistræ thoracem intersepienti membranæ exhibens.

O,O Ramuli à vena ac arteria deducti, qui secundum pectoris ossis sinistrum latus à iugulo ad abdominis regionem pertingunt.

P,P Neruus septi transuersi sinister, hic conspicuæ thoracem intersepientis membranæ superficiei in progressu adnatus.

Q Vena in hominibus potissimum à iugulo vnà cum septi transuersi neruo deorsum excurrens, & membranæ thoracem intersepienti ramulos deriuans.

R,S, T,V Pulmonis pars sinistram thoracis cauitatem occupans. ac R & S huius partis sedem notant, quæ costis, seu ipsas succingenti membranæ proxima est, gibbáue cernitur. T verò & V eius partis sedem indicant, quæ priusquam collaberetur, exteriori superficiei membranæ thoracem interdiuidentis committebatur. Rursus R & T partis huius pulmonis superiorem insinuant fibram, seu lobum. S autem & V inferiorem.

SECVNDÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

SECVNDA *figura, quam erectam non autem humi postratam finximus, primam sectionis serie subsequitur: etenim anteriori thoracis sede & lateribus cute & musculis qui illis adnascebantur, denudatis, ac costarum cartilaginibus ab ossibus liberatis, ipsisq; ossibus extrorsum effractis, tandem pectoris os vnà cum ipsi coarctatis cartilaginibus ab vtrisque thoracem intersepientibus membranis liberauimus, sursumq; deduximus, vt illius interior superficies obuia esset, & membranarum thoracem interdiuidentium natura accuratiùs adhuc quàm in prima figura exprimeretur.*

A,A Pectoris ossis vnà cum costarum ipsi commissis cartilaginibus interior, seu thoracis cauitatem spectans superficies.

B,C Duæ indicantur venæ à iugulo pectoris os petentes, ac præter frequentes quas diffundũt ramulos, etiam ad elatiorem abdominis sedem excurrentes.

D, E Duæ arteriæ venas nuper commemoratas ad vmbilici vsque regionem concomitantes, nullibi tamen vt venæ ad cutem subeuntes.

F Glandulæ sub elatissima pectoris ossis sede in iugulo repositæ, ac vasorum securæ distributioni à Natura præfectæ.

G,G Dextræ membranæ thoracem interdiuidentium mẽbranarũ sedes, quæ dextro pectoris ossis lateri adnascebatur.

H Dictæ modò membranæ dextra, seu pulmonem spectans superficies.

I,I Sinistræ membranæ thoracis cauitatem intersepientium membranarum pars, quæ sinistro pectoris ossis lateri ante sectionem connata fuerat.

K Dictæ modò membranæ sinistra, seu pulmonem respiciẽs superficies.

L,L Interuallum indicatur inter duas thoracem intersepientes membranas inibi conspicuum, vbi humano pectoris ossi continuantur.

M, M Hæc protuberãs regio cordis indicat situm: cor enim vnà cum ipsius inuolucro immotum inter membranas thoracem sepientes collocatur.

N,O,P,Q Pulmonis gibbum, sedésve costis contermina indicatur: neutra namque ex parte pulmonis partes in latera refleximus. Verũ N & O duas fibras dextræ partis pulmonis indicant, N quidem elatiorem, O verò humiliorem. atque ita etiam in sinistro latere P & Q tum elatiorem, tum humiliorem.

R,R Septi transuersi sedes, quã à mucronata pectoris ossis cartilagine hic S insignita, & dein à cartilaginum quæ pectoris ossi non coarticulantur mucronibus, liberaui.

T,V Cutis deorsum à thoracis anteriori sede euersa, atque ea superficie conspicua, qua musculis obducebatur.

TERTIÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

QVONIAM *duæ præcedentes figuræ cordis ac pulmonis situm abundè indicant, præsentem figuram (vti & subsequentes vniuersas) tanquam è thoracis cauitate euulsam delineauimus, ne si singulis figuris truncum corporis appinxissemus, negotium frustra operosius redderetur. Tertia itaque figura cor suo vestitum inuolucro continet, vnà cum pulmone & septi transuersi portione, cui in hominibus magna amplitudine cordis inuolucrum connascitur.*

A Hic venæ cauæ portionem sursum conscendentem & magnam arteriam præscidimus, tanta vasorũ cordis asseruata portione, quanta cordis inuolucro obducitur, aut à qua id inuolucrum potiùs initium ducit. Vbi enim hic B B asscripsi, illic inuolucrum pertinacissimè cauæ venæ & magnæ

magnæ arteriæ & venæ arteriali adnascitur, ab illis vasis non secùs quàm à corde, toto illo interuallo abscedens

C *quod à B ad C metitur. C enim cordis basis sedem regionémue indicat.*

F *Cordis inuolucri anterior sedes, cordis figuram nuci pineæ non admodum absimilem referens. D enim & E basim notant, F verò mucronem.*

G *Ab F ad G sedes insignitur, qua cordis inuolucrum septo transuerso in hominibus secùs multò quàm in canibus adnascitur. Cæterùm venulæ hic in cordis inuolucro conspicuæ, non cordis, at ipsius inuolucri sunt: id namque in hominibus tam crassum validúmque visitur, vt cordis color per illud vix transpareat.*

H *Septi transuersi pars.*

I,I *Septi transuersi nerui.*

L,M, N, O *Pulmo. at singuli characteres singulas humani pulmonis insinuant fibras, lobósue.*

QVARTÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

QVARTA *figura cordis inuolucrum diuisum gerit, ipsúmque cor & cordis vasa anteriori sede ab inuolucro deteximus, corde interim immoto.*

A *Sedes, qua cordis inuolucrum cordis vasis supra ipsius basim continuatur.*

B,B *Cordis inuolucrum ab anteriori cordis sede in latera reflexum.*

C,D,E *Cordis anterior sedes. ac C quidem & D ipsius indicant basim, E verò mucronem.*

F *Vena caua.*

G *Arterialis vena.*

H *Magna arteria. Venalis autem arteria nisi corde in dextrum latus (vti sexta ostendit figura) reflexo, nulla ex parte conspici potest.*

I *Dextra cordis auricula.*

K *Sinistræ cordis auriculæ apex.*

L,L *Venæ sunt ac arteriæ à cordis basim cingentibus vasis pronatæ, atque huc ex posteriori cordis sede, adeóque sinistro ipsius latere antrorsum reductæ.*

M,N, O,P *Pulmonis indicantur fibræ lobiue.*

Q *Septi transuersi pars.*

QVINTÆ FIGVRÆ, ET IPSIVS characterum index.

QVINTA *figura vnà cum pulmonibus cor exprimit, verùm ab ipsius inuolucro penitus liberum: ac in sinistrum latus in hoc reflexum, vt venæ cauæ ad cordis basim continuitas oculis subiiceretur.*

A *Cordis dextrum latus, magnáque ipsius posterioris sedis regio.*

B *Dextra cordis auricula.*

C *Vena caua, quà in cor dehiscit, aut ab ipso pronascitur.*

D *Venæ cauæ portio, septum transuersum permeans.*

E *Septi transuersi pars.*

F *Venæ cauæ portio iugulum petens.*

G *Venæ pari carentis initium.*

H *Arteriæ magnæ radix.*

I *Arteriæ magnæ truncus, qui deorsum ad spinam explicatur.*

K *Portio est nerui sinistri, sexti paris neruorum cerebri, à quo subsequens figura cordis neruulum depromi ostendet.*

L,M,N,O *Pulmonis notantur fibræ.*

P *Vasorum pulmonem adeuntium hic aliqua series conspicitur.*

SEXTÆ FIGVRÆ, ET IPSIVS characterum index.

SEXTA *figura cor in dextrum latus ita conuolutum proponit, quemadmodum mox præcedens id ad sinistram ostendebat reflexum. atque vt illa venæ cauæ ad cordis basim continuitatem indicabat, ita præsens venalem exprimit arteriam, ac sinistram cordis aurem, & cordis quoque neruulum cuius ductus vt esset conspectior, arteriæ magnæ aliquot propagines, & asperæ arteriæ & neruorum sexti paris cerebri portiones huic figuræ adnexas reliquimus.*

A,B,C *Cordis sinistrum latus, & posterioris ipsius sedis magna regio.*

D *Venæ & arteriæ cordis basim cingentes.*

E,E *Venæ & arteriæ à vasis cordis basim ambientibus deorsum exporrectæ.*

F *Sinistra cordis auricula.*

G *Arteria venalis.*

H,H *Arteriæ venalis soboles in sinistram pulmonis partem excurrentes. Quæ verò in dextram feruntur, oculis non patent: quòd illarum radix sub corde mox in huius vasis ortu ad dextram pulmonis sedem prorepat.*

I *Venæ arterialis principium.*

K *Arterialis venæ pars, sinistram pulmonis partem petẽs.*

L *Arterialis venæ pars dextræ pulmonis parti distributa, ac secundùm posteriorem caudicis magnæ arteriæ sedem reflexa.*

M *Apex dextræ cordis auriculæ.*

N,N *Vena caua.*

O *Magnæ arteriæ caudex.*

P *Magnæ arteriæ portio deorsum ad spinam detorta.*

Q *Magnæ arteriæ portio sinistram axillam accedens.*

R *Arteriæ magnæ portio iugulum petens.*

S *Arteriæ magnæ portionis iugulum petentis dextra pars, à qua axillaris dextri brachij constituitur arteria T insignita.*

X *Soporariæ seu somniferæ arteriæ.*

Y Aspera arteriæ caudex.
a Dexter neruus sexti paris neruorum cerebri.
b Ramuli, quos neruus a insignitus ad dextri recurrentis nerui constitutionem digerit.
c Dexter recurrens seu reuersiuus neruus.
d Sinister neruus sexti paris neruorum cerebri.
e Sinistri nuper commemorati nerui surculus, sinistræ pulmonis parti oblatus.
f Ramuli sinistri nerui d insigniti, à quibus sinister recurrens neruus constituitur.
g,g Sinister recurrens neruus.
h Neruulus secundum venam arterialem exporrectus, ac cordis basis centrum adiens.
i,k,l,m Pulmonis indicantur fibræ.
n,o Septum transuersum.

SEPTIMÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

SEPTIMA *figura cor à pulmone & septo transuerso liberum ostendit, cuius dexter ventriculus vnica sectione adapertus cernitur ab anteriori sede orificij venæ cauæ ad cordis vsque mucronem ducta, quò id orificium & ipsi præfectæ membranæ in conspectum venirent, dein vt interior dextræ cordis auriculæ superficies oculis subiiceretur, eam intro euersam finximus.*
A Venæ cauæ pars, septum transuersum permeans.
B Venæ cauæ pars iugulum petens.
C, C C *Orificium venæ cauæ in dextrum cordis sinum pertinēs.*
D, E *Orificia sunt ascendentis & descendentis venæ cauæ partium.*
F Dextra cordis auricula inuersa, & inæqualem fibrosamque ipsius notans superficiem.
G Coronalis venæ principium.
H, H H Protuberans in venæ cauæ orificio circulus.
K, L, M Tres membranæ venæ cauæ orificio præfectæ.
N, N Fibræ ab inferiori sede membranularum venæ cauæ orificij, deorsum ad ventriculi dextri latera mucronémque ductæ.
O, O *Carneæ partes indicantur, quæ fibras nuper dictas amplexantur, teretémque formam exprimunt.*
P Hæc ventriculi dextri cauitas versus venæ arterialis orificium pertinet.
Q, R Crassities substantiæ dextrum cordis ventriculum constituentis.

OCTAVÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

OCTAVA *figura in hoc à iam præcedente variat, quòd ex dextri cordis ventriculi sede, inibi P insignita, sectionem duxerim in venæ arterialis vsque amplitudinem, ac eius venæ orificium distenderim, vt membranæ ipsius aptè in conspectum venirent.*
A Venæ cauæ portio iugulum petens.
B Arteriæ magnæ caudex.
C, D Venæ arterialis orificium. verùm singuli characteres indicant singula foramina ramorum, in quos arterialis venæ caudex primùm discinditur.
E, F, G Tres membranæ arterialis venæ orificio præfectæ.
H, H Cordis ventriculorum notatur septum, seu sinistrum latus dextri cordis ventriculi: atque ita hic dextri ventriculi cordis vniuersa amplitudo in conspectu est.
I Vna membranarum venæ cauæ orificio adnatarum.
K Dextra hic pendet cordis auricula adhuc inuersa, atque cum cordis substantia cui proxima est reflexa.

NONÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

NONA *figura idem cor, quod duabus iam præcedentibus, ostenditur. verùm hic vna sectio ex arteriæ venalis orificio ad cordis vsque mucronem ducitur, ipsúmque venalis arteriæ orificium vnà cum sinistro cordis ventriculo distenditur, apparentibus simul membranis illi orificio præfectis, & inuersa cordis sinistra auricula, vt & hæc internam ipsius superficiem ostenderet.*
A Magnæ arteriæ caudex.
B Venæ arterialis portio.
C, C Venalis arteriæ orificium.
D, D Protuberans in venalis arteriæ orificio circulus.
E, F Duæ venalis arteriæ orificio præfectæ membranæ.
G, G Fibræ ab humiliori dictarum membranarum sede deorsum ad sinistri cordis ventriculi latera protensæ.
H, H Carnea cordis substantia, eas quas modo G & G insigniui fibras amplectens.
I Sinistra cordis auricula introrsum inuersa.
K Septum cordis ventriculorum.
L Hàc sinistri ventriculi amplitudo ad magnæ arteriæ orificium conscendit, cuius membranas modò explicaturi sumus.
M, M Substantiæ cordis, quà sinistrum ipsius ventriculum constituit, crassities.

DECIMÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

HIC *ex sinistri cordis ventriculi dextra elatioríque sede sectionem ad arteriæ magnæ amplitudinem vsque duximus, vt distento eius orificio tres membranæ ipsi præfectæ in propatulo essent.*
A Arteriæ magnæ orificium.
B, C, D Tres mēbranæ arteriæ magnæ orificio præfectæ. verùm harum trium (vti inter dissecandum crebrò fit) vna per medium dissecta est, & vtrinque vna ipsius pars cōspicitur. Estque quam B insigniuimus.

F Principia sunt duarum coronalium arteriarum.
G Coronalis venæ & coronalis arteriæ hic apparet portio.
H Arteriæ venalis orificium.
K Duæ membranæ arterialis venæ orificio appositæ.
L Sinistra cordis auricula introrsum inuersa.
M Fibræ ab humiliori dictarum membranarum sede, ad sinistri cordis ventriculi latera pertinentes.
N Carnea cordis substantia dictas nuper fibras adaugens, amplectensque.
O Portio venæ arteriosæ.
Q Cordis substantiæ crassities, vbi sinistrum cordis efformat ventriculum, indicatur.
R Cordis ventriculorum septum.
S,S Hic ad arteriæ magnæ radicem dura & veluti cartilaginosa cordis conspicitur substantia, quæ dissectionis professoribus ossis nomine habetur.

VNDECIMÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

VNDECIMA *figura cor per transuersum dissectum ostendit, vt cordis substantiæ secundùm ipsius ventriculos crassities in conspectum veniret.*

A Cauæ venæ pars.
B Dextra cordis auricula.
C Arteriæ magnæ caudex.
D Vena arterialis.
E Sinistra cordis auris, cui portio appendet venalis arteriæ. Atque hi characteres cordis basim insinuant.
F Cordis mucro.
G,G Dexter cordis ventriculus.
H,H Sinister cordis ventriculus.
I,I Septum cordis ventriculorum.

DVODECIMÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

DVODECIMA *figura anterior pulmonis sedes, à qua cor præsectum est, delineatur: quæ inferiori, terrámque spectanti bubuli pedis sedi non admodum imagine absimilis visitur.*

A,A Stomachi quo cibus in ventriculum fertur pars.
B Asperæ arteriæ portio.
C Vena arterialis.
D Venalis arteria.
F,G, H Quatuor pulmonis fibræ, seu lobi. Verùm G & H priuatim pulmonis sedem indicant, septi transuersi gibbo thoracis amplitudinem spectanti congruentem.
I Septum transuersum.

DECIMÆTERTIÆ FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

DECIMATERTIA *figura pulmonis ex thorace euulsi posteriorem notat sedem.*

A Asperæ arteriæ portio, posteriori ex sede hic conspicua.
B,C,D,E Quatuor pulmonis fibræ seu lobi, bubuli pedis superiorem regionem forma exprimentes.

HIC DE CEREBRO ANIMALIS facultatis sedi, & sensuum organis agetur.

PRIVSQVAM *ad characterum explicationem accedamus, hic monendus mihi lector erit numerum ac ordinem capitalium figurarum eundem non esse, quin in prima pagina figurarum capitalium, primam ac secundam figuram statim sequuntur nona, decima, vndecima ac duodecima, omnes igitur figuras capitales quatuor paginis comprehẽdimus. Tertia ergo & quarta, expectandæ sunt in secunda pagina figurarum capitalium: quinta & sexta in tertia pagina figurarum capitalium. Septima & octaua in quarta pagina figurarum capitalium inuestigandæ veniunt. Denique nona, decima, vndecima & duodecima, in prima figurarum capitalium pagina occurrunt. 13 & 14 in secunda figurarum capitalium pagina. 15, 16, 17, 18, 19, 20. In tertia figurarum capitalium pagina reperiendæ sunt. In quarta demum pagina pinguntur 21, 22, 23, 24. Ordo hic sculpendi & excudendi has figuras seruatus est, quòd sculptori dum hæc cælaret concilium erat eas ita depingere, vt quatuor hæ paginæ figurarum capitalium inuicem sequentes parieti vel tabulæ alicui affigerentur. Ita vt omnes simul paginæ cum comprehensis figuris semper sub vno intuitu conspicerentur: in qua ratione compingendi has paginas & ordo & numerus satis commodus ac conspicuus est. Cæterùm dum in volumine (quòd hic fit) colligatur, ordo videtur interturbatus. Animaduertens igitur quod superius admonuimus, non est quòd hic impingas.*

PRIMÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

RIMA *capitis figura humanum caput ita adaptatum exprimit, quemadmodum id cerebro ostendendo opportunè à collo & inferiori maxilla dissecantibus liberatur. Præterea tãtam caluariæ partem orbiculatim serra abstulimus, quanta quoq; omnium quæ in caluaria cõtinentur amplitudine vidẽdorum gratia auferri solet: quãta verò illa sit, liquidò diiudicabis, vbi vigesimã secũdam capitis figurã examinaueris, quæ hinc ablatã caluariæ partem interna superficie exprimit. Quemadmodum itaq; præsens figura sectionis serie cæteras omnes inuicem ordine succedentes præcedit, ita quoque eandem primam nõ inopportunè inscribimus, quæ duram cerebri commonstrat membranam adhuc illæsam, neque aliqua ex parte pertusam, vulneratámue. quamuis interim ipsius membranæ vincula diuulsimus, quæ per capitis suturas ad membranam efformandam porriguntur. quæ*

quod caluariam succingit, περικράνιος nuncupabitur. atque cum his fibris pariter vascula sunt effracta, quæ per caluariæ foraminula & suturas deducta, ipsi duræ membranæ, ac illi quæ caluaria succingitur, communes censetur. Cæterùm ex duobus qui figuram ambire conspiciuntur orbibus, humiliorem, cutis & membranæ ipsi subditæ constituunt, elatior autem ipsa est caluaria. Vniuersum verò hoc orbe complexum, duram cerebri membranam refert, omnibus characteribus in figura conspicuis vniuersim semélque indicatam. at singuli characteres in hunc modum priuatim habent.

A,A *Dextrum duræ cerebri membranæ latus, seu eius membranæ pars dextram cerebri regionem ambiens.*

B,B *Sinistrum duræ cerebri membranæ latus.*

C,C,C *Tertius duræ membranæ sinus secundum capitis longitudinem exporrectus, & hic nulla ex parte adapertus, verùm elatiorem ipsius costam vti naturaliter se habet integram, & quartæ circuli partis modo extuberantem ostendens.*

D,D, D *Duo inuicem appositi ductus, venarum modò in duram cerebri membranam secundùm ipsius vniuersum latus excurrentes.*

E *Ductus duræ cerebri membranæ, in quem sexta caluariam ingrediens vena exhauritur.*

F,F,F *His characteribus venulæ indicantur, à dura cerebri membrana per caluariæ foraminula ad capitis cutem, membranásque caluariam succingẽtes, transmissæ, quarum frequentiores & crassiores iuxta F maximè latitantis sedem plerunque obseruantur.*

G,G,G *Portiunculæ fibrarum à dura membrana per coronalem suturam ad caluariam succingentis membranæ constitutionem prosilientium.*

H,H *Portiunculæ fibrarũ quibus sagittalis sutura viã offert.*

I,I *Hi quoque characteres in vmbra occipitij regionis latitant, sedem notantes, à qua fibræ porriguntur per suturam Λ Græcorum similem, ad caluariæ inuolucri constitutionem deducta.*

K *Vnum tuberculum eorum quæ inæqualibus caluariæ finibus plerunque iuxta sagittalis suturæ cum coronali coïtum conspicuis, adnasci solent. Caput ex quo hanc primam depinximus figuram, tribus eius generis donabatur tuberibus, quorum vnum K insigniuimus, & vtrinque ad H vnum quoque se offert.*

L *Cauitas frontis ossi iuxta superciliorem sedem propria, quæ inter secandum subinde aperitur, si quando frontis os non procul à superciliis serra diuiditur.*

SECVNDÆ CAPITALIVM figurarum eiusdémque characterum index.

PRÆSENS *figura sectionis serie primam subsequens, tertium duræ membranæ sinum (quem prima figura C aliquot insignitum gerit) longa sectione secundùm capitis longitudinem ducta adapertum commonstrat. Insuper ad huius tertij sinus latera, per capitis quoque longitudinem duas deduxi sectiones, vtrinque nimirum ad sinum singulas, quæ duram membranam duntaxat penetrarunt, & duræ membranæ latera ab ea membranæ separarunt parte, quæ dextram cerebri partem à sinistra dirimit, atque in subsequenti figura tribus D insignietur. Præter tres iam commemoratas sectiones vtrinque aliam quoque molitus sum, quæ ab aure ad verticem pertingens solàm quoque duram diuisit membranam, vt illa postmodum aptè à tenui membrana cerebri posset deduci, deorsúmque (vt hic factum cernis) reflecti. Occurrit itaque hic tenuis cerebri membrana prorsus illæsa, cerebróque proximè obducta, & vasorum ipsius seriem in hactenus denudata regione, eleganter commonstrans.*

A,A,A *Elatior sedes duræ membranæ processus, dextram & sinistram cerebri partes intercedentis. atque hæc sedes A & A notata, tertij duræ membranæ sinus costa est caluariam contingens, & hic per medium dissecta.*

B,B *Tertij duræ membranæ sinus cauitas hic est in propatulo.*

C,C *Orificia, vasorúmque initia ex tertio duræ membranæ sinu in tenuem membranam pertinentia. atque hic vasorum orificia in conspicuo sunt, à læuo huius sinus latere in tenuis membranæ partem pertinentium, quæ sinistræ cerebri sedi obuoluitur. Orificia autem à dextro latere pronata, hic non conspiciuntur, verùm initia occurrunt vasorum in tenuem mẽbranam, quà dextræ cerebri sedi obuoluitur propagatorũ, ac D,D, & D insignitorum.*

D,D,D

E,E, &c. *Tenuis membrana cerebrum inuestiens.*

F,F,F *Ductus, vasáue in tenui membrana secundùm cerebri inuolutionum seriem excurrentia.*

G,G,G *Propagines notantur à ductibus secundùm duræ membranæ latera excurrentibus, atque in prima figura aliquot D notatis, in tenuem membranam pertinentes.*

H,H,H *Duræ membranæ portiones à tenui membrana diuulsæ, & deorsum reflexæ.*

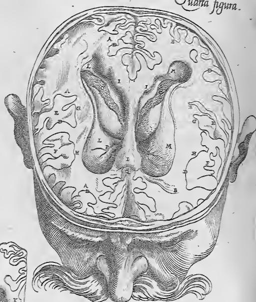
TERTIÆ CAPITIS FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

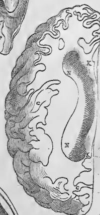
IN *præsenti figura à tota cerebri parte supra sectionem consistente, quam orbiculatim serra in caluaria molimur, vtranque cerebri membranã, tenuem nimirum & durã auulsimus, ac duræ mẽbranæ portionem, dextram cerebri partem à sinistra dirimentem, atque in secunda figura adhuc in sua sede seruatam, ab osseo diuisimus septo, quo odoratus organorum sinus distinguuntur. atque hanc partem, vt ipsius effigies in conspectum veniret, super sinistram cerebri sedem explicatam reliquimus, dextra & sinistra cerebri partibus adeò ab inuicem manuum beneficio diremptis, vt callosi corporis superior sedes*

Tertia figura.

Quarta figura.

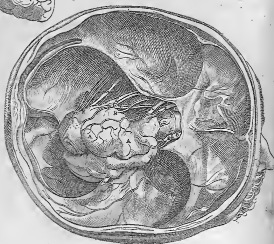

XIII.

XIIII.

sedes eleganter se hic spectandam offerat.

A,A, *A Dextra cerebri pars.*

B,B, *B Sinistra cerebri pars.*

C,C, *&c. Hic passim cerebri conuolutiones, gyri & anfractus indicantur.*

D,D, *D Duræ cerebri membranæ portio, dextrã cerebri partem & sinistram intercedens, hic ex sua sede super sinistram cerebri partem producta.*

E,E, *E Quando primum dextram cerebri partem à sinistra inter dissecandum diducere cõtendimus, tunc manus ope ea vasa effringuntur, quæ ex tertio duræ membranæ sinu in tenuem membranam vtrobique pertinent. ac proinde quum in huius figuræ administratione id quoque nobis faciendum fuerit, effracta eorum vasorum initia hic oculis subiiciuntur.*

F *Ductus venæ modo in humiliorem sedem duræ mẽbranæ partis excurrens, quæ dextram cerebri partem à sinistra disterminat, atque hic ductus à quarto duræ membranæ sinus anteriori sede enascitur.*

G,G, *G Ductus iam ante F insigniti propagines in eandem duræ membranæ partem sursum aliquousq; excurrentes.*

H,H, *H Surculi ab humiliori angulo tertij duræ membranæ sinus propagati, in duræ membranæ partem, qua dextra cerebri pars à sinistra dirimitur.*

I,I *Principia sunt ductuum, qui à quarto duræ membranæ sinu venarum prorsus modo in tenuem cerebri membranam secundum superiorem callosi corporis regionem perferuntur, atque hic vnà cum tenui membrana auulsa sunt.*

K *Initium vasis à quarti sinus duræ membranæ termino pronati, atque sub eo cerebri corpore quod testudini seu cameræ instar arcus constructæ assimilamus, in tertium cerebri ventriculum, & dehinc ad plexus cõstitutionem excurrentis, quem secundæ seu extimo fœtus inuolucris comparamus.*

L,L *Cerebri callosum corpus.*

M,M *Sinus vtrinque ad callosi corporis latera in cerebro conspicui, quos hic aliter quàm modò præstitimus, exprimere nequimus, quum angusti sint, & angustiores rimas plurimùm referant.*

N *Portio duræ membranæ partis, dextram cerebri sedem ac sinistram interuenientis, ac superius D aliquot insignitæ, quæ septo cõnascebatur, olfactus organorum sinus dirimenti, octaui capitis ossis processui.*

O,O *Tenuis membranæ portio à cerebro diuulsa.*

P,P *Duræ cerebri membranæ portio.*

QVARTÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

IN *quarta figura omnes duræ tenuísque membranarum partes resecuimus, quæ in prioribus figuris occurrerunt, ac dein dextram sinistrámque cerebri portionem sectionis serie ita ademimus, vt iam cerebri ventriculi in cõspectum venire incipiant. Primùm namque secundùm dextrum callosi corporis latus, vbi sinus altero M in tertia figura notatus consistit, longam duximus sectionem, qua per dextrum cerebri ventriculum ducta, dextræ cerebri partis eam portionem abstulit, quæ supra sectionem habebatur, qua orbiculatim caluariam serra diuisimus. Atque quum idem quoque in sinistro latere absoluimus, hic ad dextrum latus sinistram cerebri partem ita reposuimus, vt superiorem sinistri ventriculi sedem aliqua ex parte commonstraret, calloso interim corpore in capite adhuc seruato.*

A, A, *A Cerebri adhuc in caluaria relicti pars dextra.*

B, B, *B Pars sinistra.*

C, C, *C Portio cerebri sinistra, quæ sectionis serie à reliquo cerebro ablata, hic resupina iacet.*

D, D, *D Lineæ partim cerebri anfractus, & partim varium cerebri substantiæ colorem commonstrantes. quicquid enim extra lineas consistit, quasi luteum, & subcinericiũ magis est: quicquid intra, ad amussim album visitur.*

E,F *queadmodum E & F in dextra & sinistra cerebri par-*

G,H *te luteum est: G verò & H album prorsus, & interdum rubris punctis interstinctum.*

I,I,I *Callosum corpus vtrinque à cerebri substantia, cui alioqui continuatur, liberum.*

K,K *Callosi corporis portiuncula, adhuc sinistræ cerebri parti quæ adempta est, continua.*

L,L *Dexter cerebri ventriculus.*

M, M *Sinister cerebri ventriculus.*

N,N *Sinistri ventriculi superioris sedis portio.*

O,O *Plexus cerebri ab imagine quam cum extimo fœtus inuolucro similem exigit, χοροειδὴς nuncupatus.*

P,P *Aranearum modo graciles venæ, dextri & sinistri ventriculi substantiæ hoc in loco connatæ, ac ab illis diductæ vasis, quæ nuper commemoratum, & secundæ non absimilem plexum extruunt.*

Q *Venulæ à nuper quoque commemoratis vasis in tenuem cerebri membranã sub callosi corporis anteriori sede huc excurrentes, & incerta serie (quemadmodum & P notatæ) inter resecandum se offerentes.*

QVINTÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

PRÆSENS *figura quòd ad relictam in caluaria cerebri portionem attinet, nulla ex parte variat: atq; id solum habet proprium, quod callosum corpus hic anteriori sua sede à cerebro primùm liberauimus, ac dein eleuatum in posteriora refleximus, septum dextri ac sinistri ventriculorũ diuellentes & corporis instar testudinis extructi superiorem superficiem ob oculos ponentes.*

Ab A A,A, *A itaque, & B,B,B, ac dein D,D,D, & E &*

ad Q *F, & G & H eadem hic indicant, quæ in quarta figu-*

vsque. ra. Sic quoque & L, L, & M,M, & O & P & Q eadem insinuant.

R, R, R Notatur inferior callosi corporis superficies: est enim id à sua sede motum, atque in posteriora reflexum.

S, T, V Superior corporis instar fornicis seu testudinis extructi superficies, & veluti ipsius triagularis circunscriptio, quam ab S ad T, & à T ad V, & ab V ad T metimur.

X, X Dextrum ventriculum & sinistrum intercedentis septi inferior pars, corpori testudinem referenti continua.

Y, Y Septi iam cõmemorati superior pars, calloso corpori continua. Hoc namque septum non secus atque modò disruptum est, depingi licuit. & alia quoque parata fuit figura, in qua duæ manus (vti inter secandum facere consueui) callosum corpus nondum in anteriori ipsius sede liberatum, modicè attollebant, quo speculum seu septum adhuc integrum oculis subiiceretur. Verùm quum non adeò concinne in pictura atque in ipsa sectione successit, eam figuram ne frustra paginam obliteraret, reieci.

SEXTÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

HÆC figura quòd ad cerebri portionem in caluaria relictam spectat, etiã quartæ correspõdet. atque à quinta in hoc differt, quòd corpus testudinis modo fabricatum anteriori sua sede à cerebri substantia liberauerimus, id sursum in posteriora reflectentes, vt inferior ipsius superficies in conspectum veniret: & vas illud etiam cerneretur, quod à quarto duræ membranæ sinu pronatum, sub corpore testudinis modo extructo fertur, & plexuũ tandem non minimam partem constituit, quos secundarum imagini veteres assimilarunt. Huius autem figuræ characteres ita vt sequitur, se habent.

A, A, A Corpus testudinis modo extructũ hic inferiori ipsius superficie, qua tertij ventriculi superiorem constituit sedem, conspicuum.

B Portio corporis instar testudinis efformati in dextro ventriculo, à cerebri substantia hic principium ducens.

C Portio corporis testudinem forma & vsu referẽtis, quæ ex sinistro cerebri ventriculo pronascitur.

D, D Dexter cerebri ventriculus.

E, E Cerebri sinister ventriculus.

F Arteria per inferiorem posterioremque dextri ventriculi sedem à dextræ soporalis arteriæ ramo duram cerebri membranam perforãte, huc in dextrum ventriculum conscendens.

G Arteria in sinistrum cerebri conscendens ventriculum.

H Vas à quarto duræ cerebri membranæ sinu principium ducens, ac sub corpore instar testudinis efformato, in communem dextri & sinistri ventriculorum cauitatem, seu tertium ventriculum properans.

I Vasis H insigniti in duas portiones diuisio.

K Vasis H insigniti diuisionis altera portio, dextrum cerebri petens ventriculum.

L Portio nuper commemorati vasis sinistrum accedens cerebri ventriculum.

M Plexus dextri ventriculi secundinarum imagini comparatus, atque ab arteria F insignita, & vasis H indicati portione, quam K notauimus, constitutus.

N Plexus sinistrum cerebri vẽtriculum occupans, ac ex vasis G & L insinuatis conflatus.

O, O Huiusmodi venulæ cerebri substantiæ hic obnascuntur, ab illis productæ vasis quæ K & L notauimus.

P A venis quæ cerebri substantiæ hic offeruntur, ramusculi extra vẽtriculorum amplitudinem hàc ad tenuem cerebri membranam pertinent.

Q Meatus ex communi concauitate dextri ac sinistri ventriculorum, seu à tertio cerebri ventriculo rectà decliuis pertinens versus peluim, quæ cerebri pituitam excipiens, eam infundibuli modo ad glandem defert, eius infundibuli extremo subditam.

R, S Canales sinúsve leuiter in ventriculorum substãtia exsculpti, & pituitam ad meatus nuper Q insigniti orificium deducentes.

SEPTIMÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

PRÆSENS figura à tribus proximè præcedentibus plurimùm variat, nam cerebri substantiæ in illis relictæ ea pars in hac ablata cernitur, quæ dextri sinistriq; ventriculorum sedem in illis figuris conspicuam efformabat. deìn tota ea quæ cerebello adhuc innitebatur, hic quoque resecta est, vt duræ membranæ consciperetur portio, cerebellum ac cerebrum intercedens. Insuper duræ membranæ sinus in illa consistentes ductis cultelli anterioris mucrone sectionibus, hic etiã aperuimus, & vas à quarto sinu duræ membranæ in cerebri ventriculos pertinens, hic ex tertio cerebri ventriculo subleuatum, & à plexibus secundinæ similibus auulsum, in posteriora refleximus, vt tertij cerebri ventriculi, seu communis dextri sinistrique ventriculorum concauitatis sedes in cõspectum melius veniret, vnà cum eius cauitatis meatibus.

A, A Cerebri substantiæ adhuc in caluaria reliquæ dextra pars.

B, B Cerebri substantiæ adhuc in caluariæ asseruata sinistra pars.

C, C Lineæ hic passim conspicuæ illis correspõdent, quas tres modò præcedentes figuræ similiter commonstrarunt. Verùm quia huiusmodi lineæ substantiæue cerebri diuersitas inibi duntaxat consistit, vbi cerebrum tenui membranæ vicinius est, præcedentes figuræ eas solùm in lateribus ostenderũt. hæc autem quum hic tanta cerebri portio ablata sit, vt iam apparens superficies in basi non procul à tenui membrana distet, etiam lineæ in basi spectantur. Quod itaque lineis hic intercipitur, fuluam seu subpallidam

Sequitur tertia capitalium figurarum tabula.

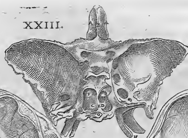
Quinta figura.

Sexta figura.

XXIII.

XXI.

XXII.

XXIIII.

pallidam cerebri notat substantiam: quemadmodum sedes D,D,D insignitæ. Quod verò extra lineas cõsistit,

D,D alba est prorsusq; candicans cerebri substantia, hic E,E, & E insignita.

;E,E

F Portio est soporalis arteriæ secundum humiliorem angustioremque dextri ventriculi sedem sursum ad plexus secundas imitantis constitutionem prorepens. Cæterùm si perpenderis quánam sede hic F reponatur, & quánam in sexta figura, promptè expendes, qui dexter cerebri ventriculus, quemadmodum & sinister, ex posteriori sua sede instar cornu arctatus, deorsum in anteriora per cerebri substantiam ducatur. Hic namque vbi plus cerebri substantiæ quàm in sexta figura abstulimus, præsens arteriæ portio F notata antrorsum magis vergit, quàm F in sexta eandem quoque notans arteriæ portionem, vbi iam posteriorem ventriculi sedem conscendit. Atque id F & G octaua figura magis liquidò ostendunt, in qua huius ventriculi ductus nomine, adhuc plus cerebri substantiæ, quàm in hac quæ ordine septima est, abstuli.

G Arteriæ soporalis portio, secũdùm humiliorem posterioremque sinistri vẽtriculi sedem sursum, quemadmodum arteria F insignita, prorepens.

H Humillima sedes tertij ventriculi: quam, vt aptiùs cerneretur, nonnihil distentam finximus.

I Meatus rectà decliuis ex tertio cerebri ventriculo pertinens, cerebríque pituitam ad peluim huic excipiẽdæ paratam deferens.

K Meatus ex tertio cerebri ventriculo inter cerebri testes natésque, in cauitatem cerebelli & dorsalis medullæ cõmunem pertinens.

L Glandula nucipineæ non absimilis & vasorum ex quarto sinu duræ membranæ cerebrum petentium fulcrum.

M,N Hanc cerebri partem testes & nates quoque cerebri appellauimus, hic adhuc tenui membrana obtectas.

O,O, &c. Duræ cerebri membranæ processus portióve, inter cerebellum & cerebrum reposita. Qui hanc accedunt instar venarum ductus, partim à primo secundóque duræ membranæ finibus, partim verò à quarto pronascuntur.

P,P Duræ cerebri membranæ dexter seu primus sinus.

Q,Q Duræ cerebri membranæ sinister seu secundus sinus.

R Primi & secundi duræ membranæ sinuum congressus quẽ Græcorũ nõnulli ληνὸν, quod est torcular appellarũt.

S Principium tertij duræ membranæ sinus.

T Quartus duræ membranæ sinus, similiter atque alij hic adapertus.

V Vas à quarto sinu duræ membranæ in cerebri ventriculos porrectũ, hic autem in posteriora ex sua sede reflexũ.

X,X Hac sede cerebellum dura cerebri membrana non obtectum ostenditur.

Y Ductus venarum modo à quarto duræ cerebri membranæ sinu in tenuem membranam pertinentes, quà cerebellum ipsiq; cerebri testes induuntur.

Z,Z Duræ membranæ sedes, qua ossi omnium totius corporis ossium durissimo, & auditus organum intus continenti adnascitur. Hanc namque caluariæ regionem cerebro deteximus.

OCTAVÆ CAPITALIVM FIGURARUM EIUSDÉMQUE CHARACTERUM INDEX.

PRÆSENS figura à septima in hoc variat, quòd hic adhuc cerebri plus resecuerimus, & testes longa sectione in hoc diuiserimus, vt meatus occurreret ex tertio ventriculo in quartum pertinens. Ad hæc, duræ membranæ portio cerebello obducta, hic dissecta, atque in posteriora reflexa cernitur. Quum itaque præsens figura pleraque cum septima habeat communia, in hac idem A vsq; A A, & B B, & C C, & D D, & E E, & F & G ad H. & H, quod in septima indicabunt. Verùm arteriæ F & G insignitæ, tanto magis hic quàm in septima antrorsum vergunt, quanto magis cerebrum versus basim in septima quàm in sexta ablatum est.

I Meatus in sexta etiam figura I notatus, qui rectà decliuis fertur, atque cerebri pituitam ad peluim defert.

K Meatus pituitæ deducendæ paratus, qui interdum ab illo deducitur meatu qui ex tertio ventriculo inter testes in quartum ventriculum pertinet.

L Ne L in vmbra prorsus latitaret, aut si suo poneretur loco & eius nomine, quo in conspectu esset, vmbra veniret exculpenda, itaque delineatio hic omnino vitianda, L ad anteriorem cerebelli partẽ reposui, foramen meatúmque notaturus, qui ex tertio ventriculo cerebri in quartum fertur. Quod foramen si L in illo locaretur, exprimi neutiquam potuisset.

M Glandulam hic adhuc reliquimus, quæ pineæ nucis formam ostendens, vasorũ ex quarto duræ membranæ sinu in cerebri ventriculos pertinentium fulcrum efficitur.

N,O,P,Q Quatuor his characteribus corpus id indicatur, quod ante sectionem vnicum est, atque in septima figura M & N insignitur. hic verò ex sectionis serie diuisum occurrit. ac N & O eius corporis sedes indicant, quibus testium nomen accommodatur: P verò & Q, illas quas nates ferè nuncupamus.

R,R Cerebellum tenui adhuc obductum membrana.

S,S, &c. Vasa venarum modo tenuem cerebelli membranã implicantia.

T,T Propagines vasorum tenuem cerebelli membranam implicantium, ad eas producta arterias quæ secũdùm dextri & sinistri cerebri ventriculorum posteriora sursum conscendunt plexus efformaturæ, quos extimo fœtus inuolucro dissectionis proceres contulerunt.

V,V Duræ membranæ portio, quæ superiorem cerebelli sedem à cerebro dirimebat.

X,X Propagines notantur à vasis, dictã nuper duræ membranæ portionem implicantibus, in tenuem membranã qua

Z,Z *cerebellũ vestitur, excurrentes. Idem hic Z & Z notant, atq; in septima figura, duram videlicet cerebri membranam ossi adnatam, in quod auditus organum reponitur.*

NONÆ FIGURÆ EIUSdémque characterum index.

IN *hac figura eadem cerebri portio, quæ in octaua seruatur: verum præsens figura in faciẽ prorsus reposita, eam duræ membranæ partem abscissam habet, quæ cerebrum à cerebello dirimit; deinde cerebellũ hic deorsum è sua caluariæ sede manibus protractum, ac deorsum modicè inuersum propendet, vt ipsius regio caluariæ aliàs contigua oculis subiiceretur, & dorsalis medullæ cauitas videretur alteram partem quarti ventriculi constituens. Ad hæc, præter venarum quarundam & neruorum progressus etiam primus & secundus duræ membranæ sinus hic aperti ad amussim exprimuntur.*

A,A *Cerebri portio adhuc in caluariæ amplitudine reliqua, atque hic in sua sede adhuc asseruata.*

B,C,D *Tribus his characteribus cerebellum deorsum ex sua sede reflexum indicatur, tenui membrana adhuc inuolutum, ac dorsali medullæ connatum. Verùm B priuatim cerebelli dextram indicat sedem, caluariæ sinui P notando correspondentem. D verò sinistram, quæ illi caluariæ sedi insidet, cui R inscribã. C autem cerebelli media pars insignitur, vermi non absimilis, & suis finibus eos constituens processus, quos vermium imagini veteres compararunt.*

E *Posterior terminus mediæ partis cerebelli, qui vermiformium processuum posterior mihi recensebitur.*

F, G, H *Dorsalis medullæ pars adhuc in caluaria consistens, ac F & G huius partis seu dorsalis medullæ sedes indicant, quibus cerebellum connascitur. H verò sedem dorsalis medullæ significat, è caluariæ amplitudine procidentem.*

I *Sinus dorsalis medullæ calami quo scribimus mucroni non absimilis, ac mediam cauitatem constituens communis ventriculi dorsalis medullæ & cerebelli, quam quartum cerebri ventriculum dissectionis periti vocarunt.*

K *Vasa ductúsve venis quàm simillimi, hàc in cerebellum ab illis vasis pertinentes, quæ in primum & secundum duræ membranæ sinus exhauriuntur. atque vt hi ductus frequentes admodum sunt, ita etiam non semper pari propagantur serie.*

L *Et hàc quoque ductus venæ similis in tenuem cerebelli membranam pertinet, ab illis vasis quæ hac in parte duram cerebri membranam intertexunt.*

M *Quintum cerebri neruorum par.*

N *Sextum cerebri neruorum par.*

O *Septimum par neruorum cerebri. atque hic videre est quot surculis duo postrema cerebri neruorum paria principium à dorsali medulla, nequaquam verò à cerebello, ducant.*

P,Q,R *Sinus occipitis ossis, quibus correspondet cerebelli figura: nam P cerebello inscriptum, B congruit. Q autem, C. R verò, D.*

S,S,S *Dexter seu primus duræ membranæ sinus, hic cultelli mucrone adapertus.*

T,T,T *Sinister seu secũdus duræ membranæ sinus: atque in nulla cerebri delineationum, horum sinuum ductus ita conspicuè ac in præsenti oculis subiicitur.*

DECIMÆ FIGURÆ EIUSdémque characterum index.

HAC *figura eam cerebri portionem expressimus, quæ dorsalis medullæ educit initium: dein cerebellum à dorsalis medulla hic conspicua parte ademptum est, & cerebri testes, & nates, & glans pineæ nucis imaginem referens, ac postremò cauitas ea dorsalis medullæ quæ cum cerebelli cauitate quartum cerebri efformat vẽtriculum, hic pariter exprimuntur.*

A,A *Cerebri pars dorsalem producens medullam.*

B *Meatus ex tertio cerebri ventriculo in quartum sub cerebri natibus tendens, cuius terminum in quartum pertinentem ventriculum C insigniui.*

D *Glans cerebri, nucis pineæ imagini à dissectionis professoribus assimilata.*

E,F,G,H *His characteribus cerebri testes ac nates indicantur: videntur namq; dissectionis proceres gratia lineæ inter E ac F, & inter G & H conspicuæ, superiora tubera E & G insignita ab inferioribus F & G notatis distinxisse; ac superiora testes vocauisse, quòd illis glans penis quasi modo incumbit. Inferiora autem nates vocarunt, quòd meatus ex tertio ventriculo in quartum pertinentis terminus C hic insignitus, podici conferri possit.*

I,K *Sedes duæ, quibus dorsalis medullæ initium cerebello adnascitur.*

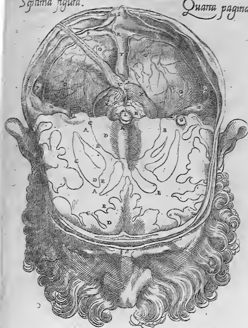
L,M,N,O *Cauitas dorsalis medullæ initij, alteram partem quarti ventriculi constituens, atque ab Herophilo calami cauitati assimilata, quam atramento scribentes intingimus. Sedes enim L insignita eius calami cauitatis parti respondet, quæ indici scribentis proxima est. M autem & N angulis illis assimilari possunt, quæ in cauitatis calami lateribus cõsistunt. O verò mucronem exprimit, quo characteres formamus.*

P *Dorsalis medulla hic præsecta est, quà in vertebras procidens caluariam egreditur.*

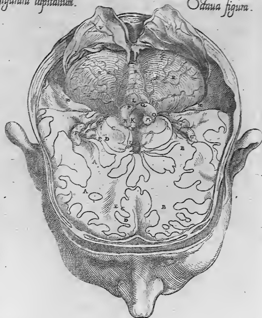
UNDECIMÆ FIGURÆ EIUSdémque characterum index.

HAC *figura cerebellum à caluaria, ipsáque adeò dorsali medulla auulsum & supinum iacet, humiliorem ipsius*

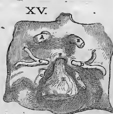
Septima figura.

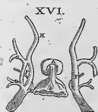
Octaua figura.

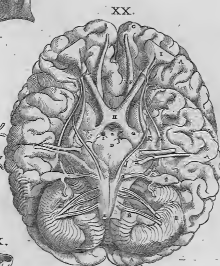
XV.

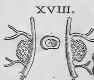
XVI.

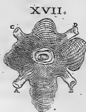
XX.

XVIII.

XVII.

XIX.

ipsius sedem qua dorsalem spectat medullam commonstrans. Ac proinde regiones ipsius, quibus dorsali medullæ continuatur, ac sinum insuper ostendit, qui alteram portionem efformat quarti ventriculi seu sinus, cerebello & dorsali medullæ communis. Porrò ad humiliorem præsentis figuræ sedem fines pinximus mediæ partis cerebelli, ut processuum vermis imaginem referentium natura conspiceretur.

A *Dextra cerebelli pars tenui membrana cerebellum inuestienti liberum, uti etiam totum cerebellum hic ea membrana denudatum commonstratur.*

B *Sinistra cerebelli pars.*

C,c *Media cerebelli pars. ac C notat huius partis anteriorem regionem, c verò posteriorem.*

D,d *Fines terminique mediæ partis cerebelli: quorum anteriorem D indicat, posteriorem verò d.*

E *Cerebelli sinus, qui cum dorsalis medullæ sinu quartum nobis appellatum cerebri ventriculum constituit.*

G,G *His sedibus cerebellum dorsali medullæ adnascitur.*

H *Anterior finis mediæ partis cerebelli hic, ac si ab alio cerebello is resectus esset, expressus.*

I *Posterior finis mediæ partis cerebelli, à cerebello quoque exectus.*

DVODECIMÆ FIGVRÆ EIVSdémque characterum index.

HAC *figura caput à sinistro latere exprimitur, dextro nonnihil subleuato. Ex caluariæ autem amplitudine cerebellum hic euulsimus, ea tantùm cerebri relicta portione, quæ in octaua & nona figuris adhuc seruabatur. Verùm illa cerebri portio hic in sua non consistit sede, sed eleuata est, & in posteriora ab ipsa caluariæ basi aliquousque reflexa, ut tandem in conspectum venirent cerebri processus forma neruis non absimiles, & olfactus organo subministrantes: quorum sinister è sua sede cum ipso cerebro eleuatus est, dextro adhuc duræ cerebri membranæ qua octauo capitis ossi obducitur, connexo.*

A,A *Cerebri pars dextra.*

B,B *Sinistra cerebri pars, tenui membrana adhuc quemadmodum & dextra pars obuoluta.*

C *Dextrum olfactus organum, in sua sede adhuc seruatum.*

D *Sinistrum olfactus organum, unà cum cerebro in posteriota reflexum.*

E *Sinus, cui sinistrum olfactus incumbit organum: eáque regio duræ membranæ hic indicatur, quæ odoratus nomine hac in sede multis, sed exiguis foraminibus peruia cernitur.*

F *Vena caluariam petentium sexta, hic in duram cerebri membranam aliquot surculis excurrens.*

G *Septum sinus olfactus organis incisos interdiuidens.*

H *Duræ cerebri membranæ processus portio, quæ dextram cerebri partem à sinistra dirimit.*

I,I *Cerebrum passim excauatæ sibi in caluaria amplitudini respondens, hic quoque ad frontis ossis regionem sibi insculptis cauernis congruit, & leuibus tuberibus prominet, quæ alij mamillares cerebri vocarunt processus.*

K *Vena caluariam petentium quinta, cui iter præbet foramen secundo neruorum pari exculptum.* L *L, ut & subsequentes characteres, in umbra occipitij cauitatis latitat, & parui etiam est momenti. quandoquidem L caluariæ sinum indicat, cui dextra cerebelli pars congruit.*

M M *sedem, quæ mediam cerebelli partem respicit.* N *Sinum, in quem sinistra cerebelli pars reponitur.* O *verò*

N,O P,Q *dextrum seu primum sinum indicat duræ membranæ. P autem tertium, Q secundum, seu sinistrum.*

DECIMÆTERTIÆ FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

HÆC *figura occipitio prorsus innititur, & uniuersa cerebri substantia quæ adhuc reliqua erat, in posteriora deorsum deflexa pendet, ut olfactus organa, & visoriorum neruorum coïtus, & maximi soporalis arteriæ rami in conspectum venirent.*

A,A *Dextra cerebri pars, adhuc tenui membrana cerebri obducta.*

B,B *Sinistra cerebri pars.*

C,C *Cerebri tubera, quæ à similitudine quam cum papillis habent, mamillares cerebri processus plerisque nuncupantur.*

D,D *Sinus olfactus organis parati.*

E *Septum olfactus organis paratos sinus interdiuidens.*

F,F *Sinus caluariæ, quibus mamillares cerebri processus C & C insigniti congruunt.*

G,G *Vtrinque notatur vena caluariam ingredientium sexta.*

H *Vena caluariam ingredientium quinta.*

I *Vas notatur venæ correspondens, in tenuem cerebri mēbranam ab illis vasis excurrens, quæ in dura consistunt membrana.*

K *Principium eorū ductuum qui per duræ mēbranæ latus excurrunt. perinde ac si vena esset arteriæ commissa.*

L,L *Olfactus organa hic unà cum cerebro à dura membrana deorsum diuulsa.*

M *Neruorum visoriorum coïtus.*

N *Visorius neruus dextrum oculum petens.*

O *Visorius neruus sinistrum petens oculum. & perinde ac dexter venula concomitatus, ab illis propagata vasis, quæ tenuem cerebri membranam inibi contexunt.*

P *Soporalis arteriæ ramus duram cerebri mēbranam perforans, ad latus glandis cerebri pituitam excipientis.*

Q *Arteriæ P notatæ propago, dextrum accedens cerebri ventriculum.*

R *Arteriæ P notatæ propago hic in tenuem cerebri membranam surculos diffundens.*

S Hic portio conspicitur peluis cerebri pituitam excipientis.

DECIMÆQVARTÆ FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

CAPVT *hic in sinistram aurem reclinatum iacet, internæ caluariæ amplitudinis basim exprimens, dura cerebri membrana succinctam. Atque tanta duntaxat cerebri dorsalisque medullæ adhuc asseruatur portio, quanta cerebri neruorum paribus videndis sufficit. Visoriorum porrò neruorum exortum coïtúmque resecui, ne peluis lateret cerebri pituitam excipiens.*

A,A *Modica cerebri portio vnà cum dorsalis medullæ initio.*

B,B *Nerui visorij ea parte hîc tantùm conspicui, qua caluariæ amplitudinem egrediuntur.*

C,C *Peluis cerebri pituitam excipiens.*

D *Hic in peluim pertinet meatus cerebri pituitam ex tertio ventriculo deducens, ac I in septima figura & octaua notatus.*

E *Dextræ soporalis arteriæ ramus, duram membranam ad latus dextrum glandis perforans, qua cerebri pituita excipitur.*

F *Sinistræ soporalis arteriæ ramus iuxta sinistrum latus dictæ nuper glandis duram cerebri membranam perforans.*

G *Secundum cerebri neruorum par.*

H *Tertij paris neruorum cerebri gracilior radix.*

I *Tertij paris neruorum cerebri crassior radix.*

K *Quartum neruorum cerebri par, tertij paris crassiori radici conterminum.*

L *Minor radix quinti paris neruorum cerebri, omnibus ignorata Anatomes professoribus.*

M *Quintum neruorum cerebri par, seu maior quinti paris radix.*

N *Sexti paris neruorum cerebri principia ac surculi.*

O *Septimi paris neruorum cerebri principia ac surculi. Si quid in hac figura spectandum sit reliquum, id absque characterum opera promptè, vel ex proximè præcedentibus figuris percipitur.*

DECIMÆQVINTÆ FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

PRÆSENTI *figura portionem eam amplitudinis caluariæ dura cerebri membrana succinctam depinximus, quæ supra ossis cuneum imitantis medium habetur, vnà cum modò indicandis organis. Abs re namque fuisset, integrum caput harum particularū gratia delineasse.*

A,B *Neruorum visoriorum portiones.*

C *Sinistri lateris arteria, quæ duram membranam hic perforans, partim in tenuem cerebri membranam, partim verò in dextrum cerebri ventriculum digeritur.*

D *Dextri lateris arteria.*

E *Hic peluis collecta propendet, cerebri pituitam ex tertio defluentem ventriculo excipiens.*

F *Foramen, quo peluis huius infundibuli modò extructæ finis glandem petit, cerebri pituitam excipiens.*

G,G *Secundi paris neruorum cerebri portiones.*

DECIMÆSEXTÆ FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

HAC *figura nudam depinximus glandem, qua cerebri pituita excipitur, vnà cum peluiseu infundibulo pituitam huc deferente, & hic flaccido propendente. A lateribus verò arteriarum soporalium portiones, quæ reticularem plexum efformare dicuntur, ita hic expressimus, vti nobis intersecandum occurrêre. Atque vt eæ arteriarum portiones variè se secantibus offerunt, ita quoque variè eas delineauimus.*

A *Glans, cerebri pituitam excipiens.*

B *Peluis, seu infundibulum cerebri pituitam super modò dictam glandem deferens.*

C,C *Arteriarum portio, quæ secundum suorum in osse caluariæ foraminum ductum obliquè feruntur.*

D *Sinistræ arteriæ ramus in duræ membranæ sinistrum latus excurrens.*

E *Arteriæ sinistræ portio per propriū foramen ad narium vsque amplitudinem pertingens.*

F,F *Hac sede diuersam arteriæ seriem delineauimus, ac dextrum quidem F arteriam notat ea serie ductam, vt hic non dirimatur: quemadmodum sinistrum F arteriam hanc in duos ramos, qui mox in vnum rursus coëunt, insinuat.*

G *Arteriarum portiones duram cerebri membranam perreptantes, ac partim in cerebri ventriculos, partim in tenuem membranam cerebri basi obductam digesti.*

H *Propago arteriæ per foramen secundi paris neruorum cerebri caluariam excidens, ac neruum visorium ac dein oculum petens.*

DECIMÆSEPTIMÆ FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

HAC *figura plexum finximus, cuiusmodi is esse deberet, qui Galeni in libris de Vsu partium descriptioni-*
A,B *bus conueniret. Significet itaque hic A & B arterias caluariam subeuntes, móxque in mirabilem illū plexum*
C,D *diffusas. C verò & D ramos in quos plexus illius propagines colliguntur, quíque illis prorsus arteriarum magnitudine respondet, quas A & B indicauimus. Cæterùm E glandem notat, pituitam cerebri excipientem.*

DECIMÆOCTAVÆ FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

PRÆSENTI *figura arteriarum sub dura cerebri*

membrana consistentium, ac ad glandis cerebri pituitam admittentis latus reptantium seriem depinximus, quam in ouium ac boum capitibus obseruamus. Atque hanc proponere libuit, ne quis latêre arbitraretur, quæ illorum animalium hic cum homine sit differentia. Significat autem in hac figura A dictam iam sæpius glandem, B & C arteriarum sedem, qua primùm in caluariam ingrediuntur.

DECIMÆNONÆ FIGVRÆ eiusdémque characterum index.

PARVA *hac figura erectam finximus peluim, seu cyathum, quo cerebri pituita in glandem ipsi subditam distillat. ac dein hic finximus quatuor ductus à glande pituitam per proxima glandi foramina deferentes. Inde*
A,B *dicet igitur A glandem, cui pituita instillatur. B pel-*
C,D, *uim, qua hæc ducitur. C,D,E,F verò, meatus ad faci-*
E,F *liorem pituitæ huc decumbentis egressum paratos. Porrò præter has figuras, ad eorum potißimum cognitionem spectantes quæ in caluariæ habentur amplitudine, etiam huc faciunt prima & secunda neruorum figuræ, quarum primam hic etiam delineauimus, quæ numero vigesima est: cuius indicem, quod in tractatu de neruis satis prolixè indicauimus, abs re esset hic denuo repetere: illinc igitur petas quòd ad præsens negotium facere poßit.*

QVANQVAM *21,22,23,& 24 figuræ non admodum faciant ad præsens negotium, scias tamen hoc concilio additas, vigesimamprimam præcipuè & vigesimamsecundam, vt monstrarent sedem, locum, ac testudinem cerebri corpus vndique amplectentem. Itaque vigesimaprima figura internam caluariam basis sedem ostendit: hic namque caluariam delincauimus in qua superior ipsius pars vigesimasecunda figura exprimenda, ad eum modum ablata est, quo cerebri fabricam ostensuri caput serra diuidere consueuimus. Vigesimasecunda figura reliquam internam sedis caluariæ partem commonstrat, figura vigesimaprima non expressam. Harum autem quatuor figurarum indicem in calce adiunctos videbis.*

EXPLICATIO CHARACTERVM in figuris oculi repertorum.

RIMA *figura alteram oculi partem exprimit, vna sectione ab anteriori sede per posteriorem, atque ita per neruum visorium diuisi, perinde scilicet, ac si quis diuisæ secundùm longitudinem cepæ alteram partem ea superficie delinearet, qua alteri parti connata continuáque fuerat. Atque hoc quoque modo cælos, & quatuor elementa in plano depingere solemus.*

A Humor crystallinus.

B Tunica anteriori humoris crystallini sedi obducta, & tenuißimæ ceparum pelliculæ instar pellucida.

C Humor vitreus.

D Nerui visorij substantia.

E Tunica quam reti aßimilamus, quámque resoluta visorij nerui efficit substantia.

F Tenuis cerebri membranæ portio, neruo visorio obducta.

G Vuea tunica, in quam tenuis visorium neruum induens membrana degenerat.

H Hac sede vuea tunica in posteriora comprimitur, neque corneam exteriùs illi obductam contingit tunicam.

I Foramen, quo vuea ipsáue est peruia pupilla.

K Tunica ab vuea initium ducens, & ciliis seu palpebrarum pilis imagine correspondens, ac interstitium pariter vitrei humoris ab aqueo.

L Duræ cerebri membranæ portio neruum visorium obuoluens.

M Dura oculi tunica, quam dura cerebri membrana constituit.

N Duræ oculi tunicæ pars, quæ cornu instar pellucida visitur.

O,O *Humor aqueus, atque inferius O sedem indicat, in qua suffusiones plerunque proueniunt.*

P,P *Musculi oculum mouentes.*

Q Adhærens, albáue oculi tunica. Cæterùm subsequentes figuræ seriatim oculi partes exprimunt, primùm quidem humores, ac dein tunicas. Atque has figuras omnes semper ad primam non ineptè contuleris: quandoquidem illæ compositionis ordine inuicem subsequuntur, ac ad primæ huius figuræ proportionem sunt expreßæ.

SECVNDA *figura solum crystallinum humorem anteriori sede ita exprimit, quemadmodum is omnibus illum ambientibus partibus liberatus, è directo intuenti occurreret.*

Tertia figura nudum prorsus crystallinum humorem commonstrat, ea sede se ostendentem, qua ex latere, vt
R *ita dicam, ab aliquo spectaretur. Verùm R asperitatem, sedémque notat, cui oculi tunica palpebrarum pilos referens, ac vndecima & duodecima figuris exprimenda, humori crystallino connascitur.*

Quarta figura humorem vitreum ita effictum commonstrat, quemadmodum is si suam formam, quam in oculo obtinet, reseruaret, in anteriori ipsius sede conspicuus es-
S *set, quum crystallinus humor ex illo euulsus esset. S enim cauitatem ipsius indicat, in quam media crystallini humoris pars reponebatur.*

Quinta figura vitreum humorẽ eadem facie qua quarta

*T exprimit, verùm adhuc ipſi cryſtallinus humor T nota-
tus innatat.*

*V Sexta vitreum humorem ex latere exprimit, vnà cum
cryſtallino qui ipſi adhuc innatans V notatur.*

*Septima figura aqueum humorem ex latere ita expri-
mit, quemadmodum in oculo conſiſtit, & adhuc anterio-
X rem cryſtallini humoris ſedem integit. X namque cry-
Y ſtallinum humorem in præſenti figura notat, ac Y eam
humoris aquei ſedem indicat, qua vueæ tunicæ pars in
ipſo (dum integer eſt oculus) continetur, quæ à cornea ab-
ſcedit, diſtátque.*

*a,b Octaua figura vitreum humorem a notatũ, & aqueum
b inſignitum ſimul commonſtrat, ita inuicem diſsitos,
quemadmodum ea dirimuntur tunica, quam palpebra-
rum pilis non perperam in effigie aſsimilamus. Atque
c huius tuniculæ ſedes inter hos humores conſiſtens c in-
dicatur.*

*Nona figura tunicam anteriori cryſtallini humoris ſedi
obnatam, & inſigniter pellucidam, atque hic ab ipſo hu-
more liberatam, à latere exprimit.*

*Decima figura cryſtallinum humorem à latere oſtendit,
adhuc ea tunicula intectum, quem nona figura expreſsit.
d,e atque hic d tuniculam, e verò cryſtallini humoris par-
tem indicant poſteriorem, & illa tunicula non obdu-
ctam, ſed in vitreo humore, quum integer eſt oculus, na-
titantem.*

*Vndecima figura anteriorem ſeu poſteriorem partem in-
dicat tunicæ quam vuea producit, quæq; palpebrarum
g,g pilis aſsimilatur. Cæterùm hæc circulo g & g notato ab
f,f vuea pronaſcitur, circulo autem f & f inſignito cryſtal-
lino humori inſeritur, adnaſcitúrue.*

*Duodecima figura tunicam, quam vndecima oſtendit
adhuc vitreo humori obductam, & cryſtallino adna-
h,h tam continet. h enim & h tunicam notant. i verò, hu-
i morem cryſtallinum.*

*Decimatertia figura tunicam oſtendit, quam reti diſſe-
ctionis periti comparant, atque hæc à latere exprimitur
k vnà cum nerui viſorij ſubſtantia k inſignita, & dura te-
nuíque cerebri membranis libera.*

*Decimaquarta figura vueæ tunicæ internam oſtendit
ſuperficiem. hic enim ipſam euerſam, vti inter ſecan-
l dum fit, delineauimus. l itaque portiunculam notat tuni-
m cæ, in quam viſorij nerui ſubſtantia diſſoluitur. m ſe-
dem, in qua anterior vueæ regio introrſum ſeu in poſte-
riora comprimitur.*

*Decimaquinta figura externam vueæ tunicæ ſuperfi-
ciem ex latere delineatam continet, vnà cum nerui viſo-
n rij ſubſtantia, tenui membrana cerebri obducta. n enim
nerui viſorij ſubſtantiam notat, hic à tenui qua inuolui-
o tur membrana liberam. o tenuis notatur membrana, ner-
ui viſorij ſubſtantiam integens, & hic à dura membra-
na, quæ ipſam quoque ante ſectionem obuoluit, denuda-
p,p ta. p, p venarum arteriarúmque à dura oculi tunica in
vueam pertinentium ſunt portiunculæ, iam ex ſerie ſe-
q,q ctionis effractæ. q, q ſedes, qua vuea tunica anteriori in
r parte comprimitur, & à cornea abſcedit. r foramen, vueæ
pupillam conſtituens.*

*Decimaſexta figura duram oculi tunicam ex latere
commonſtrat, transuerſa ſectione in hoc diuiſam, vt ſe-
ries in conſpectum veniret, vaſorum ab ipſa in vueam
ſ pertinentium. Significet igitur ſ neruum viſorium, vnà
cum duabus illum inuoluentibus membranis abtrunca-
t,t tum, & venis arteriíſque concomitatum. t verò & t
venas, arteriáſque per duram oculi tunicam excurren-
u,u tes. u autem & u vueam tunicam hic propter du-
ræ ſciſsionem, conſpicuam, & ramulos duræ tunicæ va-
x ſorum excipientem. Cæterùm x ſedem indicat, vbi
dura oculi tunica inſtar cornu læuigatur, pellucidá-
y que cernitur. ſedi autem y notatæ, pupillæ reſpondet
foramen.*

*Decimaſeptima figura integram nudámque duræ ocu-
li tunicæ externam ſuperficiem ex latere ſpectandam
exhibet, vnà cum magna viſorij nerui portione, in
α,β qua α notat ipſius ſubſtantiam, β verò tenuem qua ob-
γ ducitur membranam, γ autem duram cerebri membra-
δ nam, δ venas arteriáſque neruum viſorium concomi-
x,y tantes. Porrò x, & dein y, idem hic atque in decimaſex-
ta indicant.*

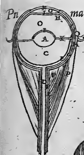
*Decimaoctaua figura oculum à palpebris liberatum, at-
que ex ſua in caluaria ſede erutum, vnà cum ipſius mu-
ε,ζ,ζ ſculis nondum diſiunctis à latere exprimit. atque ε ner-
uum indicat viſorium, ζ & ζ muſculos oculum mouen-
η,η tes. η & η adhærentem oculi tunicam, θ maiorem oculi
θ circulum ſeu iridem, vbi adhærens membrana deſinit,
κ corneæque tunicæ pertinaciſsimè adnaſcitur. κ autem ſe-
dem notabit, è regione pupillæ ſeu minoris circuli con-
ſiſtentem.*

*Decimanona figura anteriorem oculi integri, & à pal-
λ pebris tantùm liberi ſedem exprimit. atque hic λ ca-
runculam inſinuat, in maiori oculi ſedis angulo repoſi-
κ,θ tam. κ verò & θ, idem hic atque in præcedente fi-
gura indicant. Cæterùm ſi alicui oculi enarrationem
ab extimis ipſius partibus perſequi viſum ſit, is in-
uerſo oculi figurarum ordine decimamnonam ſecun-
dæ loco habebit, & decimamoctauam tertiæ, atque ita
deinceps.*

DE

Sequuntur oculorum, & inſtrumentorum anatomicorum tabulæ, vna facie contentæ.

Prima oculorum figu:

II.

III.

IIII.

V.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

XI.

XII.

XIII.

XIIII.

XV.

XVI.

XVII.

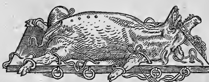
XVIII.

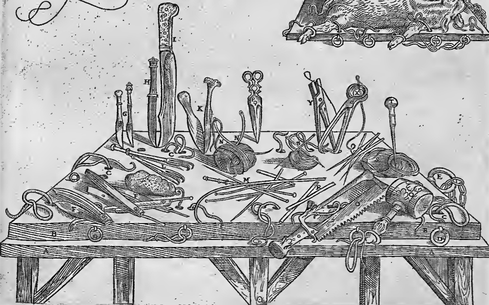

XIX.

Anatomicorum instrumentorum delineatio.

CHARACTERVM IN Anatomicorum instrumentorum figura positorum, index.

RÆSENTI *figura mensæ cuidam incumbentem finximus asserem, quo in viuorum sectionibus opportunè vtimur, dein huic asseri omnia propemodum accommodauimus, quibus in dissectionum administrationibus, adeóque tota Anatome quis posset vti. Quò autem singula leuiori opera assequaris, huic etiam figuræ characteres, ac demum eorum indicem adhibere non grauatus sum. Indicetur itaque.*

A,A *Mensa, cui reliqua omnia modò seriatim indicanda supersternuntur.*

B,B *Asser viuis sectionibus administrandis idoneus.*

C,C *Varia foramina, quibus laqueos pro animalis mole adhibemus, quum femora & brachia vincimus.*

D,D *Eiusmodi annuli, summis manibus pedibúsque ligandis adaptantur.*

E *Huic annulo maxilla superior, libera inferiori, catenula alligatur, vt caput immotum seruetur, ac interim neque vox, neque respiratio vinculorum occasione præpediantur.*

F,F *Diuersa nouacularum genera, quibus spongia accumbit.*

G *Cultelli ad earum speciem formati, quibus calami adaptantur.*

H *Vulgaris qui mensæ adhibetur culter.*

I *Grandis ac validus culter.*

K *Cultri è buxo parati.*

L *Hamuli.*

M *Varij stili vnà cum siphone.*

N,N *Obliquatæ acus cum filo crassiore, quibus literarum fasciculos colligamus.*

n *Minores acus, quas vulneribus suendis accōmodamus.*

O *Serra.*

P *Forficula.*

Q *Malleus ligneus.*

R *Arundines inflandis pulmonibus, & aliis quibusdam partibus idoneæ.*

S *Filum æneum, ossibus nectendis aptum.*

T *Subula forandis ossibus parata.*

V *Varia subularum ferra.*

X *Forpex intorquendis filorum extremis comparatus.*

Y *Forpex, quo intorti, & ossa iam committentis fili reliquias præscindimus.*

FIGVRARVM EARVNDEMQVE CHARACterum non explicatorum indices.

Greuinus.

HOC volumine quinque sunt insculptæ figuræ, quarum characteres indicibus minimè explicati, multa continent, quæ in capitis ossium conformationem concurrunt. Prima inter maris & fœminæ lineares picturas continetur, quæ initio partium externarum, citra dissectionem occurrentium, figuras repræsentant. Hæc in occipitis os inuersa palati, cuneiformis, basilaris omniúmque his adiacētium ossium & suturarum seriem proponit. Secunda, tertia & quarta vnà cum cerebri figuris continentur, & XXI, XXII, XXIII numeris notatæ, interiorem caluariam exprimunt. his tribus subiacet quinta auditus organo peculiaris. Ne quid ergò indefinitum remaneret, indicem characterum præcipuorum ex Vesalij volumine hîc adiecimus: cæterorum autem foraminibus præcipuè dicatorum explicationem non duximus apponendam, quod epitomes institutæ breuitatem excedant.

CHARACTERVM PRIMÆ figuræ index.

A CORONALIS *sutura extremum, in temporis cauo conspicuum.*

C,C *Sutura Λ exprimens: atque hi characteres inferiorem huius suturæ crurum partem notant, vbi hæc non amplius suturæ effigiem accuratè commonstrat.*

F *Scamæformis conglutinatio nō omni ex parte hic visitur.*

K *Verticis sinistrum os, verùm modica ipsius conspicitur portio.*

L *Frontis os, cuius etiam modica pars hic occurrit.*

M,M, M *Maximam occipitij ossis partem hic cernere licet, totam nimirum quæ in caluariæ basi consistit.*

N,N *Vtrinque vnum temporis os notatur.*

O,O *Cuneiforme os.*

P,P *Processus cuneiformis ossis, vespertilionum alarum imagini respondentes. Qui numero quatuor sunt, his chara-* 2,3,4,5 *cteribus* 2,3,4,5 *notati.*

Q,Γ *Primum maxillæ superioris os, quod & Γ hic notaui.*

S,Λ *Maximum quartúmve maxillæ superioris os, & hoc quoque peculiariter aliquot Λ indicatur.*

V,X *Os iugale.*

Y *Sutura ossis iugalis, hic per incuriam minimè notata: tamen facilè calamo poterit per transuersum duci linea.*

a,a *Suturæ os cuneiforme circunscribentis interuallum, illi & temporum ossi commune.*

b *Suturæ os cuneiforme circunscribentis interuallum, illi ac frontis ossi commune.*

d *Hac sede occultatur suturæ os cuneiforme circūscribentis, interuallum commune illi & ossi externum angulum sedis oculorum constituenti.*

e Suturæ os cuneiforme circumscribentis interuallum, illi & quarto maxillæ superioris ossi commune.

f Hæc sutura superiori maxillæ peculiaris censetur.

g Sutura frontis ossi & superiori maxillæ communis.

h Sinus, cui capitulum inferioris maxillæ inarticulatur.

i Processus scriptorio stylo non absimilis.

k Mammillaris processus.

l,l Capita occipitij ossis, quæ primæ ceruicis vertebræ coarctantur.

m,m,m His characteribus notantur suturæ Λ imitantis additamenta, per caluariæ basim antrorsum deducta, atque ad se inuicem, nempe ad n tendentia.

n,n Linea, dicta nunc additamenta iungens, ac ossi cuneiformi & occipitis ossi communis.

o,p Sutura à linea n indicata, in dextrum latus repens inter os cuneiforme & sinistri temporis os.

q,q Suturæ os cuneiforme circumscribentis interuallum, illi Π & sextis superioris maxillæ ossibus Π notatis commune.

r In hac figura têporis ossis linea notatur, inibi suturæ modo os, cui auditorij meatus initium insculpitur, continens, & veluti à reliquo osse seiungens.

ſ Ossis temporis asperitas & processus, quo id trâsuersam respicit lineam, cuneiformi ossi cõmunem, & n notatam.

ʒ Octaui capitis ossis processus seu septum cauitatem narium intercedens.

CHARACTERVM SECVNDÆ & tertiæ figuræ index.

HÆ duæ *figuræ pluribus ornantur characteribus. verùm huc potissimum seruiunt maiusculi græcorum suturas ossium capitis indicantes, reliqui caluariæ foraminibus ostendendis conducent.*

Γ,Γ 2 *Coronalis sutura, non adeò exactam suturæ compagem, ac in externa caluariæ sede exprimens.*

Δ,Δ 1,2 *Sutura Λ literam referens, notatur in secunda. Verùm & in prima Δ eam quoque indicat suturam.*

Θ,Θ 2 *Sagittalis sutura.*

Λ,Λ 1 *Scamasa sinistri temporis conglutinatio.*

Ξ,Ξ 1 *Additamentum sinistri lateris suturæ Λ imitantis, quod per caluariæ basim contendit.*

Π 1 *Linea cuneiformi ossi & occipitis ossi cõmunis, quæ duo suturæ Λ imitantis latera additamentáue iungit.*

Σ,Σ 1 *Suturæ os cuneiforme circumscribentis interuallum, illi & temporis ossi commune.*

Ψ,Ψ 1 *Suturæ cuneiforme os circumscribentis interuallum, commune illi & fronti ossi & octauo capitis ossi. Si itaque à Γ ad Σ, & hinc ad illud Σ, hinc verò ad primum Ψ, ac inde ad secundum Ψ perrexeris, cuneiforme os in sinistro latere internáque caluariæ sede circumscribes. Vnde si eosdem characteres in dextro latere ad suas suturas poni finxeris, eodem modo vt in sinistro latere, per characteres pergens, vniuersum cuneiforme os complecteris.*

QVARTÆ FIGVRÆ characterum index.

PRÆSENTI *figura cuneiforme os cum octauo capite osse à cæteris omnibus liberum ea facie exprimitur, qua internam caluariæ superficiem respicit.*

A,B,A Octauum capitis os. verùm B priuatim septum insignitur, olfactus organorum sedes interstinguens.

C,D Duæ præcipuæ cuneiformis ossis cauernæ.

E Septum indicatas modò cauernas interdiuidens.

F Alterius cauernæ seu antri foramen, in narium amplitudinem pertinens.

G Cauitas in humiliori sede septi posita, quod duo potissima antra intercepit.

H Cuneiformis ossis processus, vespertilionum alis similes.

QVINTÆ FIGVRÆ characterum index.

HÆC *figura auditus organi ossicula exprimit. Præcipua enim illius figuræ effigies portionem ex dextri temporis osse exectam commonstrat: quæ dein per medium diuisa, duas quæ in illius ossis cauitate reponuntur membranas, vnà cum ossiculis ob oculos ponit.*

B Membrana trâsuersim foramini obducta, quod ab aure in cauitatem fertur, in têporis osse auditus organi nomine exculptam.

C Vnum auditus organi ossiculum, malleolo assimilatum.

D Quinti neruorum cerebri paris neruus.

E Quinti paris ramus, per cæcum foramen ad musculum temporalem potissimùm digestus.

F Quinti paris ramus, per foramen procedens, quo vena auditus organum petens excipitur.

G Series nerui quinti paris ad planam cauitatis sedem hic auditus organi occasione cælatæ.

H Sedes orbicularem circulum referens, cuius anteriori sedi auditus organi ossiculum iam l notandum committitur.

I Alterum auditus organi ossiculum, quod incudi & molari denti comparatur.

K,K Cauernulæ indicantur, quibus cauitas auditus organo parata, intus scatet.

L Mallei ab omnibus conterminis partibus liberi anterior facies.

M Mallei ab omnibus partibus liberi posterior facies.

N Incudis seu molaris dentis ab omnibus partibus liberi anterior facies.

O Incudis seu molaris dentis ab omnibus partibus liberi posterior facies.

P Incudis ac mallei, ita vt in aurem cõmittuntur, simul nexorum anterior facies.

Q Incudis ac mallei vnà iunctorum posterior facies.

FINIS.

IACOBI GREVINI CLAROMONTANI BELL. MEDICI PARIS. AD PARTIVM COMpositarum delineationes expositio.

NON eo vsque rationis limites excessi, aut mihi tantum arrogandum existimaui, quin confitear & libenter agnoscam A. Vesalij in dissectione corporis humani, eiusdémqoe partium inuestigatione penè incredibilem diligentiam: hunc enim doctissimum, & in hac potissimum parte, vno eruditorum omnium consensu exercitatissimum non inuitus semper mihi persuasi. Non igitur vt tanti támqoe laboriosi operis laudem imminuerem, hanc partium tum simplicium, tum compositarum exposirionem euulgandam censui: sed vt lectoris laborem tanquam particeps & socius subleuarem, & ab iis compendiosæ breuitaris difficultatibus eximerem, quibus in illius epitomes lectione retardari, vel etiam à prolixiore rei anatomicæ opere aoocari posset, si qood hic succinctè & perspicuè dare conamur, in Vesalij magno volumine longa verborum serie secernendum foret. Harum siquidem figurarum delineationes tanti semper feci, vt non solùm simplicem & veluti adumbratam partium nomenclaturam, connexionem, aut earundem situm ad vetam fabricæ bumanæ historiam sufficere putarem: sed etiam naturæ explicationem, aut saltem soperficiariam demonstrationem adiungendam existimarem, qualem bactenus ad partium simplicium cognitionem dedimus, & imposterum ad compositarũ explicationem dabimns. quod dum facio, sicubi desciuisse ab Andreæ Vesalij doctrina deprehensus fuero, lectorem monitum & oratum velim vt existimet, me de iis quæ veritati magis consentanea videbantur, liberè sententiam dixisse, in quibus liberè, nec fortassis sine ratione, ab antiquis sibi deficiendum esse iurè putauit. Cæterùm qui diligentiùs characterum indices his figuris adiunctos cum iis qui antca excussi sunt & iisdem adiuncti conferre voluerit, is fortasse nostram operam non inutilem fuisse dicet, quam in verborum, rerum quoque & sententiarum emendatione reposuisse operæpretium fuisse iudicabit. Hoc autem qualecunque est eo animo suscipias velim, lector beneuole, quo in rem tuam & Reipublicæ vtilitatem emissum est.

Partium organicarũ differentiæ. Partes ergo simplices & vniusmodi initio percurrimus, restat vt ad compositarum, quas dissimilares appellant, breuem explicationem accedamus: harum differentias à primis corporum facultatibus desumere non erit absurdum, ne quid methodo indefinita aggrediamur. Facultates autem omnes corporis vel sunt animales, vel vitales, vel naturales: animales verò in sensu & motu consistunt: principem rationem excipio, quæ cùm nullius corporis adminiculo indigeat & sit incorporea, bic non comprebendetur. Sensus atque motus organa partim in cerebro continentur, partim extra cerebrum contenta vim ab ipso suscipiunt. In cerebro continentur ca, quæ sensui communi, imaginationi, memoriæ & appetitui dicata sunt, & locis à quibusdam distincta. A cerebro autem dependent nerui motus sensúsque exterioris opifices, qui dum in oculos, nares, aures, linguam & cutim feruntur, cernendi, odorandi, audiendi, gustandi & tangendi vim impertiuntur: cùm verò ad musculos, voluntarium motum efficiunt. Erunt igitur animalis facultatis organa cerebrum ipsique continua spinalis medulla vnà cum neruis, quibus subministrant oculi, nares, aures, lingua, cutis & omnium corporis partium musculi. At verò vitalis facultas in pulsu consistit. pulsifica vis in corde contenta arteriis communicatur, & oecessariæ respirationis beneficio adiuuatur. Respirationis autem organa vel sunt mouentia, quæ cùm à cerebro dependeant inter vitæ instrumenta non nisi propter vsum enumerantur, præcipuè cùm respirationis vsus sit vitæ: actio verò animali facultati accepta referatur. reliqua deducentia vel excipientia vocantur. Spiritum deducunt larinx & aspera arteria, eundem exceptum cõficiunt pulmones. Erunt igitur vitalis facultatis organa præcipua cor & arteriæ. quibus subministrant larinx, aspera arteria & pulmones. Restat naturalis facultas, quæ generationem, auctionem atque nutritionem continet. Generationis organa sunt vasa spermatica, testes, penis & vterus. Auctioni verò famulantur nutritionis organa quatuor summis capitibus comprehensa, vel enim alimentum præparant & deducunt, vel conficiunt, vel illud ab excrementis viodicant, vel reliquarum præsidio & auxilio dicatæ sunt. Deducunt autem & præparant alimentum os, œsophagus, intestina gracilia, venæ omnésque quæ ab ipsis dependent propagines. Alimentum conficiunt ventriculus & bepar. ab excrementis vindicnat crassa intestina, folliculus fellis, splen, renes, vreteres & vesica. reliquas adiuuant peritonæum, adeps, membrana carnosa, mesenterium & omentum. Omnium tamen partium is est mutuus consensus, vt vnam vix reperias quæ alterius adminiculo non indigeat, aut in eius communem vtilitatem non conspiret: sic animalis facultatis organa vitam adiuuant, quemadmodum de respiratione diximus: & vitæ instrumenta in coctionis opus coocurrunt. Quibus ita positis, restat vt particulatim de vnaquaque parte composita breuiter dicamus. Verùm antequam id aggrediamur ossium connexiones, quarum differentias persequuti sumus, succinctè dabimus: boc enim initio professi sumus. siquidem ossium inuicem connexio ad partium instrumentalium coagmeotationem concurrit.

Connexio ossium. A capite igitur principium sumentes, quia suturæ atque barmoniæ sepè inuicem consuoduntur, harum quasdam vetas & legitimas, quasdam verò spurias nominabimus. eas legitimas appello quæ, sicut diximus, serratis vtrinque dentibus inuicem ossa connectunt. Spurias verò nomino quæ vtriusque naturam ita participant vt neque veræ suturæ, neque veræ harmoniæ nomen mereantur: cuiusmodi sunt duæ quæ ossa temporum sincipiri connectunt. Sincipitis ossa duo parte aoteriore coronali sutura ab osse frontis, lambdoyde ab occipitio, & sagittali inter se distinguũtur. ad aures sutura harmonica, spuria & scammosa ab ossibus temporum duobus diuiduntur. At verò occipitis os eandem habet lambdoydis suturã, qua parte tum ossa sincipitis tum scammosa respicit. hac ipsa sutura sensim ad harmoniam deficiente idem occipitis os à cuneiformi dirimitur, versus basilarem totius capiris partem, à qua dum rursus ascendendo reflectitur ad corooalis finem, temporum ossa ab eodem osse cuneiformi vespertilionnm alis assimilato separatur: quinetiã ossa temporum, anreriora versus, sutura per transuersum ducta à superiori maxilla diuiduntur, qua in iugalis ossis constitutionem concurrunt & processum ossis maxillæ superioris attiogunt, atque in ipso zygomate capitis ansulam qoæ vulgò vocatur, constitunnt. Frontis os à sincipite coronali sutura diuisum, ab ossibus superioris maxillæ & alis vespertilionum similibus, suturæ spuriæ interuentu distinguitur, quam ad coronalis vsque finem ascendisse diximus: illic enim elata ab alarum summo descendit, & versus oculi maiorem angulum rursus ascendir paululum profundiorémque oculi partem subit, à qua ad summum vsque nasi regreditur, posteaquam ossis cuoeiformis partem subiuit, & veluti in osse frontis cribrum inclusit. Hoc autem aliquãdo duplex cernitur, cùm scilicet sagittalis sutura rectà ad nasi radicem progreditur. Huius ergo spuriæ suturæ beneficio superioris maxillæ ossa ab iis quæ sunt cranij diuidũtur: ipsa verò sæpe per harmoniam simplicem, sæpe etiã spuriam, inuicem connectuntur. Maxillæ inferioris processus capitati duo eam ossis temporum cauitatem subeũt, quæ organi auditus cauitati substrata est, ibique per arthrodiam sub diarthrosi articulantur. Dentes per gompbosim vtrique maxillæ adhærent. Ossis yoidis ossicula synchondrosi per harmoniam connectuntur. Occipiris os cum prima ceruicis vertebra per arthrodiam sub diarthrosi articulatur, sicur hæc ipsa inseritur secundæ. Reliquæ ceruicis, tboracis & lumborum per ginglymon connectuntur, si modò duodecimam dorsi exceperis, quæ per artbrodiam cum vndecima & prima lumborum articulatur. quo etiam articulationis genere duodecim costæ cum vertebris & earum processibus componuntur, suísque cartilaginosis appendicibus anteriora versus cum ossibus sterni concurrunt. Ossa sterni, lumborum & coccigis per barmoniam coniunguntur tum inuicem, tum etiam cum ossibos ilij (lumbos & coccigẽ dico) quæ rursus, dum ossa pubis constituunt, eodem prorsus modo connectuotur. Claniculæ ossibus sterni & omoplatæ per arthrodiam sub diarthrosi innituntur. Humerus per enarthrosim acetabulum omoplatæ subit: deorsum autem cum cubito per ginglymon, & cum radio per arthrodiam sub diartbrosi coniungitur. Cubitus & radius per arthrodiã sub synarthrosi ligantur. vterque cum carpo ea articulationis specie sub diarthrosi articulatur, sed non vniusmodi: ille enim recipitur, hic verò recipit. Carpi ossa inuicem per ginglymon articulantur sub synarthrosi, si modò septimum cum primo & secundo per enarthrosim cõiunctum exceperis. Hæc per arthrodiam cum metacarpo sub eodem genere contentam inseruntur. Hic autem cum prima digitorum phalange per enarthrosim manifestissimam copulatur. Digitorum verò ossa per ginglymon sub eodem geoere contentum articulantur. Femoris os subit illud nobile acetabulum ossis ilij per enarthrosim manifestissimi motus consciam, atque per ginglymon infernè cum tibia connectitur: cui per arthrodiam sub synarthrosi contẽtam sura copulatur. Tibia cum astragalo per ginglymon ad diarthrosim relatum, & astragalus cum scapboide per enarthrosim sub synarthrosi dearticulatur: sub

eodem motus genere, verùm per arthrodiam, ſcaphoides cum tribus innominatis oſsibus, tribus pedij interni oſsibus coniunctis cõnectitur. Calcaneus cum ſcaphoide & cyboide per ginglymon obſcurum coarticulatur. Oſſa pedij poſteriori parte per arthrodiam, anteriori verò per enarthroſim coniunguntur cum digitis pedũ, quorum phalanges per ginglymon ſub diarthroſi cõnectuntur. Atque ea eſt compoſitionis oſsium ſeries, qua quæ partes ſimplices & ſimilares erant, in organicarum & compoſitarum conſtitutionem venerunt. Quoniam autem compoſitas perſequimur, conſiderandum eſt quænam ſint magis compoſitæ inter organicas. Qui partes corporis reſoluendo diſſectionibus inueſtigarunt, ij corporis humani fabricam in quatuor diuiſerunt partes, caput, thoracem, ventrem & artus. Caput autem rurſus in alias ſubdiuidunt particulas, cerebrum, neruos ipſi adnatos, oculos, naſum & reliquas, de quibus ordine propoſito dicemus.

Cerebrum. Cerebrum prima præcipuáque animi ſedes ideo vocatur, quòd nõ ſolùm ab eo ſenſus motúſque principia ducãtur, verùm etiam principes animi actiones in eo potiſsimum eluceſcant. Spiritus enim alioqui per omnes corporis partes diffuſus, vim habet id efficiendi in vna eadémque minima parte, quod in toto perficit, ſi modò organum diſpoſitum nanciſcatur. Cerebrum autem duabus circũdatur membranis, prima, quæ cranium attingit, propter craſsitiem dura mater dicitur, ita vt hanc ex duabus membranis ſimul iunctis quidam conſtare ſcripſerint: inter quam & cerebrum non minimum intercedit ſpatium, motui cerebri dicatum. verùm illa connectitur oſsium cranij apophyſibus, quæ veras & legitimas ſuturas conſtituunt. Altera tota ſui parte cerebri medullam attingit, eámque amplectitur cum anfractuoſis quibus conſtat ſinibus. Vtraque verò quamplurimis eſt intertexta venis atque arteriis, non ſolùm nutritioni propriæ dicatis, verùm etiam medullæ cerebri, quæ à pia matre continetur alba & mollis, inque gyros digeſta quamplurimos inteſtinorum anfractibus non abſimiles, ab hácque, vt dixi, membrana vſquequaque comprehenſos: qui eo magis ſenſum effugiunt quo profundiùs diſſectione abſcinduntur. Tota hæc medulla in duas diſtinguitur partes, anteriorem atque poſteriorem, ſola conſiſtentia diuerſas: quæ enim eſt anterior poſteriore cernitur multo mollior. Quatuor præterea in cerebro conſiſtunt ſinus, ſiue ventriculi: anteriores duo in dextrum & ſiniſtrum diuiſi, & vtcunque longiuſculi atque cauernoſi: tertius paulò longior iis duobus ſubſternitur, & ad poſteriora recedit. Quartus verò inter cerebellum & ſpinæ medullam conſiſtit, per foramen exiguum tertio continuus. In his quatuor ventriculis ſpiritus animalis continetur, indéque per neruos & ſpinalem medullam reliquis corporis partibus communicatur. At verò ne ventriculus tertius mole cerebri ſuperiacentis cõcideret, atque via ſpiritus occluderetur, natura veluti in vnum ſtrictius coagmentauit eam cerebri particulam, quæ huic contigua eſt, corpúſque calloſum effinxit, eíque ſubſtratam cerebri eiuſdem ſubſtantiam in modum fornicis efformatam adiunxit, quæ fulcimenti modo totam molem ſuſtinet. Ab ea fornice duo ſubſunt alia corpora teſtium nomine donata: itémque duo alia quæ nates nominantur, propter eam quam cum natibus habent ſimilitudinem. hîc etiam conſpici poteſt glandula duriuſcula pineæ nuci ſimillima: hanc Græci κωνάριον nominant. Circumuolutiones autem eius partis medullæ quæ cerebellum conſtituit, in duo parua corpuſcula deſinunt, à vermium ſimilitudine vermicularia à Latinis dicta. Per ſuperiores verò cerebri ventriculos venarum atque arteriarum plexus diſſeminantur, in quibus ſpiritum animalem generari & puriorem reddi ſcripſerunt anatomici, antequam ventriculos ingrediatur. In anteriori tertij ventriculi parte peluis ſeu infundibulum apparet: eſt autem cauitas profundior excipiendis ventriculorum excrementis idonea, atque rurſus in glandem infundendis, quæ huic ſubſtrata pituitam cerebri excipit. Atque hæc de cerebri medulla, ſpinæ neruorúmque origine, dicta ſufficiant.

Spinalis medulla. Spinalis autem cerebello continua, ab ea non alio pacto diſtinguitur, niſi quod motu deſtituta, eo durior efficitur, quo longius abcedit: duabus enim membranis veſtitur, vna duræ matri, altera piæ proportione reſpondens. vtramque tamen tertia craſſa circumuoluit.

Nerui. At verò nerui tum cerebro, tum huic ſpinali medullæ ſuam acceptam referunt originem, à quibus eò ſolùm differunt, quòd quanto ab ortu recedunt tanto ſicciores efficiuntur.

Oculi. Oculi in capite tanquam in parte magis conſpicua repoſiti, ex muſculis, membranis, humoribus, neruis, venis, arteriis, glandulis & adipe conſtituuntur. muſculorum hiſtoriam ex tabulis repetere facillimum eſt, de quorum tamen numero definire non eſt animus, quem vnum eundémque omnes non fatentur anatomici. Per ſpatia autem muſculorum inania adeps reponitur motui perpetuo ſufficiens: vt ſcilicet humore benigno irrigati muſculi promptiores ad motum redderentur: cuius etiam vſus gratia glandulas duas efformatas eſſe credibile eſt, vnam quidem ſuperiorem, aliam inferiorem, vtramque lachrymarum fontem. Membranarum verò prima eſt exterior, tenuis, quam ſubſequitur cornea dura atque craſſa. tertiam inter vtramque quidam enumerant. Secundam verò tertia ſubſequitur, quam Latini vueam nominant, eò quòd vuæ granum ſuo capulo deſtitutum emuletur. Quarta à retis ſimilitudine retina nominatur. Quinta autem aranei telam præ ſe ferens, aranea dicitur. Humores in oculo tres numerantur, primus aqueus inter vueam & corneam continetur. Secundus cryſtallinus, cuius figura ſphærica; ſed paululum depreſſa, vt qui ſubſtantiam duriuſculam conſequutus ſit, propter quam à ſua ſede facilè dimoueri poteſt. Tertius vitro fuſo ſimilis vitreus appellatur, atque vt cryſtallinus in membrana aranea cõtinetur. His verò omnibus partibus craſſus implantatur neruus, quem opticum Græci nominarunt: in quarum etiam conformationem concurrunt neruorum fibræ, venarum atque arteriarum quamplurimæ propagines, per muſculos & adipem digeſtæ.

Nares. Nares autem ex cartilaginibus, muſculis & cute conſtituuntur, in quarum ſummo neruus ille implantatur, qui à tertio neruorum pari delabitur.

Aures. Aures ex iiſdem partibus perficiuntur, ſi muſculum exceperis: in harum foramen illabitur portio maior quinti paris neruorum cerebri.

Lingua. Lingua verò carne molli, rara & ſpongioſa conſtat, quæ tanto muſculi naturam retinet, quanto voluntariè mouetur. hanc conſtituunt ligamentum illi ſubſtratum, venæ atque arteriæ per vniuerſam ipſius ſubſtantiam diſſeminatæ, cum neruo à tertio pari: quæ omnia membrana tenuis complectitur.

Palatum. Palatum tanquam fornix ſuperiorem oris partem conſtituit, tunicam habens cum œſophago & naribus communem, in quam quartum par neruorum durum & gracile abſumitur.

Cutis. Tactus autem præcipuum organum cutis cenſetur, non ea quidem quam Græci ἐπιδερμίδα nominant, omnis ſenſus expertem, tenuem, quámque facilè generari ſi quando deperdita fuerit ſcripſerunt, vt quæ excrementa ſui cauſam efficientem agnoſcat: ſed vera & legitima quæ nunquam renaſcitur: ea enim eſt partium ſolidarum natura, vt ſemel deperditæ rurſus efformari nequeant. ex iis ſcilicet venis, arteriis & neruorum maxima parte cõſtituitur, totúmque corpus, vt etiam epidermis, ambit. ſibi ipſi ſemper continua, ſi modò quædam loca exceperis, vt os, oculos, aures, nares, podicem, penem, in quibus perforatam oportuit ad naturæ vſum accommodatiorem.

Muſculi. Sequuntur muſculi voluntarij motus inſtrumenta, quorum corpus efficiunt fibræ à neruis & ligamẽtis deductæ multáque carne cinctæ. Horum figura vt plurimum oblonga eſt à capite ad ventrem vſque craſſeſcens, à quo rurſus in tendinem gracillimum deſinit. Hoc tamen non in omnibus eſt vniuſmodi, vt in figuris videre eſt: omnium verò actio fit dum fibræ verſus principium retrahuntur. de quibus ſatis abundè dictum eſt. Hoc autem in motibus qui in corpore perficiuntur notatu dignum eſt, quòd fibrarum actiones omnes non ab arbitrio dependent, cùm naturæ ſubſeruientium organorum motus planè ſit extra voluntatem, reliquarum autem muſculos conſtituentium actio ad arbitrium referatur.

A capite in thoracem præter muſculos, colli vertebras, venas, arterias & neruos, partes organicæ duæ inſignes pertinent, vna vitali facultati ſubſeruiens, & vocis præcipuum organum: altera cibi potúſque via œſophagus nominatur. Prima laringem & aſperam arteriam continet.

Larinx. Larinx autem iis oſſibus conſtituitur, quibus linguæ radix innititur, vna cum quatuor cartilaginibus oſſi v referẽti ſubſtratis, quæ

Aſpera arteria. aſperæ arteriæ caput cõſtituunt (harum in epitome continetur explicatio) cuius etiam corpus reliquum, iis cartilaginibus, vel vt quidã volunt oſſibus, perficitur, quæ dimidij circuli imaginem referũt, atque in pulmones implantantur. His duobus concurrentibus inſtrumentis ſpiritus in pulmones deducitur, rurſúſque à pulmonibus expectoratur per eaſdem vias vocem conſtituentes, quæ tandem linguæ, palati, dentium & labiorum beneficio articulatur.

Pulmo. Pulmo aſperæ arteriæ cõnectitur & in duas partes diuiditur, dextram ſcilicet atque ſiniſtram, eius tunicæ beneficio, quam Mediaſtinum nominãt, thoracem vniuerſum in duas partes diuidentem. vtrinque in duos lobos diuidũtur, vt ad velociorem motum aptiores redderentur. pulmonis caro ſpongioſa & multis venis atque arteriis, nullis autem fibris, intertexta eius ſpeciei eſt, quam à græcis parenchyma vocari ſcripſimus, tenui circumuoluta membrana eáque laxa & fibrarum prorſus experte: quam à ſubcoſtali recipit: hæc enim omnibus, quæ in thoracis continentur partibus, non ſolùm communem, verùm etiam peculiarem elargitur membranulã.

Pericardium. Verùm antequam à pulmonibus & mediaſtino in cordis ſubſtantiam deueniatur, apparet pericardios tunica craſſa, dura, fibrarum expers & vndique cor ambiens, quo fit vt eius figuram repræſentet: ab eo tamẽ ita diſtat, vt illi ſit facillimum moueri & diaſtolen atque ſyſtolen liberè per pericardij capacitatem exercere, in qua humor ille continetur ſeroſus, quem naturã cordi ſubminiſtraſſe dicunt,

ne

ne motu perpetuo deſiccatus ante tempus ab opere deficeret. Hunc verò humorem multo pauciorem eſſe in corpore, quamdiu vita frui-
tur, ex eo conſtat quòd mortis frigiditate ſuperueniente multi in aquam reſoluantur vapores, qui anteà tenues vaneſcebant in auras.
Hæc autem tunica à baſi cordis principium ducens, venarum, arteriarum atque neruorum propagines recipit: neruum quidem à ſexto ce-
rebri pari: arterias verò atque venas ab iis ramis, qui tum per mediaſtinum, tum etiam per ſeptum tranſuerſum excurrũt. Cor in ea capa- *Cor.*
citate continetur, eſtque organorum vitæ præcipuum organum, arteriarum fontis nomine donatum, & medium thoracis occupans (ipſius
tamen baſim intelligo, à qua verſus ſiniſtram partem infernè progreditur & in conum deſinit) carne dura atque ſolida conſtat validis in-
tertexta fibris, partim rectis, partim obliquis, & partim tranſuerſis, quibus venæ cauæ ſanguinem, venoſæque arteriæ ſpiritum attrahit, at-
tractum retinet, retentum tandem expellit: ab eo tamen nutriri hauquaquam exiſtimandum eſt, cùm venæ coronalis, itémque coronalis
arteriæ in multas propagines per corporis ſubſtantiam diſſeminatis beneficio perfectè nutriatur. Neruũ etiam habet à ſexto cerebri pari,
qui in eam tenuem mẽbranulam inſeritur, à qua rurſus, vt à pericardio, cõprehenditur, nullo tamen interueniente ſpatio. In cordis medio
dexter atque ſiniſter continentur ventriculi, ſepto ab inuicem ſeparati: ſeptum autem illud eandem cum corde ſortitur ſubſtantiam, &
quantò à dextra ad ſiniſtram cordis partem recedit, eò quidem ampliorem ſiniſtro dextrum relinquit ventriculum, cuius etiam caro mul-
to mollior, rarior, minúſque craſſa conſpicitur, quàm ea quæ ſiniſtrum ventriculum ſpirituoſi ſanguinis domicilium amplectitur. vterque
vẽtriculus duo habet orificia: dexter venam cauam vno, altero venam arterioſam admittit: ſiniſter tum magnam arteriam, tum arteriam
venoſam eodem prorſus modo recipit. His quatuor orificiis adnaſcuntur illæ membranulæ vndecim, de quarum vſu & numero in Epito-
me dictum eſt: tres in vnoquoque orificio deprehendes, ſi arteriæ orificium exceperis, in quo duæ ſolæ viſuntur. At verò tam in dextris
quàm in ſiniſtris cordis partibus verſus baſim duæ adnaſcuntur apophiſes, quas auriculas cordis vulgò nominant, propter eam quam cum
auribus ſimilitudinem habent. vtraque membranoſa & multis anfractibus prædita, ad vaſorum præſidium fuit efformata. A corde arteriæ *Arteria.*
progoaſcũtur duabus mẽbranis præditæ, vna interna, altera externa: vtraque fibris donata, ſed non æqualiter. Exterior enim tenuis, fibras
rectas cum paucis admodum obliquis: interior craſſior & quintuplo validior, omnes tranſuerſas ſortitur. His duabus membranis tertia
à quibuſdam additur, quæ aranearum telis ſimillima intrò ſecundæ, ſed non niſi grandioribus arteriis adnaſcitur. Addunt quidam & quar-
tam exteriorem, quæ quia nec ſemper, nec vbique percipitur in arteriarum diſſectionibus, in eſſentialium numerum non adſcribetur.

Verùm naturæ organa explicanda, totius inferioris ventris diaphragmate & oſſibus pubis comprehenſi, hiſtoriam requirunt, vnà cum *Os.*
oris & œſophagi deſcriptione, quæ duo inter præparantia & alimentum deducentia organa primas obtinuerunt. os autem labiis & den-
tibus anteriori parte poſteriori laringe, & œſophagi orificio ſuperiori, buccis ad latera, palato ſuperiori parte & lingua inferiori circum-
ſcribitur, quarum omnium partium beneficio alimentum quodammodo alteratur, quamdiu dentium auxilio ſcinditur. Oeſophagus verò *Oeſophagus.*
à laringe principium ducens in os ſuperius vẽtriculi deſinit: & paulùlum ad læuam recedens thoracem vniuerſum penetrat. Tubus hic
mẽbranoſus atque neruoſus exiſtit, vt qui ex duabus mẽbranis conſtituatur, vna quidem interna, altera verò externa: illa craſſior multo, fi-
bris intertexta rectis à ſuperioribus partibus ad inferiores, ab iiſdémque ad ſuperiores dũ expetit attrahit: hæc fibris trãſuerſis conſtat ãn-
nulis non abſimilibus expulſioni ſoli dicatis. Cæterùm interior œſophagi tunica illi continua eſt, quæ os, nares, palatum, ventriculum &
inteſtina conſtituit, neque anteà deſinit, quàm ad podicem vſque peruenerit. Reliqua autem naturæ ſubſeruientia organa in ventre infe-
riore contenta eo ordine perſequemur, quo ſectionis ſerie diſſecantibus occurrunt. Cute igitur ſublata, de qua iam diximus, apparet ea
membrana quam multa carne contextam carnoſam dixerunt. Hæc, non ſecus quàm cutis, vniuerſum corpus ambit, in his tamen quam in *Membrana*
illis partibus magis conſpicua & adipe concomitata, quam in abdomine multam eſſe diximus. Adipem verò conſequitur peritonæos tu- *carnoſa.*
nica (ſi modò muſculos octo exceperis) omnibus inferioris ventris partibus circumtenſa, à ligamentis ſpondylorum, qui lumbos conſti- *Adeps.*
tuunt, enata: hæc non ſolùm commune omnibus partibus operimentum, verùm etiam vnicuique particulare elargitur: quod quidem dum *Peritonæum.*
per inteſtina excurrit, ibíque reduplicatur, primùm eam partem conſtituit, quam vulgò meſenterium nominamus, per quod quãdiu venæ *Meſenteriũ.*
portæ propagines excurrunt, meſeraicæ dicuntur: huius ſiquidem vſus gratia à natura efformatum eſt, tum vt eas venas deducat, & con-
ſeruet multarum glandularum ope, tum etiam vt inteſtina roboret: Dum verò ad fundum ventriculi perreptat, ibíque geminatur, aliam
partem conſtituit, quam epiploon nominãt, ſacculum partibus anterioribus inteſtinorum, vt etiã lieni extenſum, multíſque neruis, venis, *Epiploon.*
arteriis & adipe coctionem adiuuãtibus contextum. Atque hæc ſunt quinque organa reliquorum tum auxilio, tum defenſioni præfecta,
quæ alimentum conficientia & adiuuant, & ab iniuriis externis tuentur. Alimentum autem conficientium primum organum eſt ventricu-
lus, in oblongum rotundus, ſuperiori parte œſophago, inferiori duodeno continuus. Hic tribus membranis perficitur, duabus propriis
fibroſis, & tertia nullis fibris prædita quam à peritonæo mutuatur. Prima eáque interna craſſa & neruoſa, Galeno & Veſalio rectis eſt in-
tertexta fibris, quibuſdam tamen obliquis. Secunda carnoſior, partim tranſuerſis partim obliquis conſtituitur. Quæ tria fibrarum genera
attractioni, retentioni & expulſioni ventriculo neceſſariis ſubſeruiunt, ac per totam ipſius capacitatem diſſeminantur: vtrunque tamen tũ
ſuperius, tum inferius orificium, toto corpore multo craſſius, ſolis tranſuerſis conſtituitur fibris, quæ annulorum more tum aperiuntur,
tum arctiſſimè clauduntur. Inferiori autem orificio continuantur inteſtina tria gracilia, chylum deducentia & præparantia: hiſque rurſus *Inteſtina.*
tria craſſa alimentum ab excrementis vindicantia, vtraque tribus membranis, vt ventriculus, cõſtituta: quarum prima & interior obliquas *Ventriculus.*
fibras, ſecunda tranſuerſas, tertia nullas eſt nacta. Quamuis autem vulgò ſex inteſtina numerentur, non tamen exiſtimandum eſt, ea, pro-
pter diſſimilem ſubſtantiam, diſtincta eſſe, imò potiùs ſola loci ratione: vnus enim & idem eſt à ventriculo ad podicem vſque tubus, ſupe-
riori parte gracilis, inferiori craſſus. Ad dextram verò ventriculi partem, hypochõdrio dextro Hepar ſuppoſitum eſt, ſola officina coctio- *Hepar.*
nis ſecundæ, venarúmque omnium principium. huius rotunda eſt figura, & Galeno ſuíſque ſequacibus in multos lobos diſtincta, quod
tamen quibuſdam anatomicis non placuit. verùm memini me vnum atque alterum hepar hominis diſſecti in tres & quatuor lobos diui-
ſum ſpectaſſe. Tota heparis ſubſtantia nullis fibris intertexta ſanguinem concretum venis atque arteriis compactum repræſentat, eamque
ob cauſam græci peculiari nomine ipſius carnem parenchyma nominarunt, membranula tenui circũtectam, per cuius ſubſtantiam neruu-
lus à cerebri ſexta coniugatione diſſeminatur. duobus autem ligamentis partibus adiacentibus connectitur, vno denſo & valido à perito-
næi parte quadam educto, ac ex anterioribus in poſteriora protenſo: altero ab eodem peritonæo, fortiſſimo & tereti, verſus ſiniſtram ie-
coris partem qua peritonæo alligatur. Ab hepate omnium venarum principia ducuntur, portæ quidem ab ipſius caua parte, magnæ verò
à gibba exortæ, ac per omnes corporis partes diſſeminatæ. Vena autem eſt corpus compoſitum ex tenui quadam ſubſtantia eáque mem- *Venæ.*
branea, quod concauum, ſanguinis deductioni dicatum eſt. Conſtat ex duabus tunicis, vna propria & peculiari, altera communi externa,
ex conterminis membranis orta, qua per has aut illas partes excurrit, hæc fibrarũ eſt expers, illa verò triplici fibrarum genere intertexta,
attractioni, retentioni & expulſioni ſanguinis ſufficit. Venarũ omnium propagines ad duo referuntur capita: vel enim à trunco Portæ, vel
à trunco Cauæ dilabuntur. illæ ſanguinem imperfectum à ventriculo & inteſtinis ad iecur: hæ verò perfectè coctum, ab hepate per omnes
corporis partes, iiſdem nutriendis, deferunt: quo fit vt inter præparantia & deducentia naturæ organa primas obtineant. Sub iecore dex-
tro ea parte qua cõcauum eſt, veſicula bilis continetur, oblonga & membranoſa, ex ſimplici mẽbrana propria conflata, quæ parte interna *Veſicula bilis*
fibras rectas, exteriori tranſuerſas, obliquas verò inter vtraſque medias eſt ſortita, quarum beneficio bilem ab hepate ſuſcipit, eámque ali-
quantulũ retinet, ac tandem ad inteſtina propellit. Venam habet à Porta, arteriã ab ea quæ ad iecur tendit: neruũ autẽ à ſexto cerebri pari
ſortitur. In ſiniſtro hypochondrio ſub coſtis nothis & vẽtriculo aliud naturæ organũ continetur, quod lien nominãt. Huius figura eſt ob- *Lien.*
longa inſtar plantæ pedis: ſubſtantia craſſa, caro ſpongioſa & rara, excipiendis melancholicis excrementis idonea, ac mẽbranula à perito-
næo comprehẽſa. Color lienis eſt plumbeus & ſubliuidus, nec multùm ab eo humore diſtans, quem per illa vaſa attrahit, de quibus abun-
de in epitome dictum eſt: venam habet à Porta, arteriam verò ab Aorta ſub ſepto tranſuerſo, & neruulum à ſexto neruorum pari dedu-
ctum. Ad venæ cauæ vtrumque latus ren dexter atque ſiniſter conſtituitur, quorum ille elatiori quàm ſiniſter parte continetur. vtriuſque *Renes.*
figura rotunda & ſpinam verſus gibboſa, caua tamen eſt ea parte qua emulgentes venas admittunt. Subſtantiam nacti ſunt admodum du-
ram, denſam & craſſam, nullis fibris intertextam, vna atque altera membrana comprehenſam quæ à peritonæi tunica delabitur. mediam
præterea habent cauitatem, in quam tum venæ, tum arteriæ emulgentes dictæ, ac in duos ramos diuiſæ ſeroſa totius corporis excremen-
ta deponunt. Inter vtrũque emulgentem ramum vreter inſeritur, qui craſſus & membraneus infernè collum veſicæ petens in illúmque ſeſe *Vreteres.*

insinuans meatum, vrinam defert in vesicam. Hic duplici membrana constituitur, vna cõmuni à peritonæo ducta, altera propria solis obli-
quis fibris intertexta: cuius beneficio vrina in vesicam truditur, à qua tamen nunquam redundat, earum membranarũ ope, quæ in fini-
Vesica. bus vreterum appositæ sunt. Vesica inter os pubis & rectum intestinũ collocata inferiorem abdominis partem occupat, rotunda; verùm
longiuscula & in collum desinens, per quod vrinam excernit. duabus extruitur membranis, & exteriore vna communi à peritonæo pro-
fensa: interiori altera neruosa atque valida, extendi contrahíque nata, ac triplici fibrarum genere, interioribus rectis, exterioribus trans-
uersis & mediis obliquis contexta. Huius collum semidigiti spatio oblongum, angustum & carnosum in eas glandulas desinit, quas pa-
rastatas græci nominant, tanquam assidentes iis vasis quæ eiaculatoria dicẽtur. Vesica ab ea vena atque arteria propagines in collum ex-
cipit, quæ in crura finduntur: hæ exceptæ rursus per vesicæ corpus innumera filamentorum propagine disseminantur. Neruos autẽ tum
à sexto pari, tum etiam ab inferiori spinæ parte suscipit. At verò mulierum vesica nulla ratione à priori distinguitur, nisi quod vtroque
parastate destituitur, & vtero alligatur. Atque hæc de iis organis dicta sufficiant, quæ alimentum præparant, deducunt, conficiunt, ab ex-
crementis vindicant, & reliquorum auxilio præficiuntur. Restat vt ad generationis organa nostra delabatur oratio, quæ vasa spermatica,
Vasa spermatica. testes & scrotum, penem, & vterum comprehendunt. Vasorum autem spermaticorum ex venis atque arteriis conflantur ea, quæ vulgò de-
ferentia dicuntur: sinistra vena ab emulgente, dextra à venæ cauæ trunco ducitur: vtraque arteria à magna delabitur, ea parte qua venam
cauam ascendit. non longè ab ortu tam venæ quàm arteriæ coëunt, ac in testes delabũtur, indéque iam in vnum meatum coactæ egrediun-
tur, & sursum ad collum vesicæ rẽdunt. Hæc duo postrema vasa eiaculantia dicuntur, quòd semen perfectè coctum foras eiaculentur. Præ-
parantes verò tum venæ, tum arteriæ, vbi vnà concurrerunt, tam arctè implicantur, vt ex duobus vnum corpus conflati credatur. Hæc au-
tem implicatio eò refertur, vt seminis materia exactiùs elaboraretur, & veluti ex dimidio cocta in testes deferretur: à quibus vas eiacu-
lans consurgit crassum & varicosum, quod quidẽ in eas glandulas implantatur, quas parastatas nominant. eodem prorsus modo se habent
Testes. vasorum in mulieribus spermaticorum ductus, si modò eiaculantia exceperis, quæ sine glandulis assidentibus fundum vteri petunt. Testes
viris numero duo in scroto, mulieribus ad vtrunque vteri latus continentur oblongi, crassi, molles, rari, laxi atque cauernosi, omníque ex
parte glandularum naturam emulantes, quibus vis indita est semen generandi. At verò maribus scrotum conceditur, in cuius dissectione
occurrunt cutis vtraque, membrana carnosa adipe omnino libera, quod tamen mulieribus iurè negatum est, quarum testes imo in cor-
pore reconduntur. ab eo communi in viris operimento conspiciuntur membranæ peculiares, de quarum numero non conuenit inter
anatomicos: quidam enim duas, alij tres enumerant: prima carnosis fibris intertexta ἐρυθροειδὴς nominatur, secunda à peritonæo δαρτὸς, ter-
Penis. tia, quæ testi adhæret ἐπιδίδυμος vocatur, qua quidem sola mulierum testes circumscribi volunt. Penis spongiosa præcipuè substantia con-
stat, ab ea quæ est lienis non dissimili. Hæc ligamentis circumquaque comprahenditur crassis, ab osse pubis principium ducentibus, ac
in glandem desinentibus, reliquis partibus multo duriorem, per quam etiam fertur cõmunis ille seminis & vrinæ meatus vesicæ substan-
tiæ continuus. Vniuersum autem penis corpus, præter hæc quæ diximus, constituunt cutis, membrana carnosa adipe destituta, musculi, ve-
Vterus. næ, arteriæ & nerui: neruos tamen atque venas quidam reiiciunt. Vterus generationis prima & præcipua sedes osse pubis, sacro & ilion
clauditur, ac inter vesicam & rectum intestinum sedet. eius figura in obliquum rotunda est, neque superiùs obtusa, vt quidã volunt; quod
tamẽ in brutis visitur, in quorum matrice cornua apparent. Duabus autem vterus constituitur membranis, prima communi à peritonæo;
altera propria crassa carnosis fibris donata, iísque rectis, obliquis & transuersis, quibus semen attrahit, retinet & stato tempore fœtum
prolicit. vna verò est totius vteri capacitas, in quam plurium vasorum ora dehiscunt, quæ acetabula vulgò nominantur. Ceruix vteri vn-
decim digitorum apicibus protenditur, membranosa & rugis obsita constans substantia, quæ in duas mẽbranulas desinit, nymphas vulgò
nominatas, hymenæo aliquando, sed raro, concomitatas.

DE HOMINIS PROCREATIONE.

In vterum dum eiaculatur viri semen, eodem tempore eiaculari oportet illud quod est mulieris, si modò futura sit conceptio, quæ
bene affecto vtroque parente ex semine exactè concocto, crasso, fœcundo & vndique ab vtero comprehenso perficitur. in hac potentio-
re existente musculorum semine fit mas, & contrà fœmina: in vtroque enim parente semen masculum ac fœmineum cõtinetur, illud po-
tens, hoc verò debile. Maris autẽ ac fœminæ semina consentanea moderatione cõiuncta, ac veluti vnum effecta à spiritu intus concluso
variè distrahuntur, quæque in ipsis partes confusæ erant distinguũtur. Interim etiam circa semen membranæ generantur. prima ἀλλαντο-
ειδὴς dicitur, vndiquaque fœtum circumuallans. túmque à venis matricis venæ oriuntur, quæ coëuntes venã vmbilicarem producunt, tuni-
cam illam perforantes ac sese in iecur insinuantes. eodem prorsus modo vteri arteriæ coëunt & semen subeunt. quibus peractis secun-
dina crassa, excrementorum instar & minimè vniuersum fœtum ambiens exoritur: tum demum tertia membrana ἄμνιος dicta valida vni-
uersum inuoluens fœtum, ipsiúsque sudorem, vrinas & reliqua excrementa, quamdiu vtero continetur, suscipiens. Fœtus autem vrina, per
meatum qui οὐραχὸς dicitur à vesicę fundo ad vmbilicum sursum fertur, ibíque primam membranam perforat, quo vrinam in aliam mem-
branam deferat, in quam excrementa non putrescunt, non tam caloris naturalis beneficio, quàm vniuersæ naturæ prouidentia. Dum hæc
exteriùs aguntur, spiritus per vniuersum semen diffusus, nulláque in parte feriatus, omnes corporis partes vno eodémque temporis spa-
tio efformat, quarum tamen quædam citiùs pro sui corporis crassiori mole, quædam verò rardiùs apparent: híncque orta est illa inter
philosophos & medicos altercatio, quæ multorum etiam recentiorum anatomicorum animos anxios habuit qui dum quasdam partes
aliis citiùs generari volunt, in eo insistunt, pertinacitérque affirmant partes eas citiùs oriri, quæ citiùs apparent: neque id solum, sed aliud
multo absurdius, cùm neruos, venas atque arterias à cerebro, hepate & corde, tanquam riuulos à fontibus suis paulatim manare & tan-
dem longiùs profluere contendunt.

FINIS.

